Djurslands Bank mulige opkøb af Østjydsk Bank ?

Et tænkt scenarie

Specialeafhandling HD-FR

Udarbejdet af Arne Stampe Pedersen og Martin Sand Thomsen

Aalborg Universitet

29.04.2013

Vejleder, Christian Farø

English resume

This thesis is made to see if it would be beneficial to the shareholders of Djurslands bank that Djurslands Bank buys Østjydsk Bank.

Djurslands Bank and Østjydsk Bank are two banks that are similar geographically and in terms of size. However, they have fared differently through the financial crisis, in which Østjydsk Bank in 2012 came out with a large negative result, while Djurslands Bank has been successfully without help from the state.

We have analyzed the 2 bank accounts, where we have looked at some key figures that we find interesting in relation to an assessment of a purchase.

Core earnings will be significantly improved by the merger, but there is a great deal of uncertainty surrounding the losses in Østjydsk Bank, so we may fear that the final result will not get much better than what Djurslands Bank can do today. The keen merger accounts show a profit of 49 million after taxes, which is only 2 million more than what Djurslands Bank performed in 2012.

The large uncertainties of whether one has found all loses in Østjydsk Bank has a great influence in our recommendation. We do not recommend a purchase of the entire bank, as the risk seems to be very big. The price may seem relatively small, but we consider the risk to be too large because of the credit book in Østjydsk Bank, which neither we nor themselves have the big picture of at the moment. In the end, we fear that a takeover is likely to have the result that Djurslands Bank itself comes in big trouble, and maybe at worst comes to bankruptcy problems.

English resume *2*
Indledning *5*
Problemformulering *6*
Metode *6*
Afgrænsning *8*
Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter *9*
Østjydsk Bank A/S **9**
Djurslands Bank **10**
Regnskabsanalyse *12*
Østjydsk Bank A/S **12**
Djurslands Bank **15**
Bankpakkerne *18*
Finanstilsynet *20*
Basel III *21*
Lovmæssige krav *23*
Solvens **23**
Basiskapital **25**
Risikovægtede poster **26**
Likviditetskrav **29**
Tilsynsdiamanten **29**
Østjydsk Bank **30**
Kernekapital 31
Basiskapital 32
Risikovægtede poster og risikostyring 33
Likviditet 35
Tilsynsdiamanten 36
Delkonklusion 37
Djurslands Bank **38**
Kernekapital 39
Basiskapital 39
Risikovægtede poster og risikostyring 39
Likviditet 41
Delkonklution 42
Nøgletalsanalyse *43*
Rentemarginalen **43**
Wacc **45**
Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten **48**
Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard **51**
Egenkapitals gearing **53**
Rentabilitet **54**
ICGR **56**

Delkonklusion **57**
Udlånsbogen ***59***
Udlånssammensætning **61**
Nedskrivninger **62**
Risiko på kunder **66**
Delkonklusion **69**
Synergieffekter ***70***
Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen. ***76***
Resultatopgørelse **77**
Balancen **79**
Nøgletal **80**
Delkonklusion **83**
Organisationen i den nye bank ***84***
SMARTmodellen **84**
Interessentmodellen **85**
Delkonklusion **87**
Køb ***87***
Delkonklusion **90**
Konklusion ***91***
Kilde- og litteraturlist ***94***
Bilag ***96***

Indledning

Gennem de seneste år er der sket meget i den danske banksektor. Det har ikke altid været lige sjovt. Omvendt har det været spændende at følge med i alle de øgede lovkrav, øget magt til finanstilsynet, bankpakker fra det offentlige, bankkrak, fusioner og øget fokus på nøgletal. Alt dette er meget anderledes end de gode år fra 2001 og nogle år frem, hvor alle pengeinstitutter vækstede heftigt og kom ud med rekordregnskab år efter år.

Hvis vi går 10 år tilbage omkring årtusindeskiftet, gik det godt for stort set alle bankerne i Danmark og generelt verden over. I perioden frem til ca. 2007 havde de finansielle virksomheder det generelt godt. Baggrunden herfor var den lave rente, stigende boligpriser samt et positivt aktiemarked. Idet alt var positivt og alle så positivt på fremtiden var det ikke noget problem for kunder at opnå lån. Bankerne ydede derfor lån, der var lidt for risikofyldte. Ser man tilbage på det, kan man sige at nogle lån reelt blev etableret på forventet fremtidig vækst frem for hvordan situationen var på daværende tidspunkt.

I 2008 da krisen tog fat, blev der dog hurtigt vendt om på dette billede. Aktiekursernes fald ville næsten ingen ende tage med fald op til 50 % årligt, og ejendomspriserne som ellers, specielt i de større danske byer, havde været på himmelflugt, faldt nu kraftigt. Den tro, der havde været på boligmarkedet, var væk.

Dette betød at flere ikke kunne sælge deres bolig, og boligpriserne faldt til under det gælden var. Samtidigt mistede folk deres job, og havde derfor svært ved at betale af på deres lån. Alt dette gjorde at bankerne begyndte at tabe store summer på deres udlån primært til ejendomme, samtidigt med at det ikke var så nemt at etablere nye sikre udlån til kunderne, som ikke ønskede at låne, når stemningen var negativ. I udlandet lukkede mange banker af denne årsag, hvor man specielt husker Lehman Brothers, men også i Danmark oplevede vi bankkrak hos Roskilde Bank og Amagerbanken.

Som uroen tog til på de finansielle markeder, blev det for bankerne svært at skaffe kapital da markederne lige så stille ”frøs til”. Der var ikke længere nogen, som turde låne penge ud til andre. Bankerne begyndte derfor, at stå over for udfordringer, som de ikke var vant til. Ud

over at bankerne skulle til at få styr på deres udlånsbog, blev de nu også nødt til at overveje, hvordan de kunne skaffe den fornødne likviditet og kapital.

Verden over blev der derfor lavet en masse tiltag med adskillige hjælpepakker. Herhjemme har vi oplevet op til flere bankpakker startende i 2008 for sikre kundernes indlån, som kunderne pludselig havde en reel risiko for at miste.

Som situationen er i dag oplever vi stadig pengeinstitutter med store økonomiske udfordringer. Hvor det tidligere var ejendomssektoren der var den store faktor på pengeinstitutternes nedskrivninger, tabes der nu også store summer på landbrug, samtidigt med at øvrige brancher og private kunder også bidrager til nye tab. Finanstilsynet indfører samtidigt skrappere krav og kontrol, hvilket har medført lukning af eks. Tønder Bank.

Et af de pengeinstitutter, som har mærket denne opbremsning i økonomien har været Østjydsk Bank. Her har man set, hvordan nedskrivningerne i banken er steget i 2012 regnskabet, og hvordan de selv siger, at det ikke ser for godt ud i regnskabet. Samtidigt står et andet pengeinstitut Djurslands Bank i området stærkt med en god likviditet og kapitaldækning. De ønsker at vækste og ser muligheder for opkøb i markedsområdet[1]

Problemformulering

Vil det være en god ide for aktionærerne i Djurslands Bank at stemme for en overtagelse af Østjydsk Bank, således at man bliver en større aktør i markedsområdet? Hvad vil prisen på en evt. overtagelse af Østjydsk Bank være?

Metode

I løbet af opgaven vil vi selvfølgelig sammenligne Djurslands Bank med Østjydsk Banks regnskabstal. I vores opgave vil indgangsvinklen være, at Djurslands Bank køber Østjydsk Bank, idet at Østjydsk Bank med de seneste nedskrivninger vil være presset som selvstændigt pengeinstitut. Samtidigt har finanstilsynet heller ikke haft et positivt syn på Østjydsk Bank allerede da de fik del af bankpakke 2, hvor Østjydsk Bank betaler en af de højeste renter for

[1] http://www.business.dk/finans/djurslands-bank-opjusterer-og-oejner-opkoeb

det hybride kapital de lånte[2]. Så Østjydsk Bank har stået med store udfordringer gennem længere tid, og har da også 2 revisorpåtegninger på deres regnskab for 2012.

Derfor vil der alt andet lige blive stillet et spørgsmål om, de har mulighed for selvstændig overlevelse på sigt, eller om de skal se sig om efter en partner. Djursland Bank har derimod klaret sig meget fornuftigt gennem krisen og har pt. en stor likviditets overdækning, og har mod på opkøb indenfor bankens naturlige markedsområde.

Vi ønsker først at lave en kort analyse af deres historie og geografi for at vurdere hvordan de passer sammen. Derefter vil vi lave en analyse af udvalgte regnskabstal for de senere år for de 2 pengeinstitutter, ligesom udvalgte balanceposter vil blive beskrevet.

Herefter ønsker vi at analysere hvordan deres solvens, herunder risikovægtede poster og basiskapital ser ud i de 2 pengeinstitutter. Samtidigt vil vi analysere hvordan lovgivningen spiller ind på de 2 pengeinstitutter, her tænkes primært på bankpakker, ny solvensmodel samt kommende BASEL III regulativer.

Efterfølgende vil vi analysere på udvalgte nøgletal for de 2 pengeinstitutter, blandt andet for at vurdere på effektiviteten, samt hvad der betales for kapital. Dette afsnit er primært for at fokusere på selve basisdriften.

Når dette afsnit er lavet, vil vi komme med en gennemgang af de 2 pengeinstitutters udlånsbog. Her vil vi komme ind på fordelingen, deres nedskrivninger samt om pengeinstitutternes eget syn på udlånsbogen. Vi vil herefter analysere vores syn på deres udlånsbog, ud fra analyser omkring risikoen i deres udlånsbogen, samt udvalgte regnskabsposter og risikorapporter. Til sidst vil vi komme med vores konklusion heraf.

Når vi er færdig med vores vurdering af de 2 pengeinstitutter vil vi begynde med at foretage en analyse på, hvordan et fremtidigt pengeinstitut vil se ud, såfremt Djurslands Bank skulle købe Østjydsk Bank. Herunder primært på hvilke synergieffekter der vil kunne hentes, hvordan sammenlægning af regnskabstal og balance poster vil se ud. Til sidst vil vi komme

[2] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2

med forskellige mulighed til en pris for Østjydsk Bank, set fra Djurslands Banks aktionærer, samt hvad vi mener om et evt. køb af Østjydsk Bank.

Vi vil i vores opgave skrive om de relevante lovkrav og regelsæt, herunder loven om finansielle virksomheder, de væsentligste punkter i bekendtgørelsen om kapitaldækning, bankpakker og baselregulativer. Dette vil ske i de forskellige afsnit hvor dette vil være relevant.

Afgrænsning

I opgaven vil vi kun komme omkring love og regler, som vi mener, har relevans for denne opgave. Herunder vil vi ikke gå i dybden omkring de forskellige bankpakker, men ønsker dog en kort gennemgang, idet specielt bankpakke 2 har relevans for opgaven. Så vi vil have et kort afsnit om bankpakkerne. Vi ønsker kun en kort omtale af BASEL III, idet dette ikke er vores primære indgangsvinkel for opgaven.

Vi har i opgaven alene valgt at fokusere på offentligt tilgængeligt materiale, hvorfor vi ikke har foretaget interviews hos de 2 pengeinstitutter. Vi har således udelukkende foretaget analyser, beregninger og skrevet om alt det, som er offentligt tilgængeligt. Dette er valgt, da ingen af os har tilknytning til nogen af pengeinstitutterne, og vi derfor har vurderet at det ville være svært at få ny viden ved eks. et interview.

Vi har i opgaven valgt kun at skrive kort om organisatoriske ændringer, ved en sammenlægning af de 2 pengeinstitutter. Dette er valgt da pengeinstitutterne ligger i samme markedsområde, samarbejdspartnere, og har næsten samme balance størrelse. Vi har af samme årsag valgt ikke at inkludere noget omkring projektledelse.

Vi har i opgaven valgt at benytte de seneste 5 års regnskabstal til de fleste analyser, men har i enkelte tilfælde, herunder primært afsnittet om udlånsbogen, valgt kun at fokusere på 2012 tallet. Dette da tallene historisk set ikke vurderes at være relevante for udlånsbogen i dag.

Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter

Østjydsk Bank A/S[3]

Østjydsk Bank A/S er et lokalt pengeinstitut i Østjylland, hvor de har hovedsæde i Mariager. Banken er en forholdsvis gammel bank, som opstod i 1897 under navnet ”Banken for Mariager og Omegn” for at styrke lokale behov, og hjælpe lokalsamfundet med at udleve deres behov og drømme, og dermed være en medspiller til at udvikle området.

Banken er en fullservice bank, der henvender sig til privatkunder, samt mindre og mellemstore erhverv i deres lokalområde. Fordelingen blandt erhverv og privat var ultimo 2012 på 70 % til erhverv og 30 % til privat, som er i den høje ende ifølge ledelsesberetningen, da de ønsker at øge privatdelen på sigt.

Banken drives i form af et aktieselskab, og langt størstedelen af deres aktionærer kommer fra deres lokalområde, som de vægter højt. Der er ikke nogen aktionærer der ejer over 5 % af aktiekapitalen, og deres interesse for lokalområdet afspejles ved, at de i 2012 har støttet ca. 150 foreninger med økonomisk tilskud og støtte.

Som nævnt ligger man i Østjylland med 12 afdelinger fordelt på Gjerlev, Hadsund, Havndal, Hobro, Horsens, Mariager (Hovedsæde), Randers City, Randers Storcenter, Skanderborg, Spentrup, Vejle og Virring. Afdelingerne er markeret på nedenstående kort over området, så det giver et bedre overblik.

[3] www.oestjydskbank.dk

Som det kan ses ligger de alle nogenlunde inden for det samme geografiske område, med et par få afstikkere mod syd, hvor Vejle er den sydligste, og Hadsund den nordligste.
Efter fremlæggelsen af det store underskud i 2012, har man valgt at lukke afdelingen i Virring ned, som ligger tæt på Skanderborg.[4] Begrundelsen er den klassiske med, at kunderne i høj grad betjener sig selv via betalingskort, netbank og automater, samt at rådgivningen bliver stadig mere specialiseret, hvilket kræver større afdelinger for at kunne tilbyde høj kvalitet og konkurrencedygtige pris. Ser man lidt groft på begrundelsen, så kan man argumentere for, at der reelt blot står, at afdelingen er for dyr, og vi skal spare nogle penge for at komme oven på.

Bankens daglige ledelse styres af direktør Jens Vendelbo, og bestyrelsen ledes af Thorvald Christensen. Jens Vendelbo er 61 år og kom til banken under bankkrisen i 90'erne og har i år 20 års jubilæum som direktør for Østjydsk Bank.

Da Jens Vendelbo tiltrådte i 1993 var bankens kapital reduceret til godt kr. 40 mio. kr. og balancen var på kr. 370 mio, og banken var i store problemer.[5] Her knap 20 år efter er banken vokset kraftigt og har nu en balance på kr. 7,6 mia. og er gået fra 36 medarbejder til ca. 160[6] – hvilket er en væsentlig ændring af banken. Men der er dog igen kommet ligheder til 1993, da 2012 resultatet bestemt ikke har været positivt, og banken står overfor nogle store udfordringer de kommende år, for at vise, at den er overlevelsesberettiget i en hård finansverden.

Ved udgangen af 2013 træder Jens Vendelbo tilbage som direktør, og posten overtages af nyudnævnt bankdirektør Max Hovedskov, som i øjeblikket skal bruge alt sin tid på kreditområdet, som de selv mener kræver mere fokus.

Djurslands Bank[7]

Djurslands Bank er ligeledes en fullservice bank med både privat og erhvervskunder. Banken er placeret på Djursland og i Århus, og består af 15 afdelinger beliggende i Tranbjerg, Tilst,

[4] http://skanderborg.lokalavisen.dk/oestjydsk-bank-lukker-afdeling-efter-et-aar-med-kaempeunderskud-/20130222/artikler/702269771/1395
[5] http://www.e-pages.dk/hadsundfolkeblad/42/2
[6] Årsrapport 2012 Østjydsk Bank
[7] www.djurslandsbank.dk

Aarhus, Risskov, Lystrup, Hornslet, Ryomgård, Rønde, Kolind, Ebeltoft, Grenaa, Auning, Allingåbro, Vivild og Ørsted. Hovedkontoret ligger i Grenaa.

En oversigt kan ses på nedenstående kort.

Banken blev stiftet i 1965 ved en sammenslutning af 3 mindre banker på Djursland, hvor den ældste har rødder tilbage til 1906, og betragter sig derfor ligesom Østjydsk Bank, som et lokalt forankret pengeinstitut, som lytter til deres kunder, og udvikler sig ud fra kundernes ønsker og behov. [8]

Djurslands Banks daglige drift ledes af Direktør Ole Bak. Han har været Direktør i banken siden 2003 og har dermed 10 års jubilæum som direktør i år. Han har tidligere været ansat i andre funktioner i banken, og kunne i 2008 afholde sit 25 års jubilæum i Djurslands Bank. [9]

Banken var en af de få banker, som i 2009 takkede nej tak til Bankpakke II, og valgte at forsøge, at klare sig selv. Umiddelbart ser det ud som om, at de er kommet fornuftigt igennem krisen på nuværende tidspunkt.

Ser vi i forhold til Østjydsk Bank, så har de også en fordeling på erhverv og privatudlån, som er noget anderledes, da deres private segment udgør 38,2 % af bankens udlån, hvilket alt andet lige gør dem lidt mindre risikoeksponeret ud fra, det synspunkt, at det som udgangspunkt er erhverv, der tabes penge på i øjeblikket. Men mere om dette i et senere afsnit.

[8] http://alm.djurslandsbank.dk/Forretningsgrundlag.1483.aspx
[9] http://djurslands.net/mor/testground/nyhedsportal/01-enkeltnyhed2.php?id=21947

Banken er et aktieselskab, som er noteret på fondsbørsen. Der er 1 aktionær ud af 15.907 der ejer mere end 5 % af bankens aktiekapital, og da der er stemmeretsbegrænsning der gør, at man kun kan have 6 stemmer, er det tvivlsomt, om nogen ønsker at købe ekstra op i banken, da man ikke får indflydelse for sine penge med mindre denne regel samtidig bliver ændret.

Regnskabsanalyse

I følgende afsnit vil vi give et kort resume af de 2 bankers performance set over de sidste 5 år, og på den måde kort komme ind omkring, om bankernes tal ligner hinanden, eller om der er meget stor forskel på de 2.

Analysen vil være delt op i 3 dele, hvor første punkt vil være selve driften i form af resultatopgørelsen, 2. del vil vedrøre deres balancer, og hvordan de har udviklet sig de sidste 5 år, mens det sidste punkt, vil blive nogle få kommentarer til bankernes udvikling på udvalgte nøgletal, og hvordan de har performet i forhold til hinanden.

Østjydsk Bank A/S

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	298.501	301.434	294.516	284.776	271.384
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	147.050	146.263	142.419	133.162	131.533
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	151.451	155.171	152.097	151.614	139.851
Kursreguleringer	22.245	-4.720	33.177	15.672	-31.024
Nedskrivninger på udlån m.v.	364.019	127.764	143.670	110.765	48.487
Resultat af tilknyttede virksomheder	-905	2.122	-1.618	-287	27
Årets resultat før skat	-202.927	10.460	13.748	23.039	48.452
Årets resultat	-153.923	7.513	8.920	18.365	38.737

Ser vi først på Østjydsk Bank A/S og deres udvikling i driften, så er de fra 2008 gået fra at have et overskud efter SKAT på 38,74 mio. kr., som har været støt faldende henover krise årene for så i 2012 at kulminere med et stort underskud på 153,92 mio. kr., hvor man endda er

hjulpet af positive kursreguleringer på 22 mio. kr.. Kursreguleringerne svinger meget fra år til år, og er i 2012 hjulpet godt på vej af positiv udvikling på især valuta og aktiefronten for banken, som udgør 19,4 mio. kr.

Selve bankdriften, eller basisindtjeningen før kursreguleringer og nedskrivninger holdes egentligt på et rimeligt status quo niveau, hvor man fra 2008 til 2009 har en mindre stigning på knap 12 mio. kr. på grund af øgede renteindtægter, derefter holdes det nogenlunde på niveauet 150 – 155 mio. kr. om året. Der er dog et lille fald fra 2011 til 2012, som begrundes med, at netto-rente og gebyr indtægter er faldet med 1 % på grund af stigende udgifter til den statslige hybrid kapital, som man ikke længere kan indfri til kurs 100 men, i stedet skal indfri til kurs 105, hvis man vel at mærke ønsker at gøre dette.

Det afgørende for udsvinget i resultatet er klart, deres nedskrivninger, som især i 2012 er steget kraftigt fra 128 mio. kr. i 2011 til 364 mio. kr. i 2012. Det betyder, at ser vi på hele 5 års perioden, som alle år er indenfor kriseårene, så er deres årlige nedskrivninger vokset med 316 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 658 %. Spørgsmålet til denne store stigning er, om det reelt set er i 2012 den hører til, eller om der er blevet tilbageholdt nogle nedskrivninger i krisens første år, hvor engagementerne nu enten er kommet så langt ud, at de føler sig tvunget til at tage dem, eller om de har fået en løftet pegefinger fra revisoren, om at gå det hele mere grundigt igennem.

Banken oplyser selv i sit regnskab, at nedskrivningerne skyldes fortsat negative konjunkturer, at renteafdækningskontrakter, som formentlig dækker over swap-produkter, har udviklet sig negativt, samt indfasning af nye og mere præcise regler for identifikation af OIV, samt en generel dårlig styring af bankens kreditrisici, som man nu ønsker at gøre noget ved.[10] Bankens revisor intern som uafhængig, nævner ligeledes problemer med forretningsgange, og at usikkerheden omkring bankens udlån er større end det normalt ville være under en måling af udlån, andre tilgodehavender og garantiforpligtelser.

Nedskrivninger og kreditbogen generelt, vil blive kommenteret yderligere i et senere afsnit.

[10] Årsregnskabsmeddelelse for 2012 – Østjydsk Bank A/S

For 2013 forventer ledelsen et fortsat vanskeligt marked, hvorfor man undlader at komme med en udmelding om et resultat før skat. Man forventer dog et resultat før kursreguleringer og nedskrivninger for 2013 i niveauet 125-140 mio. kr., hvilket betyder at de forventer en lidt lavere indtjening på selve bankdriften i forhold til de sidste par år, ligesom de formentlig er bange for, at nedskrivningerne igen i 2013 vil blive så høje, at det er svært at sætte et forventet mål op til aktionærerne.

Banken slutter af med at oplyse, at de benytter nuværende regler, og dermed ikke er begyndt at bruge 8+ modellen, som mange andre allerede har indført på trods af, at den først reelt set træder i kraft fra 2013, ligesom de skriver, at der ikke er taget højde for ændringer, hvilket alt andet lige vil sige, at vi er nødt til at gå ud fra, at deres forventninger til 2013 ligeledes er ud fra nuværende regler, og derfor har endnu en usikkerhedsfaktor ud over nedskrivninger og konjunkturerne.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	4.695.276	4.895.851	4.910.731	4.671.510	4.343.472
Indlån (inkl. puljer)	5.154.176	4.334.765	3.591.642	3.327.379	2.793.838
Egenkapital	561.834	716.818	648.578	632.251	619.544
Ansvarlig kapital	1.169.259	1.303.147	1.208.822	1.192.495	1.022.788

Ser vi på udviklingen på balancen, så fortsætter banken i de første år af krisen med at øge udlånet, men som så mange andre pengeinstitutter begynder udlånet at falde, og blive vanskeligt at finde ny udlån til at opveje tilbagebetalingen af de gamle udlån, samt nedskrivninger på bestående. Resultatet er at man i 2010 er oppe på 4,9 mia. i udlån, hvorefter det falder stille og rolig de næste 2 år og udgør i 2012 4,7 mia.

Indlån er en anden sag, og formentlig et bevist valg fra bankens side, for at sikre sig likviditet til at drive forretningen. I 2008 har man et udlånsunderskud på 1,5 mia, som man skal funde sig til andre steder. Dette er efter krisens tilstedeværelse blevet både svære og dyrere, hvorfor mange banker med indlånsunderskud, har forsøgt at lukke hullet, så man ikke skal bruge så

meget til funding. I 2012, er situation da også vendt for Østjydsk Bank A/S, der nu har et indlånsoverskud på 459 mio. kr., da indlån fra 2011 til 2012 er vokset med ca. 800 mio. kr.

Egenkapitalen har i perioden stort set kun haft en positiv udvikling, men alt det man har optjent i årene 2008 til 2011, og faktisk mere til, har man formået at tabe i 2012, hvor egenkapitalen bliver skåret fra 717 mio. kr. til 562 mio. kr., hvilket som nævnt er under egenkapitalen i 2008 på 620 mio. kr. Faldet i egenkapitalen skyldes udelukkende den negative konsolidering, der har ikke været nogen andre påvirkninger, som f.eks. kapitaltilførelse m.m.

Selve bankens aktiver/passiver udgør 7.632 mio. kr., hvilket betyder at bankens soliditet er gået fra 9,8% i 2011 til 7,4 % i 2012, hvilket fortæller at gearingen i banken er forholdsvis høj, og der ikke er så meget mere egenkapital at stå imod med, hvis tabene fortsætter de kommende år.

Djurslands Bank

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	273.216	256.862	254.386	255.073	245.580
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	175.383	177.162	172.694	166.484	165.711
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	97.833	79.700	81.692	88.589	79.869
Kursreguleringer	26.392	4.905	24.340	30.996	-24.921
Nedskrivninger på udlån m.v.	47.876	38.260	39.267	46.999	30.728
Resultat af tilknyttede virksomheder	26	102	38	87	2973
Årets resultat før skat	61.130	32.064	48.951	51.153	20.522
Årets resultat	47.120	23.281	36.785	39.969	17.766

Starter vi også her bagfra og begynder med at se på årets resultat, så er der en mere blød udvikling set i forhold til Østjydsk Bank. Man har en positiv udvikling fra 2008 til 2009, som

for en stor del skyldes at man går fra 25 mio. kr. i negative kursreguleringer til 31 mio. kr. i positive kursreguleringer.

Her efter er resultatet lidt mere stabilt fra 2009 til 2010, mens det igen falder i 2011 igen for en stor dels skyld kursreguleringer, som så igen stiger i 2012, hvor man har periodens bedste resultat på 47 mio. kr. i modsætning til Østjydsk Bank, som sluttede 2012 med periodens klart dårligste resultat.

Ser vi nærmere på tallene, så kan vi se, at udviklingen i netto rente- og gebyrindtægter er forholdsvis stabile i perioden 2009-2011, men at der er en stigning på 6,2 % fra 2011 til 2012. Årsagen til den store stigning ligger på gebyrsiden, hvor banken har haft en fordel af stor aktivitet på realkreditområdet, som medførte en del indtægter ved konverteringer i specielt første halvdel af 2012.

Driftsudgifterne er faldet en lille smule fra 2011 til 2012, og ser vi generelt over hele 5 års perioden, er udgifterne vokset med 10 mio. kr., hvilket dels ligger til grund i bankens betalinger til nødlidende pengeinstitutter igennem perioden. I 2012 udgjorde denne post f.eks. 7,3 mio. kr.

Kursreguleringerne er som nævnt en stor spiller i deres regnskab, da har en stor en stor overskudslikviditet, hvor en del er placeret i obligationer og aktier, som svarer til ca. halvdelen af bankens udlån, hvorfor forskydninger på denne post selvfølgelig vil have en effekt på selve regnskabet. Det er obligationerne, der trækker det største læs med over halvdelen af indtjeningen på 15,1 mio. kr. ud af 26 mio. kr.

Som det kan ses over de tidligere år, har det en stor påvirkning, da det ene år med negativ kursregulering er 56 mio. kr. mindre end det bedste år i perioden. Set i forhold til et resultat efter SKAT på mellem 18 og 47 mio. kr. har det derfor en meget stor indflydelse på resultatet i banken.

Djurslands Bank har en stabil udvikling på nedskrivningerne, som har lagt mellem 38 og 48 mio. kr. i de sidste 4 år. Det første rigtige år af krisen i 2008, var lidt lavere på 30 mio. kr.. Nedskrivningerne vil blive gennemgået dybere i et andet afsnit, men ser vi overordnet på det,

kunne det tyde på, at de har kørt en fornuftig kreditpolitik, og har haft godt styr på deres kunder, så nedskrivningerne ikke løber fra dem, som det er set i mange andre pengeinstitutter. Nedskrivninger stiger fra 2011 til 2012, hvilket ifølge banken skyldes, skærpede præcisering fra finanstilsynet for, hvornår der skal nedskrives på et engagement. Størstedelen af nedskrivningerne kan henføres til landbrug og ejendomsfinansiering, som går igen i hele branchen.

Banken forventer at 2013 igen vil blive et svært år, og ser ikke kunderne vil gå ud og efterspørger en masse lån til ny-investeringer. De forventer at ramme et resultat før nedskrivninger, kursreguleringer og skat på 60 – 75 mio. kr. Nedskrivningerne forventes fastholdt på nuværende niveau, mens man forventer at kursreguleringer vil falde grundet den lave rente på obligationer.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	3.609.442	3.948.183	3.819.926	3.893.372	4.235.007
Indlån (inkl. puljer)	4.503.086	4.398.012	4.482.541	4.276.901	4.172.665
Egenkapital	757.656	705.476	680.714	635.710	588.239
Balance	6.657.446	6.586.366	6.550.058	6.294.894	6.518.733

Ser vi på udviklingen i udlånet, så er det meget kendetegnende for pengeinstitutter i de senere år, hvor investeringslysten ikke er så stor. Udlånet har næsten været støt faldende alle år med undtagelse fra 2010 til 2011. Det starter på 4,2 mia. kr. i 2008 og udgør i 2012 3,6 mia. kr. og er bare fra 2011 til 2012 faldet med 339 mio. kr., hvilket banken betegner som en utilfredsstillende udvikling, som vi er enige med dem om. Banken forventer ikke, at der sker det helt store fremskridt i 2013, hvorfor den formentlig vil have svært ved at opretholde det nuværende niveau.

Indlånet er gået den anden vej, og skal ses i det lys, at folk sparer mere op, og nødigt vil risikere ved at bruge en masse af det. Banken er gået fra et lille indlåns underskud i 2008 på

66 mio. kr. til et for dens størrelse et stort indlånsoverskud på 894 mio. kr. Det betyder selvfølgelig at man står stærkt i forhold til likviditet, men man begrænser samtidig sin indtjeningsmulighed, da det er svært at tjene penge på overskudslikviditet.

Efter årets resultat udgør egenkapitalen 758 mio. kr. og den har været støt stigende i hele perioden i takt med de positive resultater fra driften er kommet ind. Soliditeten i forhold til balancen er på 11,3 % og har udviklet sig fra 9 % i 2008, hvilket betyder at banken har styrket sig pænt i perioden, hvis vi udelukkende ser på dette tal. Egenkapitalen udgør i øvrigt 94 % af den ansvarlige kapital, hvilket vil sige, at man er godt dækket ind på dette område, set ud fra et konservativt syn. Fordelingen af ansvarlig kapital m.m. kommer vi ind på et andet sted i rapporten.

Bankpakkerne[11]

Som det også er beskrevet i indledningen har de seneste 5 år været meget udfordrende for sektoren verden over, hvorfor der er lavet en masse politiske tiltag for at få det hele på fode igen. Vi har vi vores rapport valgt ikke at gå i dybden men kun kort beskrive bankpakkerne. Det er dog nødvendigt at beskrive lidt om pakkerne, idet Østjydsk Bank har taget del af bankpakke II. Derfor følger her en kort beskrivelse af bankpakkerne.

Bankpakke 1

Idet kreditmarkederne verden lukkede ned, og ikke ville låne hinanden penge af frygt for at skelletterne væltede ud af skabet, betød det at pengemarkederne verden over blev frosset til. Derfor blev Bankpakke 1 lavet så alle simple kreditorer fik sikret deres indlån ubegrænset i 2 år, uanset om man var indskyder af indlån eller lån mellem bankerne. Dog blev der også stillet krav til bankerne såfremt der skulle være pengeinstitutter der senere skulle gå ned. Staten har opgjort deres overskud til ca. 2,5 mia.[12]

[11] https://www.finansielstabilitet.dk/Default.aspx?ID=106
[12] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Bankpakke 2

Idet pengeinstitutterne ikke var så vilde med udlån og frygtede ikke at have kapital og likviditet nok, blev Bankpakke 2 etableret. Formålet var reelt at sunde virksomheder stadig havde adgang til likviditet i pengeinstitutterne. Bankpakke 2 bestod både af statslige kapitalindskud i form af mulighed for hybrid kernekapital, men også mulighed for individuelle statsgarantier, således man kunne sikre likviditet i pengeinstitutter. Mange havde et stort indlånsunderskud, og dette blev derfor sikret via statsgarantier. Østjydsk Bank deltog i Bankpakke 2 og lånte hybrid kernekapital for 157 mio[13] til en af de højeste renter overhovedet. Samtidigt fik de likviditet under de individuelle statsgarantier[14] med udløb i 2013. Djurslands Bank valgte ikke at deltage i Bankpakke 2[15] selvom de havde vist rettidigt omhu og havde en ansøgning på plads. Også på Bankpakke 2 har staten opgjort deres støtte som en samlet gevinst[16]

Bankpakke 3

Bankpakke 3, også kaldet exitpakken blev lavet efter udløb af bankpakke 1. Ideen med bankpakke 3 var at sikre kunderne i pengeinstitutter, at de fortsat kunne benytte deres betalingskort, netbank, låneaftaler m.v. såfremt deres pengeinstitut skulle gå ned, og blive overdraget til Finansiel stabilitet, som kørte banken stille videre indtil en overdragelse af kunderne kunne finde sted. Bankpakke 3 sikrede dog ikke som Bankpakke 1 indskydere, hvorfor der har været en del kritik efterfølgende. Dette idet Amagerbanken gik ned under Bankpakke 3 og indskydere både af indlån og lån til banken oplevede store tab. Så reelt er det eneste Bankpakke 3 gjorde, at Finansiel stabilitet blev oprettet.

Bankpakke 4

For at sikre flere fusioner og overdragelser af aktiviteter fra Finansiel stabilitet, blev Bankpakke 4 oprettet. Ideen er reelt at der sikres en medgift, såfremt et sundt pengeinstitut køber et mindre sundt. På den måde er der mulighed for at få mulighed for at få statsgarantier til at sikre likviditeten ligesom der kan komme en kontant betaling til det sunde pengeinstitut. Vi har set Bankpakke 4 brugt i praksis med Århus Lokal Bank og VestjyskBANK, hvor VestjyskBANK fik forlænget statsgarantierne, og solgt nogle aktier fra mod at de overtog

[13] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2
[14] Se side 43 i Østjydsk Banks 2012 regnskab
[15] http://dinby.dk/grenaa/djurslands-bank-siger-nej-tak-til-bankpakke-ii
[16] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Århus Lokal Bank. Samtidigt skal der være mulighed for i endnu højere grad at dele et pengeinstitut som går ned, op i en grøn og rød del, for at kunne få sendt kunderne hurtigt videre i systemet. Her kan der også være en medgift fra køber til staten, såfremt man må skille de usunde dele fra.

Finanstilsynet

Udover at der er lavet en masse tiltag fra staten vedr. bankpakker, har finanstilsynet også fået øget deres magt gennem de seneste 5 år. Læser man Morten Jeppesens "Blændværk" om Roskilde Bank kan man se at finanstilsynet ikke tidligere havde det store at skulle have sagt. Siden er der sket meget. I dag er finanstilsynet på besøg i bankerne indimellem, ligesom de laver diverse bekendtgørelser til pengeinstitutterne, således de sikre at reglerne forstås rigtigt for alle. Finanstilsynet har gennem de seneste år lukket pengeinstitutter ved deres besøg hvor seneste tilfælde er Tønder Bank, som udadtil fremstod som en sund bank, indtil finanstilsynet kiggede forbi og reelt lukkede banken. Det er også sket med andre pengeinstitutter gennem de seneste år. Finanstilsynet har dog ikke ubegrænsede ressourcer og koncentrere sig derfor om de steder hvor de ved der er behov for dem. Dette resultere så også i at nogle ikke oplever besøg så ofte, som de måske burde være tilfælde.[17]

Djurslands Bank er en af banker som ikke har haft besøg gennem den seneste tid. Dette er selvfølgelig positivt, men omvendt er det også et godt stempel at have, at kunne sige at finanstilsynet lige har været forbi uden af have fundet noget overfor kunderne. Østjydsk Bank havde senest besøg fra Finanstilsynet i 2. kvartal 2011[18] hvor finanstilsynet fandt behov for øgede nedskrivninger ligesom finanstilsynet fandt at bankens solvensbehov skulle forhøjes. I mange tilfælde når man har besøg af finanstilsynet finder de noget, som prioriteres overfor pengeinstituttet, typisk i form af nedskrivninger, øget kontrol, solvensbehov, likviditetsoverdækning eller andet. I øjeblikket har finanstilsynet meget fokus på landbrugskunder og private engagementer, primært med udløb af afdragsfrihed. Men Finanstilsynet ændrer selvfølgelig hele tiden fokus, hvis det findes nødvendigt og med deres magt i øjeblikket implementeres det hurtigt ude i pengeinstitutterne. Hvis ikke de selv kan finde ud af det, pålægger finanstilsynet dem det bare ved besøg. For alle forbrugere og kunder

[17] http://epn.dk/brancher/finans/bank/article4896930.ece
[18] http://www.7230.oeb.dk/media/Inspektion_bemærkninger_2011.pdf

er det dejligt at vide at der findes en vagthund som virker. Spørgsmålet er vel så bare om det vil fortsætte, når konjunkturerne engang vender igen.

Basel III

Basel komitéen offentliggjorde i december 2010 de nye internationale retningslinjer for pengeinstitutter i Europa. Det blev fuldt op med nye reguleringer i juli 2011 og udgør samlet de forventede krav til pengeinstitutter, således at banksektoren i fremtiden vil stå endnu bedre til at imødekomme nye tab i fremtiden og sikre en stabil bankdrift. Basel III består af mange forskellige elementer, men det væsentlige er at Basel komiteen ønsker at pengeinstitutterne i Europa skal fremstå stærkere i fremtiden kapitalmæssigt og likviditetsmæssigt, således vi ikke i fremtiden vil opleve store økonomiske nedture for branchen i årene frem. Dette vil i sidste ende betyde at risikoen for krak alt andet lige vil blive lavere.

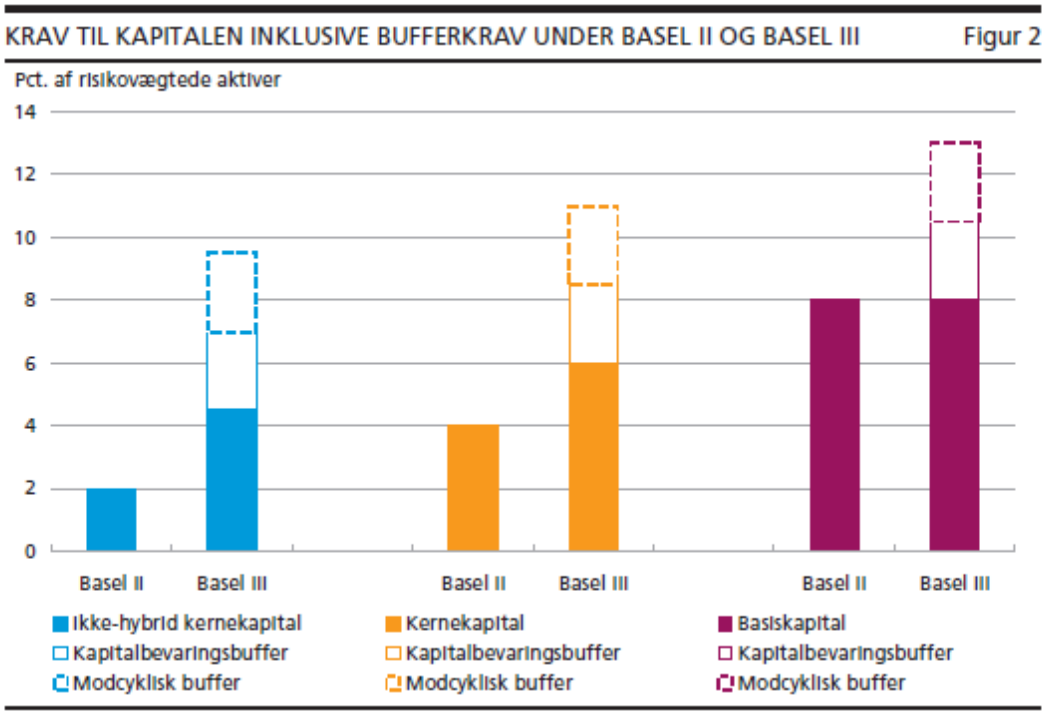

Ovenstående figur viser meget godt hvordan Baselreglerne ændres således at der fremover stilles højere krav til pengeinstitutternes solvens. Basel II har ikke stillet specielt store krav til den reelle kernekapital, men allerede pr januar 2013 stilles der krav om kernekapitalen i bankerne hedder 4,5 %. Basel III reglerne skal være implementeret i 2019 og her vil kravet for rigtig kernekapital være 7,0 %, mens den samlede basiskapital stadig skal være 8,0 %.

Dog indfører Basel komiteen nogle regler for 2 buffere. Denne ene er en kapitalbevaringsbuffer, som skal hedde 2,5 % pr 2019 som reglerne ser ud i dag. Denne skal dække den systematiske risiko i et givet pengeinstitut, således at den bedre kan stå imod nedgangstider, såfremt der i en periode har været høj udlånsvækst. Samtidigt indføres en modcyklisk buffer, også kaldet krisehåndteringsbufferen, som også pt. er fastsat til op til 2,5%. Denne buffer er mere tilegnet det enkelte pengeinstitut. Meningen er at der skal være sættes penge til side i opgangstider, hvor man så i nedgangstider kan ”tærer” af denne kapitalform. Dette kan være pga. koncentrationsproblemer i udlånsbogen. Der tilstræbes dog at reglerne er de samme for pengeinstitutterne over hele landet.

Udover disse kapitalkrav kan der stilles højere krav til SIFI banker[19] som netop er udpeget for Danmark. Dette betyder at Danmarks store finansielle institutter vil få pålagt højere solvenskrav, for bedre at kunne modstå tab. Dette vil sikre at en ”to big to fall” problematik fremover helst skulle kunne undgås, ved simpelthen at pålægge disse store institutter et højere solvenskrav. Det er derfor ikke udelukkende positivt at være en SIFI bank. Omvendt vil det alt andet lige være nemmere at hente kapital i markedet, når man er en SIFI bank, da denne bank allerede i dag er erklæret for ”to big to fall”.

Udover de højere solvenskrav, siger Basel III også noget om pengeinstitutternes likviditet. Her indføres 2 nye regler, nemlig LCR (Liquidity Coverage Ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio). LCR svarer til nationalbankens likviditetskrav om likviditetsoverdækning. Dog er reglerne her udvidet hvorfor der fremover vil blive stillet højere krav til pengeinstitutternes likviditet. Fremover er det kun let omsættelige aktiver der tælles med. Derfor er der indført nogle haircuts, hvis det ikke vurderes at et pengeinstituts likviditet er let omsættelige. Den store problematik her er om realkredit obligationer er let omsættelige.[20] I Danmark har rigtigt mange pengeinstitutter, ja næsten alle, meget af deres likviditet bundet op i realkredit obligationer, da disse giver den højeste rente. Denne situation kan samtidigt gøre vores realkredit obligationer mindre attraktive, og alt andet lige give en højere rente for låntager. Samtidigt er omsætteligheden i Danmark større i disse set i forhold til statsobligationer. Men som det ser ud nu vil der i fremtiden være et haircut på realkredit

[19] http://www.euroinvestor.dk/nyheder/2013/03/14/de-stoerste-sifi-banker-skal-opfylde-de-strengeste-kapitalkrav/12248301
[20] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Realkredit/Nykredit/article1015651.ece

obligationer. NSFR er en udvidet udgave af Nationalbankens funding ratio. Også her stilles lidt højere krav, end Nationalbanken stiller, men her vurderes det ikke at være specielt svært for de danske banker at overholde kravene.

Til sidst vil Basel III reglerne stille nogle regler op omkring gearing af pengeinstitutterne. Altså må et pengeinstitut ikke fremover låne helt vildt ud, idet der stilles regler op for hvor meget et pengeinstitut må geares.

Så samlet set må man sige at Basel III reglerne alene gør det mere sikkert for forbrugeren at have penge til at stå i et pengeinstitut, idet reglerne gør at pengeinstitutterne skal fremstå endnu bedre end i dag.

Lovmæssige krav

Der findes selvfølgelig en masse krav og regler man som pengeinstitut skal leve op til, for at kunne drive finansiel virksomhed. I det følgende vil vi kort liste de forskellige regler på området op. Man kan i første omgang tage udgangspunkt i reglerne for lov om finansiel virksomhed, fremover kaldet LFV. Heri findes mange regler som pengeinstituttet skal overholde. De forskellige paragraffer vil fremgå i det kommende. Er man som pengeinstitut i tvivl om hvordan lovgivningen skal forstås har finanstilsynet været så flinke at udarbejde diverse bekendtgørelser til hjælp for pengeinstitutterne. Er man i tvivl om lovgivningen i LFV kan man som pengeinstitut derfor kigge i bekendtgørelsen for kapitaldækning som finanstilsynet har udarbejdet til at hjælpe bankerne. Vi vil kort skrive om de forskellige love man som pengeinstitut skal overholde.

Solvens

I LFV § 124 skrives det, at et pengeinstituts bestyrelse og direktion skal sikre, at pengeinstituttet har en tilstrækkelig basiskapital og at risikoen måles og styres løbende, således at basiskapitalen opretholdes i et retvisende niveau. Basiskapitalen skal jvf.. § 124, stk. 2 udgøre mindst 8 %, dog altid som minimum modværdien af €5 mio. I § 124, stk. 4 står der, at bestyrelsen og direktionen på baggrund af vurderingen herom skal opgøre den tilstrækkelige basiskapital løbende. Det er således ikke nok, at man opfylder mindstekravet til

solvens på 8 %, hvis man vurderer, at det er nødvendigt med en større dækning. Med udgangspunkt i ovenstående kan kravet til solvensen opgøres således:

Basiskapital / Riskovægtede poster = min. 8 %

Det betyder i praksis at man som pengeinstitut skal have 8 kroner i basiskapital, hver gang man låner 100 kroner ud, såfremt ens solvensbehov vurderes at være lovkravens mindste, nemlig 8 %. Solvens betyder lidt ligesom soliditet, hvor stærkt et pengeinstitut er til at modstå tab. Et pengeinstitut med en høj solvens, må alt andet lige være mere sikkert, og dermed have lettere adgang til at optage billigere basiskapital, idet afkastkravet i et sådan pengeinstitut alt andet lige må være mindre.

De fleste pengeinstitutter har tidligere opgjort deres solvensbehov udfra de mildere regler om sandsynlighedsmetoden, men finanstilsynet har pr. 01.04.2013 påført alle banker at de fremover skal bruge 8+ metoden (kaldes kreditreservationsmetoden) Bekendtgørelsen for den nye metode kan findes på finanstilsynet hjemmeside[21]. Der er sagt og skrevet meget om den nye metode, hvor primært lokale pengeinstitutter er utilfredse med den nye metode, da de mener at små pengeinstitutter straffes hårdere end større pengeinstitutter. Selv Ringkøbing Landbobank som alt andet lige må betegnes som et solidt pengeinstitut med styr på tingene, vurdere at den nye model hæver deres solvens med ca. 2 procentpoint[22]. Første gang vi har set finanstilsynet bruge den nye metode i praksis er hos Tønder Bank[23] hvor Tønder Bank selv havde opgjort solvens behovet til 8,00%, mens finanstilsynet vurderede det til henhold 13,50 % og 18,40 afhængig om det var udfra den gamle sandsynlighedsmodel eller den nye 8+ model. Alle større pengeinstitutter har i deres 2012 regnskaber offentliggjort deres solvens udfra 8+ modellen, men langt de fleste mindre banker har opgjort 2012 solvensen med sandsynlighedsmodellen. Heraf har langt de fleste dog prioriteret det i deres regnskab.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank har prioriteret overgangen pr. 01.04.2013 og begge vurdere et øget solvensbehov ved anvendelse af 8+ til i niveauet 1,00 -1,50 %

[21] http://www.finanstilsynet.dk/sitecore/content/Finanstilsynet/Indberetning/Vejledninger-og-informationer/Vejledninger/~/media/Indberetning/2012/Vejledninger/Vejledning_solvens_130112.ashx
[22] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5123305.ece
[23] http://www.finanstilsynet.dk/da/Nyhedscenter/Pressemeddelelser/2012/~/media/Nyhedscenter/2012/Afgoerelse_solvenskrav_Toender_Bank.ashx - Side 8

Basiskapital

I LFV § 128 opgøres basiskapitalen som den reducerede kernekapital (I Basel reglerne betegnet som tier 1) tillagt supplerende kapital efter fradrag (tier 2). Basiskapitalen bruges herefter til at fastslå solvensen. Basiskapitalen benyttes som tidligere nævnt som buffer til at modstå tab i pengeinstitutterne. Er man i tvivl om opgørelsen af basiskapital er der som nævnt tidligere lavet en bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital af finanstilsynet, hvor man kan læse alt omkring opgørelsen i. I det følgende vil der komme mere om både kernekapital og den supplerende kapital

Vi vil senere lave en analyse på hvordan det ser ud i Djurslands Bank og Østjydsk Bank.

Kernekapital og supplerende kapital

Kernekapitalen er den kapital, der udgør kernen af basiskapitalen i finansielle virksomheder. For pengeinstitutter er dette den sikreste kapital, idet kapitalen ikke pludselig kan forsvinde. Derfor er kernekapitalen også den kapital, der er forbundet med størst risici at investere i ved f.eks. køb af aktier. Kernekapitalen består af indbetalt aktiekapital samt egenkapital mv jf. § 4 i bekendtgørelsen om basiskapital. Hybridkernekapital er en mellemting imellem aktiekapital og lånekapital jvf. § 10 i bekendtgørelsen. Dog skal man være opmærksom på, at der stilles store krav til den hybride kernkapital, før den kan medregnes fuldt ud. De væsentligste krav for at den hybride kernekapital kan medregnes fuldt ud er, at der er mulighed for konvertering til aktier, såfremt der ikke findes noget incitament til indfrielse, samt at der ikke aftalt noget fast udløb.

Den del af den hybride kernekapital, der ikke kan medregnes til kernekapitalen kan i stedet medregnes som supplerende kapital. Den hybride kernekapital må vægte maks. 50 % af den samlede kernekapitalen. De nærmere regler for selve opgørelsen af basiskapitalen fremgår af Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 764 af 4. juni 2011 om opgørelse af basiskapital.

Den supplerende kapital består primært af ansvarlig lånekapital, opskrivnings-henlæggelser og hybrid kernekapital, som ikke kan medregnes i kernekapitalen. Den supplerende kapital må ikke medregnes med mere end 100 % af kernekapitalen jf. § 28.

Der er visse krav til den ansvarlige lånekapital. Det fremgår bl.a. at långivers krav skal være efterstillet al anden ikke efterstillet gæld, beløbet skal være indbetalt, beløbet må ikke tilbagebetales før forfaldstidspunktet på långivers initiativ eller uden Finanstilsynets tilladelse, medmindre instituttet træder i likvidation eller erklæres konkurs. Desuden er der mulighed for at udskyde rentebetalingen, såfremt basiskapitalen ikke opfylder kapitalkravet på forfaldstidspunktet. Så når man udsteder ansvarlige lån til pengeinstitutter er der en risiko, idet alt indlån m.v. er sikret inden. Da Amagerbanken gik ned tabte alle kreditorer, som havde lånt Amagerbank ansvarlige lånekapital, deres penge. Det var primært udlandet der havde stillet kapital til rådighed. Dette var med til at medføre at danske pengeinstitutter i årevis fremover havde meget svært ved at skaffe kapital i udlandet.

Der kan reduceres i den andel af den ansvarlige lånekapital, der kan medregnes ved opgørelse af basiskapitalen, med 25 %, når der er 2-3 år til forfald, med 50 %, når der er 1-2 år til forfald og med 75 % når der er mindre end 1 år til forfald. Reglerne herom kan læses i § 25 stk. 2 i lov om opgørelse af basiskapital[24].

Risikovægtede poster

I forbindelse med udregningen af solvensen, stillede vi basiskapitalen over de risikovægtede poster. De risikovægtede poster forstås som et mål for den samlede risiko for fremtidige tab forbundet med virksomhedens aktiviteter, og målet fremkommer ved anvendelse af risikovægte for opgørelsen af poster med kreditrisiko, markedsrisiko (kan opdeles i aktierisiko, renterisiko, valutarisiko og råvarerisiko) og operationel risiko. De 3 risikotyper er beskrevet i det nedenstående.

Kreditrisiko

Ved kreditrisiko forstås risikoen for at tabe som følge af, at modparter eller debitorer helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for pengeinstituttet. Kreditrisikoen er typisk et af pengeinstituts største risikogruppe, da langt størstedelen af pengeinstitutters forretning drejer sig om at låne penge ud til kunderne. I kapital 4 i bekendtgørelsen om kapitaldækning (herefter kaldet BOK) gives mulighed for at vælge mellem standardmetoden

[24] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143072

eller den interne rating baserede metode (IRB) for opgørelsen af risikovægtede poster med kreditrisiko. Langt de fleste pengeinstitutter benytter sig af standardmetoden, idet dette er den nemmeste at anvende og ikke kræver så meget i forhold til IRB metoden. Ulempen ved at anvende standardmetoden er omvendt, at den anses for at medføre et højere kapitalkrav i forhold til IRB metoden.

For at få lov til at benytte IRB-metoden, skal pengeinstituttet opfylde en masse krav, som fremgår af bilag 8 punkt 113-242 i BOK[25], ligesom Finanstilsynet, jf. BOK § 19, skal godkende brugen af IRB-metoden.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank benytter således standardmetoden for kreditrisiko, og opgørelsen via denne metode tager udgangspunkt i bilag 3 i BOK. Begge pengeinstitutter benytter ligeledes den udbyggede metode til opgørelse af kreditrisikoen, som bestemmes nærmere i bilag 7 i BOK. Dette benyttes af næsten alle mindre pengeinstitutter i Danmark.

Pengeinstitutternes risikovægtede poster med kreditrisiko opgøres set i forhold til den sikkerhed, der er stillet for kreditengagementet, og hvor stor sandsynligheden er for forringelse af engagementet. F.eks. er det muligt at vægte et udlån med pant i en privat bolig inden for 80 % af boligens værdi til 35 % af lånets pålydende værdi. Tilsvarende kan engagementer med private kunder som udgangspunkt vægtes ned til 75 % uden sikkerhedsstillelse. Se en model herfor nedenfor:

Segment:	Nedvægtning:
Detailkunder	75 %
Fast ejendom (80 % helårsbolig og 60 % fritidsbolig)	35 %
Kontor- og forretningsejendomme	50 %
Landbrugs- og skovbrugsejendomme	50 %
Pant i depot/særlig dækkede obligationer	10 %

Ved at nedvægte engagementerne kan et pengeinstitut derfor udlåne flere penge på baggrund af den samme basiskapital uden at forringe solvensen, i forhold til hvis engagementerne

[25] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=139128#Kap4

vægtede 100 %. Mulighederne reguleres via bilag 3 i BOK. De store banker har desuden mulighed for securitisation af deres udlån, hvilket kan nedvægte betydeligt mere. Dette kan gøres hvis man kan samle en stor samling med eks. Billån. På denne måde er der mulighed for at nedvægte yderligere, hvis mængden og sikkerheden vurderes til at være god nok.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen i et pengeinstitut er risikoen for at tabe penge som følge af negative ændringer i markedsværdien af pengeinstituttets aktiver, passiver og ikke balanceførte poster. Man kan opdele markedsrisikoen i de fire hovedpunkter; rente-, aktie-, valuta- og råvarerisiko, hvilket betyder, at pengeinstituttet skal opgøre sin risiko i bl.a. handelsbeholdning af aktier og obligationer samt de valutapositioner man har. De fleste pengeinstitutter tabte i 2008 meget på aktier og obligationer, da finanskrisen satte ind og aktiekurserne faldt samtidig med at renterne steg og forårsagede kursfald på obligationerne. De seneste år har det dog primært været med positive fortegn på udviklingen, men de store fald viser blot, at risikoen naturligvis skal tages alvorligt. Derfor vil et pengeinstitut som klarer sig godt, og dermed har mange penge på kistebunden, alt andet lige have en højere markedsrisiko, end et tilsvarende uden så mange penge på kistebunden.

Udviklingen i f.eks. ejendomspriserne har også indflydelse på markedsrisikoen. Mange pengeinstitutter holder sig dog typisk til at alene at eje ejendomme, som benyttes til bankdrift (domicilejendomme) og derfor fylder denne del sjældent ret meget i opgørelsen.
Markedsrisikoen kan i henhold til kapitel 5 i BKD opgøres efter standardmetoden eller efter interne modeller (VaR-modeller).

Operationel risiko

Et pengeinstituts operationelle risici er risikoen for at tabe som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder jvf. § 53 stk. 2 i BOK. Der er mange eksempler på forskellige operationelle hændelser, som har udløst store tab men den primære årsag kan være IT nedbryd, juridiske fejl og rådgivnings fejl.

Den operationelle risiko opgøres typisk erfaringsbaseret i stedet for med syn på fremtidige risici, hvilket generelt er imod hensigten i opgørelsen af kapitaldækningen.

Likviditetskrav

I LFV § 152 står der, at et pengeinstitut skal have en forsvarlig likviditet. Det er et krav, at pengeinstituttet har likviditet til at dække 15 % af de gældsforpligtelser, som det påhviler pengeinstituttet at betale på anfordring eller med kortere varsel end en måned samt 10 % af pengeinstituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af basiskapitalen.

Til likviditeten kan man medregne kassebeholdning, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter og forsikringsselskaber samt beholdning af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler. Det er meget væsentlig, at pengeinstitutterne har den nødvendige likviditet til at overholde deres betalingsforpligtelser. Mange små pengeinstitutter finansierer sig primært gennem indlånsmidler fra deres kunder, men i tiden op til finanskrisens begyndelse i 2008, voksede de fleste af pengeinstitutters udlån så meget, at indlånsmidlerne ikke fulgte med i samme hastighed, og de begyndte derfor at finansiere sig mere og mere gennem andre kreditinstitutter. Da tiltroen til andre markedsdeltagere stort set forsvandt i 2008, fik flere pengeinstitutter problemer med at overholde lovens krav til likviditetsdækning. Af den grund valgte Folketinget i starten af oktober 2008 at oprette Bankpakke 1, som havde til formål at sikre alle indskydere ubegrænset i en periode. I dag er det stort set umuligt for nødlidende pengeinstitutter at låne penge til at dække hullet mellem indlån og udlån. Derfor er en af de store udfordringer for disse pengeinstitutter at få hullet lukket, ved at slanke udlån, og sikre indlån, typisk ved at tiltrække indlån, med høje renter.

Tilsynsdiamanten[26]

Finanstilsynet har ultimo 2012 indført nogle pejlemærker, hvor man som pengeinstitut skal ligge indenfor. Tilsynsdiamanten blev allerede etableret i 2010 men er først implementeret

[26] http://www.finanstilsynet.dk/Finanstilsynet/Temaer/~/media/Temaer/2012/Vejledning_om_tilsynsdiamanten2012.ashx

ultimo 2012. Pejlemærkerne er opsat ud fra erfaringer Finanstilsynet har gjort under både finanskrisen og tidligere kriser, hvor de pengeinstitutter som er kommet i problemer har udvist visse fællestræk såsom høj udlånsvækst på bekostning af kreditkvalitet, meget optimistiske vurderinger af kreditrisici og manglen på styring af de store engagementer.

Tilsynsdiamanten fastlægger fem særlige risikoområder med nogle angivne grænseværdier, som pengeinstitutterne som udgangspunkt bør ligge indenfor. Grænseværdierne vil indgå i Finanstilsynets tilrettelæggelse af deres tilsynsvirksomhed, og de vil med udgangspunkt i tilsynsdiamanten fremover påbegynde dialogen med pengeinstitutterne på et tidligere tidspunkt, såfremt grænseværdierne overskrides.

De fem særlige pejlemærker er følgende:

- Summen af store engagementer udgør under 125 % af basiskapitalen (opgøres ekskl. engagementer under kr. 3 mio. og engagementer med kreditinstitutter under 1 mia.)
- Udlånsvækst under 20 % (målt år-til-år)
- Ejendomseksponering under 25 % (af de samlede udlån og garantier)
- Stabil funding-ratio under 1
- Likviditetsoverdækning større end 50 % (i forhold til lovens krav, jf. LFV § 152)

Udfra situationen i dag kan man altid vurdere om det er de rigtige pejlemærker, men nu har finanstilsynet valgt disse 5 punkter. De har selv i øjeblikket meget fokus på landbrug og privatkunder, når man læser deres seneste tilsynsrapporter igennem. Derfor kan det være at diamanten med tiden rettes til, således at der skiftes ud i nogle af målepunkterne.

Østjydsk Bank[27]

Østjydsk Bank nedskrev op til årsregnskabet[28] omkring 200 mio. kr. efter at have gået deres engagementer igennem. Dette har også bevirket at de kom ud af 2012 med et rigtigt stort underskud. Idet nedskrivningerne kom lige op til regnskabet kan man kun gisne om hvad

[27] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012
[28] http://www.business.dk/finans/oestjydsk-bank-venter-kaempeunderskud-efter-nedskrivninger

årsagen kan være, men der kan både være tale om de selv er gået udlånsbøgerne igennem, men der kan også være tale om at deres revisorer har vurderet på udlånsbogen. I regnskabet står der at banken selv har gennemgået lånebogen i forbindelse med regnskabet. Uanset hvad er det væsentligt at se på note 2 i regnskabet for 2012, hvor der direkte står at "bankens forretningsgange og interne kontroller ikke har været tilstrækkelig til at sikre en ensartet kreditmæssig behandling af bankens engagementer med henblik på at vurdere og opgøre eventuelle nedskrivningsbehov." Selvom banken har nedskrevet et stort beløb udfra kendskabet til finanstilsynets regler, er banken altså selv stadig i tvivl om de fremover har de rigtige redskaber til at nedskrive fremadrettet. Det mest skræmmende ved dette er at de også havde en usikkerhed herom i note 2 på deres 2011 regnskab. For os ser vi det som en åben invitation til at finanstilsynet skal komme forbi og kontrollere hvad de synes. Dette kan ikke betegnes specielt positivt idet vi har haft en sektor i krise gennem nogle år nu. Så det bliver spændende at se om ikke Finanstilsynet kommer forbi, samt hvad deres rapport skriver. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres udfra.

(i 1.000 kr)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	711.943	557.301
Hybrid Kernekapital	183.401	189.895
Kernekapital efter fradrag	895.344	701.816
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	402.928	417.530
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	273.964	272.589
Samlet Basiskapital efter fradrag	1.133.419	902.641
Tilstrækkelig Basiskapital	738.933	635.471
Kreditrisiko	5.484.681	5.242.777
Markedsrisiko	286.849	314.061
Operationel risiko	521.225	561.425
Samlede Risikovægtede poster	6.292.755	6.118.263

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

Kernekapital

Idet der har været en negativ udvikling i bankens resultat fra et plus på 10,5 mio. kr. før skat i 2011 til en negativt resultat på 202,9 mio. kr. før skat i 2012 har resultatet alt andet lige bidraget negativt til bankens kernekapital i 2012. Kernekapitalen alene udgør for 2012 lidt over halvdelen af den samlede basiskapital, men ud fra Østjydsk Banks risikorapport 2012

kræves 635 mio. kr. i tilstrækkelig basiskapital, hvilket betyder at det for Østjydsk Bank er nødvendigt med hybrid kernekapital og/eller supplerende kapital, som kan medregnes til kernekapitalen. Som tidligere skrevet har Østjydsk Bank deltaget i bankpakke 2 og fået hybrid kernekapital for 157 mio. Dog tæller den hybride kernekapital i 2012 med 163 mio. kr. da man har steppet up, idet det ikke var muligt at tilbagebetale, hvorfor den nu kun kan indfries til kurs 105. Samtidigt er der i 2011 udstedt kapitalbeviser til kunderne for 26 mio. kr. som også tæller med her.

Så den samlede kernekapital i 2012 udgør 701 mio. kr. mod 895 mio. kr. i 2011. Så ser man alene på kernekapitalen kan Østjydsk Bank altså godt stadig bestå, men med en lav margin, idet de vurdere deres behov til 635 mio. Behovet er dog stadig udregnet ud fra den gamle sandsynlighedsmetode, og vil udgøre omkring 721 mio. kr. hvis man benytter 8+ modellen, som indføres april 2013. Så alt andet lige er der behov for ansvarlig lånekapital for at sikre en fornuftig dækning og fortsat drift. Så man må kan konkludere at det er vigtigt for Østjydsk Bank at have stor fokus på den ansvarlige lånekapital.

Basiskapital

Østjydsk Bank har i 2012 optaget et nyt ansvarligt lån på 100 mio. kr. med udløb i 2022, mod at man i stedet har indfriet 2 ansvarlige lån på 85 mio. kr. med udløb i 2012 og 2015. På denne måde har de øget den samlede ansvarlige lånekapital i løbet af 2012. Den samlede supplerende kapital udgør 418 mio. kr. for 2012 mod 403 mio. kr. i 2011. Samlet betales pt. en gennemsnitsrente på 6,70 %[29] for alt efterstillet kapital, hvilket er en god rente for Østjydsk Bank, når vi ved at de betaler over 11 % for deres hybride kernekapital gennem bankpakke 2. Ser man på risiko rapporten for 2011 kan man se at de kan medregne 273 mio. kr. i basiskapitalen. Dette skyldes at alt ikke kan medregnes, når der er kort tid til udløb. Selvom de i 2012 har optaget nyt lån for 100 mio. kr., og indfriet nogle lån med udløb i 2012 og 2015, kan der kun medregnes 272 mio. kr. til den samlede basiskapital. Desuden vil deres basiskapital falde endnu mere de kommende år, idet der vil ske yderligere modregning af de ansvarlige lån med udløb i de kommende 3 år, hvilket gælder for alle lån, undtaget det nye lån de har optaget. At långiver også vurderet at der er en væsentligt risiko ved at give Østjydsk Bank nye supplerende lån, afspejler sig tydeligt i renten. Det nye lån har en noget højere rente

[29] Taget fra regnskabet 2012 (40.826 / 607.425)

end de andre ansvarlige lån, og har også haft store omkostninger ved optagelse. Dette viser tydeligt at låntager vil have et fornuftigt afkast på sin investering, som de vurdere der er en reel risiko for at tabe.

I fremtiden vil det være vigtigt for Østjydsk Bank at få øget basiskapitalen, idet der hvert år kan medregnes mindre og mindre af den supplerende kapital til den samlede basiskapital. Basiskapitalen kan øges ved overskud, som ikke ser nemt ud, idet de selv stiller store usikkerheder til deres instrumenter ved nedskrivninger. Så her vil nye underskud måske endda bidrage negativt i stedet. Så i stedet skal de måske ud og se sig om efter yderligere supplerende kapital hos nogle investorer, med dertil højere rentebetaling til følge. Men hvem ønsker at låne banken penge i den situation, hvor ikke engang banken selv har ordentlig styr på evt. kommende nedskrivninger. En anden mulighed kan være at hente kapital hos aktionærerne, men også dette vurderes at være meget svært i den nuværende situation. De har dog gjort nogle tiltag for at gøre sig mere lækre overfor aktionærerne[30]. Så det er et tiltag til at prøve på at kunne tiltrække nogle større aktionærer, som måske vil støtte op om banken. En sidste mulighed er at prøve at finde en anden bank som man kan fusionere med eller blive opkøbt af, men som nævnt i artiklen er det ikke et tema der er aktuelt.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 6.292 mio. kr. i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 6.118 mio. kr., hvilket er et skridt i den rigtige retning. Men da udlånene i samme periode er faldet med ca. 200 mio. kr., findes årsagen reelt i lavere udlån. Dette da langt størsteparten af de risikovægtede poster udgøres af kreditrisikoen. Idet der er en usikkerhed omkring solvensen, vil det være fordelagtigt at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Banken skriver dog også selv i deres regnskab at der er igangsat initiativer til at nedsætte de risikovægtede poster med mellem 300-500 mio. kr., hvilket vil betyde en øget solvens i niveauet 0,5-1,0 % I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

[30] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5230505.ece

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko er mindsket fra 5.484 mio. kr. i 2011 til 5.242 mio. kr. i 2012. Der har selvfølgeligt været en stor nedskrivning i perioden som har påvirket positivt til dette, men samtidigt har de måske også bare bedre styr på kreditrisikoen nu, set i forhold til 2011. Det kan det i hvert fald tyde på, hvis man ser i note 42 i regnskabet, hvor man ser at den samlede maximale krediteksponering for 2012 er 9.920 mio. kr. mod 9.603 mio. kr. i 2011. Så de har altså noget bedre styr på kreditrisikoen. Fordelingen af bankens udlån ligger med 28 % til private kunder og 72 % til erhvervskunder. Samtidigt skriver de at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 48,3 % i 2012. ”Banken kreditrisici er påvirket af, at en ikke ubetydelig del af virksomhedens udlån vedrører ejendomsengagementer, der udviser svaghedstegn Bankens vurdering af sikkerheder i disse engagementer tager udgangspunkt i en vurdering af ejendommenes dagsværdi”[31]. Samtidigt er der igen usikkerheder i hvordan de vurdere sikkerhederne i engagementerne. Selvom de har nedskrevet et stort beløb i 2012 kan man også se at deres lånebog er dårlig. Kigger man på note 42 i regnskabet kan man se at kunder med betydelige vanskeligheder er steget fra 471,54 mio. kr. i 2011 til 805,49 mio. kr. i 2012. Så selvom de har nedskrevet et stort beløb er der risiko for at det ikke engang er nok. Det samlede udlån udgør 4,7 mia. kr., hvorfor 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder.

Det vil være optimalt, såfremt der kan laves en gennemgang af kreditrisikoen og få denne mindsket. Dette kan evt. ske i samarbejde med finanstilsynet, som sikkert kigger forbi engang i 2013 for at gennemgå lånebogen. Idet det som skrevet vil være svært at påvirke basiskapitalen i positiv retning, vil det i stedet være optimalt, hvis man kan sænke kreditrisikoen i banken, således solvensoverdækningen fastholdes, eller forbedres. Men de skriver selv at sådanne tiltag er iværksat.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 286 mio i 2011 til 314 mio i 2012. Dette er gjort selvom både balancen er blevet større, og likviditeten mindre gennem året. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står at renterisikoen er svunget

[31] Side 48 i årsrapporten 2012

fra -2,1 % til 0,8 % gennem de seneste 5 år. Samtidigt skriver banken selv at både obligationer og aktier er med lav risiko. Banken har ikke en masse ejendommen som er overtaget for at fastholde disse. I regnskabet fremgår det også af note 22 at alle overtagne ejendomme forventes solgt senest 6 mdr. efter overtagelse heraf. Der er ikke så meget at sige ellers om markedsrisikoen, da den udgør en meget lille del af de risikovægtede poster.

Operationel risiko

Bankens samlede poster med operationel risiko er øget fra 521 mio i 2011 til 561 i 2012. Dette selvom basisresultatet har lagt på nogenlunde samme niveau de seneste 3 år, og faktisk er faldet fra 2011 til 2012. Banken har selv udarbejde mange forskellige forretningsgange for at mindske den operationelle risiko i banken. Som beskrevet i note 2 er dette arbejde intensiveret, således at man i fremtiden måske bliver endnu bedre til at lave interne forretningsgange og på den måde ikke bliver så sårbare overfor EDB, menneskelige fejl og nøglemedarbejdere.

Likviditet

Østjydsk Bank betegner selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditet er opgjort til 2.555 mio. kr. i 2012 mod 2.698 mio. kr. i 2011. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 215,1 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Overdækningen svarer til 1.744 mio. kr. jf. årsrapporten. Gennem 2012 har banken indfriet statsgaranterede obligationer for 900 mio. kr., og banken står overfor at skulle indfri resten ca. 820 mio. kr. i 1. kvartal 2013. Heraf er de 500 mio. kr. indfriet pr 18.02.2013[32]. Det er meget likviditet der skal indfries på kort tid, hvorfor de har løst deres likviditetsmæssige situation ved andre muligheder. Man har hentet likviditet gennem Nationalbankens låneordning, hvor man kan hente lån mod at stille gode og sikre udlån som pant. Her er et haircut på 35 %, således man kan låne 65 % af det samlede udlån. Østjydsk Bank har en facilitet hos Nationalbanken, hvor de har ret til at låne 502 mio. kr. Heraf er der trukket ca. 400 mio. kr. Samtidigt skriver de at de har et stort fokus på at øge indlånsmægden fra kunder, hvilket ofte sker via højrentekampagner. Dette er en fin måde at opnå en stabil facilitet, men typisk skal der tilbydes en høj rente, samtidigt med at det ofte er med en kortere binding, end såfremt man udsteder obligationer eller låner via eks. Nationalbanken. Østjydsk

[32] http://www.7230.oeb.dk/media/%C3%98stjydsk_Bank_indfrier_obligationsl%C3%A5n.pdf

Bank forventer selv at komme til at ligge med en likviditetsoverdækning omkring 100 % jf. lov om finansiel virksomhed, når obligationer med statsgaranti skal indfries i løbet af 2013.

Ser man på note 24 i regnskabet fremgår det tydeligt det er indlån med lange løbetider der er blevet mindre af, mens indlån på anfordring og med 3 måneders varsel er steget ekstremt meget med ca. 950 mio. kr. i løbet af 2012. Når man henter så meget på så kort tid med så kort binding, er det typisk fordi kunderne har fået et meget attraktivt tilbud, som deres egen bank ikke kan matche. Ser man på note 6 i regnskabet kan man også se at dette er korrekt, idet de samlede renteudgifter er steget fra 155 mio. kr. i 2011 til 162 mio. kr. i 2012. Dette selvom den samlede likviditet i banken er faldet marginalt fra 2011 til 2012.

Fremadrettet vil det blive svært fra Østjydsk Bank at skaffe likviditet via obligationer, som de tidligere har gjort med statsgaranti. Desuden er nationalbankens låneordning på ubestemt tid, hvorfor man ikke kan regne med at kunne trække 500 mio. kr. her de næste mange år. Således kan de alene hente likviditet gennem indlån til kunder. For at fastholde nuværende indlån og måske endda tiltrække mere, vil man være tvunget ud i en konkurrencesituation, hvor prisen helst skal være blandt de bedste for at kunderne vælger Østjydsk Bank.

Tilsynsdiamanten

Østjydsk Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynet diamant på 5 punkter. Figuren er sat ind nedenfor. Banken ligger som de selv skriver indenfor på alle punkter, men omvendt ved de også hvor udfordringerne ligger. Ser man på vores samlede gennemgang er det primært på funding.ratio, hvor der i fremtiden bliver blive mere kortsigtet funding. Dette kan skabe et problem som gør at Østjydsk Bank vil nærme sig grænseværdien mere. Samtidigt vil likviditetsoverdækning være skrøbelig idet de selv skriver at de kommer ned omkring 100 % overdækning, og dette vil primært ske ved indlån med kort tidshorisont, hvorfor de hurtigt kan forsvinde igen. De 3 øvrige har banken fint styr på, og det forventes ikke at de øges væsentligt de kommende år.

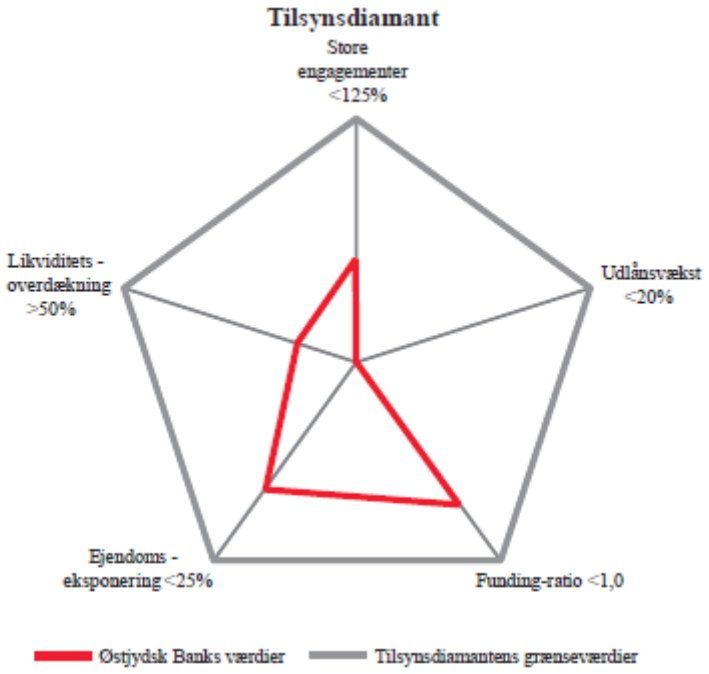

Figur indsat fra Østjydsk Banks årsrapport 2012 side 15

Delkonklusion

Østjydsk Bank har en solvensdækning på 4,4 % ud fra 2012 regnskabet, men som de selv skriver i regnskabet benytter de sig af standardmetoden til opgørelsen af solvens. Benyttes 8+ modellen er solvensoverdækningen reelt kun 3,0 %. Samtidigt vil de ansvarlige lån som banken har nedvægtes mere og mere, hvorfor solvensen ved udgangen af 2013 er noget lavere. Til sidst har de en stor usikkerhed omkring deres nedskrivninger og værktøjerne til at vurdere om et engagement skal nedskrives. Så vi står faktisk med en bank, som kan have en spinkel, eller ingen solvensoverdækning ved udgangen af 2013. Samtidigt vil der i fremtiden blive stillet højere krav til pengeinstitutterne, når de nye Basel III regler indfases. Så Østjydsk Bank vil i fremtiden få et endnu højere solvensbehov, hvorfor det er tvivlsomt hvordan fremtiden kommer til at se ud. De har dog selv iværksat tiltag til at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Anvendes 8+ modellen kræves tilstrækkelig basiskapital på 721 mio. kr. Den reelle kernekapital udgør kun 557 mio. kr. ved udgangen af 2012, hvilket betyder at der er et stort behov for fortsat at kunne indregne den hybride kernekapital og de ansvarlige lån i basiskapitalen. Så Østjydsk Banks primære fokus for 2013 må være at få de rigtige værktøjer til at styre deres kreditter, ligesom de allerede skal ud og se sig om efter muligheder for at få nye ansvarlige lån, når de nuværende udløber omkring 2015. Likviditetsmæssigt er

overdækningen også fornuftig, men idet der skal betales 800 mio. kr. da nogle statsgaranterede obligationer udløber, vil overdækningen ikke være så stabil længere. Samtidigt benytter man sig af modellen med at pantsætte sine gode udlån. Denne mulighed for likviditet må også forventes at blive lukket på et tidspunkt. Så 2013 skal fortsat medvirke til at banken kan tiltrække indlån, således at banken kan fastholde en likviditetsmæssig overdækning, og gerne fortsat have en solid overdækning.

Djurslands Bank[33]

Djurslands Bank virker udefra set som et fornuftigt lille pengeinstitut med styr på kreditbogen, og banken kører da også med overskud alle år gennem de seneste 5 år, hvor sektoren har været presset. Samtidigt har de ikke oplevet de store nedskrivninger, hvilket kan tyde på at kreditbogen er fornuftig. De har ikke deltaget i bankpakke 2, og har en flot solvensoverdækning.

De har formået at forrente egenkapitalen med 8,4 % før skat hvilket er meget normalt i sektoren for mindre pengeinstitutter. Djurslands Bank har ikke haft besøg af finanstilsynet, hvilket selvfølgelig er en usikkerhedsfaktor. Dette idet Tønder Bank jo også fremstod som en sund bank inden finanstilsynet kom på besøg. Omvendt satser vi på at Tønder Bank var et engangstilfælde, så i Djurslands Banks situation vil det kun være godt med et stempel fra finanstilsynet, selvom man jo aldrig kan vide sig sikker. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres ud fra.

(i 1.000 kr.)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	701.407	747.138
Hybrid Kernekapital	50.000	50.000
Kernekapital efter fradrag	751.407	788.525
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	0	0
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	0	0
Samlet Basiskapital efter fradrag	683.687	717.457
Tilstrækkelig Basiskapital	381.500	421.500
Kreditrisiko + Operationel risiko	4.197.519	4.031.304
Markedsrisiko	275.978	297.225
Samlede Risikovægtede poster	4.473.497	4.328.529

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

[33] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012

Kernekapital

Djurslands Banks kapitaldækning udgøres stort set alene af overførte overskud, hvorfor deres kernekapital reelt er lig med deres basiskapital. De har dog i 2010 optaget hybrid kernekapital for 50 mio. kr. til en rente på 9,50 % som buffer og ikke en nødvendighed, idet deres solvens gennem hele perioden har været fornuftig.

Den samlede kernekapital i 2012 udgør 788 mio mod 751 mil. i 2011. Djurslands Bank skriver selv at deres solvensbehov er 421 mio, hvorfor der er meget fornuftig overdækning. De opgør selv solvensoverdækningen til 6,9%. De har selv en holdning til at overdækning skal være minimum 4% og kernekapitalen skal udgøre 12%. De opgør selv deres solvensbehov på den gamle måde, hvorfor de vurderer, at der skal tillægges 1,0 -1,5 % når man opgør solvensen udfra den nye 8+ metode.

Basiskapital

Ser man på den samlede basiskapital er den som tidligere skrevet reelt lig med kernekapitalen. Djurslands Bank har ingen ansvarlige lån, men har dog været forudseende og fik på sidste generalforsamling mulighed for at hente ansvarlig kapital for 100 mio, såfremt det skulle være nødvendigt jf. side 5 i regnskabet. Dette har de dog valgt ikke at benytte sig af, men indstiller omvendt til at forlænge perioden i et år. Det må siges at være rettidigt omhu og meget fornuftigt, at have på plads, selvom det ikke pt. ser ud til at være en nødvendighed. Ellers er der ikke rigtigt noget at sige til Djurslands Banks basiskapital, da det ser ud til at banken drives ud fra de gamle principper om at man skal kunne klare sig selv. De har ikke haft behov for at benytte hjælpen fra staten i bankpakke 2, hvilket er et sundt tegn.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 4.473 mio i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 4.328 mio hvilket er fornuftigt. Det skyldes nok primært at udlån er faldet med ca. 300 mio. kr. i 2012. I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko inkl. Operationel risiko er mindsket fra 4.197 mio. kr. i 2011 til 4.031 mio. kr. i 2012. Djurslands Banks maximale krediteksponering er samtidigt steget fra 8.316 mio. kr. i 2011 til 8.411 mio. kr. i 2012. Dette kan man se i note 35. Ser man nærmere efter kan man se, at selvom udlån er faldet opvejes faldet af øget overskudslikviditet, samt flere obligationer og indlånsmidler ved centralbanker.

Fordelingen af bankens udlån ligger med 37 % til private kunder og 63 % til erhvervskunder. De skriver at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 71,5 % i 2012. Djurslands Bank har nogle krav til deres kreditpolitik, som de overholder meget fornuftigt. Kravene er listet op her[34]:

- at intet engagement på konsolideret basis må overstige 150 mio. kr., dog undtaget offentlige institutioner,
- at andelen af store engagementer, i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse herom, sammenlagt maximalt må udgøre 70% af bankens kernekapital,
- at det tilstræbes, at ingen enkeltbrancher udgør mere end 15% af bankens samlede kreditportefølje.

Kravene er meget gode at have, og sikre selvfølgelig at man ikke kommer ud i en situation hvor en branche pludselig vægter med for meget. Man tænker her forudseende og har haft denne udlånspolitik siden 2010, hvor det også står i deres regnskab. Så man kan sige at banken tænker sikkerhed, og rettidigt omhu. Samtidigt sikre de sig også at ingen kunde pludselig bliver for stor til banken, idet man allerede på forhånd har taget en beslutning om hvor meget engagementet må udgøre. Djurslands Bank har ikke som Østjydsk Bank nogle kommentar til deres regnskab, hvorfor det må forventes at de vurdere at have de nødvendige værktøjer til at styre nedskrivninger, men også har nedskrevet nok. Djurslands Bank har selv gjort deres kunder op udfra en bonitetsmodel a la den finanstilsynet bruger, og her kan man se at stigningen i kunder med 2c bonitet, altså lav bonitet er øget gennem det seneste år fra 502 mio i 2011 til 787 mio. kr. i 2012. Omvendt er kunder med bonitet 2b ikke rigtigt øget i

[34] Figur taget fra side 13 i Djurslands Banks årsregnskab

perioden. Det vurderes derfor at de har rimeligt godt styr på deres udlån, selvom udlånsbogen er blevet dårligere gennem det seneste år.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 275 mio. kr. i 2011 til 297 mio. kr. i 2012. Djurslands Bank har oplevet at balancen er blevet større samtidigt med at likviditeten er blevet større gennem året. Så alt andet lige skal markedsrisikoen så også være større. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står eks. Obligationsbeholdningen kun har givet et afkast på 1,30% det seneste år. Den samlede markedsrisiko har gennem 2012 bevæget sig mellem -0,7 – 0,3 % hvilket må siges at være med meget lav risiko. Ud fra regnskabet ser det ikke ud til at Djurslands Bank har overtaget ejendomme fra kunder med salg for øje, ligesom Østjydsk Bank. Dette kan igen være med til at styrke troen på at kreditbogen er bedre hos Djurslands Bank, da dette ikke har været nødvendigt. Banken skriver selv at de ikke ønsker at påtage sig risiko som kan få væsentlig indflydelse på bankens økonomiske situation.

Operationel risiko

Det er ikke muligt at se hvor meget den operationelle risiko udgør for banken, idet tallet er gjort op sammen med kreditrisikoen. Der står ikke heller ikke så meget i regnskabet om det, hvorfor det er svært at vurdere på. Men der står dog at banken er opmærksom på det, og søger at minimere risikoen mest muligt.

Likviditet

Djurslands Bank finder selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditetsoverdækning er opgjort til 1.300 mio. kr. i 2012. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 206,5 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Djurslands Bank har en kreditfacilitet i Nationalbanken, hvor man har belånt obligationer for 300 mio. kr., men ellers har de ikke de store. I note 24 kan man se at der selvfølgelig er udløb på likviditeten, som de har lånt andre steder, men det burde være nemt for dem at låne i markedet. De har ikke deltaget i bankpakke 2, hvorfor de heller ikke skal betale en masse likviditet tilbage i løbet af 2013.

Banken har et stabilt indlånsoverskud, som sikrer at banken kan drives sikkert i de kommende år. Indlån er ikke steget specielt gennem året, og banken skriver da også selv i deres årsregnskab at der ikke har været nogen højrentekampagner i perioden, men at det stigende indlån alene kan forklares med at kunderne i stigende grad ønsker at spare op til dårligere tider.

Idet kreditbogen udefra set ser fornuftig ud, og Djurslands Bank ikke har udløb af bankpakker de kommende år vil vi ikke finde det svært for banken at fremskaffe likviditet. Så fremtiden ser, rent likviditetsmæssigt rigtig fornuftig ud for Djurslands Bank.

Tilsynsdiamanten

Djurslands Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynets diamant på 5 punkter. De ligger fint indenfor på alle 5 punkter. Der er ikke rigtigt nogle af punkterne hvor de nærmer sig grænsen, så det vurderes at de er meget fornuftigt stillet, som situationen er pt., i hvert fald ud fra tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamant pr. 31. december 2012

	Finanstilsynets grænseværdier	Djurslands Bank
Store engagementer	< 125%	71,5%
Udlånsvækst	< 20 %	-8,6%
Likviditetsoverdækning	> 50%	206,5%
Stabil funding	< 1,00	0,68
Ejendomseksponering	< 25%	12,0%

Figur indsat fra Djurslands Banks årsrapport 2012 side 12

Delkonklution

Djurslands Bank har en rigtig fin kapitalstruktur. Banken har ikke haft underskud gennem de seneste 5 år, hvorfor overskuddene har bidraget positivt til bankens kernekapital. Banken har ingen ansvarlige lån og et mindre lån i form af hybrid kernekapital. Banken har ligesom Østjydsk Bank opgjort deres solvens efter standardmetoden, men det vurderes ikke at der er nogle udfordringer forbundet med overgangen til 8+ modellen. Banken har endda mulighed for at kunne indfri den hybride kernekapital og spare renteudgiften hertil, idet deres

nuværende overdækning er fornuftig. Banken fremstår meget solid og har fint styr på de nye Basel III regler, hvorfor der ikke er de store udfordringer fremadrettet. Det vil dog være en fordel at få øget kernekapitalen yderligere de kommende år, enten ved overskud eller evt. en aktieemmision. Likviditetsmæssigt har de en rigtig fin overdækning, og står ikke overfor at skulle indfri en masse likviditet de kommende år. Så kapital- og likviditetsmæssigt fremstår Djurslands Bank som et meget veldrevet pengeinstitut.

Nøgletalsanalyse[35]

I det kommende afsnit vil vi prøve at udregne nogle nøgletal for de 2 pengeinstitutter for at kunne sammenligne dem op mod hinanden på de forskellige områder.

Rentemarginalen

Rentemarginalen viser forholdet mellem den gennemsnitlige indlåns- og udlånsrente, og udregnes som renteindtægter fratrukket renteudgifter i forhold til udlån. Eller alternativt nettorenteindtægter i forhold til udlån. Tallet kan benyttes til at se hvad bankerne tjener på deres kunder, modregnet hvad der betales reelle fundingomkostninger. Det siger altså lidt om hvor god indtjeningsevnen er for pengeinstituttet. Tallet skal dog tages med et vist forbehold da der både indregnes udgifter til kapital, og likviditet. Tallene er udspecificeret i regnskabet.

Vores udlånsrente er taget som renteindtægterne af udlån op i samlet udlån, mens indlånsrenten er taget som renteudgifter af indlån op i samlet indlån. Så i disse tal er der alene tale om rene rentesatser som siger noget om hvad kunderne får for deres penge, eller betaler for deres lån. Rentemarginalen er alt inklusive, altså er her medregnet alle samlede renteindtægter mod alle renteudgifter (Se evt. regnskabernes note for renteindtægter og renteudgifter.

[35] I nøgletallene er de seneste 5 års regnskabstal brugt

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Se bilag 1

Østjydsk Bank har gennem de seneste 5 år haft en relativ stabil rentemarginal. Østjydsk Bank har gennem de fleste af årene haft et indlånsunderskud, som har gjort at Østjydsk har skullet låne i markedet, for at kunne fastholde sine udlån. Østjydsk har som skrevet i afsnittet om lovgivning benyttet sig af bankpakke 2 til at fremskaffe hybrid kernekapital, ansvarlige lån og udstedt obligationer. Ser man efter på renteudgifterne er de steget fra 126 mio. kr. i 2010 til 162 mio. kr. i 2012. Her er der dog primært tale om høje rente til den ansvarlige kapital. I samme periode har banken formået at sænke deres udlån. Så Banken har trods en øget renteudgift, formået at hæve renten hos kunderne mere end det, hvilket tyder på at kunderne i banken har oplevet stigende rente på deres lån. Østjydsk Bank har gennem 2012 tiltrukket meget indlån, hvorfor indlånsudgifterne er steget. I 2012 og 2013 har de desuden udløb på obligationer med statsgaranti, hvorfor renteudgiften bliver mindre.

Østjydsk Bank har som man kan se fået flere renteindtægter, og man kan se at de gennem alle 5 år har fået en højere rente fra deres kunder end Djurslands Bank. Ser man realistisk på det, må det alt andet lige betyde at Østjydsk Banks kunder er dårligere, idet de ellers har haft mulighed for at få en billigere rente andre steder, eks. i Djurslands Bank. Østjydsk Bank betaler klart mere for deres indlån end Djurslands Bank. Gennem alle 5 år har Østjydsk Bank betalt ca. 1 % mere i rente for deres indlån end Djurslands Bank. Samtidigt har de haft store udgifter til både likviditet udover indlån men også ansvarlige lån til dækning af basiskapitalen. Der har tilbage i 2008 været et stort indlånsunderskud, som man nu har lukket.

Dette er sket ved at tiltrække indlån fra andre steder, hvilket som regel betyder en høj rentesats til indlånskunderne.

Djurslands Bank har modsat Østjydsk Bank formået at hæve deres rentemarginal gennem perioden, hvilket kunne tyde på, at kunderne både har fået lavere indlåns satser, men også lidt højere udlånssatser. Det må siges at være fornuftigt at få hævet marginalen, således at der er afsat til højere nedskrivninger, som det tyder på vil fortsætte i de kommende år. Djurslands Bank har i deres årsregnskab skrevet at deres kunder ikke har ønsket at låne så meget som tidligere, hvilket selvfølgelig gør det svært at fastholde indtjeningen. Derfor er det så også så meget bedre at de kan hæve deres rentemarginal. Djurslands Bank er også begunstiget af ikke at have en masse dyre ansvarlige lån og hybrid kernekapital der skal forrentes. Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år givet væsentligt mindre i indlånsrente, samt for kapitalfremskaffelse, som de ikke rigtigt har haft behov for. Dette resultere så også i at Djurslands Banks kunder alt andet lige har fået en bedre rente på udlån, hvis man kigger på et gennemsnit, end Østjydsk Banks kunder. Lader man de frie markedskræfter snakke, burde dette betyde at Djurslands Bank har bedre kunder en Østjydsk Bank.

Ser man på gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark hedder gennemsnittet 5,20 %[36] vi kan konkludere at Djurslands Bank ligger lige i midten, mens Østjydsk Bank har et lavere snit end gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Som skrevet ovenfor er Østjydsk Banks problem at de har giver for meget i renter for indlån og kapitalfremskaffelse, hvilket trækker tallet væsentligt ned.

Wacc

Wacc er et udtryk for hvad et pengeinstitut giver for sin finansiering, både fremmedfinansieringen, men også hvad det koster at forrente egenkapitalen med. Tallet giver en indikation af prisen, som pengeinstituttet betaler for at fremskaffe deres kapital. Formlen deles op i 2 led. Første led fortæller prisen på fremmedkapital, mens andet led fortæller, hvad egenkapitalen koster banken.

[36] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx - Udregning af tallene på side 8

Jo lavere WACC, jo bedre konkurrenceevne burde pengeinstituttet have over for sine konkurrenter. Nøgletallet bør være lavere end pengemarkedsrenten der sammenlignes med, i dette tilfælde den gennemsnitlige 3 måneders CIBOR for ét kalenderår, da man ellers finansierer sig dyrere end markedet. I nogle år med faldende renteniveau, kan WACC'en dog kommer over markedsrenten, da justeringen af finansieringen sker langsommere end markedsrenten ændrer sig.

Såfremt WACC generelt ligger højere end pengemarkedsrenten på længere sigt, er det en teoretisk antagelse, at det vil være bedre for pengeinstituttet, at sælge deres aktiver, betale deres passiver og placere deres likviditet til pengemarkedsrenten for at opnår en bedre forrentning til deres ejere. Hertil skal der dog inddrages flere synsvinkler og vurderinger, før antagelsen er den rigtige i den virkelige verden. I den normale verden vil en bank jo til enhver tid låne ud dyrere end det den låner til, hvorfor der vil være tale om en indtjening uanset hvad.

Formellen beregnes som:

Wacc = kd *(1-T)*L + Ke*(1-L)

k_d	= Omkostninger af de rentebærende passiver
T	= Selskabskatteprocent
L	= Forholdet mellem passiver og aktiver
k_e	= R(f) + beta(km-rf) (Capital accet pricing modellen)

Første led i WACC er Kd. Kd beregner de rentebærende omkostninger til fremmedkapital. En høj Kd i forhold til de andre pengeinstitutter tyder på, at der er en højere risiko i pengeinstituttet set i forhold til øvrige pengeinstitutter. Kd er betegnelsen for den rente investorerne får ved, at indskyde sine penge i selskabet, og de vil selvfølgelig have sig betalt for den risiko, som de påtager sig.

Den sidste del af formlen Ke udtrykker kravet fra investor til forrentningen af egenkapitalen. Formellen er opbygget som CAPM modellen og beregnes således:

R(f) står for den risikofrie rente, som vi i vores tilfælde har sat til 4 %. Typisk bestemmes den risikofri rente som værende den gennemsnitlige rente på en 10 årig dansk statsobligation. I

Beta beskriver den systematiske risiko. Ved at fastsætte beta til 1 forudsætter vi, at den systematiske risiko i begge pengeinstitutter er lig hinanden. Derved kan vi sammenholde Østjydsk Banks WACC med Djurslands Banks WACC. Såfremt Beta sættes lavere end 1, betyder det, at den systematiske risiko er lavere end vores benchmark, hvilket kan være tilfældet i de nye SIFI banker i Danmark. Sidste del af Ke, nemlig Km, fortæller investorernes forventede markedsafkast for virksomheden. Vi fastsætter et afkast på 8 % set over en længere periode, dette vurdere vi som værende nogenlunde realistisk set ud fra det nuværende marked.

I vores beregning ovenfor har vi fastsat de forskellige variabler. Den risikofrie rente er bestemt til 4 %, markedsafkastet til 8 % og beta til 1. Det giver en forventet egenkapitalforrentning på 8 %, hvilket passer meget godt med Djurslands Bank, men er langt fra virkeligheden i Østjydsk Bank.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr (gns.)	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

SE BILAG 2

Her ser man tydeligt en forskel på de 2 banker. Østjydsk Bank har haft en WACC nogenlunde som Djurslands Bank fra 2008 – 2009, hvor der begynder at komme et spring mellem dem. Der hvor forskellen ses i størst er på den venstre side, hvilket siger os at Østjydsk Bank har fået noget dyr finansiering fra 2010 til 2012, i forhold til Djurslands Bank. Vi ved at Østjydsk Bank har deltaget i Bankpakke 2, som helt sikkert har været forholdsvis dyrt for banken,

ligesom Østjydsk Bank selv skriver i deres 2012 regnskab at de gennem de seneste år har tiltrukket meget indlån til banken. Når man tiltrækker indlån andre steder fra, er der typisk tale om at der tilbydes en rente som er højere set i forhold til andre pengeinstitutter i markedet. Ellers ville man jo ikke være i stand til at tiltrække indlån. Forskellen ses bedst i 2012 hvor der er en forskel på 1,03 % på finansiering af fremmed kapital. Østjydsk Bank skal altså have en højere rente end Djurslands Bank alene for at kunne indtjene det samme til bundlinjen.

Højresiden som siger noget om hvad egenkapitalen koster har også udviklet sig gennem årene. Her ses udviklingen også mest tydelig i 2011 og 2012 hvor der nu er en forskel på 0,45% mellem bankerne. Vi bruger selvfølgelig højresiden til at fremskaffe WACC, men det er den venstre side der er bedst at se på, da vi her har et rent tal for fremmed kapitalen. Østjydsk Bank har alt andet lige en ”pænere” højre side, idet deres egenkapital er blevet væsentligt mindre efter meget dårligt 2012 resultat.

Ser man på Østjydsk Bank er den bedst indtjenende bank, når man ser på selve basisforretningen, er det imponerende at de betaler så meget mere for kapital end Djurslands Bank. Dette betyder alt andet lige, at renten for Østjydsk Banks kunder er højere end Djurslands Bank, både hvad angår indlån og udlån. Østjydsk Bank betaler 1 % mere for kapitalfremskaffelse til kunder med indlån eller fremskaffelse af kapital i markedet end Djurslands Bank.

Set over hele perioden 2008 – 2012 er fremmedkapitalen blevet meget billigere, såfremt vi sammenligner med CIBOR 3 som har udviklet sig fra 5,2 % i 2008 til 0,62 % i 2012. Dette siger os at begge banker p.t. finansierer sig dyrere end pengemarkedet. Men som skrevet tidligere skal det ses over tid, hvorfor begge pengeinstitutter selvfølgelig har en berettigelse i det nuværende marked, såfremt de kan få en højere rentemarginal fra deres kunder.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten

I det kommende afsnit ser vi på 2 næsten ens tal, som fortæller lidt det samme. Nemlig hvor effektiv pengeinstituttet er til at tjene penge hvor gang der bliver ofret en omkostningskrone.

Indtjening pr. omkostningskrone opgøres som den samlede indtjening i forhold til de samlede udgifter, og dermed opgøres nøgletallet inklusiv kursreguleringer og nedskrivninger. På denne måde indgår nedskrivninger altså i nøgletallet, hvilket betyder tallet vil være mindre end 1, såfremt pengeinstituttet har haft et negativt resultat i løbet af året. I et senere afsnit vil vi gennemgå nedskrivningerne, idet de påvirker dette tal kraftigt.

Omkostningens procent siger ligesom indtjening pr omkostningskrone noget om hvor effektiv banken er. Omkostningsprocenten er dog uden de variable kursreguleringer og nedskrivninger, hvorfor tallet alene siger noget om hvor effektivt banken drives på den primære forretning, nemlig basisindtjeningen. Altså hvor meget benyttes til omkostninger, når man investere en krone i den reele bankdrift. Ringkøbing Landbobank er et af landets mest veldrevne pengeinstitutter, og de slår selv meget på en lav omkostningsprocent på 32,2%[37] Begge nøgletal viser effektiviteten i pengeinstitutterne. Omkostningsprocenten udregnes således:

(udgifter til personale + administration + afskrivninger på anlægsaktiver) / (netto rente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter)

	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[38]	1,25	1,08	1,04	1,04	0,61
Omkostningsprocent	50,32%	48,33%	49,96%	50,03%	51,02%
Djurslands Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[39]	1,10	1,21	1,21	1,14	1,25
Omkostningsprocent	68,26%	71,99%	73,04%	70,87%	67,71%

Se bilag 3

Østjydsk Bank har en rigtig fornuftig omkostningsprocent, hvilket siger at de har tilpasset sine aktiviteter rigtigt fornuftigt, og ikke har for store omkostninger. Danske Bank har selv lavet en målsætning om at komme ned omkring 46% i 2015, og ligger i øjeblikket med en omkostningsprocent i nivaeuet 55%[40] Så Østjydsk Bank outperformer faktisk Danske Bank på omkostningsprocenten, hvilket må siges at være meget godt. Østjydsk Bank har som skrevet i

[37] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx
[38] Taget fra årsregnskabet 2012 side 35
[39] Taget fra årsregnskabet 2012 side 21
[40] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx

et tidligere afsnit lukket filialer og fyret medarbejdere gennem 2012, hvilket gerne skulle gøre at omkostningsprocenten kommer yderligere ned. Samtidigt har de igangsat tiltag til at minimere de risikovægtede poster, og også her kan der være mulighed for at finde tiltag der får omkostningsprocenten længere ned. Østjydsk Bank har lagt meget stabil i perioden, hvilket kunne tyde på at man har haft en fornuftig fokus på omkostninger hele tiden. Alene udfra omkostningsprocenten, kan man sige at de har en sund basisforretning og basisindtjening. Det er næsten umuligt at komme ned i nærheden af Ringkøbing Landbobank som er unikke, når man ser på nøgletallet omkostningsprocent.

Ser vi på indtjeningen pr. omkostningskrone indeholder dette tal nedskrivninger gennem årene, hvorfor det er meget anderledes, og ikke nær så godt. Ser vi på tallet for 2012 ligger tallet på 0,61 hvilket betyder at for hver omkostningskrone har de fået 0,61 igen. Altså et tab på ca. 40% hvilket er uacceptabelt. Tallet skyldes selvfølgelig alene den store nedskrivning for 2012. Ser man på de sidste 5 års har tallet lagt i niveauet 1,04 – 1,25 og er langt fra ligeså prangende som omkostningsprocenten. Det skyldes selvfølgelig at der har været nedskrivninger af væsentlig karakter gennem de seneste 5 år, og det er reelt kun i 2008, men kan sige at de har styr på forretningen og har leveret et nogenlunde tal. Så man kan konkludere at Østjydsk Bank har en rigtig sund basisforretning, men samtidigt nogle meget dårlige udlån, som betyder store nedskrivninger. Fokus for Østjydsk Bank må klart være at få styr på udlånsbogen og sikre, at der ikke i fremtiden skal nedskrives store beløb på udlån. Men det er også et at de områder, de selv skriver, at der er fokus på[41]

Djurslands Bank har haft stabile nøgletal gennem alle årene, og har haft en omkostningsprocent i niveauet 67 % - 73 % uden de store udsving. I 2012 har de en omkostningsprocent på 67 % hvilket langt fra er prangende, når man ser sammenligner med eks. Østjydsk Bank. Dette kan tyde på at man ikke tjener nok penge på sine udlån og gebyrindtægter, men også at der er for store omkostninger i banken. Det er klart et at de steder hvor Djurslands Bank har mulighed for at optimere deres forretning, således den tilpasses og giver en fornuftig bundlinje. Skal Djurslands Bank ned på en omkostningsprocent på 50 % skal de spare omkring 50 mio i forhold til 2012 regnskabet hvilket er meget. Omvendt kører deres forretningsmodel fornuftigt, og de har ingen problemer. Så det er jo ikke sikkert at de prioritere dette. Det kan sagtens være de ønsker at være lokale med mange små filialer, med

[41] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5154176.ece

dertil højere omkostninger. Det er vigtigt for de små banker at differrancere sig i forhold til de store. Danske Bank har eksempelvis gjort det modsat og lukket alle mindre afdellinger over en kam, da de ikke var rentable. Så for kunderne er det rart at der er denne mulighed for at vælge en lokal bank, med en afdeling i de små byer, hvor der mulighed for at ordne sine bankforretninger. Så vi tror det er en bevist strategi for Djurslands Banks bestyrelse, at det kører på denne måde med en høj omkostningsprocent, som alt andet lige giver kunderne et højere service niveau, her i blandt mulighed for kassekspeditioner.

Ser man på indtjening pr omkostningskrone ligger Djurslands Bank sig også stabilt mellem 1,10 og 1,25 gennem de seneste 5 år. Tallet er ikke prangende, men modsat Østjydsk Bank skyldes det lave tal ikke nedskrivninger. Derimod tjener Djurslands Bank bare ikke de samme penge på den primære bankdrift. Nedskrivningerne har været nogenlunde stabile gennem de seneste 5 år. Så den relativt højere omkostningsprocent er altså her medvirkende til at indtjening pr omkostningskrone ikke er højere, set i forhold til at Djurslands Bank har kørt med overskud alle årene. Omvendt må man sige at det er positivt at have haft en indtjening pr. omkostningskrone der har været positiv alle årene. Det kan igen være en vurderingssag, at Djurslands Bank ønsker at bruge nogle flere omkostninger, for at sikre at banken er veldrevet og har styr på sin kreditbog, og dertil lavere nedskrivninger.

Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard

Et andet nøgletal der siger noget om effektiviteten i pengeinstitutterne, er indtjeningen pr. medarbejder, som giver et godt billede af hvor meget den gennemsnitlige medarbejder leverer til bundlinjen, opgjort som årets resultat før skat set i forhold til antal gennemsnitlige beskæftigede i løbet af året. Da dette nøgletal også medregner de konjunkturfølsomme nedskrivninger og kursreguleringer, kommenteres der i stedet på netto rente- og gebyrindtægter pr. medarbejder, for at se udviklingen i basisindtjeningen.

Derudover kan man bruge nøgletallet medarbejdere pr. balancemillard til at se effektivteten af medarbejdernes arbejde i pengeinstitutterne. Nøgletallet kan give en indikation af medarbejdernes effektivitet og kan derfor være en hjælp til ledelsen til at vurdere, om banken har tilpasset deres ansatte i forhold til instituttets balancestørrelse.

Ved beregning af nøgletallet skal det nævnes, at større pengeinstitutter ofte vil have færre medarbejdere i forhold til deres balance, da de via stordriftsfordele kan opnå flere besparelser. Modsat ser vi også eksempler på mindre pengeinstitutter, som har et lavt Medarbejder pr. balancemilliard niveau.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance (i tkr.)	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance (i tkr.)	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Kilde: Taget udfra regnskabstallene

Østjydsk Bank har gennem de seneste år formået at øge deres basisindtjening pr medarbejder fra 1.859 mio. kr. i 2008 til 1.977 mio. kr. i 2012 hvilket er en rolig med fornuftig fremgang. I perioden er balancen også øget væsentligt, samtidigt med at det er begrænset hvor mange medarbejdere der er ansat. Så udviklingen har været rigtig positiv for Østjydsk Bank. Ser man på medarbejdere pr balancemillard er faldet stabilt fra 25 medarbejdere pr balancemillard til nu omkring 20 medarbejdere pr balancemillard. Det er rigtigt fornuftigt for banken, og det tyder på at banken er tilpasset på mange områder. Dog kan der måske hentes yderligere basisindtjening ved at tilpasse banken, som de er i gang med ved at lukke filialer ned. Det er selvfølgelig usikkert om kunderne og de dygtige medarbejdere ønsker at forsætte med at være kunde i Østjydsk Bank, som er under pres i øjeblikket.

Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år øget deres basisindtjening pr medarbejdere fra 1.210 mio. kr. i 2008 til 1.446 mio. kr. i 2012 hvilket også er en fornuftig stigning. Men der er stadigt langt op til Østjydsk Banks medarbejdere som har genereret noget bedre overskud pr. medarbejder. Skal Djurslands Bank op på samme indtjening pr. medarbejde ud fra nuværende balance skal de kun være 137 medarbejdere, eller øge deres indtjening med 100 mio. kr. i

basisindtjeningen. Så Østjydsk Banks medarbejdere løber bare stærkere hvad angår basisindtjening pr medarbejder, eller også er de bedre til at få flere forretninger på gaflen, når de snakker med deres kunder. Alternativt kan det skyldes, at de har dårlige kunder, som de kan tage en høj rente på, og som ikke har mulighed for at flytte til et andet pengeinstitut.

Djurslands Bank er dog på rette vej, og har de seneste år optimeret banken med færre medarbejdere, med nogenlunde samme balance. Så der må alt andet lige være muligheder for at optimere den primære bankforretning, for at kunne opnå et endnu bedre basisresultat. Det er ikke sikkert at banken ønsker at skulle tjene ligeså mange penge som eks. Østjydsk Bank, men vægter mange lokale afdelinger højere. Det vil alt andet lige være med til at øge antallet af medarbejdere og omkostningerne. Igen er det fint at markedet bliver differenceret, da alle de store banker lukker de små afdelinger. Nykredit og Danske Bank er sågar gået over til rene web-afdelinger, hvor man ikke bliver tilknyttet en rådgiver, men kan ringe ind til en rådgivningscenter i stedet. Dette er selvfølgelig med til at minimere omkostningerne for pengeinstitutterne.

Egenkapitals gearing

Man kan også vælge at se på pengeinstitutternes risiko ved at måle på egenkapitals gearing, altså hvor stort et udlån har de i forhold til deres egenkapital. Jo større gearing, jo mindre ballast har pengeinstituttet til at stå imod nedskrivninger, hvilket i sidste ende siger noget om risikoen i pengeinstituttet. Man ser typisk at gearingen er forholdsvis større i større pengeinstitutter, da udlånsporteføljen her typisk er diversificeret både branchemæssigt, geografisk mv, hvilket sikrer kreditrisikoen ikke nødvendigvis bliver væsentlig højere. Danske Bank har i 2012 en samlet egenkapitals gearing på 12,1[42], mens sektoren i 2012 i gennemsnit havde en gearing på 12,34[43] (for gruppe 3-institutter alene var det 3,7). Så her ser man en tendens til at de store banker geare egenkapitalen mere, idet de alt andet lige har noget større mulighed for at diversificere deres udlån noget bedre end mindre pengeinstitutter med en meget koncentreret geografi. Samtidigt er der en klar tendens til at gearingen er blevet mindre gennem de seneste 5 år, hvilket selvfølgelig skyldes at der har været tilbageløb på

[42] Danske Banks 2012 regnskab
[43] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx Side 9

udlån, samtidigt med at de fleste pengeinstitutter de seneste år er kommet med gode regnskab, som har øget egenkapitalen.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
Egenkapitals gearing	**7,01**	**7,39**	**7,57**	**6,83**	**8,36**
Djurslands Bank					
Udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
Egenkapitals gearing	**7,20**	**6,12**	**5,61**	**5,60**	**4,76**

Kilde: Taget udfra regnskabet

Østjydsk Bank har gennem perioden lagt med en nogenlunde stabil egenkapitals gearing omkring 7, hvilket dog også er noget over gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Så man kan sige at Østjydsk Bank har taget en højere risiko end andre mindre pengeinstitutter. Det er selvfølgelig fint når det går godt for de brancher man låner penge ud til, men i nedgangstider er det aldrig godt med en for høj gearing. Østjydsk Bank har selvfølgelig tabt store penge i 2012, hvilket tærer på egenkapitalen, men ville med et 0-resultat i 2012 stadig ligger med en noget højere gearing end andre gruppe 3 pengeinstitutter. I øjeblikket hvor Østjydsk Bank oplever nedgangstider, vil en høj gearing alt andet lige resultere i højere risiko set i forhold til andre pengeinstitutter med en lavere gearing.

Djurslands Bank har omvendt formået at sænke deres gearing gennem de seneste 5 år, hvilket er sket i kraft af et relativt stort tilbageløb på udlån, kombineret med 5 positive regnskaber gennem årene, hvilket har styrket egenkapitalen. Djurslands Bank ligger sig nogenlunde tæt op af gennemsnittet for øvrige gruppe 3 pengeinstitutter. Djurslands Bank har derfor ikke så stor en risiko, hvis man sammenligner med Østjydsk Bank som har gearet deres egenkapital noget mere.

Rentabilitet

For at se hvor rentabelt et pengeinstitut er, kan man se på 2 nøgletal. Det første tal vi kan se på er ROE (rate of return of equity) eller egenkapitals forrentning, som det danske ord er. ROE viser virksomhedens evne til at forrente egenkapitalen. Eller hvilket afkast, som ejerne

har opnået af den kapital, de har investeret i virksomheden. Tallet findes ved at årets resultat før skat sættes i forhold til egenkapitalen * 100.

ROA (Return on Assets) siger noget om hvor stort et afkast man får på sine samlede aktiver, på dansk kaldet afkastningsgraden. Tallet er et udtryk for den omsætning virksomhedens aktiver skaber. Tallet findes ved at tage årets resultat før skat sat i forhold til de samlede aktiver*100.

Begge tal siger noget om pengeinstituttets evne til at genere afkast ud fra egenkapitalen eller de samlede aktiver, hvilket selvfølgelig er et at de vigtigste nøgletal, set fra en aktionærs synsvinkel. Dette da han her kan se hvad han kan forvente, set i forhold til en investering i et andet firma, anden branche m.v. Tallet er samtidigt et pengeinstitutterne fokusere meget på, idet det er et vigtigt tal, således man bliver "lækre" overfor kommende investerer. Danske Bank har eks. et mål om at have en egenkapitals forrentning på 12 % i 2015[44] for bedre at være i stand til at tiltrække kommende investorer. Mindre pengeinstitutter har også fokus herpå, hvor Ringkøbing Landbobank topper listen med 18,50 %[45]. De helt små pengeinstitutter mangler fortsat at vise at de er i stand til at komme op på et fornuftigt niveau. Gennemsnittet for egenkapitals forrentning ligger for gruppe 3 pengeinstitutter på 1,45 % i 2012, mens afkastningsgraden ligger på 0,23 % for 2012 for gruppe 3 pengeinstitutterne.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat før Skat	48.452	23.039	13.748	10.460	-202.927
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
ROE	**8,00%**	**3,70%**	**2,10%**	**1,80%**	**-31,70%**
ROA	**0,82%**	**0,38%**	**0,20%**	**0,14%**	**-2,66%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat før Skat	20.522	51.153	48.951	32.064	61.130
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
ROE	**3,40%**	**8,40%**	**7,40%**	**4,50%**	**8,40%**
ROA	**0,31%**	**0,81%**	**0,75%**	**0,49%**	**0,92%**

Kilde: Taget udfra regnskabet, hvor ROE er fundet og ROA er udregnet udfra ovenstående

[44] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx
[45] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx

Østjydsk Bank har selvfølgelig haft et meget dårligt år igennem 2012 hvorfor man ikke rigtigt kan bruge tallet her til noget. Men ser man længere tilbage har de heller ikke tilbage i tiden haft gode tal for ROE og ROA, hvilket selvfølgelig betyder at de ikke er specielt gode til at levere afkast for egenkapitalen og af de samlede aktiver. Grunden hertil skyldes primært at der gennem de seneste 4 år har været store nedskrivninger i deres regnskab, og at Østjydsk Bank derfor har haft meget svært ved at levere en fornuftig bundlinje. For ser man på basisforretningen har de været dygtige, hvorfor deres problem alene er de store udfordringer på deres udlånsbog. Går man tilbage til 2008 har de levet en ROE på 8,00 % hvilket er acceptabelt og er noget bedre en Djurslands Bank. Samtidigt har deres ROA også her været fornuftigt med 0,82 %.

Djurslands Bank har oplevet ene positive resultater og ligger med en ROE mellem 3,4 % og 8,40 % gennem de seneste 5 år. De 8,40 % de har leveret i 2012 er rigtigt fornuftigt, når man ser på andre mindre pengeinstitutter, men er dog også opnået via et ”kanon regnskab” som banken selv udtaler det i sin årsrapport. Dette betyder at Djurslands Bank faktisk generere et fornuftigt afkast på egenkapitalen, eller til aktionærerne, hvilket er rigtigt fornuftigt. Ser man på ROA har tallet også her ligget meget stabilt, men igen kan man ikke sige at tallet er prangende.

ICGR

Kapitalmarkedet har været hårdt ramt af finanskrisen. Dette har medført sværere adgang til kapitalfremskaffelse og generelt stigende priser herpå. De pengeinstitutter, der har et robust kapitalgrundlag, har i dag en konkurrencefordel i forhold til de pengeinstitutter, der har mere spinkle kapitalforhold. Dette skyldes at pengeinstituttets kapitalforhold er afgørende for adgangen til kapital på de store markeder samt medbestemmende for størrelsen på den risikopræmie på renten som udbyderen af kapital vil kræve. Bankernes evne til via positiv konsolidering at fremskaffe kapital til understøttelse af pengeinstituttets solvens og kernekapital for den fortsatte drift er derfor blevet meget vigtigt nu end før krisen.
Man kan beregne en banks evne til at genere kapital ved hjælp af nøgletallet ICGR, der er den engelske forkortelse: *”internal capital generation rate”*[46].

[46] Gup, Benton E. m.fl. ”Commercial Banking”. 2005. 3. udgave. Forlaget Wiley. Side 365.

ICGR viser, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

ICGR udregnes som vist nedenfor:

ICGR: 1/(egenkapital / aktiver) * (ROA) * ((årets resultat – udbytte) / årets resultat)

Det ses af formlen ovenfor, at det er bankens forhold mellem egenkapital og samlede aktiver, samt bankens evne til at skabe en positiv konsolidering, der primært har betydning for bankens evne til at skabe kapital.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
ICGR	6,25%	2,90%	1,38%	1,05%	-27,40%
Djurslands Bank					
ICGR	3,02%	6,29%	5,40%	3,30%	6,22%

SE BILAG 4

Ser man på Østjydsk Bank har de haft en faldende ICGR fra 6,25% i 2008 til -27,40 % i 2012. Det store negative resultat i 2012 skyldes selvfølgelig det negative resultat grundet de store nedskrivninger. Ser vi på hvad vi kan bruge tallet til, skal Østjydsk Bank slanke de risikovægtede poster med 27,40% for at opretholde samme solvens som nu, forudsat at de opnår samme resultat næste år, som de har opnået i år. Der er ikke det store at sige til tallene ellers. De har fra 2008 til 2011 haft en faldende, men stadig positiv ICGR, som gør at de har været i stand til at øge sine udlån, uden at miste solvens.

Djurslands Bank har haft positive resultater alle år og en pæn ICGR, som gør at de selv fremskaffer kapital, således de kan opretholde samme solvens som i dag, hvis de skulle få udlånsvækst de kommende år. ICGR har gennem årene lagt mellem 3,02 % - 6,29 % og ligger for 2012 på 6,22 % hvilket betyder at der er god mulighed for at øge udlånene uden at miste solvensoverdækning.

Delkonklusion

Efter at have set på tallene viser der sig et rimeligt tydeligt billede af de 2 pengeinstitutter. Ser vi på Østjydsk Bank er deres udfordring på basisforretningen at de betaler for meget for deres

likviditet- og kapitalfremskaffelse. Dette er selvfølgelig et udtryk for at markedet har en holdning til at risikoen i Østjydsk Bank nok er højere end gennemsnittet. Sammenligner vi alene prisen for fremskaffelse af fremmedkapital i forhold til Djurslands Bank, betaler Østjydsk Bank omkring 1% mere for fremskaffelsen af denne kapital. Dette er meget når man ser på det, med konkurrence briller. Samtidigt koster det også Østjydsk Bank dyrt at have så mange ansvarlige lån, obligationer via Bankpakke 2 samt den hybride kernekapital.

Selvom Østjydsk Bank har en højere indkøbspris, er de alligevel rigtigt dygtige til at få en højere pris for deres produkt, samtidigt med at de har tilpasset sig deres situation og tjener noget mere end Djurslands Bank, hvis man ser på basisindtjeningen. Østjydsk Bank tjener omkring 0,5 mio. kr. mere pr. medarbejder og er færre ansatte pr. balancemillard. Så der er altså færre ansatte til at lave det samme arbejde. Dette kan man også se, når man kigger på omkostningens procenten som ligger rigtigt flot for et mindre pengeinstitut. Det er svært at danne sig et overblik, hvorfor de er bedre til at levere et basisresultat, men det kan være, at Østjydsk Banks kunder er dårligere, og derfor er villige til at betale mere for produktet, end tilfældet er i Djurslands Bank.

Kigger man på risikoen i Østjydsk Bank har de en egenkapitals gearing der er næsten dobbelt så stor som Djurslands Bank. Så risikoen i Østjydsk Bank er altså også noget højere. Problemet for Østjydsk Bank er deres udlånsbog, som giver dem store nedskrivninger, både i 2012, men også historisk set, hvis man sammenligner med Djurslands Bank. Så alt andet lige må vores antagelse om at relativt dårligere udlånsbog altså holde stik. Mere herom i afsnittet om udlånsbogen. Kigger man på tallene indtjening pr omkostningskrone, ROE, ROA, ICGR er disse selvfølgelig påvirket negativt af det dårlige resultat, hvorfor tallet er negativt. Derfor synes jeg ikke det er relevant at kommentarer på disse tal, da dette selvfølgelig ikke er acceptabelt.

Kigger vi på Djurslands Bank er tallene nogenlunde ens for alle 5 år for dem, hvilket tyder lidt på at de driver pengeinstituttet på den måde de har gjort i mange år, og som de ved virker. De er en ren indlånsbank, og funder sig alene via indlånskroner fra kunderne, mens de på kapitalsiden alene benytter sig af egenkapital. Dette resultere i at deres omkostninger til kapitalfremskaffelse er meget billig, og de har derfor en konkurrencemæssig fordel i markedsområdet set i forhold til Djurslands Bank. De skal altså have en lavere pris for deres

varer, for at tjene det samme. Omvendt er deres omkostningsprocent noget højere end Østjydsk Bank, hvilket skyldes at de er flere ansatte i Djurslands Bank til at behandle en lidt lavere balance. Som tidligere nævnt, tror vi dette er et bevidst valg. Dette gør at Djurslands Banks motor, basisindtjeningen, ikke er helt ligeså god som Østjydsk Bank, og påvirker tallene basisindtjening pr medarbejder, samt medarbejder pr balancemillard negativt. Sammenligner man med Østjydsk Bank skal der fyres mange ansatte, for at opnå samme effektivitet, eller alternativt skal prisen for produkterne skrues væsentligt i vejret.

Udfra Djurslands Banks situation, tror vi dog at det er bevist valg at være relativt dårligere på disse tal, idet de også levere bedre resultater efter nedskrivninger. Djurslands Bank har ikke oplevet finanskrisen så hårdt som andre pengeinstitutter og har leveret positive resultater alle 5 år. Så alt andet lige kan det konstateres at udlånsbogen må være noget bedre, idet nedskrivningerne er mindre, samtidigt med at motoren er dårligere end Østjydsk Bank. Djurslands Bank har en egenkapitals gearing der er 50 % af Østjydsk Banks, hvilket kunne tyde på en lavere risiko set fra investors synsvinkel.

Djurslands Bank har leveret et ROE på 8,40 % hvilket må betegnes som OK, men omvendt heller mere end godkendt, hvis men ser på hvad investorer forventer at få ud af sin investering. Djurslands Bank har muligheder for at tilpasse organisationen, således de kan fremstå endnu bedre overfor investorer, men dette vil sandsynligvis kræve færre ansatte, for at de kan komme i mål. Det er aldrig nemt at hæve prisen overfor ens kunder på kort sigt, hvorfor den eneste og nemmeste vej vil være at slanke medarbejderstaben. Det kan evt. ske ved at sammenlægge nogle af de små afdelinger, for at opnå nogle lavere omkostninger.

Udlånsbogen

Når man har med en finansiel virksomhed, gælder det selvfølgelig om at låne nogle penge ud, og få pengene betalt tilbage. Derfor er det selvfølgelig en væsentlig ting at se hvordan udlånsbogen ser ud i et pengeinstitut i forhold til et andet pengeinstitut, specielt når man snakker en overtagelse eller en fusion. Vi har i vores opgave allerede skrevet om hvordan pengeinstitutternes nøgletal og regnskaber ser ud. Derfor vil det også være en god idé at prøve at se hvordan udlånsbogen ser ud. Vi har selvfølgelig ingen mulighed for at gå ind i de enkelte engagementer, så vores billede af udlånsbogen vil alene være ud fra regnskabstallene, samt

risikorapporter. Vi har valgt kun at se på situationen i dag, da vi ikke mener det giver nogen mening at se på udlånsbogen historisk set. Dog vil nogle af tallene være med en tidhorisont på 5 år tilbage i tiden.

Samlet kredit maksimum

Pengeinstitutternes samlede udlån udgør selvfølgelig hovedparten af forretningen, men derudover er der også mulighed for pengeinstitutterne at have kredittilsagn, i form af kassekreditter, samt stillede garantier som vi ikke kan se på balancen.

	Østjydsk Bank	Djurslands Bank
Udlån	4.695.276	3.609.442
Garantier	1.499.925	880.905
Kredittilsagn	946.036	1.895.961
Samlet	7.141.237	6.386.308

Kilde: Taget ud fra regnskabstallene

Tallene ovenfor er hentet fra regnskaberne. Som man kan se har Østjydsk Bank samlede udlån der er ca. 1 mia. mere i udlån end Djurslands Bank. Omvendt benytter Djurslands Bank sig noget mere af kredittilsagn end Østjydsk Bank, hvilket kunne tyde på at der ligger mange uudnyttede kreditter i Djurslands Bank. Her har kunderne mulighed for at trække på, såfremt kunderne vurdere dette vil være en god ide. Østjydsk Bank har samtidigt nogle flere garantier end Djurslands Bank, hvilket tyder på en højere aktivitet hos Østjydsk Banks kunder. Ser vi bort fra uudnyttede træk på kreditter, må man altså sige at Østjydsk Bank har noget mere udlån og aktiviteter end Djurslands Bank. Omvendt er der selvfølgelig også en risiko ved at have en højere krediteksponering. Vi har tidligere vist at Østjydsk Banks kunder betaler mere i rente i gennemsnit end kunderne i Djurslands Bank, så det bliver spændende at se om kunderne i Østjydsk Bank også er af højere risiko end kunderne i Djurslands Bank. Dette vil vi se nærmere på de kommende afsnit.

Udlånssammensætning

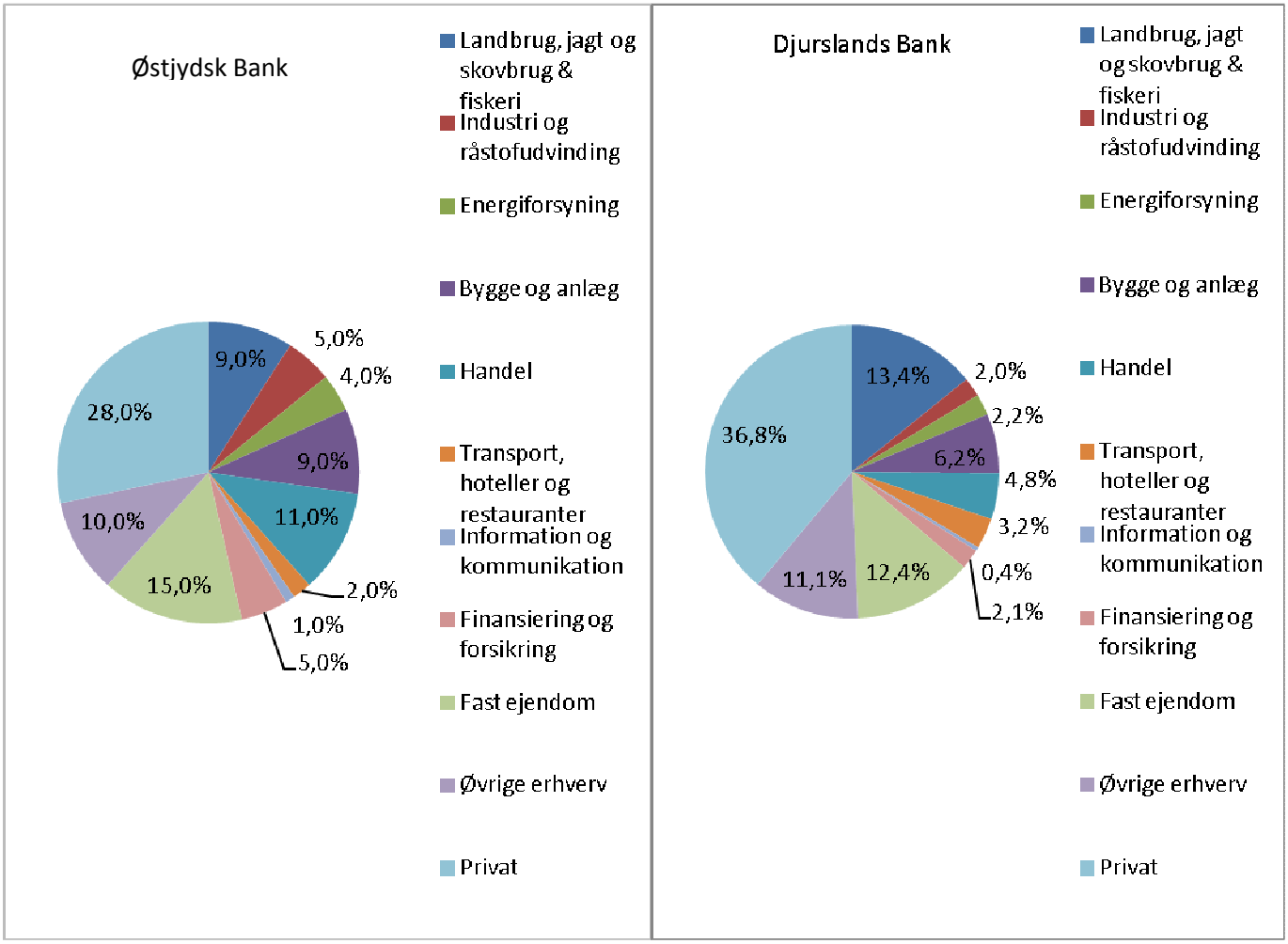

Kilde: Taget fra regnskaberne

Når man ser på pengeinstitutters udlånsbog er det selvfølgelig vigtigt at man ikke er eksponeret for hårdt mod enkelte sektorer. Derfor vil det selvfølgelig være optimalt at have spredt sin udlånsbog over så mange brancher og så meget geografi som overhovedet muligt, idet der altid vil være opture og nedture for de enkelte brancher på skift. Under finanskrisen var det primært ejendoms sektoren og landbrugene der blev ramt. I dag har finanstilsynet mere fokus på end før på private engagementer, specielt hvor der er afdragsfrihed til stede, idet der jo på et tidspunkt skal betales afdrag på lånene.

Ser vi på de 2 banker kan vi se på Østjydsk Bank at der kun er lånt 28,0 % ud til private engagementer, hvilket betyder at næsten ¾ dele af bankens samlede udlån er lånt ud til erhvervskunder, hvor risikoen for større tab alt andet lige er større, idet engagementerne enkeltvis er noget større. Østjydsk Banks største erhvervs sektorer er fast ejendom med 15% og information og kommunikation med 11 %, mens landbrug kun vejer 9,0% hvilket er meget fornuftigt når man ser på at det også er her, finanstilsynet fortsat har stor fokus. Specielt efter de nye regler for landbrugsjord i 1. kvartal 2012[47].

Kigger man på Djurslands Bank har de en noget højere andel af private engagementer, hvilket er meget fornuftigt, idet der historisk set er tabt mindre på private engagementer, end der er på erhvervsengagementer. Djurslands Bank har Landbrug (13,4%), Fast ejendom (12,4%) og Øvrig erhverv (11,1%) som deres største poster. Så de har lidt mindre fast ejendom end Østjydsk Bank, men har omvendt en noget højere andel af landbrugskunder i deres udlånsbog.

Men udfra en samlet betragtning må det siges at deres udlånsbøger er nogenlunde ens, idet intet enkelt erhverv udgør mere end 15%. Godt nok kan man sige at Østjydsk Bank primært er en erhvervsbank, mens Djurslands Bank har bedre styr på de samlede tal. Men risikomæssigt har de rimeligt styr på at ingen enkeltsektor på erhvervsområdet kan vælte dem.

Nedskrivninger

Østjydsk Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,8%	1,7%	2,2%	1,9%	5,3%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,2%	3,5%	5,6%	6,6%	9,6%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,8%	1,2%	2,0%	2,7%	2,8%
Djurslands Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,5%	0,9%	0,7%	0,8%	1,0%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,0%	2,9%	3,6%	3,4%	4,1%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,5%	0,7%	1,0%	1,1%	0,7%

Kilde: Taget fra regnskaberne

Et pengeinstitut lever primært af at låne penge ud, og selvfølgelig få dem tilbage fra kunderne. Det er selvfølgelig vigtigt at få pengene tilbage fra kunderne, idet man ellers på et

[47] http://www.finanstilsynet.dk/da/nyhedscenter/pressemeddelelser/2012/fortsat-forhoejet-risiko-paa-udlaan-til-landbrug.aspx

tidspunkt krakker såfremt dette ikke sker. Det er set med flere pengeinstitutter gennem de seneste år. Pt har vestjyskBANK store problemer, som primært stammer fra dårlige lån, hvor kunderne ikke er i stand til at betale deres forpligtelser tilbage til banken.

For at vise hvor dygtige, et pengeinstitut er til at få sine penge ind fra kunderne kan man se på nedskrivningerne i løbet af et år, de akkumulerede nedskrivninger, men også på lån med nedsat rente. Det kunne også være interessant at se på hvor meget pengeinstitutterne afskriver endeligt, således de er endeligt tabt fra korrektiv kontoen. Derfor vil vi også kommentere kort på disse tal.

Ser man på Østjydsk Bank har deres nedskrivningsprocent være meget stabil i perioden fra 2009 til 2011, hvor 2012 som de selv skriver har været helt katastrofalt. Men ser man på den akkumulerede nedskrivningsprocent viser den samtidigt at stort set alle nedskrivninger er tilskrevet korrektiv kontoen, og ikke specielt meget er endeligt nedskrevet. Dette tyder på at Østjydsk Bank har haft en tro på at fremtiden har været bedre for kunderne, således at kunderne i fremtiden har kunnet betale deres fordringer tilbage til banken. Desværre har nedgangsperioden været noget længere end man har turdet håbe på, så kigger man på den store nedskrivning i 2012 sammenholdt med den akkumulerende nedskrivningsprocent, viser det også at Østjydsk Bank har afskrevet store beløb i 2012 på deres kunder. De har altså opgivet at få pengene tilbage.

Kigger man i regnskabet kan man se de opgivet at få 111 mio. kr. tilbage fra deres kunder, som har været nedskrevet tidligere. Dette er selvfølgelig med til at ”slanke” den akkumulerede nedskrivningsprocent, men er langt fra sundhedstegn. Samtidigt må det betegnes som meget skræmmende at de har opgivet at få 44 mio. kr. tilbage i 2012 hvorpå der ikke i forvejen var nedskrevet på overhovedet. Dette tyder på, at banken har tabt store beløb på kunder, som banken har set som ”gode kunder”, hvorfor de ikke har haft markeret en nedskrivning på disse. Dette kan kun bekræfte deres egen mistanke om de nedskrive tidligt nok i forløbet på deres kunder.

I dag har Østjydsk Bank ca. 10 % af de samlede lån, som de har nedskrevet på. Derfor ser vi det som meget skræmmende, at der pludselig kan dukke store beløb op, som tabes endeligt, når Østjydsk Bank selv ser kunden som god. Et våben, pengeinstitutter med udfordringer kan

bruge, er at nedsætte renten på udlån, således at kunden får nemmere ved at betale pengene tilbage. Her ligger kun 2,8 % af lånene med nedsat rente, hvilket er meget lidt, når man ser på den samlede nedskrivningsprocent. Derfor kan man reelt sige at det er lidt unfair i vores tidligere sammenligninger på basisindtjening, idet Østjydsk Bank beregner fuld renteindtægt på lån, hvor de faktisk ikke selv regner med at få pengene igen. Østjydsk Bank har en stor udfordring i at få lavet løsninger med deres dårlige kunder, og her er rentenedsættelser en god mulighed. Det vil slække bankens basisindtjening, men måske kan man på denne måde ”redde” nogle tabte penge hjem. Samlet set er kreditområdet et stort fokus for banken, både hvad angår de ”dokumenterede” dårlige lån, men i ligeså høj grad for at sikre at bankens andre kunder er så god som banken håber. De tvivler selv meget på at de både nedskriver i tide, men i ligeså høj grad om deres er så gode som de vurdere.

Kigger man på Djurslands Bank har deres nedskrivningsprocent været meget stabil gennem de seneste 5 år, hvilket tyder på at banken ikke tager store risici i deres udlånspolitik. De er groft sagt bedre til at få deres penge tilbage, end Østjydsk Bank. Så igen kan man hurtigt konkludere at Djurslands Banks kunder er bedre end Østjydsk Bank. Den akkumulerede nedskrivningsprocent er stort set steget med nedskrivningerne alle årene, dog har de i 2011 afskrevet nogle beløb endeligt. Det tyder lidt på at de har vurderet at der har været enkelte engagementer, hvor de aldrig ville få deres penge tilbage alligevel. Ser man på muligheden for at sætte renten ned har det også lagt stabilt på et niveau omkring 1 % gennem de seneste 5 år. Djurslands Banks regnskab viser altså at de ikke sådan lige vil afskrive beløbene helt, men lader gælden stå på korrektiv kontoen i håb om at få dem tilbage fra deres dårlige kunder.

Ser man på hvad de har tabt endeligt i 2012 udgør dette beløb kun 36 mio. kr., hvilket er ca. 1/3 del af det Østjydsk Bank afskrev endeligt. Djurslands Bank har ikke ligesom Østjydsk Bank tabt penge på kunder, banken selv har set som gode. Altså har Djurslands Bank taget deres nedskrivninger allerede før kunden blev dårlig, hvilket også er den rigtige måde at gøre tingene på. Djurslands Bank har ud fra regnskabet altså ikke de store udfordringer, sammenholdt med Østjydsk Bank. Men det kunne være fedt for Djurslands Bank at få finanstilsynets bekræftelse på at tingene også kører fint, set fra deres side. Dette stempel mangler de fortsat, og vores vurdering er at der sagtens kan gå noget tid inden det kommer, da finanstilsynet er travlt optaget af større problemer hos andre pengeinstitutter.

I risiko rapporterne er der også mulighed for at se på hvor meget et pengeinstitut har nedskrevet på branche niveau. I vores diagrammer er der alene valgt en procentmæssig statistik, men det er vigtigt at se på bilaget, hvor beløbene fremgår for at få et fint overblik hvordan de samlede poster ser ud. Derfor vil vi anbefale at tage et kig på bilaget, eller alternativt se på risiko rapporterne for bankerne for 2012.

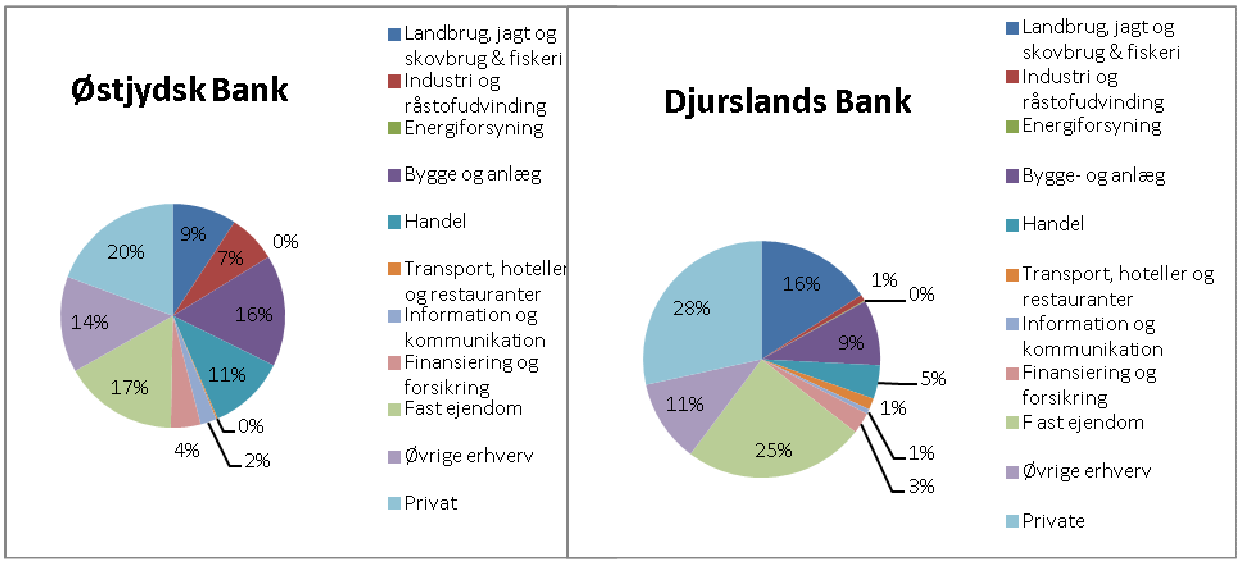

Se bilag 5

Ser vi på de store problem poster for pengeinstitutter i øjeblikket og de poster finanstilsynet har fokus på, er det vigtigt at kigge på nedskrivninger på landbrug, ejendomme og private.

Ser vi på landbrug har Østjydsk Bank nedskrevet 9% af deres samlede korrektivkonto, hvilket svarer meget godt til deres udlånsandel på 9%. Sammenligner vi med Djurslands Bank udgør landbrugsdelen 15 % af deres samlede nedskrivninger, hvor udlånsandelen udgør 13 %. Men kigger vi på beløbene har Østjydsk Bank nedskrevet ca dobbelt så meget samlet set i forhold til Djurlands Bank.

På ejendommen udgør nedskrivningerne for Østjydsk Bank 16 % af den samlede korrektiv konto, mens hele 25 % af Djurslands Banks samlede korrektiv konto er afsat til ejendomme. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank igen afsat dobbelt så meget til landbrug som Djurslands Bank. I dette tilfælde har Østjydsk Bank dog også mest udlånt til ejendomsbranchen.

Den største post for Djurslands Bank, når vi ser på nedskrivninger er private, hvor nedskrivninger udgør 28 % af den samlede korrektiv konto, mens Østjydsk Bank kun har afsat 19 % til private engagementer. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank dog stadig dobbelt så meget afsat til tab.

Vi kan ud fra denne analyse hurtigt sige at Djurslands Bank har afsat markant mindre til nedskrivninger på sektorniveau end Østjydsk Bank. Det er egentligt meget tankevækkende, når man tager i betragtning, at det er nogenlunde samme markedsområde bankerne agere i. Enten kan der være meget stor forskel på hvorledes bankernes kreditpolitik er, eller også har Djurslands Bank ikke nedskrevet nok på sine kunder.

Ud fra dette må vi konkludere, at kunderne har været væsentlig dårligere i Østjydsk Bank end kunderne i Djurslands Bank. I regnskabet for Østjydsk Bank stiller de sig selv tvivlende over kreditboniteten på deres egne kunder, hvilket vi ser som et kraftigt usikkerhedstegn.

Risiko på kunder

Nedskrivninger siger meget om hvordan pengeinstitutternes kunder har været historisk set, men det siger selvfølgelig ikke så meget om kunderne fremadrettet, eller den samlede kundemasse. Som forbruger, med adgang til www.NNerhverv.dk kan man indhente regnskab fra alle virksomheder der er regnskabspligtige. På denne måde har man mulighed for at samle data på hvorledes de 2 bankers kunders økonomiske situation ser ud i forhold til hinanden. Vi kan altså sammenligne virksomhederne op mod hinanden, for derigennem at få et billede af den risiko der ligger i kunderne. Risikoen måles i dette tilfælde ud fra gearing af virksomhedernes egenkapital.

I vores betragtninger har vi valgt at se på alle virksomheder, der benytter de 2 banker. Virksomhederne skal have en soliditet under 90 % hvilket betyder at alle ekstremt gode virksomheder er skilt fra. Der er altså ingen grund til at tage disse med i betragtningen, idet de til enhver tid vil kunne opnå en kreditfacilitet i et hvilket som helt pengeinstitut i Danmark. Samtidigt har vi i vores betragtning valgt kun at se på virksomheder med en balance på over 1 mio. kr. hvilket skiller små virksomheder fra, hvori der ikke er den store aktivitet. Vi har ikke valgt at lægge nogen øvre grænse på balancen, idet bankerne lever i det samme

markedsområde, med nogenlunde samme udlånsmasse, og med nogenlunde samme udlånsprofil % -mæssigt. Derfor har vi valgt at medtage alle virksomheder over 1 mio. kr.

Idet begge pengeinstitutter er pænt eksponeret mod ejendomme har vi valgt at medtage denne som en selvstændig post også, således vi måler både på de samlede udlån til erhvervskunder, men også på udlån til ejendomme. Vi ville gerne måle på landbrug, men dette er ikke muligt, idet langt de fleste landbrug kører uden regnskabspligt. Der er netop lavet en stor analyse af netop disse betragtninger[48] men der er også en del kritik fra nogle mindre pengeinstitutter[49] idet de mener at det meget svært at sammenligne store og mindre pengeinstitutter. I vores betragtning mener vi dog at det giver rigtig god mening, idet pengeinstitutterne er så sammenlignelige som det er tilfældet. Vores udregninger kan ses i nedstående skema:

Egenkapitals gearing for kunder i Østjydsk Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**3,78**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**6,89**
Egenkapitals gearing for kunder i Djurslands Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**2,53**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**2,04**

Se Bilag 6

Kigger på kunderne i de 2 banker og sammenligner deres regnskabstal er der således en forskel både på hvor meget gearing der tillades Østjydsk Bank og i Djurslands Bank. I Østjydsk Bank har de samlede gearinger på 3,78 udfra 2012 regnskabstallene, mens man i Djurslands Bank ligger på 2,53 for samme periode. Vi har i vores rapport valgt kun at se på en aktuel status da vi synes det udelukkende er situationen i dag og ikke historisk set vi kan bruge til noget ud fra en evt. fusion med kundemassen i dag. Forskellen er markant i dag, da Djurslands Banks kunder kan geares 50 % mere såfremt de havde været sammenlignelige med Østjydsk Banks. Altså er der meget stor forskel på hvordan kredit afdelingen i de 2 banker behandler kreditgivningen. Det kan enten betyde at flere af Djurslands Banks kunder får nej til at låne penge, eller at kunderne i Djurslands Bank samlet set bare er bedre end kunderne i Østjydsk Bank.

[48] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322801.ece
[49] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322845.ece

Ud fra dette kan vi argumentere for, at kreditpolitikken i Østjydsk Bank tillader en noget højere gearing, og dermed større risiko på kunderne end tilfældet er i Djurslands Bank. I det der nu er lav konjunktur, vil dette alt andet lige også resultere i højere nedskrivninger.

Ser vi på hvorledes det forholder sig i ejendomssektoren, som er pænt stor for begge banker er billedet markant anderledes. Her tillader Østjydsk Bank deres kunder en gearing af egenkapitalen på 6,89, mens kunderne i Djurslands Bank kun har en gearing på 2,04. Altså er forskellen meget markant på ejendomssiden. Så her kan vi i hvert fald påpege at øget gearing hænger meget sammen med nedskrivninger på kunderne. Kunderne i Østjydsk Bank har i dette tilfælde fået lov til at løbe en alt for stor risiko. I begge regnskaber står der at bankerne primært låner ud lokalt, men ved ejendomme tror vi dog det er svært at tænke sig at alt ligger lokalt. Dog er det umuligt at sige hvor de forskellige kunder agere, idet vi ikke har mulighed for at gå ind og se hvor ejendommene ligger.

Men ud fra ovenstående betragtninger er det dog let at konkludere at Djurslands Bank accepterer en noget mindre gearing af egenkapitalen end Østjydsk Bank. Altså vil dette område være et meget væsentligt punkt at påpege ved en eventuel fusion. Kredit afdelingen i Djurslands Bank skal i hvert fald omstille sig til at få mindsket risikoen på rigtig mange af Østjydsk Banks engagementer, for at de kan fases ind i Djurslands Bank kreditpolitik. Eks. kan ejendomme også være et område hvor man vurdere at risikoen for fremtidige tab er for stor, set i forhold til den indtjening de kan give på sigt. Derfor kan en gennemgang af kreditbogen allerede være et argument for at en fusion ikke vil være en god ide. For Djurslands Bank kreditpolitik er udfra dette meget mere konservativ end tilfældet har været i Østjydsk Bank.

Det er også muligt at se i regnskaberne, hvorledes de selv vurdere deres kunder. Desværre bruger de 2 banker ikke samme model til at opgøre dette, hvorfor det er svært at lave en reel betragtning målt op mod hinanden. Djurslands Bank vurdere selv i note 36 i regnskabet at 62 % af deres samlede udlån ligger i ratingen høj, hvilket må betyde gode kunder, uden problemer. Dette svarer 3,461 mia. kr. Østjydsk Bank har desværre ikke gjort deres kunder op på samme måde. En årsag her til er helt sikker at de selv er meget tvivlende på hvordan kundernes bonitet ser ud. Nationalbanken har stillet en låneordning til rådighed, hvor man kan pantsætte sine gode lån, mod at få likviditet stillet til rådighed.

Da vi i et tidligere afsnit har vist at Østjydsk Bank på sigt vil have behov for likviditet må det forventes at de benytter sig af muligheden for at trække på denne ordning i stor stil. I note 30 i Østjydsk Banks regnskab, skriver de selv at de har trukket likviditet på ordningen og har stillet udlån med god bonitet til en værdi af 401 mio. kr. til rådighed. Da nationalbankens ordning er meget billigere end dyrt tiltrukket indlån fra kunderne, må det forventes at fokus for Østjydsk Bank er at få denne trækningsret op. De skriver selv at det kun er en del af kunder med god bonitet, der er stillet til rådighed, hvorfor der selvfølgelig er mulighed for at øge trækket. Omvendt forstår vi ikke at de ikke allerede har øget dette træk, da det er den billigste måde at få likviditet. Dette vurderer vi også som et tegn på en meget dårlig udlånsbog, hvor de ikke selv vurdere at der er meget udlån af høj kvalitet.

Selvom Østjydsk Bank ikke bruger en bonitetsmodel på deres kunder, har de alligevel lidt om porteføljen i note 42 i regnskabet. Her kan man se, at kunder med betydelige vanskeligheder er steget med knap 330 mio. kr. til samlet 805 mio. kr. på det seneste år. Dette betyder, at de selv vurderer at ca. 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder. Dette er skræmmende, når de samtidig skriver, at de ikke selv har styr på udlånsbogen, hvilket alt andet lige kan betyde, at problem engagementerne fylder endnu mere end der gives udtryk for i regnskabet.

Delkonklusion

Vi har i vores opgave med 2 pengeinstitutter at gøre som ligger i samme markedsområde, med nogenlunde samme krediteksponering og udlånssammensætning. Men når man ser udlånsbogen igennem er det meget skræmmende så meget Østjydsk Bank har nedskrevet, samtidigt med at de stadig er usikre på om der er nedskrevet nok. Dette er langt fra et sundhedstegn. Østjydsk Bank har gjort tiltag for at forbedre deres udlån, men det kan vise sig allerede nu at være for sent. Deres nedskrivninger er rigtigt høj, og sammenholdt med deres kundemasse, hvor risikoen er højere og deres sikkerhedsstillelse hos nationalbanken er det svært at se hvor Østjydsk Bank er henne i fremtiden.

De har selv sendt en åben invitation til finanstilsynet, og deres efterfølgende rapport bliver meget interessant at følge. De kan i værste tilfælde lukke banken, hvis de finder det

nødvendigt at finde yderligere nedskrivninger. Det er ikke sikkert at yderligere nedskrivninger lukker banken nu og her, men idet deres solvens overdækning er yderst spinkelt ultimo 2013 kan det vise sig at være tilfældet inden udgangen af 2013, såfremt der findes yderligere overraskelser. Det er aldrig positivt når et pengeinstitut tvivler på deres interne metoder og på samme måde invitere finanstilsynet til at kigge forbi. Det er heller ikke godt nok at de ikke får taget de nødvendige nedskrivninger i tide og alene i 2012 har tabt 44 mio. kr. på fordringer, hvorpå der ikke i forvejen var foretaget nedskrivninger,

Ser man på Djurslands Bank fremstår deres kreditpolitik anderledes konservativ og deres samlede kundemasse med høj bonitet er meget bedre end tilfældet er med Østjydsk Bank. Djurslands Bank har nedskrevet beløb, men også her mangler de en tilkendegivelse fra finanstilsynet på at banken gør tingene korrekt. Såfremt finanstilsynet godkender metoden hvorpå Djurslands Bank kører tingene, fremstår de som et yderst solidt pengeinstitut med en flot udlånsbog, når man tager størrelsen i betragtning. Omvendt vil en større gennemgang fra finanstilsynet med en tilhørende stor nedskrivning ikke kunne lukke Djurslands Bank, da de har robustheden til at kunne overleve dette.

Synergieffekter

I forbindelse med en evt. overtagelse af Østjydsk Bank vil det være relevant for Djurslands Bank at se på hvilke synergieffekter man kan forvente at få ud af fusionen, og hvad det vil betyde på bundlinien i forhold til de resultater man selv forventer, at kunne præstere på sigt.

Der vil selvfølgelig alt andet lige blive et større grundlag at arbejde med, da man får en ca. dobbelt så stor udlånsportefølje, men der vil også alt andet lige være nogle andre ting der skal overvejes før man går ind i fusionen.

Reduktion af medarbejderstaben

Ser vi på medarbejder siden vil der som udgangspunkt altid være nogle poster som er dobbelt i de 2 banker.

Hvis vi starter oppe fra, så vil det være oplagt at afskedige den tidligere direktion og bestyrelse i Østjydsk Bank, eller lave en aftale ud af til, hvor det ser ud som om, at direktør Jens Vendelbo, ser sin opgave som værende udført, og dermed vælger at trække sig tilbage. Han er 61 år gammel og har dermed alderen til at kunne forsvare en tilbagetrækning, og han vil have sluttet af, som han startede ved at "redde" Østjydsk Bank i stedet, for evt. at ramme ind i større problemer, som de var i for 20 år siden da han tiltrådte og måske i sidste ende endda gå konkurs.

En opsigelse af en direktør er som hovedregel ikke billigt, og koster formentlig 2 års løn. Det vil sige, at der godt nok er en årlig synergieffekt på 3,3 mio. kr. i besparelse på hans lønninger[50], men det vil først være fra 2. regnskabsår, da man i indeværende regnskabsår vil få en udgift på ca. 6,6 mio. kr. i opsigelses udgifter til ham.

Der vil ud over besparelsen på direktørposten ligeledes være en besparelse på udgifter til bestyrelse og revision som vil løbe op i en besparelse på ca. 1,5 mio. kr. Udgiften til revisionen på 0,9 mio. kr. må forventes ikke at kunne reduceres 100 %, da den nuværende revisor formentlig skal have et højere salær for, at gennemføre revision i den nye fusionsbank, som jo har balance, som bliver ca. dobbelt så stor.

Ser vi generelt på medarbejder siden for de 2 banker, så har Østjydsk Banks ansatte umiddelbart løbet hurtigere end Djurslands Banks, som har 28 medarbejder på balance milliard mod 20 i Østjydsk Bank. Med Østjydsk Banks nedskrivninger i tankerne, kan man selvfølgelig argumentere for, at det måske er gået lidt for stærkt for dem. Men alt andet lige vil en mellemting formentlig være mere profitabelt for det nye Djurslands Bank.

Ser vi på stabsansatte i de 2 banker, så har Djurslands Bank 61 mod blot 34 i Østjydsk Bank.[51] Vi formoder, at langt størstedelen af de stabsfunktioner der er i de 2 banker er overlap, hvilket vil sige, at tager man alle 34 med ind fra Østjydsk Bank, så vil man få nogle som sidder og ikke har noget at lave, da man allerede har en anden ansat til denne funktion.

[50] Østjydsk Banks årsrapport 2012
[51] Hjemmesider for Djurslands Bank og Østjydsk Bank

Vi anslår, at Djurslands Bank med den større stab bør være godt rustet til at kunne udvide deres områder, hvorfor der kun vil være behov for at få 1/3 del af Østjydsk Banks stabsansatte med ind i Djurslands Bank og dermed afskedige 23 i forbindelse med fusionen. Det er vigtigt, at man sørger for at få nogle vigtige personer med over, da det alt andet lige vil sikre end nemmere implementering af Østjydsk Bank.

Det vil selvfølgelig være relevant, at vurdere på, om det udelukkende er de ansatte fra Østjydsk Bank der skal stå for skud, da nogen af dem sagtens kan være kvalificeret og dygtige medarbejder, som måske gør et bedre job, end dem man i forvejen har i Djurslands Bank.

Ser vi på gennemsnits udgiften til personalet i de 2 banker, så koster en ansat ca. 587.000 kr.[52], hvilket vil sige at en afskedigelse af 23 stabsmedarbejdere vil betyde en årlig besparelse på 13,5 mio. kr.. Som ved at fyre en direktør, vil der dog også være opsigelser her, hvor finansverden har ry for at have nogle okay opsigelsesaftaler, hvorfor vi har forudsat en opsigelsesperiode på 6 mdr. til alle ansatte. Det vil i indeværende regnskabsår koste den fortsættende bank et beløb på ca. 6,75 mio. kr..

Overvejelser omkring filialnettet[53]

I en fusion eller overtagelse vil det ligeledes være oplagt at se på ens filialnet, og om der er nogle filialer, som overlapper hinanden eller er så tæt på hinanden geografisk, at der med fordel kan skæres ned.

Umiddelbart har de 2 banker ikke nogen filialer i samme by, men de har begge filialer i mindre byer, men da begge har et ønske om at være lokal og hjælpe lokalsamfundet bedst muligt, er dette formentlig en strategi de har valgt at udføre med vilje. Dog ligger der afdelinger så tæt, at en fusion vil være den oplagte mulighed til at få ryddet lidt op i de aller mindste afdelinger.

Østjydsk Bank har en afdeling i Gjerlev, som er en forholdsvis lille afdeling med 5 ansatte fordelt på en filialchef, en souschef og 3 rådgivere. Vi kender ikke regnskabstallene for den

[52] Udgifter til løn i regnskaberne for Djurslands Bank og Østjydsk Bank i forhold til antal ansatte.
[53] Info om afdelingerne hentet på www.djurslandsbank.dk & www.oestjydskbank.dk

specifikke afdeling, som man selvfølgelig skal have for øje inden man gør noget ved den. Men filialen ligger blot 8-9 km fra de lidt større afdelinger i henholdsvis Spentrup og Havndal. En nedlukning af denne filial vil derfor godt kunne forsvares med baggrund i, at der er behov for at samle kompetencerne i større filialer for at kunne yde kunderne den bedste rådgivning. Afdelingen vil alt andet lige også være udsat i ferieperioder, og overfor sygdom, hvor man hurtigt vil risikere at skulle trække på andre afdelinger, for at have nok personale tilstede.

I forbindelse med nedlukningen forventer, vi at der stadig skal benyttes noget af personalet til at rådgive kunderne, hvorfor vi antager en besparelse på 2 mand, og så flytter 3 videre sammen med kunderne til de nye filialer. Det oplagte ville rent økonomisk være at se på chef og souschef, men man er selvfølgelig her igen nødt til at gå ind og se på kompetencerne hos hver enkelt, og hvad der bedst kan føres ud i livet.

Besparelsen af de 2 ansatte anslås ud fra den tidligere nævnte gennemsnits udgift pr. ansat at udgøre knap 1,2 mio. kr. på sigt, men igen have en her og nu udgift på kr. 587.000 til opsigelsesaftaler. Østjydsk Bank har jf. deres regnskab domicilejendomme for 76 mio. kr. , hvorfor vi må antage, at de også ejer bygningen i Gjerlev. Efter nedlukningen af afdelingen, forventes der herefter at komme en mindre årlig besparelse på vedligeholdelse, vand, varme, el m.m., ligesom ejendommen kan indbringe en engangsindtægt på ca. 1 mio. kr. ved et salg[54].

Østjydsk Bank har der udover 2 afdelinger i Randers, hvor man har placeret den ene i centrum og den anden i Randers Storcenter. Begge afdelinger har en vis størrelse, og kan formentlig forsvares, da Randers er en forholdsvis stor by, men på sigt vil det være relevant, at se afdelingerne efter i sømmene, og vurdere på, om der kan hentes yderligere synergier, ved at omstrukturere dem og sætte dem sammen i en afdeling. Dette har vi dog ikke valgt at medtage i fusionstankerne, da de som nævnt begge har en nogenlunde størrelse, og dermed må formodes at være ok rentable.

I Djurslands Bank har man i Vivild en meget lille afdeling med 2 ansatte, og filialen ligger kun ca. 5 km fra de 2 større afdelinger i Allingåbro og Auning, hvorfor det formentlig er rent tilsæt af have denne afdeling, da der vil være udgifter til ejendommen, og de 2 ansatte er der

[54] Offentlig ejendomsvurdering

kun efter aftale, hvilket betyder kørselsudgifter til dem, når de skal transporteres frem og tilbage fra deres hovedafdeling. Afdelingen ligger så tæt på de andre, at kunderne alt andet lige bør have forståelse for, at I de tider vi er i i øjeblikket med pressede banker, så vil der skulle optimeres, og her er et mødelokale, som det jo reelt set er 5 km fra 2 andre afdelinger ikke den mest optimale løsning.

Det antages at de 2 ansatte bibeholder deres arbejde i deres hovedafdeling, hvorfor der ikke vil være en besparelse på lønsiden, men afdelingen vil formentlig kunne sælges for kr. 560.000[55], og man vil være fri for vedligeholdelses udgifter, og faste udgifter til at have ejendommen stående klar med strøm, varme, IT udstyr m.m..

IT-platforme

Ved fusioner er der ofte store omkostninger forbundet med at komme ud af det IT-samarbejde man har i en af bankerne. Ser vi f.eks. i regnskabet fra Djurslands Bank, så ville det pr. 31.12.2012 koste dem 189 mio. kr. at komme ud af deres aftale med Bankdata. Et sådan beløb vil helt sikker afskrække mange mindre pengeinstitutter fra at indgå en fusion med pengeinstitutter, der ligger i et andet IT-samarbejde. Det vil simpelthen ikke være rentabelt indenfor en overskuelig årrække, hvis man starter med en sådan engangsudgift.

I dette tilfælde er både Djurslands Bank og Østjydsk Bank med i IT-samarbejdet omkring Bankdata, hvorfor der ikke vil være de samme udgifter til konvertering, opsigelse og efterfølgende ressourcer på at lære de nye medarbejere op i systemerne. De vil samtidig alt andet lige få noget mere at sige, omkring udviklingen af systemerne, når de kommer med en større volume, men i det store hele vil det nok ikke betyde en helt masse, da der i Bankdata ligger store spillere som Sydbank og Jyske Bank.

Djurslands Bank og Østjydsk Bank opgiver ikke deres udgifter til IT pr. ansat, men Skjern Bank, som minder lidt om dem i størrelse og også benytter Bankdata, oplyser en udgift på kr. 210.000 pr ansat i gennemsnit[56]. Vi har herefter anslået at godt halvdelen er faste udgifter,

[55] Offentlig ejendomsvurdering
[56] Skjern Banks årsrapport 2012

som ikke kan spares væk, hvilket giver en besparelse på 0,1 mio. kr. pr. opsagte medarbejder, hvorfor opsigelsen af 25 medarbejder vil give en IT besparelse på ca. 2,5 mio. kr. om året.

Finansieringsomkostninger

Vi vil I det næste afsnit komme lidt nærmere ind på, hvordan vi forventer et regnskab i det første almindelige år vil kunne se ud for den fremtidige bank, men I forbindelse med synergieffekterne, er vi nødt til at have finansieringsomkostninger med, da der på dette område potentielt, kan være en del at spare, når man sammenlægger 2 pengeinstitutter.

Ser vi på de 2 banker, så er de meget forskellige på sammensætningen af deres basiskapital, hvor Djurslands Bank stort set klarer sig med deres kernekapital, har Østjydsk bank været ude og hente hybrid og ansvarlig kapital for 462 mio. kr.[57] Vi anslår, at de ved en fusion kan indfri 100 mio. kr. ansvarlig kapital og stadig være fornuftig dækket af på solvensen, hvilket vil give en synergibesparelse på ca. 8,8 mio. kr..[58]

Det er i den senere tid set, at banker har været i stand til at indfri ansvarlig kapital til en favør kurs[59], hvorfor der måske er mulighed for en forholdsvis stor engangsbesparelse ved indfrielsen.

Delkonklusion

Ser vi samlet på de forskellige synergier man vil kunne få ud af en fusion af de 2 banker, vil det give et billede af en forholdsvis stor besparelse, når vi tænker på, hvor små bankerne hver især reelt set er.

[57] Årsrapport Østjydsk Bank 2012
[58] Renten 8,8 % er taget ved at holde Østjydsk Banks renteudgifter til hybrid og ansvarlige lån op i mod størrelsen på deres lån.
[59] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5294297.ece

Synergieffekter	
Lønudgifter	18.027
IT udgifter	2.500
Besparelse på finansieringsomkostninger	8.800
Driftsbesparelser i alt	**29.327**

Den samlede besparelse bliver som skrevet i ovenstående tabel på godt 29 mio. kr. om året, hvilket er et forholdsvis pænt beløb taget i betragtning af, at Djurslands Bank i 2012 havde et overskud på 61 mio. kr. før skat, og Østjydsk Bank ved sidste overskud præsterede 10 mio. kr. før skat.

Der vil dermed alt andet lige være god fornuft i en fusion, eller overtagelse set ud fra Djurslands Banks aktionærers synsvinkel, hvis vi udelukkende forholder os til hvilke besparelser vi kan lave på driften via synergier. Der ligger der ud over en mindre gevinst på 1,56 mio. kr. ved salg af 2 ejendomme, samt besparelser på vedligeholdelse og drift af disse ejendomme.

Det er dog vigtigt, at man samtidig holder for øje, at nedskæringer i personalet, ikke vil slå igennem med det samme, men tværtimod tyngde indeværende fusions år, da man vil have afskedigelses omkostninger i et niveau svarende til 14 mio. kr., som bogføres med det samme.

Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen.

I det kommende afsnit vil vi tage et kig på, hvordan fusionsbanken evt. vil komme til at se ud rent regnskabsmæssigt, efter at man har kørt det første år igennem, og fået diverse ekstra udgifter til fratrædelsesordninger med mere ud af verden. Altså et billede af, om fusionsbanken reelt set vil være bæredygtig.
Fusionsregnskabet er lavet ud fra en simpel sammenlægning af de 2 bankers regnskaber, hvor der dog er ændret nogle få steder i forhold til synergieffekterne.

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen	
Renteindtægter	618992
Renteudgifter	197913
Nettorenteindtægter	**421079**
Udbytte af aktier m.m.	8682
Gebyrer og provisionsindtægter	160875
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**
Kursreguleringer	48.637
andre driftsindtægter	5.000
Udgifter til personale og administration	301.906
af- og nedskrivninger	18.671
Resultat før nedskrivninger	**313.577**
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876
Resultat før skat	**65.701**
SKAT - fastsat til 25%	16.425
Resultat efter skat	**49.276**

Ser vi først på resultatopgørelsen, så forventes renteniveauet, at fastholdes på nogenlunde samme niveau, som det er i dag. Renteudgifterne der i mod vil få en besparelse, da vi som tidligere nævnt, forudsætter, at der vil blive indfriet ansvarlig lån for 100 mio. kr. Besparelsen på 8,8 mio. kr. betyder at renteudgifterne udgør 198 mio. kr., hvorefter den forventede Netto rente- og gebyrindtægt vil udgør 581 mio. kr., hvilket er over en fordobling i forhold til det niveau Djurslands Bank i dag præsterer til deres aktionærer.

Kursreguleringerne er et vanskelig punkt at fastsætte, vi har valgt at tage de 2 bankers resultat for 2012 velvidende, at dette måske er lidt for positivt et billede, da 2012 var et godt år i forhold til tidligere, og det kan evt. blive svært at leve op til det fremover.

Som nævnt i forrige afsnit vil der være en stor besparelse på personale siden til løn og IT udgifter. Det betyder at denne udgør 302 mio. kr. fordelt på 315 medarbejdere.

Disse tal giver et overskud før nedskrivninger af udlån og andre tilgodehavender på 314 mio. kr..

Den helt store overvejelse omkring det er en god idé at fusionere eller ej, er formentlig nedskrivningerne i Østjydsk Bank, som i 2012 var meget højere, end de normalt plejer at være ved dem. Ingen af de 2 banker har haft besøg af tilsynet i længe, så vi kender ikke kvaliteten af deres bøger, og især Østjydsk Bank kan man frygte igen i 2013 vil skabe store nedskrivninger, da de ikke selv tør komme med et bud på nedskrivningsniveauet eller om det bliver bedre i deres regnskab. Med baggrund i, at de i 2012 havde 364 mio. kr. i nedskrivninger, hvor de selv har gået dem igennem eller fået det pålagt af deres revisor, anslår vi, at der også vil komme væsentlige nedskrivninger i 2013, som vi skønner til 200 mio. kr..

Ser vi til sidst på bundlinien for fusionsbanken har vi et resultat efter skat på 49 mio. kr.. Her skal vi huske, at der er stor usikkerhed om kursreguleringer, som måske er sat for højt, og ikke mindst nedskrivninger, som vi ikke kender niveauet på. Umiddelbart er 49 mio. kr. ikke så meget set i forhold til de samlede nedskrivninger i 2012 for bankerne, og man kan frygte, at det ikke vil være muligt, at opnå et overskud i første regnskabs år, hvis konjunkturerne fortsætter med at være lave, og kursreguleringerne bliver knap så gunstige, som de var i 2012.

Ser vi isoleret set på Djurslands Bank, så havde man i 2012 et resultat efter SKAT på 47 mio. kr., hvilket er tæt på at være det sammen, som i det opstillede fusionsregnskab, hvor der alt andet lige er en del usikkerheder.

Balancen[60]

Som på resultatopgørelsen vil der også være usikkerheder forbundet med balancen. Dels ved der være den almindelige udvikling i indlån og udlån fra den daglige drift og nedskrivninger, og dels vil en fusion kunne have den indflydelse på indlån, at noget af det forsvinder.

Østjydsk Bank har haft en stor stigning i deres indlån, og det må antages, at de har givet nogle attraktive rentesatser, for at få kunderne ind i banken. Nogen af disse kunder, kan være kommet fra Djurslands Bank, og ved at lægge de 2 banker sammen, har de måske lige pludselig et problem i forhold til, at de så er over indskydergarantigrænsen på 100.000 euro i et pengeinstitut. Nogen af disse kunder vil formentlig flytte noget af deres indlån over til et andet pengeinstitut, men vi har ikke taget højde for det, da vi ikke kender de 2 bankers bøger, og dermed ikke har mulighed for at konkludere, om der evt. er kunder der vil være i faregruppen for dette.

Vi forventer dog at der alt andet lige vil være et indlånsoverskud i banken på minimum 1 mia. kr. efter fusionen, så man på det område er gearet til at gå ud efter nogle nye udlånskunder.

Ser vi generelt på balancen, så bliver den væsentlig større og det samme gør egenkapitalen. Der er som nævnt tale om en simpel sammensætning af de 2 regnskaber, hvorfor den ikke er 100 % korrekt, men mere vejledende mod, hvad det kan ende med.

Ved basiskapitalen har vi som tidligere nævnt taget højde for, at der indfries 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Dette gør vi med baggrund i besparelsen rent rentemæssigt, og muligheden for måske, at kunne komme ud af lånet til underkurs og dermed spare nogle penge på det område. Ved at fjerne 100 mio. kr. i basiskapitalen, er vi på den sikre side, da hele beløbet formentlig ikke har talt med, når der er tale om et ansvarligt lån. Efter indfrielsen og forudsat at de risikovægtede poster holder, så vil den nye bank ligge med en solvens på 14,6% mod et behov i de 2 banker hver for sig i lejet 10%, her skal man være opmærksom på, at den nye solvensmodel 8+ skal benyttes, hvor begge banker vurderer, at det vil kræve et yderligere solvensbehov på 1-1,5%. Begge banker har i lang tid ikke haft tilsynsbesøg, som i nogle tilfælde har medført højere solvensbehov.

[60] Se bilag 7

Banken vil stadig efter fusionen have en stor overvægt af egenkapital i beregningen af basiskapitalen, hvilket umiddelbart er et sundt tegn for et pengeinstitut.

Nøgletal

Solvens og kernekapitalprocent.

Solvensen udgør 14,6 efter at man har indfriet 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Som nævnt er den formentlig en smule højere, da hele lånet ikke medtages i solvensberegningen, men der er fjernet 100 mio. kr. i basiskapitalen i vores opstillede regnskab.

Vi har ikke mulighed for at regne et specifikt solvensbehov ud, men vi anslår at det nuværende niveau på omkring 10 % vil være realistisk, hvorfor der er en ok overdækning, at arbejde videre med, og Djurslands Bank vil som det fortsættende pengeinstitut holde sig indenfor overdækningen på 4 %, som de selv har sat op, som et krav[61]. Dog vil 8+ modellen gøre, at dette krav måske skal fraviges ved en evt. fusion.

Der vil i den nye bank komme noget ekstra kapital ind i banken i form af ansvarlig lån og hybrid kernekapital. Dette har ikke den store betydning ud over, at en indfrielse af det på sigt, vil være med til at forbedre regnskabet, da det er en forholdsvis høj rente man betaler. Kernekapitalen er stærk og udgør 13,5 %, hvilket vil sige, at den næsten allerede nu vil kunne leve op til Djurslands Banks krav om en solvens overdækning på 4 %, hvorfor nogle år med positive resultater alt andet lige vil kunne retfærdiggøre en indfrielse af mere ansvarlig og hybrid kapital.

WACC

Som nævnt i tidligere afsnit er WACC en teoretisk beregning på, hvad pengeinstituttet betaler for sin finansiering både på fremmedkapitalen og på egenkapitalen.De 2 banker havde hver især i 2012 en WACC på 2,20% i Østjydsk Bank og 1,62% i Djurslands Bank.[62]

[61] Djurslands Banks årsrapport 2012
[62] Se bilag 2

Ser vi på de opstillede tal i fusionsregnskabet, så vil fusionsbanken i det første rigtige hele år efter fusionen have en WACC på 1,95 %[63] fordelt med 1,16 % til finansiering af fremmekapitalen og 0,79 % til finansiering af egenkapitalen. Ser vi i forhold til det bestående Djurslands Bank, som har en WACC på 1,62% fordelt på 0,58% til fremmedkapitalen og 1,04% til egenkapitalen. Så ligger forskellen i, at der er kommet mere fremmedkapital ind i banken, som påvirker den side negativt, mens der bliver hentet lidt på egenkapitalsiden, da denne forholdsvis udgør en mindre del i den nye bank.

Alt i alt går man dog fra en WACC på 1,62 % til 1,95 %, hvis man vælger at gå ind i en fusion med Østjydsk Bank, hvilket alt andet lige stiller dem en lille smule dårligere, end udgangspunktet i dag.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocent

De 2 banker havde inden en evt. fusion to vidt forskellige omkostningsprocenter, hvor Østjydsk Bank var den mest effektive med en omkostningsprocent på 51,02 % mod 67,71% i Djurslands Bank.

Overtagelsen og de synergier der ligger i det for Djurslands Bank, vil på sigt nedbringe deres omkostningsprocent fra 67,71% i dag til 54,75% efter fusionen. De knap 55% vil være noget mere passende i forhold til andre pengeinstitutter, og vil kunne være med til at gøre dem mere konkurrencedygtig, eller udbetale udbytte til deres aktionærer. Alt andet lige vil der formentlig stadig være noget at arbejde med, hvis man ønsker det, da Djurslands Bank jo som tidligere nævnt i dag kører med en forholdsvis høj omkostningsprocent.

Afskedigelsen af noget af personalet har selvfølgelig en stor del at sige i forhold til omkostningsprocenten, og ser vi på hvad banken efterfølgende vil have af personale på balance mia. ændrer dette sig også fra 28 i nuværende Djurslands Bank til 22 medarbejdere pr. balance mia. i fusionsbanken, som er noget tættere på den mere effektive Østjydsk Bank, som lå på 20 medarbejdere pr. balance mia. Når banken bliver større, vil der alt andet lige være nogle stordriftsfordele, som giver en besparelse og vil forbedre nogle af de nævnte nøgletal.

[63] Se bilag 7

ICGR

Som nævnt tidligere viser nøgletallet ICGR, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

Østjydsk Bank og Djurslands Bank var meget forskellige på dette punkt, hvor Østjydsk Bank havde været faldende og var endt med et negativt resultat, set over en 5 års periode, så havde Djurslands Bank klaret sig noget bedre, og holdt den inden for spændet 3 – 6,3% med 6,22% i 2012.

Fusionsbanken vil komme ud med en ICGR på 3,71%, hvilket groft sagt vil sige, at man kan fortsætte med at udvide sin udlånsbog med 3,71%, efter at man har fået fusionen på plads. Dette er alt andet lige et noget lavere tal, end hvad Djurslands Bank har i dag, men det skal selvfølgelig med i overvejelserne, om ikke stigningen i udlånet via fusionen er nok i første omgang, hvorfor en høj ICGR alt andet lige ikke er en nødvendighed til en start.

Det vil måske i første omgang være bedre, at koncentrere sig om, at få de 2 banker smeltet sammen. Her tænkes primært på kreditkulturen, som er meget forskellig i de 2 banker, men i lige så høj grad kulturen i de forskellige afdelinger, således at personalet tænker ens. Dette kræver meget arbejde, og vil alt andet lige være bedre, at have fokus på, end yderligere vækst i første omgang.

ROE

Ser vi på forretningen af egenkapitalen, så var der også her stor forskel på de 2 banker. Djurslands Bank lå på acceptable men ikke prangende 8,40%, mens Østjydsk Bank på grund af det store underskud leverede en negativ ROE på -31,70%.

Fusionsbanken vil i det første hele regnskabsår fremvise en ROE på 4,98 %, hvilket er mindre end hvad aktionærerne i Djurslands Bank har opnået i 3 af de sidste 5 år. Tallet er derfor ikke prangende i en tid, hvor nogle pengeinstitutter snakker om, at de vil op på 12-15 %, men ser

vi på gruppe 2 bankernes gennemsnit over de sidste 5 år[64], så er der ikke mange af dem, der ligger over 5% i gennemsnit, hvorfor man selvfølgelig kan argumentere for, at dette er et acceptabelt niveau. Det skal dog ses i det perspektiv, at en del af de der fremtræder mest sunde, har haft højere ROE i de sidste par år, hvilket er et klart svaghedstegn for fusionsbanken.

Delkonklusion

Ser vi på det opstillede fusionsregnskab, så kan der være potentiale for aktionærerne i Djurslands Bank, i en overtagelse af Østjydsk Bank. Men det er med en høj risiko, da det afhænger meget af, hvordan udviklingen i nedskrivningerne vil blive. Østjydsk Banks motor på basisindtjeningen er bedre end Djurslands Bank, så der vil være gode vækst muligheder i at overtage denne del, såfremt man kan sammensmelte Østjydsk Banks fokus på indtjening i den fremtidige organisation. Samtidig skal der dog sikres, at kreditpolitikken i Djurslands Bank overholdes, så man ikke får fremtidige problemer med nedskrivninger.

Vores forudsætninger giver et resultat på bundlinien, som Djurslands Bank selv kan præstere i dag, og godt nok får man mere balance at arbejde med, men opsætningen, vil formentlig give et dårligere ROE til aktionærerne end det de får i dag, ligesom man får staten ind med hybrid kapital, som man er helt fri for i dag.

Solvensen bør der ikke være problemer med, og man kan formentlig indfri mere ansvarlig kapital end det vi har forudsat, og dermed forbedre indtjeningen en smule. Dog skal man være opmærksom på indførelsen af 8+ modellen, som vil kræve et øget solvens behov. Desuden vil nye basel III krav stille større krav til Tier 1 kapitalen i banken.

Generelt er der ikke mange tal, som fortæller, at aktionærerne skal løbe denne risiko. WACC viser at finansieringsomkostningerne bliver højere. ROE er som nævnt lavere, man får dog en mere effektiv stab, og effektivisering på dette område. Og ICGR viser også en svagere bank, der ikke har mulighed for udvikle sig på samme måde efterfølgende, end det Djurslands Bank selv kan klare i dag.

[64] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5293621.ece

Ud fra disse tal, ligner det umiddelbart en lodseddel for aktionærerne, hvor der er en lille mulighed for gevinst, men en stor risiko for, at det bliver en dårlig forretning. Kombineret med lavkonjunkturer er der stor sandsynlighed for, at der vil være store nedskrivninger i fremtiden såfremt konjunkturerne ikke vender.

Organisationen i den nye bank

Når man går i gang med fusions- eller overtagelsestanker, så er det vigtigt, at ser man på de 2 organisationer, og om de kan lægges sammen til i den nye bank. Det er et større projekt at få det op i en højere enhed, og der findes forskellige værktøjer, men vi har valgt at tage udgangspunkt i SMART modellen og Interessentmodellen, som er 2 gode værktøjer, der hjælper til at fastsætte et mål for hvor man vil hen, og samtidig holde fokus på de mest vigtige interessenter i fusionen, i dette tilfælde ansatte, ejere og kunder.

SMARTmodellen

Det er som nævnt vigtigt, at man har fokus på, hvor det er man vil hen i fusionen, og det hjælper en smartmodel med at fastsætte. Modellen hedder SMART da de 5 bogstaver står for:

Specifikt
Målbart
Accepteret
Realistisk
Tidssat

Det vil sige, at man skal sætte sig et mål, som passer ind i ovenstående 5 punkter, som er til at forholde sig til for alle parter. I tilfældet, hvor Djurslands Bank overvejer, om de skal overtage Østjydsk Bank kunne målet f.eks. være, at man ved aflæggelse af første hele fusionsregnskabsår vil have nået sit mål omkring synergierne på kroner øre.
Det er en målsætning, som er specifikt og så konkret, at man kan måle sig til, om det nu også er lykkes, når man kommer til det fastsatte tidspunkt, og det må alt andet lige formodes at være realistisk ud fra de opsatte tal, da man ellers ikke skulle være gået i gang med fusionen, hvis ikke man troede på de tal, man havde sat op.

Det sidste punkt, som vi ikke har nævnt er, at man skal sørge for at det er accepteret af alle involverede, såvel som ledere, medarbejder, kunder og aktionærer.

Interessentmodellen

Interessentmodellen kan benyttes til at få et overblik over, hvilke interessenter der er i selskabet, og dermed få fokus på de interessenter, som er mest vigtige i den specifikke situation, i dette tilfælde fusion af 2 banker. [65]

Figur: interessentmodellen

Ser vi på fusionen mellem de 2 banker, så vurderer vi, at de vigtigste interessenter er medarbejderne, kunderne og aktionærerne, som projektlederne skal sørge for at få med på idéen jf. tanken om SMART modellen.
Disse 3 interessenter vil være alt afgørende for, om fusionen kan lykkes eller om den er dømt til at gå galt allerede inden den der startet.

Aktionærerne er de første der skal overtales, da det giver sig selv, at synes de ikke om idéen, så stemmer de forslaget ned, og så bliver det ikke til noget. De er ejerne og bestemmer i sidste ende, hvad der skal ske.

Medarbejderne er de næste. I forbindelse med en fusion eller overtagelse, vil der helt sikkert blive noget usikkerhed imellem medarbejderne. Det kan være tanker om hvem der skal fyres,

[65] http://www.pwc.dk/da/sustainability/interessentdialog.jhtml

skal afdelingen lukkes, skal erhvervsafdelingen centraliseres, får vi nu en ny kultur, som vi ikke kan lide o.s.v.. Derfor er det vigtigt, at man hurtigst muligt får meldt ud, hvad der skal ske, så man kan minimere usikkerheden blandt medarbejderne.

Man kan også tage nogle nøglefigurer i afdelingerne, og sørge for at de er godt inde i tingene, og får en positiv holdning, da det vil være med til at smitte af på deres kolleger i afdelingen. I nedenstående diagram, kan ses en oversigt over positive og negative interessenter.

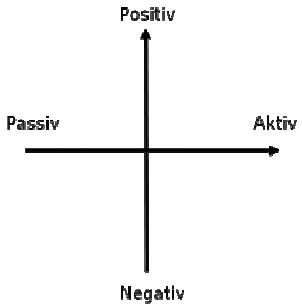

Har man en medarbejder, som mange ser op til, der har en negativ holdning, og har en aktiv rolle i forbindelse med fusionen, så er det med hurtigst muligt, at se om man kan flytte ham over til at være positiv på en eller anden måde, ellers helt få ham ud af funktionen. Positive og aktive medarbejdere vil smitte af på de andre kolleger. Det 3. vigtige segment, kunderne, vil helt sikkert blive påvirket, af hvilket humør medarbejderne er i, og hvilken tilgang de har til fusionen.

I sidste ende er det kunderne, som banker tjener penge på, og bliver der en fusion mellem Djurslands Bank og Østjydsk Bank, så er det vigtigt, at kunderne i Østjydsk Bank føler sig velkommen i Djurslands Bank, og ikke bare føler, at de bliver fremmedgjort i et pengeinstitut de ikke selv har valgt. Sker dette vil risikoen for, at man pludselig står tilbage med en overtagen portefølje, der kun består af dårlige kunder, som ikke kan flytte andre steder hen være meget stor. Primært dårlig omtale eller mund til mund, kan gøre at kunderne flytter, idet de føler sig utrygge og ikke længere har tiltro til banken. Såfremt dette sker, vil det resultere i dårlige resultater til aktionærerne, som igen kan betyde nedskæringer i blandt personalet.

Delkonklusion

Når man går i gang med at se på ændringer i forbindelse med fusionen, er det derfor vigtigt, at man har nogle konkrete ting, som alle kan forholde sig til, og at man husker at involvere de ansatte i en så stor grad, som det er muligt. De 3 interessenter aktionærer, medarbejder og kunder, skal alle være med på idéen, da man ikke kan gennemføre en fusion fornuftigt, hvis de involverede medarbejdere og kunder ikke føler sig tilpasse. Aktionærerne giver sig selv, da de skal sige ja i første omgang, før der overhovedet er noget, som er muligt. Men alle 3 er vigtige, da fusionen ellers alt andet lige er dødsdømt på forhånd.

Køb

Ser vi på hvordan et køb af et andet pengeinstitut kan finde sted vil det typisk være en af 3 muligheder. Man kan købe ved at tilbyde de bestående aktionærer i den overtagne bank, aktier i den fortsættende bank, man kan ”bytte” aktier i et vist forhold alt efter værdien eller man kan tilbyde dem rede kontanter, hvilket dog kan være en kapitalvanskelig disposition, hvis banken er forholdsvis stor.

Som nævnt er den ene af mulighederne, at man går ind og vurderer en pris, og så betaler man den ved at overdrage et antal aktier til de bestående aktionærer. Den bestående bank har ikke aktierne til at ligge i et depot, men udsteder nye aktier i forbindelse med købet, som så overdrages til aktionærerne i det overtagene institut.

Det er dog vigtigt at have for øje, at en udstedelse af nye aktier vil udvande den bestående del, som alt andet lige vil gå hen og falde i værdi med mindre markedet vurderer, at et køb er så god en idé, at kursen holdes oppe. Her vil markedet vurdere på, hvilket fremtidig indtjeningsgrundlag der vil være i det fortsættende pengeinstitut.

Man kan benytte sig af kurs/indre værdi, for at danne sig et billede af de 2 bankers værdi, men det vil selvfølgelig kun være et pejlemærke, da der er andre faktorer, der gør at køber enten ønsker, at købe billigere eller dyrere. Man kan f.eks. vurdere ud fra hvor stor en kundemasse man får med over, og så give en pris ud fra hver enkelt kunde.

Prisfastsættelsen gør sig selvfølgelig også gældende, hvis man vælger at betale kontant til de bestående aktionærer. Men selve betalingen vil så ske ved, at der overføres det aftalte beløb til den enkelte aktionær, som så efterfølgende ikke længere har noget forhold til den fortsættende bank. Alt efter størrelsen på banken, kan dette selvfølgelig være en likviditetskrævende proces, som alt andet lige vil kræve at banken er rigtig godt polstret.

Prisfastsætning

Som vi nævnte tidligere kan en god indikator for en pris på et pengeinstitut være kurs / indre værdi, der viser hvor meget man betaler for 1 krone egenkapital. Er K/I over 1 kan man sige, at markedet forventer at egenkapitalen reelt set er mere værd end den er bogført til. Det kan for eksempel være, hvis man forventer en god stabil fremtidig indtjening. På samme måde kan man sige, at er K/I under 1 forventer markedet, at den bogførte egenkapital reelt set er mindre end det som står i regnskabet, da der måske forventes negative resultater på sigt, eller der er usikkerhed om selskabets værdi.

Ser vi på Østjydsk Bank og Djurslands Bank, så viser det igen et billede, som afspejler de andre områder vi har været inde og se på. Begge banker er godt nok under 1 på K/I, men dette er mere reglen end undtagelsen for banker i det nuværende marked på grund af krisen og den usikkerhed den har medbragt. Men Østjydsk Bank ligger med en markedsværdi på 95,04 mio. kr. og dermed en K/I på 0,17[66], mens Djurslands Bank ser noget bedre ud med en markedsværdi på 402,3 mio. kr. og en K/I på 0,53. Ud fra dette kan vi konkludere, at markedet betragter Djurslands Bank, som en væsentlig sundere bank end Østjydsk Bank. Dette selv om de er nogenlunde ens af størrelse og ligger meget tæt geografisk.

Ofte vil der skulle en bonus med til de sælgende aktionærer, før de er villige til at sælge deres aktier, og dette vil på trods af det store negative resultat alt andet lige også være resultatet ved Østjydsk Bank, som er delt ud på mange mindre aktionærer i lokalsamfundet, som formentlig ikke ønsker at sælge til nuværende pris. Tidligere har man lagt ca. 100 % oven i kursen ved f.eks. Forstædernes Bank[67], men i de senere år har der været billeder af, at aktionærerne

[66] Se bilag 9
[67] http://politiken.dk/erhverv/ECE582663/nykredit-har-koebt-forstaedernes-bank/

overhovedet ikke har fået noget i sidste ende i krisebanker, hvorfor vi forudsætter, at aktionærerne kan gå med til en mindre bonus på 25 %, hvilket betyder at Djurslands Bank skal op med 118,8 mio. kr. for at have en realistisk mulighed for at overtage Østjydsk Bank.

En anden mulighed ved bankovertagelser har været, at køber simpelthen har ventet på, at den bank de gerne ville overtage kom I så store problemer, at der ikke har været nogen værdi til aktionærerne, da banken ville ende i finansiel stabilitet, hvis ikke det blev overtaget af andre. Hvis dette skete for Østjydsk Bank på sigt, ville Djurslands Bank alt andet lige få muligheden for, at byde på en kundeportefølje, hvor de dårligste er sorteret fra, og hvor man ikke overtager alt det andet i selskabet. Her vil man kunne gå ind og vurdere på hvad en enkelt kunde skulle koste, og så fastsætte en pris ud fra dette.

Jf. Lars Krull, senior forsker ved Aalborg Universitet[68] kostede de kunder der blev solgt fra resterne af Fjordbank Mors i gns. Kr. 7.200 pr. kunde, mens Sparbank i sin tid solgte kunder for gns. Kr. 12.000 til Føroya Bank, hvor de dog havde mulighed for tilbage levere tab på kunderne.

Det vil sige, at prisen på Østjydsk Bank alt andet lige bør ligge et sted midt i mellem, da de ikke er i finansiel stabilitet, men Djurslands Bank har heller ikke muligheden for at levere tab tilbage, hvis der efterfølgende skulle opstå tab på nogle af kunderne.

Vi har ikke tal på, hvor mange kunder Østjydsk Bank har idet de ikke opgør det i regnskabet**,** men alt andet lige minder de i størrelse om Djurslands Bank, som har 35.000 private kunder og 3.000 erhvervskunder.[69] Forudsætter vi, at Østjydsk Bank ligner dette, og der kun betales for private kunder, da en stor del af erhvervskunderne alt andet lige ikke vil blive købt, hvis Østjydsk Bank først er på vej i Finansiel Stabilitet. Vil det betyde, at koster en privat kunde kr. 8.000 i gennemsnit, så ligger prisen på Østjydsk Bank på 280 mio. kr..

[68] Undervisnings materiale HDFR 6. semester 2012
[69] Djurslands Banks årsrapport 2012

Delkonklusion

Hvis Djurslands Bank vælger at ville købe Østjydsk Bank er det vigtigt, at man forholder sig til risikoen i engagementet, og hvor meget det haster med at få banken på bøgerne. Jo hurtigere man er, jo billigere vil det alt andet lige være, men risikoen for, at man får købt en portefølje med efterfølgende tab er alt andet lige noget større, og klarer Østjydsk Bank sig bedre de kommende år vil prisen helt sikkert stige, da aktionærerne, så vil forlange mere for deres aktier.

Prisen her og nu ud fra K/I + 25% på 118,8 mio. kr. er over halv så stor, som en pris ud fra hver enkelt privatkunde. Men fortsætter nedskrivninger i Østjydsk Banks portefølje kan det hurtigt vise sig, at blive noget dyrere end prisen ud fra hver enkelt kunde på 280 mio. kr.. Hvorfor de skal være meget risikovillige, hvis de vælger at købe noget her og nu.

Djurslands Bank har tidligere været ude, og skrive at de ønsker, at bruge deres nuværende overskudslikviditet til vækst. Derfor er det en god ide, at afgive et bud på privatkunder i Østjydsk Bank. Risikoen på privatkunder, er historisk set meget lavere end på erhverv.

Det kræver tro på tingene, og de skal være helt sikker på kreditbøgerne i Østjydsk Bank, hvor man kan frygte, at en gennemgang af deres bøger vil vise nogle flere skelletter. Der er højere risiko på Østjydsk Banks kunder, og Djurslands Bank skal have et klart billede af denne risiko inden, de vælger at købe. Gennemgår man en usund bank, vil man alt andet lige have tendens til at finde flere nedskrivninger, idet det også vil have en effekt på den pris, man ønsker at give for kunderne.

Konklusion

Djurslands Bank og Østjydsk Bank er 2 banker, der ligner hinanden geografisk og størrelsesmæssigt, hvis man ser på dem udefra. Deres balancestørrelser er nogenlunde ens, men Østjydsk Banks procentuelle andel til erhverv på 72 % er dog lidt større end Djurslands Banks på 63 %.

Østjydsk Bank har haft det svært under finanskrisen og specielt i 2012 er man kommet i store problemer med nedskrivninger på 364 mio. kr. og dermed et negativt resultat. Djurslands Bank har klaret sig fornuftigt i perioden, og har heller ikke benyttet sig af hjælp fra staten.

Rent solvensmæssig ser Østjydsk Bank umiddelbart ud til at være fornuftig med en overdækning på 4,4 %, men med indførelsen af 8+ reglerne, udløb af ansvarlig lån og på sigt Basel III vil de blive presset på solvensen. Fortsætter de store nedskrivninger i 2013 og dermed yderligere negative resultater, vil de allerede komme i store problemer med udgangen af dette regnskabsår.

Likviditetsmæssigt kommer Østjydsk Bank under pres i det, de skal tilbagebetale bankpakke II obligationer og ansvarlige lån i løbet af 2013. Djurslands Bank har en fin likviditet, og vil være i stand til at indfri store dele af de ansvarlige lån i Østjydsk Bank, hvis man vælger at overtager/fusionere med Østjydsk Bank.

På basisindtjeningssiden ser Østjydsk Bank ud til at være i god form, og de har også en bedre basisindtjening end Djurslands Bank. Dette på trods af, at man betaler mere for sin fremmekapital. Årsagen skal findes i, at man er mere effektiv på medarbejdersiden, hvor de har noget færre ansatte i stabsfunktionerne, og så vurdere vi samtidig, at deres kreditbog, som alt andet lige ser ud til at være dårligere end Djurslands Bank, giver dem muligheden for at tage en høj rente på de trængte kunder, da de ikke kan flytte til et andet pengeinstitut.

Nedskrivningsmæssigt har Østjydsk Bank som nævnt store udfordringer, og er selv meget i tvivl om, hvor gode deres kunder reelt er eller om der er nedskrevet nok på deres portefølje.

De har i dag nedskrevet ca. 10 % af hele porteføljen, og det faktum, at de stadig er i tvivl om det er nok, udgør en stor fare for Djurslands Bank, hvis man overtager banken.
Generelt ser det ud til, at man i Østjydsk Bank har påtaget sig en større risiko, end hvad man er vant til i Djurslands Bank. Deres gearing af egenkapitalen er større, og som nævnt har de ikke haft det nødvendige opsyn med deres kunder, til at vide om der har været nedskrivningsbehov, eller om der er udsigt til, at det kommer på sigt. Deres regnskab viser ikke boniteten på kunder, som så mange andre pengeinstitutter gør, og vi vurderer, at det kan være fordi, de simpelthen ikke har overblikket over dem.

Et køb af Østjydsk Bank vil gavne Djurslands Bank ved, at man på den måde fremskaffer sig en større kundeportefølje af én gang, og dermed alt andet lige et større indtjeningsgrundlag fremover.

Vi har regnet os frem til synergier på 29 mio. kr. ud fra besparelser på personale, it og finansieringsomkostninger. Alt sammen noget der vil gavne den nye bank, og sikre en bedre basisindtjening.

Basisindtjening vil blive væsentlig bedre, men der er en stor usikkerhed omkring nedskrivningerne, hvorfor vi kan frygte at det endelige resultat reelt set ikke bliver meget bedre end det Djurslands Bank selv kan præstere. Det opsatte fusionsregnskab viser et resultat på 49 mio. kr. efter SKAT, hvilket kun er 2 mio. kr. mere end hvad Djurslands Bank præsterede i 2012.

Udgifter til fremmedkapitalen i WACC'en vil gå fra 0,58 % i Djurslands Bank i 2012 til 1,16% i fusionsbanken, hvilket betyder en højere udgift til finansieringen end det Djurslands Bank kommer fra, hvor de ikke har nogen supplerende kapital af betydning. ICGR fortæller os, at man efter en fusion ikke vil kunne udvide låne bogen så meget, som Djurslands Bank kan i dag, uden at det går ud over solvensen. Men her kan man selvfølgelig argumentere for, at behovet for at vokse ikke er så stort lige efter en fusion, da der formentlig vil være rigeligt, at gå i gang med for kreditafdelingen i Djurslands Bank.

Vi anbefaler ikke et køb af hele banken, da risikoen synes at være meget stor. Prisen kan synes forholdsvis lille jf. vores tidligere beregninger, men risikosiden vurderer vi til at være alt for stor på grund af kreditbogen i Østjydsk Bank, som hverken vi eller dem selv p.t. har det store overblik over. I sidste ende frygter vi, at en overtagelse risikerer at få den betydning, at Djurslands Bank selv kommer i store problemer, og måske i værste fald kommer i konkursproblemer.

Vi vurderer, at det vil være bedre, at forsøge en dialog omkring køb af nogle filialer fra dem, hvor der ikke er for mange af de store erhvervskunder. Eller være kyniske og satse på, at problemerne i Østjydsk Bank fortsætter, og at det i sidste ende bliver finansiel stabilitet man skal forhandle med i stedet for aktionærerne i Østjydsk Bank.

Alt i alt vurderer vi, at den samlede pris på Østjydsk Bank reelt set bør ligge omkring kr. 0, alternativt vil et evt. køb kunne gå ind under bankpakke IV, med en medgiftsordning, såfremt det vurderes, at der er store usikkerheder omkring det fremtidige nedskrivningsniveau på den samlede portefølje i Østjydsk Bank. De stiller selv store spørgsmål til deres kreditbog, og kun en gennemgang med finanstilsynet vil kunne retfærdiggøre en købspris på banken. Usikkerhederne ved et evt. køb i det nuværende bankmarked, vil være alt for store til kunne retfærdiggøre et køb Østjydsk Bank overfor aktionærerne i Djurslands Bank.

Kilde- og litteraturlist

Bøger, publikationer mv.

Commercial Banking, 3. udgave, 2005, Benton E. Gup og James W. Kolari, Wiley

Organisationsteori, 5. udgave, 2010, Jørgen Frode Bakka og Egil Fivelsdal, Handelshøjskolens Forlag

Blændværk, 2. oplag, 2009, Morten Jeppesen

Dansk Bankvæsen 6. udgave 2011, af Cato Baldvinsson, Torben Bender, Kim Busck Nielsen og Flemming Nytoft Rasmussen.

Aktieinvestering 3. udgave 2009, Michael Christensen & Frank Pedersen

Organisations teori 5. udgave 2012, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal

Regnskab mv.

Djurslands Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Østjydsk Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Skjern Bank årsrapport 2012

Dansk Bank årsrapport 2012

Love mv.

Lov om finansiel virksomhed

Bekendtgørelse om kapitaldækning

Internet-sider

www.djurslandsbank.dk

www.oestjydskbank.dk

www.finanswatch.dk

www.nnerhverv.dk

www.finanstilsynet.dk

www.nationalbanken.dk

www.danmarksstatistik.dk

www.pwc.dk

www.Landbobanken.dk

www.danskebank.dk

www.business.dk

www.retsinformation.dk

www.euroinvestor.dk

www.epn.dk

www.dinby.dk

www.evm.dk

www.djurslands.net

www.lokalavisen.dk

www.e-pages.dk

Bilag

Bilag 1:

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Renteindtægter	377.950	339.446	345.049	380.987	372.767
Renteudgifter	91.451	65.696	60.120	76.425	94.330
Netto renteintægter	206.176	224.087	235.126	244.548	224.709
Samlet udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Samlet indlån	2.793.838	3.327.379	3.591.642	4.235.832	4.982.372
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Renteindtægter	307.762	245.978	203.746	211.173	214.894
Renteudgifter	121.178	65.962	39.298	37.813	31.155
Netto renteintægter	184.176	194.090	187.442	185.611	187.570
Samlet udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Samlet indlån	3.593.379	3.533.775	3.587.396	3.384.750	3.390.111
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Bilag 2:

Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for Østjydsk Bank

K_d = 213.608 / 5.282.910 – 619.544 = 0,0404 (2008)
140.459 / 5.501.329 – 632.251 = 0,0256 (2009)
126.280 / 6.330.342 – 648.578 = 0,0200 (2010)
155.356 / 7.331.935 - 716.818 – 45.941 = 0,0236 (2011)
162.008 / 7.632.289 – 561.834 -79.975 = 0,0232 (2012)

L = (5.902.454 - 619.544) / 5.902.454 = 0,895 (2008)
(6.133.580 - 632.251) / 6.133.580 = 0,897 (2009)
(6.978.920 – 648-578) / 6.978.920 = 0,907 (2010)
(7.331.935 – 716.818) / 7.331.935 = 0,907 (2011)
(7.632.289 – 561.834) / 7.632.289 = 0,925 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0404 (1 - 0,25) * 0,895 + 0,08 (1 – 0,895) = 0,0355 => 3,55%
K_w i 2009 = 0,0256 (1 - 0,25) * 0,897 + 0,08 (1 – 0,897) = 0,0254 => 2,54 %
K_w i 2010 = 0,0200 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0210 => 2,10 %
K_w i 2011 = 0,0236 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0239 => 2,39%
K_w i 2012 = 0,0232 (1 - 0,25) * 0,925 + 0,08 (1 – 0,925) = 0,0220 => 2,20%

Beregning af WACC for Djurslands Bank

K_d = 182.166 / 6.518.733 – 588.239 – 749.905 = 0,0352 (2008)
101.530 / 6.294.894 – 635.710 – 866.884 = 0,0140 (2009)
55.249 / 6.550.058 – 680.714 – 876.788 = 0,0073 (2010)
60.456 / 6.586.366 – 705.476 – 836.490 = 0,0079 (2011)
44.705 / 6.657.446 -757.656 – 836.490 = 0,0058 (2012)

L = (6.518.733 – 588.239) / 6.518.733 = 0,898 (2008)
(6.294.894 – 635.710) / 6.294.894 = 0,882 (2009)
(6.550.058 – 680.714) / 6.550.058 = 0,880 (2010)
(6.586.366 – 705.476) / 6.586.366 = 0,877 (2011)
(6.657.446 – 757.656) / 6.657.446 = 0,870 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0352 (1 - 0,25) * 0,898 + 0,08 (1 – 0,898) = 0,0318 => 3,18%

K_w i 2009 = 0,0140 (1 - 0,25) * 0,882 + 0,08 (1 – 0,882) = 0,0234 => 2,34 %

K_w i 2010 = 0,0073 (1 - 0,25) * 0,880 + 0,08 (1 – 0,880) = 0,0169 => 1,69 %

K_w i 2011 = 0,0079 (1 - 0,25) * 0,877 + 0,08 (1 – 0,877) = 0,0177 => 1,77%

K_w i 2012 = 0,0058 (1 - 0,25) * 0,870 + 0,08 (1 – 0,870) = 0,0162 => 1,62%

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

Bilag 3:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Bilag 4:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat efter Skat	38.737	18.365	8.920	7.513	-153.923
Balance	5.902.454	61.336	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
ROA	0,66%	29,94%	0,13%	0,10%	-2,02%
ICGR	**6,25%**	**2,90%**	**1,38%**	**1,05%**	**-27,40%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat efter Skat	17.766	39.969	36.785	23.281	47.120
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
ROA	0,27%	0,63%	0,56%	0,35%	0,71%
ICGR	**3,02%**	**6,29%**	**5,40%**	**3,30%**	**6,22%**

Bilag 5:

Nedskrivninger		
	Pct	Tkr.
Østjydsk Bank	**2012**	
Samlet nedskrivning		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	9,22%	59.690
Industri og råstofudvinding	6,98%	45.187
Energiforsyning	0,00%	-
Bygge og anlæg	16,10%	104.261
Handel	11,18%	72.413
Transport, hoteller og restauranter	0,23%	1.492
Information og kommunikation	2,31%	14.962
Finansiering og forsikring	4,29%	27.798
Fast ejendom	16,48%	106.717
Øvrige erhverv	13,86%	89.783
Privat	19,34%	125.271
I alt	**100,00%**	**647.574**
Djurslands Bank	**2012**	
Udlån		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	15,86%	30.221
Industri og råstofudvinding	0,88%	1.672
Energiforsyning	0,12%	224
Bygge- og anlæg	8,95%	17.061
Handel	4,60%	8.759
Transport, hoteller og restauranter	1,56%	2.966
Information og kommunikation	0,66%	1.254
Finansiering og forsikring	2,89%	5.516
F ast ejendom	24,74%	47.147
Øvrige erhverv	11,30%	21.537
Private	28,45%	54.229
I alt	**100,00%**	**190.586**
Oplysningerne er fundet i risikorapporten 2012 og regnskaber		

Bilag 6:

Østjydsk Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgr (%)
101982999	Jens Rasmussen Hobro Holding ApS	14296	98474	109725	90
100336207	Søren Vangsted Holding A/S	2339	69938	79778	88
100495847	I.P. Boligcenter Assens pr. Mariager ApS	1285	28537	32534	88
100843925	M og G Holding ApS	171	1263	1432	88
202123351	PLT Holding af 10.3.06 ApS	1539	9273	10560	88

100521567	Larsen Vin ApS	131	1157	1323	87
101824623	J.H. Holding, Mariager ApS	-137	16342	18854	87
202112492	Peter L. Holding ApS	649	951	1094	87
100467690	Lars Haldrup Petersen Holding A/S	2450	28226	33164	85
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100542015	ET Holding ApS	1213	21909	25736	85
101932611	Onepint Holding ApS	443	1484	1746	85
202179403	Benjamin Jensen Holding ApS	3163	6428	7599	85
202546244	Dbb Rov Service A/S	65	2705	3198	85
100579565	ApS af 31. Marts 2012 Randers	-1259	1660	1978	84
202084457	Mibila Holding ApS	243	1369	1621	84
202723367	I. Møller Holding, Skagen ApS	684	5292	6324	84
100487895	OS Trading ApS	1653	17122	20497	84
101924201	Svendsen Finans ApS	154	1989	2386	83
202404570	Edora Holding ApS	2526	8567	10329	83
202128869	Lundorff Holding Randers ApS	146	1227	1489	82
202251852	Garder Investment DK V ApS	1262	3805	4696	81
100322777	Einar Thygesen A/S	581	8987	11108	81
100500260	S. og L. Vangsted ApS	842	15090	18772	80
100511096	B.H.Invest. Randers. ApS	91	959	1200	80
100543736	Bæchs Bageri A/S	132	1534	1907	80
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
100068712	Burre Reklame ApS	581	1371	1736	79
102013950	Grandes Hesses A/S	-46	19140	24194	79
100330167	Rådgivende Ingeniørfirma Søren Sørensen A/S	-275	1191	1520	78
101987225	KKC Holding ApS	-1089	2574	3287	78
100760620	BS Holding ApS	1693	3468	4523	77
202120207	Fjorden Arkitekter M.A.A. K/S	1203	1358	1783	76
202169558	Østergaard Finans ApS	130	931	1218	76
202566161	Kurt Skydt Holding ApS	397	849	1111	76
202795419	Bif Møller ApS	-176	2202	2916	76
101950299	Intersystem ApS	-7	2484	3425	73
101901187	Dansk Bjergning og Bugsering Holding ApS	12643	94193	129700	73
100471901	Damborg Holding ApS	1131	3390	4775	71
101976872	B. Sørensen Registreret Revisionsanpartsselskab	647	1120	1569	71
202256060	Lykke Smeden A/S	279	10532	14735	71
100337208	Søren Vangsted A/S	2075	27063	38864	70
100816179	TP Holding Hadsund ApS	367	3210	4658	69
100525588	J.G. Agentur ApS	57	1158	1705	68
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202118392	Miraka Holding ApS	497	1119	1674	67
202412425	Toft Automation A/S	401	1318	1960	67
100480745	Jakob Bødker Hobro A/S	932	3898	5920	66
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
202494436	Langballe ApS	-240	3480	5354	65
100519048	Dania Plast A/S	5188	15735	24138	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100460013	Sorring Maskinhandel A/S	3951	16987	26443	64
101932516	Edora A/S	4788	8284	13181	63
100580387	Søren Vangsted Øst A/S	1425	16325	26284	62
101976873	S. Christensen Registreret Revisionsanpartsselskab	648	973	1579	62
202331658	M&E Oxholm Holding ApS	322	1600	2562	62

100577518	Lund Brugsforening	601	11047	17897	62
101810879	Karsten Riisberg Holding ApS	246	6692	10842	62
202560390	Larsens Landmåler Service ApS	-192	1021	1670	61
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
202476341	Siju Holding ApS	1718	2859	4941	58
202193069	Jan Justesen Holding Hobro ApS	-125	1249	2228	56
100506361	Kaj Riisberg A/S	557	3777	6692	56
202269959	Aquacut ApS	359	604	1083	56
202788934	Lyngsøe A/S	929	3375	6054	56
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202206062	2gear Holding ApS	824	901	1625	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
202237471	Træ & Ståldesign ApS	481	1248	2310	54
100505408	Hörmann Danmark A/S	-1292	12775	24310	53
100538110	AF Rustfri ApS	170	581	1128	52
202148167	J.B.B. Holding ApS	397	2764	5358	52
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
101928540	Kurts Gulvservice ApS	-77	937	1843	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
202146445	Beton Genbrug ApS	319	1195	2384	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
101969352	HBK Invest ApS	296	842	1736	49
100507950	Tømrerfirma Mogens Bach ApS	229	1067	2178	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
100244232	Toppac A/S	11365	22088	45061	49
100321073	Ellestrup Udlejning A/S	-111	10535	21942	48
100577433	Super Brugsen Mariager	13	8862	18442	48
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202104947	Mariagerfjord Golf A/S	55	11528	23946	48
202657584	Yellowcar ApS	373	680	1442	47
100582627	Onkel Jes ApS	44	523	1105	47
100507956	Handest Byggefirma ApS	109	1301	2820	46
100525065	Modum Vinduer ApS	18	529	1151	46
101946308	MS-Flowtechnic ApS	425	2155	4651	46
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100464859	Intersystem Ejendomme ApS	101	8920	19883	45
100465669	Murerfirmaet Jens Jacob Jensen ApS	164	679	1505	45
202149790	Frandsbjerg Invest A/S	19667	79428	178243	45
202246284	KK Randers Midtpunkt ApS	63	649	1436	45
202254814	AH Holding Kolind ApS	-38	3649	8085	45
202146490	Restaurant Skovbakken ApS	842	3838	8543	45
100482868	Hostrup Byg A/S	375	8873	19993	44
100486131	GMpack ApS	3135	15621	35386	44
202254816	SL Holding Grenaa ApS	-10	3526	8015	44
202306549	Søren Jesper Lanng Holding ApS	-256	2828	6389	44
202496088	Købmandsgruppen Udbyhøj-Sødring ApS	8	651	1482	44
102006154	Damm's Holding ApS	1699	23292	53271	44
100524941	Tf Holding. Randers ApS	-636	2553	5912	43
202179315	Ecoteck A/S	3138	5873	13657	43
202496447	Ejendomsselskabet Holmsgårdsvej 3 ApS	2418	5110	11879	43
100467062	Axacon A/S	2047	7018	16234	43
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42

100319049	El-Bo Produktion A/S	-2155	11639	28074	41
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
100577520	Brugsen Spentrup	356	6043	15100	40
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100533787	Ommersyssel Dyrlægerne ApS	120	938	2372	40
202336535	Eurowind Energy Solutions A/S	147	2995	7552	40
100543883	Andigården Holding ApS	-376	2737	6965	39
101941805	KTN Holding ApS	-7	477	1225	39
100500273	Tandlæge Barkmann ApS	84	661	1679	39
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
100741273	Malerfirma Villy Poulsen ApS	-279	1442	3760	38
202022608	Atea Transport ApS	-394	1109	2937	38
100325589	DBB Jack-Up Services A/S	21304	89508	236522	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
202205479	Caprani Holding ApS	-522	647	1764	37
202249711	Nejsum Huse ApS	-330	589	1621	36
202489920	Horsens Autoopretning ApS	104	448	1253	36
100497712	Dansk Bjergning og Bugsering A/S	-2801	39929	111729	36
202404474	Olsens Tagdækning A/S	-16	533	1498	36
202645716	Scan Heavy Construction Co. ApS	432	674	1849	36
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
100512950	Dansk Miljø & Energistyring A/S	4634	12811	36511	35
101955139	Lillegården Ventilation A/S	1173	2173	6422	34
100758087	Ketty & Villys Buslinier ApS	453	1212	3665	33
100512969	Peter Ellemose A/S	499	1041	3194	33
100542929	Randers Lucas Service ApS	78	620	1917	32
202300418	Frisørselskabet Claus M. ApS	102	368	1143	32
202560117	Skibsværft Toft ApS	-244	6902	21299	32
100461498	Chemisafe A/S	1127	9044	28318	32
202151719	2Cap Biler A/S	744	1752	5540	32
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202717752	Byggeselskabet Marts 2013 ApS	269	349	1096	32
100527643	Mariager Shipping ApS	316	322	1078	30
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202584796	Danish Salmon A/S	-238	410	1397	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
100225388	Mogens Bach Holding ApS	397	2040	7176	28
100538165	Hagesholm Gods ApS	1073	41076	146037	28
202237972	Carelink A/S	313	1330	4915	27
202283072	Smart Home ApS	406	565	2107	27
202811001	Birkelund Poulsen Invest ApS	955	1035	3892	27
202491936	Mlc Holding Invest ApS	-650	362	1351	27
100321123	C. Mærsk-Andersen's Eftf.. Kirurgiske Instrumenter. Hospitalsartikler og Bandager A/S	1596	7633	28461	27
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
100740993	Tagarno A/S	28	5614	21215	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
100335768	Reo-Pack A/S	197	6043	22884	26
100346479	Fårup Betonindustri A/S	4178	9169	35902	26
202056440	Berlinspecialisten ApS	-346	301	1207	25
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
202491933	Kasper Leth Kreiler-Christensen Holding ApS	-492	376	1532	25

100520013	S.J. Transport ApS	-239	1580	6389	25
202233213	Kammi Tag ApS	-67	356	1445	25
202604014	Legarths A/S	34	747	2950	25
202414210	Nordsign A/S	747	1315	5217	25
100507892	Murermester Jens Ole Pedersen A/S	63	694	2931	24
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
101909593	Jan Jensen Holding,Randers A/S	-2263	1527	6726	23
202137827	True Entreprenørforretning ApS	-31	583	2500	23
202255973	Sac Service Center Midt/Øst ApS	97	690	2980	23
202464804	Bilhuset Haldrup Aalborg A/S	1631	9676	41965	23
100057961	Jydsk Lynafleder A/S	1053	862	3892	22
202143285	Poul Erik Andersen Sport A/S	719	1627	7389	22
202566143	Yding Gruppen A/S	432	1252	5712	22
100510743	St Udlejning ApS	1960	1511	6786	22
100565760	Proinfo A/S	-6594	5227	23636	22
100567237	Kurt Lynge Holding ApS	-164	1468	6935	21
202248015	Grovegaard ApS	146	6301	30063	21
202821475	Østjydsk VVS A/S	-235	265	1270	21
202023173	Lit-Dan Grain Holding ApS	-387	6420	31307	21
202699976	Rye Gardiner ApS	80	443	2122	21
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202205432	Jalu Invest ApS	47	320	1614	20
202229193	Vito Steel A/S	110	1773	9068	20
102056168	HBK Ejendomme, Mejlby ApS	113	1041	5492	19
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202724650	Cofabyg ApS	270	350	1879	19
202726913	Byggefirma Jan Jensen A/S, Randers	335	835	4505	19
101931086	Kvist Invest ApS	1523	417	2354	18
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
202579817	Lindtek Motorcenter ApS	118	292	1612	18
202698212	Nina Christensen Holding ApS	82	197	1100	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
202214319	Global Stole A/S	-526	1877	10659	18
101969145	One Pint A/S	565	2166	13084	17
202594370	Mra Invest ApS	199	278	1640	17
202731870	Autoa A/S	346	847	5027	17
100495281	Br Udlejning ApS	-217	1718	10566	16
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202283668	SU Grenå ApS	123	1161	7296	16
100543701	Byggefirma Erik Jensen - Jan Jensen A/S	542	5676	34657	16
100578965	OT Transport ApS	186	340	2072	16
101955213	Hammel Plast A/S	338	2048	12617	16
202052938	Byggefirmaet Tømren I Udbyneder ApS	45	1629	10417	16
101994157	Tjørnbo Finans ApS	46	236	1546	15
202138650	True Maskinstation ApS	-158	465	3183	15
202148152	RDS Invest ApS	-2	646	4422	15
202155987	Søren Vangsted Ejendomme A/S	-12	758	5165	15
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202194911	Lht Biler A/S	122	1308	8565	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202462403	Instruments A/S	-274	373	2490	15
100513393	T. Bruun & T. Bundgaard A/S	-85	578	3976	15

100327279	AIM International ApS	-2	232	1609	14
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
100458940	Lillegården El A/S	66	2607	18592	14
100512963	Malerfirma Lundorff A/S	159	1402	9762	14
100544630	Hin A/S	-906	6443	46222	14
100577402	Hatting Brugsforening	-211	2428	18333	13
202708045	Nr. Onsild Slagtehus ApS	86	213	1700	13
202240944	A/S Delta 3 Teknik	91	1110	8301	13
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
202300399	Glarbjergvej Super ApS	389	580	4758	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
101893737	Rikki Tikki Company A/S	1693	8873	73390	12
202024726	Sancon ApS	63	613	4978	12
202254851	Suldrup Auto ApS	444	357	2965	12
100488316	Helsted Boligudlejning ApS	-116	1091	9966	11
202231179	B.D. Consult Production ApS	-51	269	2355	11
202306453	JNJ Ejendomme Hobro ApS	519	1295	12294	11
100518220	Import- og Eksportfirmaet Combi-System A/S	41	411	3887	11
100581457	Søren Vangsted Vest A/S	3793	16420	150993	11
101914644	Sabro A/S	2629	2191	19936	11
202270008	Fleet Trade A/S	3	677	6425	11
202704014	Echberg Manutech ApS	43	316	2861	11
101933772	HJT Biler ApS	20	572	5790	10
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
202546635	Boa Scandinavia ApS	42	235	2454	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100511465	DFT Ejendomsinvest ApS	8756	7222	70713	10
101917988	Pneumatics ApS	398	280	2714	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9
202231209	Per Blach Holding ApS	1	91	1028	9
202260899	Rib Chopinhuset ApS	1877	2547	28149	9
202414143	Hadsund Erhvervsbygninger V ApS.	136	261	2763	9
202560223	Heldinggaard Frugt og Grønt ApS	-436	226	2487	9
202779460	Th. Jensen Modelfabrik A/S	918	1419	16050	9
100366372	Bilhuset Haldrup Randers A/S	524	3702	41901	9
100519381	Service og Administrationsgruppen ApS	715	1732	19274	9
101876832	Svendsens El A/S	115	812	8910	9
100501373	Hans Jensen Tranport og Spedition A/S	613	783	9017	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
202129929	H. T. Ejendomme ApS	51	1352	16314	8
202231350	Johannelyst ApS	-249	2098	27406	8
100349075	M.A. Automatic Mariager ApS	895	200	2450	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
101921209	Kvist & Jensen, Mariagerfjord, Statsautoriserede Revisorer A/S	-137	213	2706	8
202552646	Hwam A/S	749	3774	49292	8
100482658	Avalon Innovation A/S	838	469	6658	7
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7

202754725	Jan Jensen Leasing ApS	31	111	1595	7
100529429	Bike Toyz ApS	-292	1721	25240	7
202349227	Ejendomsselskabet 1/4 2008 ApS	1	122	1906	6
100535558	A/S af 30. Marts 2012 Randers	-888	1101	17527	6
202471718	JBS Hobro ApS	-26	58	1019	6
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202035197	Revelhøjvej 3 Kasted ApS	-83	282	5574	5
202652232	Myhlenberg Entreprise A/S	16	527	10457	5
202704650	Agro Østjylland ApS	-105	184	3868	5
101923522	Bolighuset Donsig ApS	447	90	1648	5
202642709	Dahlitech A/S	-315	474	9682	5
100506861	Jørgen Jørgensen. Mariager A/S	-268	110	2681	4
101956368	Murermester Gert Madsen ApS	31	74	1918	4
202249470	Cm-Anlæg ApS	53	46	1075	4
202796031	DK Lejligheder ApS	102	219	5774	4
100318415	Brdr. Hosbond A/S	-1507	3015	68758	4
100538091	Lindus Maskinhandel ApS	-197	275	7355	4
202099041	Bilhuset Haldrup Hobro A/S	-509	585	15336	4
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202229082	Air2trust ApS	315	244	5627	4
100163146	Aalborg Aluminiums Industri ApS	295	44	1067	4
100464341	Murermester Finn Thøgersen ApS	1242	75	2982	3
100467094	Kas-Tech A/S	254	269	7798	3
101944090	Randers Ejendomsinvest ApS	6	84	2606	3
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
100845900	Ejendomscompagniet ApS	81	98	3407	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
100776531	Schnoor Plast ApS	-119	261	9408	3
100540935	Lindus Finans ApS	98	39	2411	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
202148552	Tømrer & Bådebygger Finn Møller ApS	720	56	3666	2
202562560	Ejendommen Plastvænget 2, Hadsund ApS	-39	136	6429	2
202601078	Js Boligbyg ApS	-136	92	4685	2
100516625	Auto-Centrum Hadsund A/S	7211	585	27482	2
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202118040	Hagesholm Holding ApS	-2190	413	53816	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202476320	Alessandro Danmark ApS	0	11	1243	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
100496780	Hadsund Bremse- og Koblingsservice af 28/6 1979 ApS	753	28	3351	1
101961891	Speed Color A/S	117	126	9118	1
202460150	Magic Holding ApS	-149	40	11559	0
202788179	Jcc 2011 ApS	5	84	17611	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
100712890	Pseparts ApS	16	238	63020	0
101929577	Overgaard Gods A/S	-29733	1087	514904	0
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202489967	Rnihe Holding ApS	0	-96	9097	-1

202554838	Høj & Frey Ejendomme ApS	-286	-186	14094	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
100543167	Byggeselskabet af 19/1-2009 ApS	-2	-10	1352	-1
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202286714	TT Cars ApS	-101	-34	1913	-2
202340698	Laustsens Økofarm Hou ApS	-33	-41	2291	-2
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
202145128	Lønstrup ApS	192	-49	2832	-2
100509434	Tindi Sport ApS	-33	-84	2857	-3
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
101993635	VVS-Huset, Assens A/S	2	-160	4748	-3
101902803	Claus Hosbond ApS	69	-311	11633	-3
202331830	DFMI A/S	-28	-245	7677	-3
202150022	Ejendomsselskabet Godthåbsgade 14A-B, Århus ApS	-236	-812	19429	-4
202580958	Kærby Tømrer- og Snedkerforretningaps	-116	-49	1332	-4
102007866	Stig Andersson Holding ApS	-3250	-447	9201	-5
102056244	Frandsen Development A/S	418	-155	3255	-5
202572656	Følle El-Service A/S	-569	-259	5263	-5
202573719	E/S Strømmen 23 ApS	-116	-107	2289	-5
202101844	Bjæverskov Ny Center ApS	10203	-969	21242	-5
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202648051	Rørbæk Teltudlejning ApS	-457	-603	10177	-6
101829356	Auto-Centrum Finans ApS	-963	-942	15779	-6
202543202	Wmmotorsport ApS	-47	-78	1255	-6
100485306	MB Parts Trading ApS	-363	-176	2683	-7
202340977	DB9-Invest ApS	-255	-356	5037	-7
102010862	Spm Hobro ApS	-589	-181	2194	-8
202132720	Brazil Invest 2006 ApS	-35	-96	1152	-8
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
202087584	Løven Invest ApS	200	-524	6258	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
202219406	Futura Juventus ApS	-4	-243	2855	-9
100740799	Park & Landskab ApS	-906	-472	4928	-10
100365970	J.H. Stålindustri A/S	-310	-1217	12756	-10
202212332	Claus Frey Ejendomme ApS	-156	-365	3364	-11
202723245	Hj Mad ApS	-191	-112	1056	-11
202750796	Hol Holding ApS	-271	-236	2210	-11
202749791	Hotel Pinenhus ApS	-472	-392	3514	-11
202278917	Misti Economic ApS	-187	-289	2684	-11
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202218091	Mini Entreprenøren Asferg ApS	-335	-432	3721	-12
202457435	Nima Halm ApS	-805	-882	7090	-12
202304367	A.K. Holding ApS	257	-417	3198	-13
202149839	Restaurant Landgangen ApS	0	-591	4271	-14
202048836	Brdr. Jacobsen Holding A/S	-961	-1005	6848	-15
202170057	Raca Holding ApS	-481	-1807	11957	-15
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
100519787	Byggeselskabet Elming ApS	-29	-520	3189	-16
101897005	Quaestus ApS	-586	-1430	8668	-17
202174531	Linde & Sjøstrand A/S	-374	-590	3506	-17
202306043	ETM Invest ApS	-607	-420	2527	-17
100751608	Psevision ApS	30	-180	1073	-17

202176886	Hsj-Byg A/S	-110	-1324	7315	-18
202409497	Rishøj Byg ApS	-31	-230	1190	-19
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101814749	Melph El ApS	98	-525	2590	-20
100808191	Projekt Developing ApS	-505	-1640	7788	-21
202260556	Nordic Systems Randers ApS	16	-458	2198	-21
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
100522653	Solar Venti A/S	-2271	-4212	19469	-22
202166468	Bif Holding ApS	-250	-2708	11378	-24
100487622	P. Rudbeck Larsens Eftf. ApS	427	-659	2685	-25
100573595	Stein P Sport A/S	82	-752	2889	-26
101928417	Capas ApS	-543	-847	2904	-29
202134671	Futura Enghusene ApS	-1163	-21281	69857	-30
202704334	Nordic Smt A/S	-1831	-1035	3475	-30
202226756	Randers Lege og Event Center ApS	-255	-623	1919	-32
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202260922	Rib Fredensgade ApS	-1415	-6902	20163	-34
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202245405	Enggris ApS	-673	-4590	12516	-37
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
100805596	Scandinavian Displays ApS	-380	-1440	3782	-38
100581430	Cc7 Holding ApS	-860	-3266	8334	-39
101917704	JP Service-Tec ApS	328	-602	1559	-39
100712589	Tjørnbo ApS	60	-983	2316	-42
202153591	H.S. Elementbyg ApS	-55	-465	1060	-44
202251813	Centro Midtgaard Holding ApS	-1802	-3800	8522	-45
202291942	Uffe A Holding ApS	-556	-1452	3148	-46
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
102012212	A & K Holding ApS	65	-661	1306	-51
101945471	Hin Holding ApS	-5283	-10874	18916	-57
100470190	LC Lastvogn- & Trailerservice A/S	-1499	-3694	5284	-70
101955494	M. Ingemann Holding ApS	-982	-4425	5796	-76
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
102066419	Cimber Byg A/S	231	-2628	2816	-93
202306774	CP & CP Invest ApS	-223	-2949	2982	-99
100462896	Alex Bentmann Holding ApS	-1203	-6282	1827	-100
101914665	Fensbo Holding ApS	-5663	-8967	2099	-100
102003257	Enghavegård Holding ApS	-2031	-5995	1790	-100
202131446	Boligbyg Holding ApS	-544	-3989	1249	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202181492	Gladstone ApS	-4421	-6475	2271	-100
202245322	Rib Development ApS	-4395	-10909	4221	-100
202479344	Hedehusenes Økohønseri ApS	-1084	-3478	1072	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
100538618	Håndværkeren ApS	-1517	-1816	1525	-100
100498669	Dansk-Fransk Maskinimport A/S. Hobro	-156	-6056	2399	-100
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
102040770	Malerfirmaet Ingemann ApS	632	-3667	3372	-100
202169984	LS Hørhaven ApS	-1228	-15069	1730	-100
100471200	Proinfo Viborg A/S	-1824	-9266	2055	-100
		136281	1355187	6478666	

Gearing	3,780643557

Østjydsk Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9

202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
		26396	225557	1779442	

Gearing	6,889101203

Djurslands Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100544554	Aktieselskabet af 4. maj 1877	-445	5434	6036	90

202408623	K.D.A. Invest Holding ApS	2718	13579	15019	90
100468129	Følle Købmandsgaard ApS	-9	2893	3239	89
100582402	SR44 Holding ApS	951	20473	23091	89
100821285	Højsletvej Holding ApS	208	3583	4034	89
100580140	Gert Rygaard Holding ApS	3448	28802	32851	88
100580746	Rygaard Holding, Grenaa A/S	9274	78302	89132	88
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
100496465	Murerfirmaet Nyborg Sørensen ApS	147	6145	7063	87
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
101843640	Veje Organisation ApS	-373	10100	11566	87
202458925	BSA Handel II ApS	496	33808	39359	86
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
202412438	Randers Kemiske Industri A/S	732	19231	22553	85
100491182	VLP Holding, Grenaa ApS	-178	6297	7476	84
101954984	P-Nyborg Holding ApS	8	1061	1264	84
202749787	Lam Holding A/S	-582	2868	3405	84
101989294	Gv 42 ApS	731	1344	1625	83
202554040	Busko A/S	1584	2535	3051	83
100321334	Notat Grafisk ApS	337	1281	1536	83
102002798	Østergaard Holding af 15.12.2004 ApS	99	832	1016	82
100467842	Jysk Køkken Salg A/S	-100	5770	7023	82
100491097	Kahr Invest ApS	8	915	1133	81
100524404	Vejlby Maler- og Beregnerfirma ApS	124	960	1187	81
202402763	Rygaard Servicecenter A/S	1111	14622	18220	80
100494545	Bach og Poulsen. Grenaa. Dolmer Tømrer- og Snedkerforretning ApS	-53	2068	2624	79
202144880	Michael L. Henriksen Holding ApS	372	1167	1477	79
202162466	Bokaros ApS	-31	1329	1688	79
100067252	Rias A/S	4317	157607	198667	79
100460204	Kristian Søgaard Nielsen ApS	-127	1437	1835	78
100520547	N.K.Specialværktøj A/S	194	3971	5130	77
100577196	Brugsen For Kolind og Omegn	578	17317	22761	76
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
100494853	Vester Alling Maskinstation ApS	-649	3161	4239	75
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
101896897	Grenaa Bowlingcenter A/S	-37	829	1117	74
202032149	Domus Aromatica ApS	644	3922	5304	74
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100505350	Ejnar Østergaard Steffensen. Tømrerfirma ApS	33	1043	1483	70
100570966	Nyt Syn Auning ApS	492	1556	2250	69
202023027	Gudmann & Søn ApS	52	1186	1721	69
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
100577516	Brugsen Solbjerg	323	7844	11625	67
202144895	Henrik L. Henriksen Holding ApS	382	1181	1759	67
100505960	Nanina Vinduespolering ApS	236	1140	1724	66
100502010	AB Studiedesign ApS	411	982	1500	65
202289652	Blankholm ApS	323	1350	2107	64
100772084	Andelsselskabet Hou Lystbådehavn A.M.B.A	155	13085	21216	62
101954457	Flemming Nielsen ApS	556	888	1422	62

100509050	Eva Jensen ApS	286	3083	5051	61
202286801	Plith Biler ApS	47	1094	1878	58
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100581436	DK-Laminering ApS	273	1015	1838	55
202134325	Auto-Generation A/S	16	1128	2034	55
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
100483431	Tømrer & Snedkerfirma Henrik Kejser A/S	559	1108	2001	55
100542440	Poul Brøndum Holding ApS	1238	5052	9408	54
101827600	Cheminor A/S	2008	4654	8559	54
100519408	Svend Pilgaard Automobiler A/S	817	7411	14031	53
100515639	VAM A/S	2081	22671	43393	52
101865898	Futurecompany ApS	-329	1135	2223	51
202174686	Attention Production ApS	649	1201	2395	50
202413971	Habitatvision-Vest A/S	-103	1696	3406	50
101931131	Høgh & Rousing Håndværk A/S	423	2683	5384	50
202052847	Allermann A/S	415	1221	2422	50
202052925	Peder K. Knudsens Eftf. A/S	15	2433	4950	49
202254820	KRC Invest ApS	-56	782	1619	48
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
100530349	Servicemægleren A/S	1391	1990	4131	48
101857086	GL. Estrup Gartneri A/S	4011	14185	29655	48
202704833	Djurs Truck ApS	454	545	1184	46
202469323	Autohallen Hornslet ApS	828	1104	2387	46
100459863	Lifter Danmark ApS	561	1119	2470	45
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
100480902	Kolind Tømrer- og Murerforretning ApS	292	1838	4203	44
100495977	ApS P.J.P. - Huse	443	3931	9011	44
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100578309	Pindstrup Centret	1050	25108	56763	44
100509053	Pluskontoret A/S, Arkitekter M.A.A.	487	2878	6589	44
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
202121430	K. A. Holding, Auning ApS	140	1372	3205	43
100512911	Tømrer- og snedkerfirma P.E. Jensen ApS	1215	1710	4042	42
202144722	Glesborg Snedker- og Tømrerforretning ApS	99	474	1148	41
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
202571467	Søren Christensen Holding ApS	1191	1304	3278	40
202052825	Murer- & Tømrerfirmaet Brdr. Pedersen A/S	330	836	2069	40
100523346	Glesborg Murerforretning ApS	100	454	1155	39
202276891	BSA Mini ApS	-254	946	2422	39
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
100514992	Tilst Glas ApS	29	659	1771	37
100540403	Mc Tag A/S	392	1270	3469	37
100514451	Tegnestuen Ivan Ditlevsen ApS	292	531	1486	36
100583379	Midtdjurs VVS ApS	-120	805	2242	36
100741691	Parasol ApS	752	1454	4004	36
202583297	Alment Praktiserende Læge Karin Moldrup Holding ApS	240	365	1023	36
102065091	Anelyst Auto Teknik ApS	608	881	2433	36
202331796	M.D.A. Invest Auning ApS	393	710	2043	35
202412087	Melinda Scandinavia ApS	1101	642	1847	35
102054086	HR-Industries ApS	6351	7126	20609	35
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
202571472	Keld Christensen Holding ApS	1100	1145	3643	31

202409240	Hjelm & Henriksen A/S	249	994	3292	30
202583301	Alment Praktiserende Læge Hans Toftdahl Holding ApS	394	649	2199	30
100537831	Knud Mortensen Bygge A/S	-991	2030	6752	30
100776315	Nanina Ejendomsselskab ApS	182	1407	4920	29
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
202773325	Løkken Pub A/S	-93	406	1395	29
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
100821220	Midtdjurs Tømrer & Murer ApS	2	423	1571	27
100468362	Dansk Maskinproduktion ApS	-302	2070	7978	26
100512152	Tandlægehuset i Glesborg ApS	49	254	1027	25
202416363	Hornslet Bøger og Papir ApS	52	595	2345	25
101812519	BM Maskinteknik ApS	391	931	3844	24
202078441	Spar Nørager ApS	6	580	2403	24
202641275	Wagner Grenaa ApS	103	397	1656	24
202123393	Lars Gravco A/S	-22	4414	18482	24
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
202172318	BJ Ejendom ApS	224	682	3308	21
100480857	Alment Praktiserende Læge Carl-Heine Bugge Vogt ApS	101	563	2876	20
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100522014	Philip og Co ApS	16	379	1906	20
101967580	NSAS ApS	-1427	397	2024	20
202414101	Syncro ApS	-695	809	4158	19
100358205	Hans Ulrik Jensen Entreprise A/S	-279	737	4067	18
100504567	Carlight Danmark ApS	-131	1009	5594	18
202602675	Vognmand Tommy Nørregård ApS	19	181	1058	17
100507386	Gert Jakobsen Transport ApS	154	2711	15887	17
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
202338657	Autoriserede Fysioterapeuter Åboulevarden 70 ApS	645	1064	6717	16
202555570	Fisker Byg ApS	66	250	1611	16
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100757847	Ørsted Telte A/S	656	5130	34553	15
202054543	Østship - Udlejningsejendomme ApS	29	602	4001	15
101885121	Strauss Århus ApS	27	222	1608	14
101955754	Østergaards Dyrehospital ApS	114	895	6177	14
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
100517675	A/S Auning Blikkenslagerforretning	-410	1091	8807	12
100461178	Dahlberg Assurance Brokers Aarhus Holding ApS	80	3065	27315	11
100533631	Bondes Bolighus ApS	50	361	3184	11
202265470	Lillemølle Invest ApS	0	114	1023	11
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
102000322	Tandlæge Vibeke Loof ApS	74	261	2571	10
100514166	BK Teknik A/S	454	549	5601	10
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202153574	Karsten Vinther A/S	-231	563	5776	10
202749671	Langelinieparken 3 A/S	-591	2878	29967	10
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100523598	Auto-G. Dansk Grossistunion A/S	645	3595	39574	9
101894825	Høgh & Rousing Erhverv A/S	-10	784	8827	9
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
101966177	Randers Dinitrolcenter A/S	75	305	4058	8
100518415	Storegade 36. Grenaa ApS	-59	937	12694	7

100521929	Detailgruppen A/S	-1365	508	7432	7
100490327	Grefta-Tryk A/S	46	476	6920	7
202556995	HT Invest, Pindstrup ApS	164	333	5140	6
100466771	P.E.J. Invest ApS	-1611	654	14214	5
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202231466	Joke 21 Holding ApS	9	55	1044	5
101874609	Rekrutteringsgruppen ApS	175	44	1159	4
202150344	Vestergade Byg ApS	33	94	2403	4
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100482330	Nimbus Budene ApS	-745	113	4514	3
102069373	MMT Housing ApS	-36	51	2497	2
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
100534123	Nørgaard Teknik A/S	1595	636	26462	2
202184940	Horup Ejendomsinvest ApS	-27	194	39833	0
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
202610775	Auto-G Holstebro A/S	-293	27	5854	0
202721719	Ejendomsselskabet Slet Møllevej 29 ApS	-132	-51	5559	-1
202181555	Damagervej 19, Viby ApS	88	-281	7450	-4
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202134617	Actura ApS	-66	-57	1270	-4
202233371	Ejendomsselskabet Østergade 35 ApS	14	-210	4083	-5
202304506	Ejendomsselskabet Bredgade 28 - 30, Grenaa ApS	-53	-493	10655	-5
202538103	Nørager Vandrehjem ApS	-46	-190	3950	-5
202304947	Allingåbro Totalbyg A/S	-756	-251	4702	-5
202231168	Ibsenseje Holding ApS	-33	-87	1525	-6
202572181	Sk Holding ApS	1945	-446	7612	-6
202114269	Bendstrup Invest ApS	-70	-149	1997	-7
202229122	Faiskær Holding ApS	-16	-262	3916	-7
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
202278963	Sprintkurer ApS	316	-348	4365	-8
100480154	Jørgensen Ejendomme ApS	-2241	-1660	19381	-9
100469206	Birk og Borst El A/S	-530	-312	3434	-9
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
202350548	Neb Holding ApS	-45	-257	2220	-12
100467966	Cameleon Reklamebureau A/S	136	-185	1315	-14
100577486	Fonden For Djursland Erhverv	-1122	-705	4040	-17
100507465	Tømrerfirmaet Per Bech ApS	-147	-613	3417	-18
202341001	P. Zacho Holding ApS	-17	-341	1363	-25
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202716743	Løkkeagren ApS	-505	-380	1312	-29
101889344	Simalka ApS	-1219	-1207	3872	-31
202352049	BZ Damgård A/S	391	-1172	3023	-39
202352047	BZ Pederstrup A/S	-987	-4810	8819	-55
101956200	Ørsted Murerforretning Jørgen Kusk A/S	-4454	-4697	7084	-66
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202075710	ApS 12.10.05	-68	-4442	1465	-100
202300157	Lodden Invest ApS	-535	-7748	2703	-100
		79034	990336	2502314	

Gearing	2,526732341

Djurslands Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
		31350	355574	1080102	

Gearing	2,037629298

Bilag nr. 7

Regnskabstal for fusionsbanken				
Resultatopgørelsen				
Renteindtægter	618992			
Renteudgifter	197913			
Nettorenteindtægter	421079			
Udbytte af aktier m.m.	8682			
Gebyrer og provisionsindtægter	160875			
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119			
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**			
kursreguleringer	48.637			
andre driftsindtægter	5.000			
Udgifter til personale og administration	301.906			
af- og nedskrivninger	18.671			
Resultat før nedskrivninger	**313.577**			
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876			
Resultat før skat	**65.701**			
SKAT - fastsat til 25%	**16.425**			
Resultat efter skat	**49.276**			
Udvalgte balanceposter				
Udlån	8.304.718			
Indlån incl. Puljer	9.657.262			
Aktiver tilknyttet puljeordning	927.404			
Kernekapital	1.411.401			
Egenkapital	1.319.490			

Basiskapital	1.520.098			
Risikovægtede poster	10.446.792			
Balance	14.289.735			
Solvensprocent	14,6%		1520098/10446792	
Kernekapitalprocent	13,5%		1411401/10446792	
Omkostningsprocent	54,75%		(301906+18671)/(580517+5000)	
ROE	4,98%		65701/1319490	
ROA	0,46%		65701/14289735	
ICGR	3,26%		(43/43)*(1/(1319/14290))*(43/14290)	
WACC	1,95%		se bilag nr. 8	

Bilag 8

Bilag nr. 8 - Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital-pulje) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for fusionsbank

K_d = 207 / (14290 – 1319 – 927) = 0,0172

L = (14290-1319 – 927) / (14290-927) = 0,901

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w = 0,0172 (1 - 0,25) * 0,901 + 0,08 (1 – 0,901) = 0,0195 => 1,95%

Fusionsbanken	
Venstre side	1,16%
Højre side	0,79%
WACC	**1,95%**
Cibor 3 mdr (gns. I 2012)	0,62%

Bilag 9

Aktie oplysninger for Østjydsk og Djurslands Bank				
Østjydsk Bank	d. 19.04.2013		Djurslands Bank	d. 19.04.2013
Kurs	99		Kurs	149
Markedsværdi	95.040.000		Markedsværdi	402.300.000
Antal aktier	955.774		Antal aktier	2.700.000
Kurs/indre værdi	0,17		Kurs/indre værdi	0,53
stk. størrelse	100		stk. størrelse	10
Egenkapital	561.800.000		Egenkapital	757.656.000

Djurslands Bank mulige opkøb af Østjydsk Bank ?

Et tænkt scenarie

Specialeafhandling HD-FR

Udarbejdet af Arne Stampe Pedersen og Martin Sand Thomsen

Aalborg Universitet

29.04.2013

Vejleder, Christian Farø

English resume

This thesis is made to see if it would be beneficial to the shareholders of Djurslands bank that Djurslands Bank buys Østjydsk Bank.

Djurslands Bank and Østjydsk Bank are two banks that are similar geographically and in terms of size. However, they have fared differently through the financial crisis, in which Østjydsk Bank in 2012 came out with a large negative result, while Djurslands Bank has been successfully without help from the state.

We have analyzed the 2 bank accounts, where we have looked at some key figures that we find interesting in relation to an assessment of a purchase.

Core earnings will be significantly improved by the merger, but there is a great deal of uncertainty surrounding the losses in Østjydsk Bank, so we may fear that the final result will not get much better than what Djurslands Bank can do today. The keen merger accounts show a profit of 49 million after taxes, which is only 2 million more than what Djurslands Bank performed in 2012.

The large uncertainties of whether one has found all loses in Østjydsk Bank has a great influence in our recommendation. We do not recommend a purchase of the entire bank, as the risk seems to be very big. The price may seem relatively small, but we consider the risk to be too large because of the credit book in Østjydsk Bank, which neither we nor themselves have the big picture of at the moment. In the end, we fear that a takeover is likely to have the result that Djurslands Bank itself comes in big trouble, and maybe at worst comes to bankruptcy problems.

English resume *2*
Indledning *5*
Problemformulering *6*
Metode *6*
Afgrænsning *8*
Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter *9*
Østjydsk Bank A/S **9**
Djurslands Bank **10**
Regnskabsanalyse *12*
Østjydsk Bank A/S **12**
Djurslands Bank **15**
Bankpakkerne *18*
Finanstilsynet *20*
Basel III *21*
Lovmæssige krav *23*
Solvens **23**
Basiskapital **25**
Risikovægtede poster **26**
Likviditetskrav **29**
Tilsynsdiamanten **29**
Østjydsk Bank **30**
Kernekapital 31
Basiskapital 32
Risikovægtede poster og risikostyring 33
Likviditet 35
Tilsynsdiamanten 36
Delkonklusion 37
Djurslands Bank **38**
Kernekapital 39
Basiskapital 39
Risikovægtede poster og risikostyring 39
Likviditet 41
Delkonklution 42
Nøgletalsanalyse *43*
Rentemarginalen **43**
Wacc **45**
Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten **48**
Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard **51**
Egenkapitals gearing **53**
Rentabilitet **54**
ICGR **56**

Delkonklusion **57**
Udlånsbogen ***59***
Udlånssammensætning **61**
Nedskrivninger **62**
Risiko på kunder **66**
Delkonklusion **69**
Synergieffekter ***70***
Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen. ***76***
Resultatopgørelse **77**
Balancen **79**
Nøgletal **80**
Delkonklusion **83**
Organisationen i den nye bank ***84***
SMARTmodellen **84**
Interessentmodellen **85**
Delkonklusion **87**
Køb ***87***
Delkonklusion **90**
Konklusion ***91***
Kilde- og litteraturlist ***94***
Bilag ***96***

Indledning

Gennem de seneste år er der sket meget i den danske banksektor. Det har ikke altid været lige sjovt. Omvendt har det været spændende at følge med i alle de øgede lovkrav, øget magt til finanstilsynet, bankpakker fra det offentlige, bankkrak, fusioner og øget fokus på nøgletal. Alt dette er meget anderledes end de gode år fra 2001 og nogle år frem, hvor alle pengeinstitutter vækstede heftigt og kom ud med rekordregnskab år efter år.

Hvis vi går 10 år tilbage omkring årtusindeskiftet, gik det godt for stort set alle bankerne i Danmark og generelt verden over. I perioden frem til ca. 2007 havde de finansielle virksomheder det generelt godt. Baggrunden herfor var den lave rente, stigende boligpriser samt et positivt aktiemarked. Idet alt var positivt og alle så positivt på fremtiden var det ikke noget problem for kunder at opnå lån. Bankerne ydede derfor lån, der var lidt for risikofyldte. Ser man tilbage på det, kan man sige at nogle lån reelt blev etableret på forventet fremtidig vækst frem for hvordan situationen var på daværende tidspunkt.

I 2008 da krisen tog fat, blev der dog hurtigt vendt om på dette billede. Aktiekursernes fald ville næsten ingen ende tage med fald op til 50 % årligt, og ejendomspriserne som ellers, specielt i de større danske byer, havde været på himmelflugt, faldt nu kraftigt. Den tro, der havde været på boligmarkedet, var væk.

Dette betød at flere ikke kunne sælge deres bolig, og boligpriserne faldt til under det gælden var. Samtidigt mistede folk deres job, og havde derfor svært ved at betale af på deres lån. Alt dette gjorde at bankerne begyndte at tabe store summer på deres udlån primært til ejendomme, samtidigt med at det ikke var så nemt at etablere nye sikre udlån til kunderne, som ikke ønskede at låne, når stemningen var negativ. I udlandet lukkede mange banker af denne årsag, hvor man specielt husker Lehman Brothers, men også i Danmark oplevede vi bankkrak hos Roskilde Bank og Amagerbanken.

Som uroen tog til på de finansielle markeder, blev det for bankerne svært at skaffe kapital da markederne lige så stille ”frøs til”. Der var ikke længere nogen, som turde låne penge ud til andre. Bankerne begyndte derfor, at stå over for udfordringer, som de ikke var vant til. Ud

over at bankerne skulle til at få styr på deres udlånsbog, blev de nu også nødt til at overveje, hvordan de kunne skaffe den fornødne likviditet og kapital.

Verden over blev der derfor lavet en masse tiltag med adskillige hjælpepakker. Herhjemme har vi oplevet op til flere bankpakker startende i 2008 for sikre kundernes indlån, som kunderne pludselig havde en reel risiko for at miste.

Som situationen er i dag oplever vi stadig pengeinstitutter med store økonomiske udfordringer. Hvor det tidligere var ejendomssektoren der var den store faktor på pengeinstitutternes nedskrivninger, tabes der nu også store summer på landbrug, samtidigt med at øvrige brancher og private kunder også bidrager til nye tab. Finanstilsynet indfører samtidigt skrappere krav og kontrol, hvilket har medført lukning af eks. Tønder Bank.

Et af de pengeinstitutter, som har mærket denne opbremsning i økonomien har været Østjydsk Bank. Her har man set, hvordan nedskrivningerne i banken er steget i 2012 regnskabet, og hvordan de selv siger, at det ikke ser for godt ud i regnskabet. Samtidigt står et andet pengeinstitut Djurslands Bank i området stærkt med en god likviditet og kapitaldækning. De ønsker at vækste og ser muligheder for opkøb i markedsområdet[1]

Problemformulering

Vil det være en god ide for aktionærerne i Djurslands Bank at stemme for en overtagelse af Østjydsk Bank, således at man bliver en større aktør i markedsområdet? Hvad vil prisen på en evt. overtagelse af Østjydsk Bank være?

Metode

I løbet af opgaven vil vi selvfølgelig sammenligne Djurslands Bank med Østjydsk Banks regnskabstal. I vores opgave vil indgangsvinklen være, at Djurslands Bank køber Østjydsk Bank, idet at Østjydsk Bank med de seneste nedskrivninger vil være presset som selvstændigt pengeinstitut. Samtidigt har finanstilsynet heller ikke haft et positivt syn på Østjydsk Bank allerede da de fik del af bankpakke 2, hvor Østjydsk Bank betaler en af de højeste renter for

[1] http://www.business.dk/finans/djurslands-bank-opjusterer-og-oejner-opkoeb

det hybride kapital de lånte[2]. Så Østjydsk Bank har stået med store udfordringer gennem længere tid, og har da også 2 revisorpåtegninger på deres regnskab for 2012.

Derfor vil der alt andet lige blive stillet et spørgsmål om, de har mulighed for selvstændig overlevelse på sigt, eller om de skal se sig om efter en partner. Djursland Bank har derimod klaret sig meget fornuftigt gennem krisen og har pt. en stor likviditets overdækning, og har mod på opkøb indenfor bankens naturlige markedsområde.

Vi ønsker først at lave en kort analyse af deres historie og geografi for at vurdere hvordan de passer sammen. Derefter vil vi lave en analyse af udvalgte regnskabstal for de senere år for de 2 pengeinstitutter, ligesom udvalgte balanceposter vil blive beskrevet.

Herefter ønsker vi at analysere hvordan deres solvens, herunder risikovægtede poster og basiskapital ser ud i de 2 pengeinstitutter. Samtidigt vil vi analysere hvordan lovgivningen spiller ind på de 2 pengeinstitutter, her tænkes primært på bankpakker, ny solvensmodel samt kommende BASEL III regulativer.

Efterfølgende vil vi analysere på udvalgte nøgletal for de 2 pengeinstitutter, blandt andet for at vurdere på effektiviteten, samt hvad der betales for kapital. Dette afsnit er primært for at fokusere på selve basisdriften.

Når dette afsnit er lavet, vil vi komme med en gennemgang af de 2 pengeinstitutters udlånsbog. Her vil vi komme ind på fordelingen, deres nedskrivninger samt om pengeinstitutternes eget syn på udlånsbogen. Vi vil herefter analysere vores syn på deres udlånsbog, ud fra analyser omkring risikoen i deres udlånsbogen, samt udvalgte regnskabsposter og risikorapporter. Til sidst vil vi komme med vores konklusion heraf.

Når vi er færdig med vores vurdering af de 2 pengeinstitutter vil vi begynde med at foretage en analyse på, hvordan et fremtidigt pengeinstitut vil se ud, såfremt Djurslands Bank skulle købe Østjydsk Bank. Herunder primært på hvilke synergieffekter der vil kunne hentes, hvordan sammenlægning af regnskabstal og balance poster vil se ud. Til sidst vil vi komme

[2] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2

med forskellige mulighed til en pris for Østjydsk Bank, set fra Djurslands Banks aktionærer, samt hvad vi mener om et evt. køb af Østjydsk Bank.

Vi vil i vores opgave skrive om de relevante lovkrav og regelsæt, herunder loven om finansielle virksomheder, de væsentligste punkter i bekendtgørelsen om kapitaldækning, bankpakker og baselregulativer. Dette vil ske i de forskellige afsnit hvor dette vil være relevant.

Afgrænsning

I opgaven vil vi kun komme omkring love og regler, som vi mener, har relevans for denne opgave. Herunder vil vi ikke gå i dybden omkring de forskellige bankpakker, men ønsker dog en kort gennemgang, idet specielt bankpakke 2 har relevans for opgaven. Så vi vil have et kort afsnit om bankpakkerne. Vi ønsker kun en kort omtale af BASEL III, idet dette ikke er vores primære indgangsvinkel for opgaven.

Vi har i opgaven alene valgt at fokusere på offentligt tilgængeligt materiale, hvorfor vi ikke har foretaget interviews hos de 2 pengeinstitutter. Vi har således udelukkende foretaget analyser, beregninger og skrevet om alt det, som er offentligt tilgængeligt. Dette er valgt, da ingen af os har tilknytning til nogen af pengeinstitutterne, og vi derfor har vurderet at det ville være svært at få ny viden ved eks. et interview.

Vi har i opgaven valgt kun at skrive kort om organisatoriske ændringer, ved en sammenlægning af de 2 pengeinstitutter. Dette er valgt da pengeinstitutterne ligger i samme markedsområde, samarbejdspartnere, og har næsten samme balance størrelse. Vi har af samme årsag valgt ikke at inkludere noget omkring projektledelse.

Vi har i opgaven valgt at benytte de seneste 5 års regnskabstal til de fleste analyser, men har i enkelte tilfælde, herunder primært afsnittet om udlånsbogen, valgt kun at fokusere på 2012 tallet. Dette da tallene historisk set ikke vurderes at være relevante for udlånsbogen i dag.

Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter

Østjydsk Bank A/S[3]

Østjydsk Bank A/S er et lokalt pengeinstitut i Østjylland, hvor de har hovedsæde i Mariager. Banken er en forholdsvis gammel bank, som opstod i 1897 under navnet ”Banken for Mariager og Omegn” for at styrke lokale behov, og hjælpe lokalsamfundet med at udleve deres behov og drømme, og dermed være en medspiller til at udvikle området.

Banken er en fullservice bank, der henvender sig til privatkunder, samt mindre og mellemstore erhverv i deres lokalområde. Fordelingen blandt erhverv og privat var ultimo 2012 på 70 % til erhverv og 30 % til privat, som er i den høje ende ifølge ledelsesberetningen, da de ønsker at øge privatdelen på sigt.

Banken drives i form af et aktieselskab, og langt størstedelen af deres aktionærer kommer fra deres lokalområde, som de vægter højt. Der er ikke nogen aktionærer der ejer over 5 % af aktiekapitalen, og deres interesse for lokalområdet afspejles ved, at de i 2012 har støttet ca. 150 foreninger med økonomisk tilskud og støtte.

Som nævnt ligger man i Østjylland med 12 afdelinger fordelt på Gjerlev, Hadsund, Havndal, Hobro, Horsens, Mariager (Hovedsæde), Randers City, Randers Storcenter, Skanderborg, Spentrup, Vejle og Virring. Afdelingerne er markeret på nedenstående kort over området, så det giver et bedre overblik.

[3] www.oestjydskbank.dk

Som det kan ses ligger de alle nogenlunde inden for det samme geografiske område, med et par få afstikkere mod syd, hvor Vejle er den sydligste, og Hadsund den nordligste.
Efter fremlæggelsen af det store underskud i 2012, har man valgt at lukke afdelingen i Virring ned, som ligger tæt på Skanderborg.[4] Begrundelsen er den klassiske med, at kunderne i høj grad betjener sig selv via betalingskort, netbank og automater, samt at rådgivningen bliver stadig mere specialiseret, hvilket kræver større afdelinger for at kunne tilbyde høj kvalitet og konkurrencedygtige pris. Ser man lidt groft på begrundelsen, så kan man argumentere for, at der reelt blot står, at afdelingen er for dyr, og vi skal spare nogle penge for at komme oven på.

Bankens daglige ledelse styres af direktør Jens Vendelbo, og bestyrelsen ledes af Thorvald Christensen. Jens Vendelbo er 61 år og kom til banken under bankkrisen i 90'erne og har i år 20 års jubilæum som direktør for Østjydsk Bank.

Da Jens Vendelbo tiltrådte i 1993 var bankens kapital reduceret til godt kr. 40 mio. kr. og balancen var på kr. 370 mio, og banken var i store problemer.[5] Her knap 20 år efter er banken vokset kraftigt og har nu en balance på kr. 7,6 mia. og er gået fra 36 medarbejder til ca. 160[6] – hvilket er en væsentlig ændring af banken. Men der er dog igen kommet ligheder til 1993, da 2012 resultatet bestemt ikke har været positivt, og banken står overfor nogle store udfordringer de kommende år, for at vise, at den er overlevelsesberettiget i en hård finansverden.

Ved udgangen af 2013 træder Jens Vendelbo tilbage som direktør, og posten overtages af nyudnævnt bankdirektør Max Hovedskov, som i øjeblikket skal bruge alt sin tid på kreditområdet, som de selv mener kræver mere fokus.

Djurslands Bank[7]

Djurslands Bank er ligeledes en fullservice bank med både privat og erhvervskunder. Banken er placeret på Djursland og i Århus, og består af 15 afdelinger beliggende i Tranbjerg, Tilst,

[4] http://skanderborg.lokalavisen.dk/oestjydsk-bank-lukker-afdeling-efter-et-aar-med-kaempeunderskud-/20130222/artikler/702269771/1395
[5] http://www.e-pages.dk/hadsundfolkeblad/42/2
[6] Årsrapport 2012 Østjydsk Bank
[7] www.djurslandsbank.dk

Aarhus, Risskov, Lystrup, Hornslet, Ryomgård, Rønde, Kolind, Ebeltoft, Grenaa, Auning, Allingåbro, Vivild og Ørsted. Hovedkontoret ligger i Grenaa.

En oversigt kan ses på nedenstående kort.

Banken blev stiftet i 1965 ved en sammenslutning af 3 mindre banker på Djursland, hvor den ældste har rødder tilbage til 1906, og betragter sig derfor ligesom Østjydsk Bank, som et lokalt forankret pengeinstitut, som lytter til deres kunder, og udvikler sig ud fra kundernes ønsker og behov. [8]

Djurslands Banks daglige drift ledes af Direktør Ole Bak. Han har været Direktør i banken siden 2003 og har dermed 10 års jubilæum som direktør i år. Han har tidligere været ansat i andre funktioner i banken, og kunne i 2008 afholde sit 25 års jubilæum i Djurslands Bank. [9]

Banken var en af de få banker, som i 2009 takkede nej tak til Bankpakke II, og valgte at forsøge, at klare sig selv. Umiddelbart ser det ud som om, at de er kommet fornuftigt igennem krisen på nuværende tidspunkt.

Ser vi i forhold til Østjydsk Bank, så har de også en fordeling på erhverv og privatudlån, som er noget anderledes, da deres private segment udgør 38,2 % af bankens udlån, hvilket alt andet lige gør dem lidt mindre risikoeksponeret ud fra, det synspunkt, at det som udgangspunkt er erhverv, der tabes penge på i øjeblikket. Men mere om dette i et senere afsnit.

[8] http://alm.djurslandsbank.dk/Forretningsgrundlag.1483.aspx
[9] http://djurslands.net/mor/testground/nyhedsportal/01-enkeltnyhed2.php?id=21947

Banken er et aktieselskab, som er noteret på fondsbørsen. Der er 1 aktionær ud af 15.907 der ejer mere end 5 % af bankens aktiekapital, og da der er stemmeretsbegrænsning der gør, at man kun kan have 6 stemmer, er det tvivlsomt, om nogen ønsker at købe ekstra op i banken, da man ikke får indflydelse for sine penge med mindre denne regel samtidig bliver ændret.

Regnskabsanalyse

I følgende afsnit vil vi give et kort resume af de 2 bankers performance set over de sidste 5 år, og på den måde kort komme ind omkring, om bankernes tal ligner hinanden, eller om der er meget stor forskel på de 2.

Analysen vil være delt op i 3 dele, hvor første punkt vil være selve driften i form af resultatopgørelsen, 2. del vil vedrøre deres balancer, og hvordan de har udviklet sig de sidste 5 år, mens det sidste punkt, vil blive nogle få kommentarer til bankernes udvikling på udvalgte nøgletal, og hvordan de har performet i forhold til hinanden.

Østjydsk Bank A/S

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	298.501	301.434	294.516	284.776	271.384
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	147.050	146.263	142.419	133.162	131.533
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	151.451	155.171	152.097	151.614	139.851
Kursreguleringer	22.245	-4.720	33.177	15.672	-31.024
Nedskrivninger på udlån m.v.	364.019	127.764	143.670	110.765	48.487
Resultat af tilknyttede virksomheder	-905	2.122	-1.618	-287	27
Årets resultat før skat	-202.927	10.460	13.748	23.039	48.452
Årets resultat	-153.923	7.513	8.920	18.365	38.737

Ser vi først på Østjydsk Bank A/S og deres udvikling i driften, så er de fra 2008 gået fra at have et overskud efter SKAT på 38,74 mio. kr., som har været støt faldende henover krise årene for så i 2012 at kulminere med et stort underskud på 153,92 mio. kr., hvor man endda er

hjulpet af positive kursreguleringer på 22 mio. kr.. Kursreguleringerne svinger meget fra år til år, og er i 2012 hjulpet godt på vej af positiv udvikling på især valuta og aktiefronten for banken, som udgør 19,4 mio. kr.

Selve bankdriften, eller basisindtjeningen før kursreguleringer og nedskrivninger holdes egentligt på et rimeligt status quo niveau, hvor man fra 2008 til 2009 har en mindre stigning på knap 12 mio. kr. på grund af øgede renteindtægter, derefter holdes det nogenlunde på niveauet 150 – 155 mio. kr. om året. Der er dog et lille fald fra 2011 til 2012, som begrundes med, at netto-rente og gebyr indtægter er faldet med 1 % på grund af stigende udgifter til den statslige hybrid kapital, som man ikke længere kan indfri til kurs 100 men, i stedet skal indfri til kurs 105, hvis man vel at mærke ønsker at gøre dette.

Det afgørende for udsvinget i resultatet er klart, deres nedskrivninger, som især i 2012 er steget kraftigt fra 128 mio. kr. i 2011 til 364 mio. kr. i 2012. Det betyder, at ser vi på hele 5 års perioden, som alle år er indenfor kriseårene, så er deres årlige nedskrivninger vokset med 316 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 658 %. Spørgsmålet til denne store stigning er, om det reelt set er i 2012 den hører til, eller om der er blevet tilbageholdt nogle nedskrivninger i krisens første år, hvor engagementerne nu enten er kommet så langt ud, at de føler sig tvunget til at tage dem, eller om de har fået en løftet pegefinger fra revisoren, om at gå det hele mere grundigt igennem.

Banken oplyser selv i sit regnskab, at nedskrivningerne skyldes fortsat negative konjunkturer, at renteafdækningskontrakter, som formentlig dækker over swap-produkter, har udviklet sig negativt, samt indfasning af nye og mere præcise regler for identifikation af OIV, samt en generel dårlig styring af bankens kreditrisici, som man nu ønsker at gøre noget ved.[10] Bankens revisor intern som uafhængig, nævner ligeledes problemer med forretningsgange, og at usikkerheden omkring bankens udlån er større end det normalt ville være under en måling af udlån, andre tilgodehavender og garantiforpligtelser.

Nedskrivninger og kreditbogen generelt, vil blive kommenteret yderligere i et senere afsnit.

[10] Årsregnskabsmeddelelse for 2012 – Østjydsk Bank A/S

For 2013 forventer ledelsen et fortsat vanskeligt marked, hvorfor man undlader at komme med en udmelding om et resultat før skat. Man forventer dog et resultat før kursreguleringer og nedskrivninger for 2013 i niveauet 125-140 mio. kr., hvilket betyder at de forventer en lidt lavere indtjening på selve bankdriften i forhold til de sidste par år, ligesom de formentlig er bange for, at nedskrivningerne igen i 2013 vil blive så høje, at det er svært at sætte et forventet mål op til aktionærerne.

Banken slutter af med at oplyse, at de benytter nuværende regler, og dermed ikke er begyndt at bruge 8+ modellen, som mange andre allerede har indført på trods af, at den først reelt set træder i kraft fra 2013, ligesom de skriver, at der ikke er taget højde for ændringer, hvilket alt andet lige vil sige, at vi er nødt til at gå ud fra, at deres forventninger til 2013 ligeledes er ud fra nuværende regler, og derfor har endnu en usikkerhedsfaktor ud over nedskrivninger og konjunkturerne.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	4.695.276	4.895.851	4.910.731	4.671.510	4.343.472
Indlån (inkl. puljer)	5.154.176	4.334.765	3.591.642	3.327.379	2.793.838
Egenkapital	561.834	716.818	648.578	632.251	619.544
Ansvarlig kapital	1.169.259	1.303.147	1.208.822	1.192.495	1.022.788

Ser vi på udviklingen på balancen, så fortsætter banken i de første år af krisen med at øge udlånet, men som så mange andre pengeinstitutter begynder udlånet at falde, og blive vanskeligt at finde ny udlån til at opveje tilbagebetalingen af de gamle udlån, samt nedskrivninger på bestående. Resultatet er at man i 2010 er oppe på 4,9 mia. i udlån, hvorefter det falder stille og rolig de næste 2 år og udgør i 2012 4,7 mia.

Indlån er en anden sag, og formentlig et bevist valg fra bankens side, for at sikre sig likviditet til at drive forretningen. I 2008 har man et udlånsunderskud på 1,5 mia, som man skal funde sig til andre steder. Dette er efter krisens tilstedeværelse blevet både svære og dyrere, hvorfor mange banker med indlånsunderskud, har forsøgt at lukke hullet, så man ikke skal bruge så

meget til funding. I 2012, er situation da også vendt for Østjydsk Bank A/S, der nu har et indlånsoverskud på 459 mio. kr., da indlån fra 2011 til 2012 er vokset med ca. 800 mio. kr.

Egenkapitalen har i perioden stort set kun haft en positiv udvikling, men alt det man har optjent i årene 2008 til 2011, og faktisk mere til, har man formået at tabe i 2012, hvor egenkapitalen bliver skåret fra 717 mio. kr. til 562 mio. kr., hvilket som nævnt er under egenkapitalen i 2008 på 620 mio. kr. Faldet i egenkapitalen skyldes udelukkende den negative konsolidering, der har ikke været nogen andre påvirkninger, som f.eks. kapitaltilførelse m.m.

Selve bankens aktiver/passiver udgør 7.632 mio. kr., hvilket betyder at bankens soliditet er gået fra 9,8% i 2011 til 7,4 % i 2012, hvilket fortæller at gearingen i banken er forholdsvis høj, og der ikke er så meget mere egenkapital at stå imod med, hvis tabene fortsætter de kommende år.

Djurslands Bank

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	273.216	256.862	254.386	255.073	245.580
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	175.383	177.162	172.694	166.484	165.711
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	97.833	79.700	81.692	88.589	79.869
Kursreguleringer	26.392	4.905	24.340	30.996	-24.921
Nedskrivninger på udlån m.v.	47.876	38.260	39.267	46.999	30.728
Resultat af tilknyttede virksomheder	26	102	38	87	2973
Årets resultat før skat	61.130	32.064	48.951	51.153	20.522
Årets resultat	47.120	23.281	36.785	39.969	17.766

Starter vi også her bagfra og begynder med at se på årets resultat, så er der en mere blød udvikling set i forhold til Østjydsk Bank. Man har en positiv udvikling fra 2008 til 2009, som

for en stor del skyldes at man går fra 25 mio. kr. i negative kursreguleringer til 31 mio. kr. i positive kursreguleringer.

Her efter er resultatet lidt mere stabilt fra 2009 til 2010, mens det igen falder i 2011 igen for en stor dels skyld kursreguleringer, som så igen stiger i 2012, hvor man har periodens bedste resultat på 47 mio. kr. i modsætning til Østjydsk Bank, som sluttede 2012 med periodens klart dårligste resultat.

Ser vi nærmere på tallene, så kan vi se, at udviklingen i netto rente- og gebyrindtægter er forholdsvis stabile i perioden 2009-2011, men at der er en stigning på 6,2 % fra 2011 til 2012. Årsagen til den store stigning ligger på gebyrsiden, hvor banken har haft en fordel af stor aktivitet på realkreditområdet, som medførte en del indtægter ved konverteringer i specielt første halvdel af 2012.

Driftsudgifterne er faldet en lille smule fra 2011 til 2012, og ser vi generelt over hele 5 års perioden, er udgifterne vokset med 10 mio. kr., hvilket dels ligger til grund i bankens betalinger til nødlidende pengeinstitutter igennem perioden. I 2012 udgjorde denne post f.eks. 7,3 mio. kr.

Kursreguleringerne er som nævnt en stor spiller i deres regnskab, da har en stor en stor overskudslikviditet, hvor en del er placeret i obligationer og aktier, som svarer til ca. halvdelen af bankens udlån, hvorfor forskydninger på denne post selvfølgelig vil have en effekt på selve regnskabet. Det er obligationerne, der trækker det største læs med over halvdelen af indtjeningen på 15,1 mio. kr. ud af 26 mio. kr.

Som det kan ses over de tidligere år, har det en stor påvirkning, da det ene år med negativ kursregulering er 56 mio. kr. mindre end det bedste år i perioden. Set i forhold til et resultat efter SKAT på mellem 18 og 47 mio. kr. har det derfor en meget stor indflydelse på resultatet i banken.

Djurslands Bank har en stabil udvikling på nedskrivningerne, som har lagt mellem 38 og 48 mio. kr. i de sidste 4 år. Det første rigtige år af krisen i 2008, var lidt lavere på 30 mio. kr.. Nedskrivningerne vil blive gennemgået dybere i et andet afsnit, men ser vi overordnet på det,

kunne det tyde på, at de har kørt en fornuftig kreditpolitik, og har haft godt styr på deres kunder, så nedskrivningerne ikke løber fra dem, som det er set i mange andre pengeinstitutter. Nedskrivninger stiger fra 2011 til 2012, hvilket ifølge banken skyldes, skærpede præcisering fra finanstilsynet for, hvornår der skal nedskrives på et engagement. Størstedelen af nedskrivningerne kan henføres til landbrug og ejendomsfinansiering, som går igen i hele branchen.

Banken forventer at 2013 igen vil blive et svært år, og ser ikke kunderne vil gå ud og efterspørger en masse lån til ny-investeringer. De forventer at ramme et resultat før nedskrivninger, kursreguleringer og skat på 60 – 75 mio. kr. Nedskrivningerne forventes fastholdt på nuværende niveau, mens man forventer at kursreguleringer vil falde grundet den lave rente på obligationer.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	3.609.442	3.948.183	3.819.926	3.893.372	4.235.007
Indlån (inkl. puljer)	4.503.086	4.398.012	4.482.541	4.276.901	4.172.665
Egenkapital	757.656	705.476	680.714	635.710	588.239
Balance	6.657.446	6.586.366	6.550.058	6.294.894	6.518.733

Ser vi på udviklingen i udlånet, så er det meget kendetegnende for pengeinstitutter i de senere år, hvor investeringslysten ikke er så stor. Udlånet har næsten været støt faldende alle år med undtagelse fra 2010 til 2011. Det starter på 4,2 mia. kr. i 2008 og udgør i 2012 3,6 mia. kr. og er bare fra 2011 til 2012 faldet med 339 mio. kr., hvilket banken betegner som en utilfredsstillende udvikling, som vi er enige med dem om. Banken forventer ikke, at der sker det helt store fremskridt i 2013, hvorfor den formentlig vil have svært ved at opretholde det nuværende niveau.

Indlånet er gået den anden vej, og skal ses i det lys, at folk sparer mere op, og nødigt vil risikere ved at bruge en masse af det. Banken er gået fra et lille indlåns underskud i 2008 på

66 mio. kr. til et for dens størrelse et stort indlånsoverskud på 894 mio. kr. Det betyder selvfølgelig at man står stærkt i forhold til likviditet, men man begrænser samtidig sin indtjeningsmulighed, da det er svært at tjene penge på overskudslikviditet.

Efter årets resultat udgør egenkapitalen 758 mio. kr. og den har været støt stigende i hele perioden i takt med de positive resultater fra driften er kommet ind. Soliditeten i forhold til balancen er på 11,3 % og har udviklet sig fra 9 % i 2008, hvilket betyder at banken har styrket sig pænt i perioden, hvis vi udelukkende ser på dette tal. Egenkapitalen udgør i øvrigt 94 % af den ansvarlige kapital, hvilket vil sige, at man er godt dækket ind på dette område, set ud fra et konservativt syn. Fordelingen af ansvarlig kapital m.m. kommer vi ind på et andet sted i rapporten.

Bankpakkerne[11]

Som det også er beskrevet i indledningen har de seneste 5 år været meget udfordrende for sektoren verden over, hvorfor der er lavet en masse politiske tiltag for at få det hele på fode igen. Vi har vi vores rapport valgt ikke at gå i dybden men kun kort beskrive bankpakkerne. Det er dog nødvendigt at beskrive lidt om pakkerne, idet Østjydsk Bank har taget del af bankpakke II. Derfor følger her en kort beskrivelse af bankpakkerne.

Bankpakke 1

Idet kreditmarkederne verden lukkede ned, og ikke ville låne hinanden penge af frygt for at skelletterne væltede ud af skabet, betød det at pengemarkederne verden over blev frosset til. Derfor blev Bankpakke 1 lavet så alle simple kreditorer fik sikret deres indlån ubegrænset i 2 år, uanset om man var indskyder af indlån eller lån mellem bankerne. Dog blev der også stillet krav til bankerne såfremt der skulle være pengeinstitutter der senere skulle gå ned. Staten har opgjort deres overskud til ca. 2,5 mia.[12]

[11] https://www.finansielstabilitet.dk/Default.aspx?ID=106
[12] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Bankpakke 2

Idet pengeinstitutterne ikke var så vilde med udlån og frygtede ikke at have kapital og likviditet nok, blev Bankpakke 2 etableret. Formålet var reelt at sunde virksomheder stadig havde adgang til likviditet i pengeinstitutterne. Bankpakke 2 bestod både af statslige kapitalindskud i form af mulighed for hybrid kernekapital, men også mulighed for individuelle statsgarantier, således man kunne sikre likviditet i pengeinstitutter. Mange havde et stort indlånsunderskud, og dette blev derfor sikret via statsgarantier. Østjydsk Bank deltog i Bankpakke 2 og lånte hybrid kernekapital for 157 mio[13] til en af de højeste renter overhovedet. Samtidigt fik de likviditet under de individuelle statsgarantier[14] med udløb i 2013. Djurslands Bank valgte ikke at deltage i Bankpakke 2[15] selvom de havde vist rettidigt omhu og havde en ansøgning på plads. Også på Bankpakke 2 har staten opgjort deres støtte som en samlet gevinst[16]

Bankpakke 3

Bankpakke 3, også kaldet exitpakken blev lavet efter udløb af bankpakke 1. Ideen med bankpakke 3 var at sikre kunderne i pengeinstitutter, at de fortsat kunne benytte deres betalingskort, netbank, låneaftaler m.v. såfremt deres pengeinstitut skulle gå ned, og blive overdraget til Finansiel stabilitet, som kørte banken stille videre indtil en overdragelse af kunderne kunne finde sted. Bankpakke 3 sikrede dog ikke som Bankpakke 1 indskydere, hvorfor der har været en del kritik efterfølgende. Dette idet Amagerbanken gik ned under Bankpakke 3 og indskydere både af indlån og lån til banken oplevede store tab. Så reelt er det eneste Bankpakke 3 gjorde, at Finansiel stabilitet blev oprettet.

Bankpakke 4

For at sikre flere fusioner og overdragelser af aktiviteter fra Finansiel stabilitet, blev Bankpakke 4 oprettet. Ideen er reelt at der sikres en medgift, såfremt et sundt pengeinstitut køber et mindre sundt. På den måde er der mulighed for at få mulighed for at få statsgarantier til at sikre likviditeten ligesom der kan komme en kontant betaling til det sunde pengeinstitut. Vi har set Bankpakke 4 brugt i praksis med Århus Lokal Bank og VestjyskBANK, hvor VestjyskBANK fik forlænget statsgarantierne, og solgt nogle aktier fra mod at de overtog

[13] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2
[14] Se side 43 i Østjydsk Banks 2012 regnskab
[15] http://dinby.dk/grenaa/djurslands-bank-siger-nej-tak-til-bankpakke-ii
[16] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Århus Lokal Bank. Samtidigt skal der være mulighed for i endnu højere grad at dele et pengeinstitut som går ned, op i en grøn og rød del, for at kunne få sendt kunderne hurtigt videre i systemet. Her kan der også være en medgift fra køber til staten, såfremt man må skille de usunde dele fra.

Finanstilsynet

Udover at der er lavet en masse tiltag fra staten vedr. bankpakker, har finanstilsynet også fået øget deres magt gennem de seneste 5 år. Læser man Morten Jeppesens "Blændværk" om Roskilde Bank kan man se at finanstilsynet ikke tidligere havde det store at skulle have sagt. Siden er der sket meget. I dag er finanstilsynet på besøg i bankerne indimellem, ligesom de laver diverse bekendtgørelser til pengeinstitutterne, således de sikre at reglerne forstås rigtigt for alle. Finanstilsynet har gennem de seneste år lukket pengeinstitutter ved deres besøg hvor seneste tilfælde er Tønder Bank, som udadtil fremstod som en sund bank, indtil finanstilsynet kiggede forbi og reelt lukkede banken. Det er også sket med andre pengeinstitutter gennem de seneste år. Finanstilsynet har dog ikke ubegrænsede ressourcer og koncentrere sig derfor om de steder hvor de ved der er behov for dem. Dette resultere så også i at nogle ikke oplever besøg så ofte, som de måske burde være tilfælde.[17]

Djurslands Bank er en af banker som ikke har haft besøg gennem den seneste tid. Dette er selvfølgelig positivt, men omvendt er det også et godt stempel at have, at kunne sige at finanstilsynet lige har været forbi uden af have fundet noget overfor kunderne. Østjydsk Bank havde senest besøg fra Finanstilsynet i 2. kvartal 2011[18] hvor finanstilsynet fandt behov for øgede nedskrivninger ligesom finanstilsynet fandt at bankens solvensbehov skulle forhøjes. I mange tilfælde når man har besøg af finanstilsynet finder de noget, som prioriteres overfor pengeinstituttet, typisk i form af nedskrivninger, øget kontrol, solvensbehov, likviditetsoverdækning eller andet. I øjeblikket har finanstilsynet meget fokus på landbrugskunder og private engagementer, primært med udløb af afdragsfrihed. Men Finanstilsynet ændrer selvfølgelig hele tiden fokus, hvis det findes nødvendigt og med deres magt i øjeblikket implementeres det hurtigt ude i pengeinstitutterne. Hvis ikke de selv kan finde ud af det, pålægger finanstilsynet dem det bare ved besøg. For alle forbrugere og kunder

[17] http://epn.dk/brancher/finans/bank/article4896930.ece
[18] http://www.7230.oeb.dk/media/Inspektion_bemærkninger_2011.pdf

er det dejligt at vide at der findes en vagthund som virker. Spørgsmålet er vel så bare om det vil fortsætte, når konjunkturerne engang vender igen.

Basel III

Basel komitéen offentliggjorde i december 2010 de nye internationale retningslinjer for pengeinstitutter i Europa. Det blev fuldt op med nye reguleringer i juli 2011 og udgør samlet de forventede krav til pengeinstitutter, således at banksektoren i fremtiden vil stå endnu bedre til at imødekomme nye tab i fremtiden og sikre en stabil bankdrift. Basel III består af mange forskellige elementer, men det væsentlige er at Basel komiteen ønsker at pengeinstitutterne i Europa skal fremstå stærkere i fremtiden kapitalmæssigt og likviditetsmæssigt, således vi ikke i fremtiden vil opleve store økonomiske nedture for branchen i årene frem. Dette vil i sidste ende betyde at risikoen for krak alt andet lige vil blive lavere.

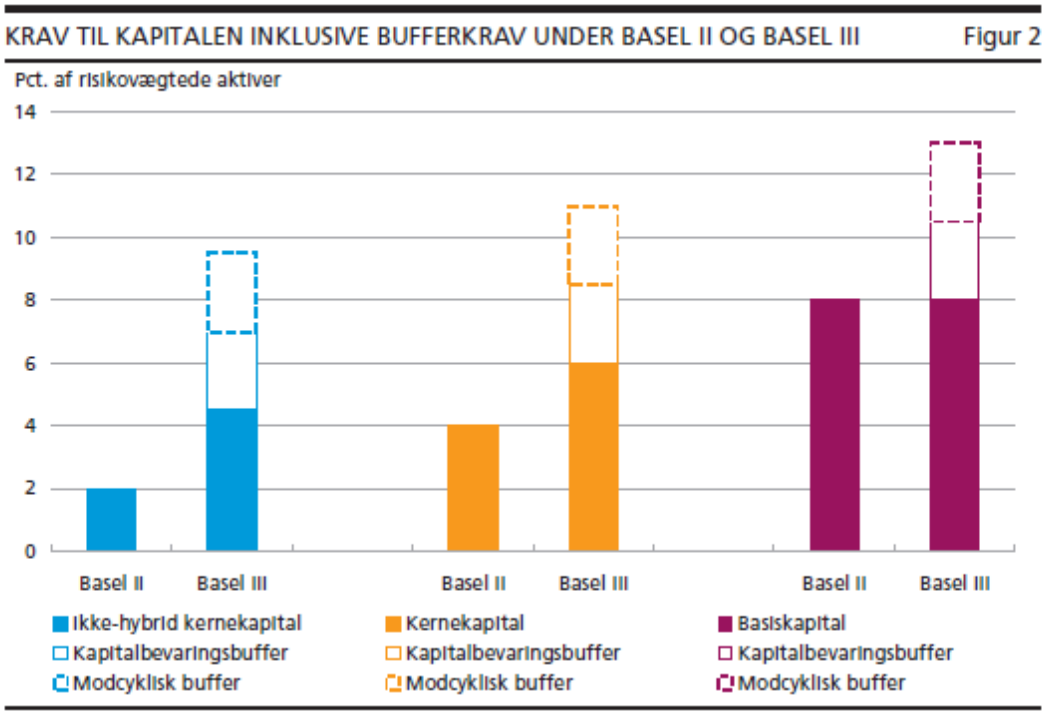

Ovenstående figur viser meget godt hvordan Baselreglerne ændres således at der fremover stilles højere krav til pengeinstitutternes solvens. Basel II har ikke stillet specielt store krav til den reelle kernekapital, men allerede pr januar 2013 stilles der krav om kernekapitalen i bankerne hedder 4,5 %. Basel III reglerne skal være implementeret i 2019 og her vil kravet for rigtig kernekapital være 7,0 %, mens den samlede basiskapital stadig skal være 8,0 %.

Dog indfører Basel komiteen nogle regler for 2 buffere. Denne ene er en kapitalbevaringsbuffer, som skal hedde 2,5 % pr 2019 som reglerne ser ud i dag. Denne skal dække den systematiske risiko i et givet pengeinstitut, således at den bedre kan stå imod nedgangstider, såfremt der i en periode har været høj udlånsvækst. Samtidigt indføres en modcyklisk buffer, også kaldet krisehåndteringsbufferen, som også pt. er fastsat til op til 2,5%. Denne buffer er mere tilegnet det enkelte pengeinstitut. Meningen er at der skal være sættes penge til side i opgangstider, hvor man så i nedgangstider kan ”tærer” af denne kapitalform. Dette kan være pga. koncentrationsproblemer i udlånsbogen. Der tilstræbes dog at reglerne er de samme for pengeinstitutterne over hele landet.

Udover disse kapitalkrav kan der stilles højere krav til SIFI banker[19] som netop er udpeget for Danmark. Dette betyder at Danmarks store finansielle institutter vil få pålagt højere solvenskrav, for bedre at kunne modstå tab. Dette vil sikre at en ”to big to fall” problematik fremover helst skulle kunne undgås, ved simpelthen at pålægge disse store institutter et højere solvenskrav. Det er derfor ikke udelukkende positivt at være en SIFI bank. Omvendt vil det alt andet lige være nemmere at hente kapital i markedet, når man er en SIFI bank, da denne bank allerede i dag er erklæret for ”to big to fall”.

Udover de højere solvenskrav, siger Basel III også noget om pengeinstitutternes likviditet. Her indføres 2 nye regler, nemlig LCR (Liquidity Coverage Ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio). LCR svarer til nationalbankens likviditetskrav om likviditetsoverdækning. Dog er reglerne her udvidet hvorfor der fremover vil blive stillet højere krav til pengeinstitutternes likviditet. Fremover er det kun let omsættelige aktiver der tælles med. Derfor er der indført nogle haircuts, hvis det ikke vurderes at et pengeinstituts likviditet er let omsættelige. Den store problematik her er om realkredit obligationer er let omsættelige.[20] I Danmark har rigtigt mange pengeinstitutter, ja næsten alle, meget af deres likviditet bundet op i realkredit obligationer, da disse giver den højeste rente. Denne situation kan samtidigt gøre vores realkredit obligationer mindre attraktive, og alt andet lige give en højere rente for låntager. Samtidigt er omsætteligheden i Danmark større i disse set i forhold til statsobligationer. Men som det ser ud nu vil der i fremtiden være et haircut på realkredit

[19] http://www.euroinvestor.dk/nyheder/2013/03/14/de-stoerste-sifi-banker-skal-opfylde-de-strengeste-kapitalkrav/12248301
[20] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Realkredit/Nykredit/article1015651.ece

obligationer. NSFR er en udvidet udgave af Nationalbankens funding ratio. Også her stilles lidt højere krav, end Nationalbanken stiller, men her vurderes det ikke at være specielt svært for de danske banker at overholde kravene.

Til sidst vil Basel III reglerne stille nogle regler op omkring gearing af pengeinstitutterne. Altså må et pengeinstitut ikke fremover låne helt vildt ud, idet der stilles regler op for hvor meget et pengeinstitut må geares.

Så samlet set må man sige at Basel III reglerne alene gør det mere sikkert for forbrugeren at have penge til at stå i et pengeinstitut, idet reglerne gør at pengeinstitutterne skal fremstå endnu bedre end i dag.

Lovmæssige krav

Der findes selvfølgelig en masse krav og regler man som pengeinstitut skal leve op til, for at kunne drive finansiel virksomhed. I det følgende vil vi kort liste de forskellige regler på området op. Man kan i første omgang tage udgangspunkt i reglerne for lov om finansiel virksomhed, fremover kaldet LFV. Heri findes mange regler som pengeinstituttet skal overholde. De forskellige paragraffer vil fremgå i det kommende. Er man som pengeinstitut i tvivl om hvordan lovgivningen skal forstås har finanstilsynet været så flinke at udarbejde diverse bekendtgørelser til hjælp for pengeinstitutterne. Er man i tvivl om lovgivningen i LFV kan man som pengeinstitut derfor kigge i bekendtgørelsen for kapitaldækning som finanstilsynet har udarbejdet til at hjælpe bankerne. Vi vil kort skrive om de forskellige love man som pengeinstitut skal overholde.

Solvens

I LFV § 124 skrives det, at et pengeinstituts bestyrelse og direktion skal sikre, at pengeinstituttet har en tilstrækkelig basiskapital og at risikoen måles og styres løbende, således at basiskapitalen opretholdes i et retvisende niveau. Basiskapitalen skal jvf.. § 124, stk. 2 udgøre mindst 8 %, dog altid som minimum modværdien af €5 mio. I § 124, stk. 4 står der, at bestyrelsen og direktionen på baggrund af vurderingen herom skal opgøre den tilstrækkelige basiskapital løbende. Det er således ikke nok, at man opfylder mindstekravet til

solvens på 8 %, hvis man vurderer, at det er nødvendigt med en større dækning. Med udgangspunkt i ovenstående kan kravet til solvensen opgøres således:

Basiskapital / Riskovægtede poster = min. 8 %

Det betyder i praksis at man som pengeinstitut skal have 8 kroner i basiskapital, hver gang man låner 100 kroner ud, såfremt ens solvensbehov vurderes at være lovkravens mindste, nemlig 8 %. Solvens betyder lidt ligesom soliditet, hvor stærkt et pengeinstitut er til at modstå tab. Et pengeinstitut med en høj solvens, må alt andet lige være mere sikkert, og dermed have lettere adgang til at optage billigere basiskapital, idet afkastkravet i et sådan pengeinstitut alt andet lige må være mindre.

De fleste pengeinstitutter har tidligere opgjort deres solvensbehov udfra de mildere regler om sandsynlighedsmetoden, men finanstilsynet har pr. 01.04.2013 påført alle banker at de fremover skal bruge 8+ metoden (kaldes kreditreservationsmetoden) Bekendtgørelsen for den nye metode kan findes på finanstilsynet hjemmeside[21]. Der er sagt og skrevet meget om den nye metode, hvor primært lokale pengeinstitutter er utilfredse med den nye metode, da de mener at små pengeinstitutter straffes hårdere end større pengeinstitutter. Selv Ringkøbing Landbobank som alt andet lige må betegnes som et solidt pengeinstitut med styr på tingene, vurdere at den nye model hæver deres solvens med ca. 2 procentpoint[22]. Første gang vi har set finanstilsynet bruge den nye metode i praksis er hos Tønder Bank[23] hvor Tønder Bank selv havde opgjort solvens behovet til 8,00%, mens finanstilsynet vurderede det til henhold 13,50 % og 18,40 afhængig om det var udfra den gamle sandsynlighedsmodel eller den nye 8+ model. Alle større pengeinstitutter har i deres 2012 regnskaber offentliggjort deres solvens udfra 8+ modellen, men langt de fleste mindre banker har opgjort 2012 solvensen med sandsynlighedsmodellen. Heraf har langt de fleste dog prioriteret det i deres regnskab.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank har prioriteret overgangen pr. 01.04.2013 og begge vurdere et øget solvensbehov ved anvendelse af 8+ til i niveauet 1,00 -1,50 %

[21] http://www.finanstilsynet.dk/sitecore/content/Finanstilsynet/Indberetning/Vejledninger-og-informationer/Vejledninger/~/media/Indberetning/2012/Vejledninger/Vejledning_solvens_130112.ashx
[22] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5123305.ece
[23] http://www.finanstilsynet.dk/da/Nyhedscenter/Pressemeddelelser/2012/~/media/Nyhedscenter/2012/Afgoerelse_solvenskrav_Toender_Bank.ashx - Side 8

Basiskapital

I LFV § 128 opgøres basiskapitalen som den reducerede kernekapital (I Basel reglerne betegnet som tier 1) tillagt supplerende kapital efter fradrag (tier 2). Basiskapitalen bruges herefter til at fastslå solvensen. Basiskapitalen benyttes som tidligere nævnt som buffer til at modstå tab i pengeinstitutterne. Er man i tvivl om opgørelsen af basiskapital er der som nævnt tidligere lavet en bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital af finanstilsynet, hvor man kan læse alt omkring opgørelsen i. I det følgende vil der komme mere om både kernekapital og den supplerende kapital

Vi vil senere lave en analyse på hvordan det ser ud i Djurslands Bank og Østjydsk Bank.

Kernekapital og supplerende kapital

Kernekapitalen er den kapital, der udgør kernen af basiskapitalen i finansielle virksomheder. For pengeinstitutter er dette den sikreste kapital, idet kapitalen ikke pludselig kan forsvinde. Derfor er kernekapitalen også den kapital, der er forbundet med størst risici at investere i ved f.eks. køb af aktier. Kernekapitalen består af indbetalt aktiekapital samt egenkapital mv jf. § 4 i bekendtgørelsen om basiskapital. Hybridkernekapital er en mellemting imellem aktiekapital og lånekapital jvf. § 10 i bekendtgørelsen. Dog skal man være opmærksom på, at der stilles store krav til den hybride kernkapital, før den kan medregnes fuldt ud. De væsentligste krav for at den hybride kernekapital kan medregnes fuldt ud er, at der er mulighed for konvertering til aktier, såfremt der ikke findes noget incitament til indfrielse, samt at der ikke aftalt noget fast udløb.

Den del af den hybride kernekapital, der ikke kan medregnes til kernekapitalen kan i stedet medregnes som supplerende kapital. Den hybride kernekapital må vægte maks. 50 % af den samlede kernekapitalen. De nærmere regler for selve opgørelsen af basiskapitalen fremgår af Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 764 af 4. juni 2011 om opgørelse af basiskapital.

Den supplerende kapital består primært af ansvarlig lånekapital, opskrivnings-henlæggelser og hybrid kernekapital, som ikke kan medregnes i kernekapitalen. Den supplerende kapital må ikke medregnes med mere end 100 % af kernekapitalen jf. § 28.

Der er visse krav til den ansvarlige lånekapital. Det fremgår bl.a. at långivers krav skal være efterstillet al anden ikke efterstillet gæld, beløbet skal være indbetalt, beløbet må ikke tilbagebetales før forfaldstidspunktet på långivers initiativ eller uden Finanstilsynets tilladelse, medmindre instituttet træder i likvidation eller erklæres konkurs. Desuden er der mulighed for at udskyde rentebetalingen, såfremt basiskapitalen ikke opfylder kapitalkravet på forfaldstidspunktet. Så når man udsteder ansvarlige lån til pengeinstitutter er der en risiko, idet alt indlån m.v. er sikret inden. Da Amagerbanken gik ned tabte alle kreditorer, som havde lånt Amagerbank ansvarlige lånekapital, deres penge. Det var primært udlandet der havde stillet kapital til rådighed. Dette var med til at medføre at danske pengeinstitutter i årevis fremover havde meget svært ved at skaffe kapital i udlandet.

Der kan reduceres i den andel af den ansvarlige lånekapital, der kan medregnes ved opgørelse af basiskapitalen, med 25 %, når der er 2-3 år til forfald, med 50 %, når der er 1-2 år til forfald og med 75 % når der er mindre end 1 år til forfald. Reglerne herom kan læses i § 25 stk. 2 i lov om opgørelse af basiskapital[24].

Risikovægtede poster

I forbindelse med udregningen af solvensen, stillede vi basiskapitalen over de risikovægtede poster. De risikovægtede poster forstås som et mål for den samlede risiko for fremtidige tab forbundet med virksomhedens aktiviteter, og målet fremkommer ved anvendelse af risikovægte for opgørelsen af poster med kreditrisiko, markedsrisiko (kan opdeles i aktierisiko, renterisiko, valutarisiko og råvarerisiko) og operationel risiko. De 3 risikotyper er beskrevet i det nedenstående.

Kreditrisiko

Ved kreditrisiko forstås risikoen for at tabe som følge af, at modparter eller debitorer helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for pengeinstituttet. Kreditrisikoen er typisk et af pengeinstituts største risikogruppe, da langt størstedelen af pengeinstitutters forretning drejer sig om at låne penge ud til kunderne. I kapital 4 i bekendtgørelsen om kapitaldækning (herefter kaldet BOK) gives mulighed for at vælge mellem standardmetoden

[24] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143072

eller den interne rating baserede metode (IRB) for opgørelsen af risikovægtede poster med kreditrisiko. Langt de fleste pengeinstitutter benytter sig af standardmetoden, idet dette er den nemmeste at anvende og ikke kræver så meget i forhold til IRB metoden. Ulempen ved at anvende standardmetoden er omvendt, at den anses for at medføre et højere kapitalkrav i forhold til IRB metoden.

For at få lov til at benytte IRB-metoden, skal pengeinstituttet opfylde en masse krav, som fremgår af bilag 8 punkt 113-242 i BOK[25], ligesom Finanstilsynet, jf. BOK § 19, skal godkende brugen af IRB-metoden.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank benytter således standardmetoden for kreditrisiko, og opgørelsen via denne metode tager udgangspunkt i bilag 3 i BOK. Begge pengeinstitutter benytter ligeledes den udbyggede metode til opgørelse af kreditrisikoen, som bestemmes nærmere i bilag 7 i BOK. Dette benyttes af næsten alle mindre pengeinstitutter i Danmark.

Pengeinstitutternes risikovægtede poster med kreditrisiko opgøres set i forhold til den sikkerhed, der er stillet for kreditengagementet, og hvor stor sandsynligheden er for forringelse af engagementet. F.eks. er det muligt at vægte et udlån med pant i en privat bolig inden for 80 % af boligens værdi til 35 % af lånets pålydende værdi. Tilsvarende kan engagementer med private kunder som udgangspunkt vægtes ned til 75 % uden sikkerhedsstillelse. Se en model herfor nedenfor:

Segment:	Nedvægtning:
Detailkunder	75 %
Fast ejendom (80 % helårsbolig og 60 % fritidsbolig)	35 %
Kontor- og forretningsejendomme	50 %
Landbrugs- og skovbrugsejendomme	50 %
Pant i depot/særlig dækkede obligationer	10 %

Ved at nedvægte engagementerne kan et pengeinstitut derfor udlåne flere penge på baggrund af den samme basiskapital uden at forringe solvensen, i forhold til hvis engagementerne

[25] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=139128#Kap4

vægtede 100 %. Mulighederne reguleres via bilag 3 i BOK. De store banker har desuden mulighed for securitisation af deres udlån, hvilket kan nedvægte betydeligt mere. Dette kan gøres hvis man kan samle en stor samling med eks. Billån. På denne måde er der mulighed for at nedvægte yderligere, hvis mængden og sikkerheden vurderes til at være god nok.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen i et pengeinstitut er risikoen for at tabe penge som følge af negative ændringer i markedsværdien af pengeinstituttets aktiver, passiver og ikke balanceførte poster. Man kan opdele markedsrisikoen i de fire hovedpunkter; rente-, aktie-, valuta- og råvarerisiko, hvilket betyder, at pengeinstituttet skal opgøre sin risiko i bl.a. handelsbeholdning af aktier og obligationer samt de valutapositioner man har. De fleste pengeinstitutter tabte i 2008 meget på aktier og obligationer, da finanskrisen satte ind og aktiekurserne faldt samtidig med at renterne steg og forårsagede kursfald på obligationerne. De seneste år har det dog primært været med positive fortegn på udviklingen, men de store fald viser blot, at risikoen naturligvis skal tages alvorligt. Derfor vil et pengeinstitut som klarer sig godt, og dermed har mange penge på kistebunden, alt andet lige have en højere markedsrisiko, end et tilsvarende uden så mange penge på kistebunden.

Udviklingen i f.eks. ejendomspriserne har også indflydelse på markedsrisikoen. Mange pengeinstitutter holder sig dog typisk til at alene at eje ejendomme, som benyttes til bankdrift (domicilejendomme) og derfor fylder denne del sjældent ret meget i opgørelsen.
Markedsrisikoen kan i henhold til kapitel 5 i BKD opgøres efter standardmetoden eller efter interne modeller (VaR-modeller).

Operationel risiko

Et pengeinstituts operationelle risici er risikoen for at tabe som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder jvf. § 53 stk. 2 i BOK. Der er mange eksempler på forskellige operationelle hændelser, som har udløst store tab men den primære årsag kan være IT nedbryd, juridiske fejl og rådgivnings fejl.

Den operationelle risiko opgøres typisk erfaringsbaseret i stedet for med syn på fremtidige risici, hvilket generelt er imod hensigten i opgørelsen af kapitaldækningen.

Likviditetskrav

I LFV § 152 står der, at et pengeinstitut skal have en forsvarlig likviditet. Det er et krav, at pengeinstituttet har likviditet til at dække 15 % af de gældsforpligtelser, som det påhviler pengeinstituttet at betale på anfordring eller med kortere varsel end en måned samt 10 % af pengeinstituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af basiskapitalen.

Til likviditeten kan man medregne kassebeholdning, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter og forsikringsselskaber samt beholdning af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler. Det er meget væsentlig, at pengeinstitutterne har den nødvendige likviditet til at overholde deres betalingsforpligtelser. Mange små pengeinstitutter finansierer sig primært gennem indlånsmidler fra deres kunder, men i tiden op til finanskrisens begyndelse i 2008, voksede de fleste af pengeinstitutters udlån så meget, at indlånsmidlerne ikke fulgte med i samme hastighed, og de begyndte derfor at finansiere sig mere og mere gennem andre kreditinstitutter. Da tiltroen til andre markedsdeltagere stort set forsvandt i 2008, fik flere pengeinstitutter problemer med at overholde lovens krav til likviditetsdækning. Af den grund valgte Folketinget i starten af oktober 2008 at oprette Bankpakke 1, som havde til formål at sikre alle indskydere ubegrænset i en periode. I dag er det stort set umuligt for nødlidende pengeinstitutter at låne penge til at dække hullet mellem indlån og udlån. Derfor er en af de store udfordringer for disse pengeinstitutter at få hullet lukket, ved at slanke udlån, og sikre indlån, typisk ved at tiltrække indlån, med høje renter.

Tilsynsdiamanten[26]

Finanstilsynet har ultimo 2012 indført nogle pejlemærker, hvor man som pengeinstitut skal ligge indenfor. Tilsynsdiamanten blev allerede etableret i 2010 men er først implementeret

[26] http://www.finanstilsynet.dk/Finanstilsynet/Temaer/~/media/Temaer/2012/Vejledning_om_tilsynsdiamanten2012.ashx

ultimo 2012. Pejlemærkerne er opsat ud fra erfaringer Finanstilsynet har gjort under både finanskrisen og tidligere kriser, hvor de pengeinstitutter som er kommet i problemer har udvist visse fællestræk såsom høj udlånsvækst på bekostning af kreditkvalitet, meget optimistiske vurderinger af kreditrisici og manglen på styring af de store engagementer.

Tilsynsdiamanten fastlægger fem særlige risikoområder med nogle angivne grænseværdier, som pengeinstitutterne som udgangspunkt bør ligge indenfor. Grænseværdierne vil indgå i Finanstilsynets tilrettelæggelse af deres tilsynsvirksomhed, og de vil med udgangspunkt i tilsynsdiamanten fremover påbegynde dialogen med pengeinstitutterne på et tidligere tidspunkt, såfremt grænseværdierne overskrides.

De fem særlige pejlemærker er følgende:

- Summen af store engagementer udgør under 125 % af basiskapitalen (opgøres ekskl. engagementer under kr. 3 mio. og engagementer med kreditinstitutter under 1 mia.)
- Udlånsvækst under 20 % (målt år-til-år)
- Ejendomseksponering under 25 % (af de samlede udlån og garantier)
- Stabil funding-ratio under 1
- Likviditetsoverdækning større end 50 % (i forhold til lovens krav, jf. LFV § 152)

Udfra situationen i dag kan man altid vurdere om det er de rigtige pejlemærker, men nu har finanstilsynet valgt disse 5 punkter. De har selv i øjeblikket meget fokus på landbrug og privatkunder, når man læser deres seneste tilsynsrapporter igennem. Derfor kan det være at diamanten med tiden rettes til, således at der skiftes ud i nogle af målepunkterne.

Østjydsk Bank[27]

Østjydsk Bank nedskrev op til årsregnskabet[28] omkring 200 mio. kr. efter at have gået deres engagementer igennem. Dette har også bevirket at de kom ud af 2012 med et rigtigt stort underskud. Idet nedskrivningerne kom lige op til regnskabet kan man kun gisne om hvad

[27] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012
[28] http://www.business.dk/finans/oestjydsk-bank-venter-kaempeunderskud-efter-nedskrivninger

årsagen kan være, men der kan både være tale om de selv er gået udlånsbøgerne igennem, men der kan også være tale om at deres revisorer har vurderet på udlånsbogen. I regnskabet står der at banken selv har gennemgået lånebogen i forbindelse med regnskabet. Uanset hvad er det væsentligt at se på note 2 i regnskabet for 2012, hvor der direkte står at "bankens forretningsgange og interne kontroller ikke har været tilstrækkelig til at sikre en ensartet kreditmæssig behandling af bankens engagementer med henblik på at vurdere og opgøre eventuelle nedskrivningsbehov." Selvom banken har nedskrevet et stort beløb udfra kendskabet til finanstilsynets regler, er banken altså selv stadig i tvivl om de fremover har de rigtige redskaber til at nedskrive fremadrettet. Det mest skræmmende ved dette er at de også havde en usikkerhed herom i note 2 på deres 2011 regnskab. For os ser vi det som en åben invitation til at finanstilsynet skal komme forbi og kontrollere hvad de synes. Dette kan ikke betegnes specielt positivt idet vi har haft en sektor i krise gennem nogle år nu. Så det bliver spændende at se om ikke Finanstilsynet kommer forbi, samt hvad deres rapport skriver. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres udfra.

(i 1.000 kr)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	711.943	557.301
Hybrid Kernekapital	183.401	189.895
Kernekapital efter fradrag	895.344	701.816
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	402.928	417.530
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	273.964	272.589
Samlet Basiskapital efter fradrag	1.133.419	902.641
Tilstrækkelig Basiskapital	738.933	635.471
Kreditrisiko	5.484.681	5.242.777
Markedsrisiko	286.849	314.061
Operationel risiko	521.225	561.425
Samlede Risikovægtede poster	6.292.755	6.118.263

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

Kernekapital

Idet der har været en negativ udvikling i bankens resultat fra et plus på 10,5 mio. kr. før skat i 2011 til en negativt resultat på 202,9 mio. kr. før skat i 2012 har resultatet alt andet lige bidraget negativt til bankens kernekapital i 2012. Kernekapitalen alene udgør for 2012 lidt over halvdelen af den samlede basiskapital, men ud fra Østjydsk Banks risikorapport 2012

kræves 635 mio. kr. i tilstrækkelig basiskapital, hvilket betyder at det for Østjydsk Bank er nødvendigt med hybrid kernekapital og/eller supplerende kapital, som kan medregnes til kernekapitalen. Som tidligere skrevet har Østjydsk Bank deltaget i bankpakke 2 og fået hybrid kernekapital for 157 mio. Dog tæller den hybride kernekapital i 2012 med 163 mio. kr. da man har steppet up, idet det ikke var muligt at tilbagebetale, hvorfor den nu kun kan indfries til kurs 105. Samtidigt er der i 2011 udstedt kapitalbeviser til kunderne for 26 mio. kr. som også tæller med her.

Så den samlede kernekapital i 2012 udgør 701 mio. kr. mod 895 mio. kr. i 2011. Så ser man alene på kernekapitalen kan Østjydsk Bank altså godt stadig bestå, men med en lav margin, idet de vurdere deres behov til 635 mio. Behovet er dog stadig udregnet ud fra den gamle sandsynlighedsmetode, og vil udgøre omkring 721 mio. kr. hvis man benytter 8+ modellen, som indføres april 2013. Så alt andet lige er der behov for ansvarlig lånekapital for at sikre en fornuftig dækning og fortsat drift. Så man må kan konkludere at det er vigtigt for Østjydsk Bank at have stor fokus på den ansvarlige lånekapital.

Basiskapital

Østjydsk Bank har i 2012 optaget et nyt ansvarligt lån på 100 mio. kr. med udløb i 2022, mod at man i stedet har indfriet 2 ansvarlige lån på 85 mio. kr. med udløb i 2012 og 2015. På denne måde har de øget den samlede ansvarlige lånekapital i løbet af 2012. Den samlede supplerende kapital udgør 418 mio. kr. for 2012 mod 403 mio. kr. i 2011. Samlet betales pt. en gennemsnitsrente på 6,70 %[29] for alt efterstillet kapital, hvilket er en god rente for Østjydsk Bank, når vi ved at de betaler over 11 % for deres hybride kernekapital gennem bankpakke 2. Ser man på risiko rapporten for 2011 kan man se at de kan medregne 273 mio. kr. i basiskapitalen. Dette skyldes at alt ikke kan medregnes, når der er kort tid til udløb. Selvom de i 2012 har optaget nyt lån for 100 mio. kr., og indfriet nogle lån med udløb i 2012 og 2015, kan der kun medregnes 272 mio. kr. til den samlede basiskapital. Desuden vil deres basiskapital falde endnu mere de kommende år, idet der vil ske yderligere modregning af de ansvarlige lån med udløb i de kommende 3 år, hvilket gælder for alle lån, undtaget det nye lån de har optaget. At långiver også vurderet at der er en væsentligt risiko ved at give Østjydsk Bank nye supplerende lån, afspejler sig tydeligt i renten. Det nye lån har en noget højere rente

[29] Taget fra regnskabet 2012 (40.826 / 607.425)

end de andre ansvarlige lån, og har også haft store omkostninger ved optagelse. Dette viser tydeligt at låntager vil have et fornuftigt afkast på sin investering, som de vurdere der er en reel risiko for at tabe.

I fremtiden vil det være vigtigt for Østjydsk Bank at få øget basiskapitalen, idet der hvert år kan medregnes mindre og mindre af den supplerende kapital til den samlede basiskapital. Basiskapitalen kan øges ved overskud, som ikke ser nemt ud, idet de selv stiller store usikkerheder til deres instrumenter ved nedskrivninger. Så her vil nye underskud måske endda bidrage negativt i stedet. Så i stedet skal de måske ud og se sig om efter yderligere supplerende kapital hos nogle investorer, med dertil højere rentebetaling til følge. Men hvem ønsker at låne banken penge i den situation, hvor ikke engang banken selv har ordentlig styr på evt. kommende nedskrivninger. En anden mulighed kan være at hente kapital hos aktionærerne, men også dette vurderes at være meget svært i den nuværende situation. De har dog gjort nogle tiltag for at gøre sig mere lækre overfor aktionærerne[30]. Så det er et tiltag til at prøve på at kunne tiltrække nogle større aktionærer, som måske vil støtte op om banken. En sidste mulighed er at prøve at finde en anden bank som man kan fusionere med eller blive opkøbt af, men som nævnt i artiklen er det ikke et tema der er aktuelt.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 6.292 mio. kr. i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 6.118 mio. kr., hvilket er et skridt i den rigtige retning. Men da udlånene i samme periode er faldet med ca. 200 mio. kr., findes årsagen reelt i lavere udlån. Dette da langt størsteparten af de risikovægtede poster udgøres af kreditrisikoen. Idet der er en usikkerhed omkring solvensen, vil det være fordelagtigt at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Banken skriver dog også selv i deres regnskab at der er igangsat initiativer til at nedsætte de risikovægtede poster med mellem 300-500 mio. kr., hvilket vil betyde en øget solvens i niveauet 0,5-1,0 % I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

[30] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5230505.ece

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko er mindsket fra 5.484 mio. kr. i 2011 til 5.242 mio. kr. i 2012. Der har selvfølgeligt været en stor nedskrivning i perioden som har påvirket positivt til dette, men samtidigt har de måske også bare bedre styr på kreditrisikoen nu, set i forhold til 2011. Det kan det i hvert fald tyde på, hvis man ser i note 42 i regnskabet, hvor man ser at den samlede maximale krediteksponering for 2012 er 9.920 mio. kr. mod 9.603 mio. kr. i 2011. Så de har altså noget bedre styr på kreditrisikoen. Fordelingen af bankens udlån ligger med 28 % til private kunder og 72 % til erhvervskunder. Samtidigt skriver de at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 48,3 % i 2012. ”Banken kreditrisici er påvirket af, at en ikke ubetydelig del af virksomhedens udlån vedrører ejendomsengagementer, der udviser svaghedstegn Bankens vurdering af sikkerheder i disse engagementer tager udgangspunkt i en vurdering af ejendommenes dagsværdi”[31]. Samtidigt er der igen usikkerheder i hvordan de vurdere sikkerhederne i engagementerne. Selvom de har nedskrevet et stort beløb i 2012 kan man også se at deres lånebog er dårlig. Kigger man på note 42 i regnskabet kan man se at kunder med betydelige vanskeligheder er steget fra 471,54 mio. kr. i 2011 til 805,49 mio. kr. i 2012. Så selvom de har nedskrevet et stort beløb er der risiko for at det ikke engang er nok. Det samlede udlån udgør 4,7 mia. kr., hvorfor 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder.

Det vil være optimalt, såfremt der kan laves en gennemgang af kreditrisikoen og få denne mindsket. Dette kan evt. ske i samarbejde med finanstilsynet, som sikkert kigger forbi engang i 2013 for at gennemgå lånebogen. Idet det som skrevet vil være svært at påvirke basiskapitalen i positiv retning, vil det i stedet være optimalt, hvis man kan sænke kreditrisikoen i banken, således solvensoverdækningen fastholdes, eller forbedres. Men de skriver selv at sådanne tiltag er iværksat.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 286 mio i 2011 til 314 mio i 2012. Dette er gjort selvom både balancen er blevet større, og likviditeten mindre gennem året. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står at renterisikoen er svunget

[31] Side 48 i årsrapporten 2012

fra -2,1 % til 0,8 % gennem de seneste 5 år. Samtidigt skriver banken selv at både obligationer og aktier er med lav risiko. Banken har ikke en masse ejendommen som er overtaget for at fastholde disse. I regnskabet fremgår det også af note 22 at alle overtagne ejendomme forventes solgt senest 6 mdr. efter overtagelse heraf. Der er ikke så meget at sige ellers om markedsrisikoen, da den udgør en meget lille del af de risikovægtede poster.

Operationel risiko

Bankens samlede poster med operationel risiko er øget fra 521 mio i 2011 til 561 i 2012. Dette selvom basisresultatet har lagt på nogenlunde samme niveau de seneste 3 år, og faktisk er faldet fra 2011 til 2012. Banken har selv udarbejde mange forskellige forretningsgange for at mindske den operationelle risiko i banken. Som beskrevet i note 2 er dette arbejde intensiveret, således at man i fremtiden måske bliver endnu bedre til at lave interne forretningsgange og på den måde ikke bliver så sårbare overfor EDB, menneskelige fejl og nøglemedarbejdere.

Likviditet

Østjydsk Bank betegner selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditet er opgjort til 2.555 mio. kr. i 2012 mod 2.698 mio. kr. i 2011. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 215,1 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Overdækningen svarer til 1.744 mio. kr. jf. årsrapporten. Gennem 2012 har banken indfriet statsgaranterede obligationer for 900 mio. kr., og banken står overfor at skulle indfri resten ca. 820 mio. kr. i 1. kvartal 2013. Heraf er de 500 mio. kr. indfriet pr 18.02.2013[32]. Det er meget likviditet der skal indfries på kort tid, hvorfor de har løst deres likviditetsmæssige situation ved andre muligheder. Man har hentet likviditet gennem Nationalbankens låneordning, hvor man kan hente lån mod at stille gode og sikre udlån som pant. Her er et haircut på 35 %, således man kan låne 65 % af det samlede udlån. Østjydsk Bank har en facilitet hos Nationalbanken, hvor de har ret til at låne 502 mio. kr. Heraf er der trukket ca. 400 mio. kr. Samtidigt skriver de at de har et stort fokus på at øge indlånsmægden fra kunder, hvilket ofte sker via højrentekampagner. Dette er en fin måde at opnå en stabil facilitet, men typisk skal der tilbydes en høj rente, samtidigt med at det ofte er med en kortere binding, end såfremt man udsteder obligationer eller låner via eks. Nationalbanken. Østjydsk

[32] http://www.7230.oeb.dk/media/%C3%98stjydsk_Bank_indfrier_obligationsl%C3%A5n.pdf

Bank forventer selv at komme til at ligge med en likviditetsoverdækning omkring 100 % jf. lov om finansiel virksomhed, når obligationer med statsgaranti skal indfries i løbet af 2013.

Ser man på note 24 i regnskabet fremgår det tydeligt det er indlån med lange løbetider der er blevet mindre af, mens indlån på anfordring og med 3 måneders varsel er steget ekstremt meget med ca. 950 mio. kr. i løbet af 2012. Når man henter så meget på så kort tid med så kort binding, er det typisk fordi kunderne har fået et meget attraktivt tilbud, som deres egen bank ikke kan matche. Ser man på note 6 i regnskabet kan man også se at dette er korrekt, idet de samlede renteudgifter er steget fra 155 mio. kr. i 2011 til 162 mio. kr. i 2012. Dette selvom den samlede likviditet i banken er faldet marginalt fra 2011 til 2012.

Fremadrettet vil det blive svært fra Østjydsk Bank at skaffe likviditet via obligationer, som de tidligere har gjort med statsgaranti. Desuden er nationalbankens låneordning på ubestemt tid, hvorfor man ikke kan regne med at kunne trække 500 mio. kr. her de næste mange år. Således kan de alene hente likviditet gennem indlån til kunder. For at fastholde nuværende indlån og måske endda tiltrække mere, vil man være tvunget ud i en konkurrencesituation, hvor prisen helst skal være blandt de bedste for at kunderne vælger Østjydsk Bank.

Tilsynsdiamanten

Østjydsk Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynet diamant på 5 punkter. Figuren er sat ind nedenfor. Banken ligger som de selv skriver indenfor på alle punkter, men omvendt ved de også hvor udfordringerne ligger. Ser man på vores samlede gennemgang er det primært på funding.ratio, hvor der i fremtiden bliver blive mere kortsigtet funding. Dette kan skabe et problem som gør at Østjydsk Bank vil nærme sig grænseværdien mere. Samtidigt vil likviditetsoverdækning være skrøbelig idet de selv skriver at de kommer ned omkring 100 % overdækning, og dette vil primært ske ved indlån med kort tidshorisont, hvorfor de hurtigt kan forsvinde igen. De 3 øvrige har banken fint styr på, og det forventes ikke at de øges væsentligt de kommende år.

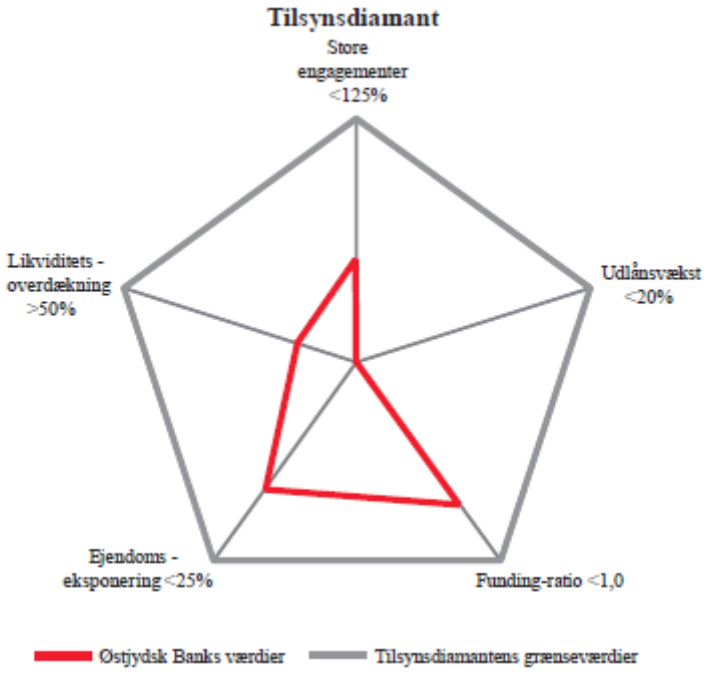

Figur indsat fra Østjydsk Banks årsrapport 2012 side 15

Delkonklusion

Østjydsk Bank har en solvensdækning på 4,4 % ud fra 2012 regnskabet, men som de selv skriver i regnskabet benytter de sig af standardmetoden til opgørelsen af solvens. Benyttes 8+ modellen er solvensoverdækningen reelt kun 3,0 %. Samtidigt vil de ansvarlige lån som banken har nedvægtes mere og mere, hvorfor solvensen ved udgangen af 2013 er noget lavere. Til sidst har de en stor usikkerhed omkring deres nedskrivninger og værktøjerne til at vurdere om et engagement skal nedskrives. Så vi står faktisk med en bank, som kan have en spinkel, eller ingen solvensoverdækning ved udgangen af 2013. Samtidigt vil der i fremtiden blive stillet højere krav til pengeinstitutterne, når de nye Basel III regler indfases. Så Østjydsk Bank vil i fremtiden få et endnu højere solvensbehov, hvorfor det er tvivlsomt hvordan fremtiden kommer til at se ud. De har dog selv iværksat tiltag til at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Anvendes 8+ modellen kræves tilstrækkelig basiskapital på 721 mio. kr. Den reelle kernekapital udgør kun 557 mio. kr. ved udgangen af 2012, hvilket betyder at der er et stort behov for fortsat at kunne indregne den hybride kernekapital og de ansvarlige lån i basiskapitalen. Så Østjydsk Banks primære fokus for 2013 må være at få de rigtige værktøjer til at styre deres kreditter, ligesom de allerede skal ud og se sig om efter muligheder for at få nye ansvarlige lån, når de nuværende udløber omkring 2015. Likviditetsmæssigt er

overdækningen også fornuftig, men idet der skal betales 800 mio. kr. da nogle statsgaranterede obligationer udløber, vil overdækningen ikke være så stabil længere. Samtidigt benytter man sig af modellen med at pantsætte sine gode udlån. Denne mulighed for likviditet må også forventes at blive lukket på et tidspunkt. Så 2013 skal fortsat medvirke til at banken kan tiltrække indlån, således at banken kan fastholde en likviditetsmæssig overdækning, og gerne fortsat have en solid overdækning.

Djurslands Bank[33]

Djurslands Bank virker udefra set som et fornuftigt lille pengeinstitut med styr på kreditbogen, og banken kører da også med overskud alle år gennem de seneste 5 år, hvor sektoren har været presset. Samtidigt har de ikke oplevet de store nedskrivninger, hvilket kan tyde på at kreditbogen er fornuftig. De har ikke deltaget i bankpakke 2, og har en flot solvensoverdækning.

De har formået at forrente egenkapitalen med 8,4 % før skat hvilket er meget normalt i sektoren for mindre pengeinstitutter. Djurslands Bank har ikke haft besøg af finanstilsynet, hvilket selvfølgelig er en usikkerhedsfaktor. Dette idet Tønder Bank jo også fremstod som en sund bank inden finanstilsynet kom på besøg. Omvendt satser vi på at Tønder Bank var et engangstilfælde, så i Djurslands Banks situation vil det kun være godt med et stempel fra finanstilsynet, selvom man jo aldrig kan vide sig sikker. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres ud fra.

(i 1.000 kr.)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	701.407	747.138
Hybrid Kernekapital	50.000	50.000
Kernekapital efter fradrag	751.407	788.525
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	0	0
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	0	0
Samlet Basiskapital efter fradrag	683.687	717.457
Tilstrækkelig Basiskapital	381.500	421.500
Kreditrisiko + Operationel risiko	4.197.519	4.031.304
Markedsrisiko	275.978	297.225
Samlede Risikovægtede poster	4.473.497	4.328.529

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

[33] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012

Kernekapital

Djurslands Banks kapitaldækning udgøres stort set alene af overførte overskud, hvorfor deres kernekapital reelt er lig med deres basiskapital. De har dog i 2010 optaget hybrid kernekapital for 50 mio. kr. til en rente på 9,50 % som buffer og ikke en nødvendighed, idet deres solvens gennem hele perioden har været fornuftig.

Den samlede kernekapital i 2012 udgør 788 mio mod 751 mil. i 2011. Djurslands Bank skriver selv at deres solvensbehov er 421 mio, hvorfor der er meget fornuftig overdækning. De opgør selv solvensoverdækningen til 6,9%. De har selv en holdning til at overdækning skal være minimum 4% og kernekapitalen skal udgøre 12%. De opgør selv deres solvensbehov på den gamle måde, hvorfor de vurderer, at der skal tillægges 1,0 -1,5 % når man opgør solvensen udfra den nye 8+ metode.

Basiskapital

Ser man på den samlede basiskapital er den som tidligere skrevet reelt lig med kernekapitalen. Djurslands Bank har ingen ansvarlige lån, men har dog været forudseende og fik på sidste generalforsamling mulighed for at hente ansvarlig kapital for 100 mio, såfremt det skulle være nødvendigt jf. side 5 i regnskabet. Dette har de dog valgt ikke at benytte sig af, men indstiller omvendt til at forlænge perioden i et år. Det må siges at være rettidigt omhu og meget fornuftigt, at have på plads, selvom det ikke pt. ser ud til at være en nødvendighed. Ellers er der ikke rigtigt noget at sige til Djurslands Banks basiskapital, da det ser ud til at banken drives ud fra de gamle principper om at man skal kunne klare sig selv. De har ikke haft behov for at benytte hjælpen fra staten i bankpakke 2, hvilket er et sundt tegn.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 4.473 mio i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 4.328 mio hvilket er fornuftigt. Det skyldes nok primært at udlån er faldet med ca. 300 mio. kr. i 2012. I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko inkl. Operationel risiko er mindsket fra 4.197 mio. kr. i 2011 til 4.031 mio. kr. i 2012. Djurslands Banks maximale krediteksponering er samtidigt steget fra 8.316 mio. kr. i 2011 til 8.411 mio. kr. i 2012. Dette kan man se i note 35. Ser man nærmere efter kan man se, at selvom udlån er faldet opvejes faldet af øget overskudslikviditet, samt flere obligationer og indlånsmidler ved centralbanker.

Fordelingen af bankens udlån ligger med 37 % til private kunder og 63 % til erhvervskunder. De skriver at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 71,5 % i 2012. Djurslands Bank har nogle krav til deres kreditpolitik, som de overholder meget fornuftigt. Kravene er listet op her[34]:

- at intet engagement på konsolideret basis må overstige 150 mio. kr., dog undtaget offentlige institutioner,
- at andelen af store engagementer, i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse herom, sammenlagt maximalt må udgøre 70% af bankens kernekapital,
- at det tilstræbes, at ingen enkeltbrancher udgør mere end 15% af bankens samlede kreditportefølje.

Kravene er meget gode at have, og sikre selvfølgelig at man ikke kommer ud i en situation hvor en branche pludselig vægter med for meget. Man tænker her forudseende og har haft denne udlånspolitik siden 2010, hvor det også står i deres regnskab. Så man kan sige at banken tænker sikkerhed, og rettidigt omhu. Samtidigt sikre de sig også at ingen kunde pludselig bliver for stor til banken, idet man allerede på forhånd har taget en beslutning om hvor meget engagementet må udgøre. Djurslands Bank har ikke som Østjydsk Bank nogle kommentar til deres regnskab, hvorfor det må forventes at de vurdere at have de nødvendige værktøjer til at styre nedskrivninger, men også har nedskrevet nok. Djurslands Bank har selv gjort deres kunder op udfra en bonitetsmodel a la den finanstilsynet bruger, og her kan man se at stigningen i kunder med 2c bonitet, altså lav bonitet er øget gennem det seneste år fra 502 mio i 2011 til 787 mio. kr. i 2012. Omvendt er kunder med bonitet 2b ikke rigtigt øget i

[34] Figur taget fra side 13 i Djurslands Banks årsregnskab

perioden. Det vurderes derfor at de har rimeligt godt styr på deres udlån, selvom udlånsbogen er blevet dårligere gennem det seneste år.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 275 mio. kr. i 2011 til 297 mio. kr. i 2012. Djurslands Bank har oplevet at balancen er blevet større samtidigt med at likviditeten er blevet større gennem året. Så alt andet lige skal markedsrisikoen så også være større. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står eks. Obligationsbeholdningen kun har givet et afkast på 1,30% det seneste år. Den samlede markedsrisiko har gennem 2012 bevæget sig mellem -0,7 – 0,3 % hvilket må siges at være med meget lav risiko. Ud fra regnskabet ser det ikke ud til at Djurslands Bank har overtaget ejendomme fra kunder med salg for øje, ligesom Østjydsk Bank. Dette kan igen være med til at styrke troen på at kreditbogen er bedre hos Djurslands Bank, da dette ikke har været nødvendigt. Banken skriver selv at de ikke ønsker at påtage sig risiko som kan få væsentlig indflydelse på bankens økonomiske situation.

Operationel risiko

Det er ikke muligt at se hvor meget den operationelle risiko udgør for banken, idet tallet er gjort op sammen med kreditrisikoen. Der står ikke heller ikke så meget i regnskabet om det, hvorfor det er svært at vurdere på. Men der står dog at banken er opmærksom på det, og søger at minimere risikoen mest muligt.

Likviditet

Djurslands Bank finder selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditetsoverdækning er opgjort til 1.300 mio. kr. i 2012. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 206,5 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Djurslands Bank har en kreditfacilitet i Nationalbanken, hvor man har belånt obligationer for 300 mio. kr., men ellers har de ikke de store. I note 24 kan man se at der selvfølgelig er udløb på likviditeten, som de har lånt andre steder, men det burde være nemt for dem at låne i markedet. De har ikke deltaget i bankpakke 2, hvorfor de heller ikke skal betale en masse likviditet tilbage i løbet af 2013.

Banken har et stabilt indlånsoverskud, som sikrer at banken kan drives sikkert i de kommende år. Indlån er ikke steget specielt gennem året, og banken skriver da også selv i deres årsregnskab at der ikke har været nogen højrentekampagner i perioden, men at det stigende indlån alene kan forklares med at kunderne i stigende grad ønsker at spare op til dårligere tider.

Idet kreditbogen udefra set ser fornuftig ud, og Djurslands Bank ikke har udløb af bankpakker de kommende år vil vi ikke finde det svært for banken at fremskaffe likviditet. Så fremtiden ser, rent likviditetsmæssigt rigtig fornuftig ud for Djurslands Bank.

Tilsynsdiamanten

Djurslands Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynets diamant på 5 punkter. De ligger fint indenfor på alle 5 punkter. Der er ikke rigtigt nogle af punkterne hvor de nærmer sig grænsen, så det vurderes at de er meget fornuftigt stillet, som situationen er pt., i hvert fald ud fra tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamant pr. 31. december 2012

	Finanstilsynets grænseværdier	Djurslands Bank
Store engagementer	< 125%	71,5%
Udlånsvækst	< 20 %	-8,6%
Likviditetsoverdækning	> 50%	206,5%
Stabil funding	< 1,00	0,68
Ejendomseksponering	< 25%	12,0%

Figur indsat fra Djurslands Banks årsrapport 2012 side 12

Delkonklution

Djurslands Bank har en rigtig fin kapitalstruktur. Banken har ikke haft underskud gennem de seneste 5 år, hvorfor overskuddene har bidraget positivt til bankens kernekapital. Banken har ingen ansvarlige lån og et mindre lån i form af hybrid kernekapital. Banken har ligesom Østjydsk Bank opgjort deres solvens efter standardmetoden, men det vurderes ikke at der er nogle udfordringer forbundet med overgangen til 8+ modellen. Banken har endda mulighed for at kunne indfri den hybride kernekapital og spare renteudgiften hertil, idet deres

nuværende overdækning er fornuftig. Banken fremstår meget solid og har fint styr på de nye Basel III regler, hvorfor der ikke er de store udfordringer fremadrettet. Det vil dog være en fordel at få øget kernekapitalen yderligere de kommende år, enten ved overskud eller evt. en aktieemmision. Likviditetsmæssigt har de en rigtig fin overdækning, og står ikke overfor at skulle indfri en masse likviditet de kommende år. Så kapital- og likviditetsmæssigt fremstår Djurslands Bank som et meget veldrevet pengeinstitut.

Nøgletalsanalyse[35]

I det kommende afsnit vil vi prøve at udregne nogle nøgletal for de 2 pengeinstitutter for at kunne sammenligne dem op mod hinanden på de forskellige områder.

Rentemarginalen

Rentemarginalen viser forholdet mellem den gennemsnitlige indlåns- og udlånsrente, og udregnes som renteindtægter fratrukket renteudgifter i forhold til udlån. Eller alternativt nettorenteindtægter i forhold til udlån. Tallet kan benyttes til at se hvad bankerne tjener på deres kunder, modregnet hvad der betales reelle fundingomkostninger. Det siger altså lidt om hvor god indtjeningsevnen er for pengeinstituttet. Tallet skal dog tages med et vist forbehold da der både indregnes udgifter til kapital, og likviditet. Tallene er udspecificeret i regnskabet.

Vores udlånsrente er taget som renteindtægterne af udlån op i samlet udlån, mens indlånsrenten er taget som renteudgifter af indlån op i samlet indlån. Så i disse tal er der alene tale om rene rentesatser som siger noget om hvad kunderne får for deres penge, eller betaler for deres lån. Rentemarginalen er alt inklusive, altså er her medregnet alle samlede renteindtægter mod alle renteudgifter (Se evt. regnskabernes note for renteindtægter og renteudgifter.

[35] I nøgletallene er de seneste 5 års regnskabstal brugt

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Se bilag 1

Østjydsk Bank har gennem de seneste 5 år haft en relativ stabil rentemarginal. Østjydsk Bank har gennem de fleste af årene haft et indlånsunderskud, som har gjort at Østjydsk har skullet låne i markedet, for at kunne fastholde sine udlån. Østjydsk har som skrevet i afsnittet om lovgivning benyttet sig af bankpakke 2 til at fremskaffe hybrid kernekapital, ansvarlige lån og udstedt obligationer. Ser man efter på renteudgifterne er de steget fra 126 mio. kr. i 2010 til 162 mio. kr. i 2012. Her er der dog primært tale om høje rente til den ansvarlige kapital. I samme periode har banken formået at sænke deres udlån. Så Banken har trods en øget renteudgift, formået at hæve renten hos kunderne mere end det, hvilket tyder på at kunderne i banken har oplevet stigende rente på deres lån. Østjydsk Bank har gennem 2012 tiltrukket meget indlån, hvorfor indlånsudgifterne er steget. I 2012 og 2013 har de desuden udløb på obligationer med statsgaranti, hvorfor renteudgiften bliver mindre.

Østjydsk Bank har som man kan se fået flere renteindtægter, og man kan se at de gennem alle 5 år har fået en højere rente fra deres kunder end Djurslands Bank. Ser man realistisk på det, må det alt andet lige betyde at Østjydsk Banks kunder er dårligere, idet de ellers har haft mulighed for at få en billigere rente andre steder, eks. i Djurslands Bank. Østjydsk Bank betaler klart mere for deres indlån end Djurslands Bank. Gennem alle 5 år har Østjydsk Bank betalt ca. 1 % mere i rente for deres indlån end Djurslands Bank. Samtidigt har de haft store udgifter til både likviditet udover indlån men også ansvarlige lån til dækning af basiskapitalen. Der har tilbage i 2008 været et stort indlånsunderskud, som man nu har lukket.

Dette er sket ved at tiltrække indlån fra andre steder, hvilket som regel betyder en høj rentesats til indlånskunderne.

Djurslands Bank har modsat Østjydsk Bank formået at hæve deres rentemarginal gennem perioden, hvilket kunne tyde på, at kunderne både har fået lavere indlåns satser, men også lidt højere udlånssatser. Det må siges at være fornuftigt at få hævet marginalen, således at der er afsat til højere nedskrivninger, som det tyder på vil fortsætte i de kommende år. Djurslands Bank har i deres årsregnskab skrevet at deres kunder ikke har ønsket at låne så meget som tidligere, hvilket selvfølgelig gør det svært at fastholde indtjeningen. Derfor er det så også så meget bedre at de kan hæve deres rentemarginal. Djurslands Bank er også begunstiget af ikke at have en masse dyre ansvarlige lån og hybrid kernekapital der skal forrentes. Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år givet væsentligt mindre i indlånsrente, samt for kapitalfremskaffelse, som de ikke rigtigt har haft behov for. Dette resultere så også i at Djurslands Banks kunder alt andet lige har fået en bedre rente på udlån, hvis man kigger på et gennemsnit, end Østjydsk Banks kunder. Lader man de frie markedskræfter snakke, burde dette betyde at Djurslands Bank har bedre kunder en Østjydsk Bank.

Ser man på gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark hedder gennemsnittet 5,20 %[36] vi kan konkludere at Djurslands Bank ligger lige i midten, mens Østjydsk Bank har et lavere snit end gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Som skrevet ovenfor er Østjydsk Banks problem at de har giver for meget i renter for indlån og kapitalfremskaffelse, hvilket trækker tallet væsentligt ned.

Wacc

Wacc er et udtryk for hvad et pengeinstitut giver for sin finansiering, både fremmedfinansieringen, men også hvad det koster at forrente egenkapitalen med. Tallet giver en indikation af prisen, som pengeinstituttet betaler for at fremskaffe deres kapital. Formlen deles op i 2 led. Første led fortæller prisen på fremmedkapital, mens andet led fortæller, hvad egenkapitalen koster banken.

[36] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx - Udregning af tallene på side 8

Jo lavere WACC, jo bedre konkurrenceevne burde pengeinstituttet have over for sine konkurrenter. Nøgletallet bør være lavere end pengemarkedsrenten der sammenlignes med, i dette tilfælde den gennemsnitlige 3 måneders CIBOR for ét kalenderår, da man ellers finansierer sig dyrere end markedet. I nogle år med faldende renteniveau, kan WACC'en dog kommer over markedsrenten, da justeringen af finansieringen sker langsommere end markedsrenten ændrer sig.

Såfremt WACC generelt ligger højere end pengemarkedsrenten på længere sigt, er det en teoretisk antagelse, at det vil være bedre for pengeinstituttet, at sælge deres aktiver, betale deres passiver og placere deres likviditet til pengemarkedsrenten for at opnår en bedre forrentning til deres ejere. Hertil skal der dog inddrages flere synsvinkler og vurderinger, før antagelsen er den rigtige i den virkelige verden. I den normale verden vil en bank jo til enhver tid låne ud dyrere end det den låner til, hvorfor der vil være tale om en indtjening uanset hvad.

Formellen beregnes som:

Wacc = kd *(1-T)*L + Ke*(1-L)

k_d	= Omkostninger af de rentebærende passiver
T	= Selskabskatteprocent
L	= Forholdet mellem passiver og aktiver
k_e	= R(f) + beta(km-rf) (Capital accet pricing modellen)

Første led i WACC er Kd. Kd beregner de rentebærende omkostninger til fremmedkapital. En høj Kd i forhold til de andre pengeinstitutter tyder på, at der er en højere risiko i pengeinstituttet set i forhold til øvrige pengeinstitutter. Kd er betegnelsen for den rente investorerne får ved, at indskyde sine penge i selskabet, og de vil selvfølgelig have sig betalt for den risiko, som de påtager sig.

Den sidste del af formlen Ke udtrykker kravet fra investor til forrentningen af egenkapitalen. Formellen er opbygget som CAPM modellen og beregnes således:

R(f) står for den risikofrie rente, som vi i vores tilfælde har sat til 4 %. Typisk bestemmes den risikofri rente som værende den gennemsnitlige rente på en 10 årig dansk statsobligation. I

Beta beskriver den systematiske risiko. Ved at fastsætte beta til 1 forudsætter vi, at den systematiske risiko i begge pengeinstitutter er lig hinanden. Derved kan vi sammenholde Østjydsk Banks WACC med Djurslands Banks WACC. Såfremt Beta sættes lavere end 1, betyder det, at den systematiske risiko er lavere end vores benchmark, hvilket kan være tilfældet i de nye SIFI banker i Danmark. Sidste del af Ke, nemlig Km, fortæller investorernes forventede markedsafkast for virksomheden. Vi fastsætter et afkast på 8 % set over en længere periode, dette vurdere vi som værende nogenlunde realistisk set ud fra det nuværende marked.

I vores beregning ovenfor har vi fastsat de forskellige variabler. Den risikofrie rente er bestemt til 4 %, markedsafkastet til 8 % og beta til 1. Det giver en forventet egenkapitalforrentning på 8 %, hvilket passer meget godt med Djurslands Bank, men er langt fra virkeligheden i Østjydsk Bank.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr (gns.)	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

SE BILAG 2

Her ser man tydeligt en forskel på de 2 banker. Østjydsk Bank har haft en WACC nogenlunde som Djurslands Bank fra 2008 – 2009, hvor der begynder at komme et spring mellem dem. Der hvor forskellen ses i størst er på den venstre side, hvilket siger os at Østjydsk Bank har fået noget dyr finansiering fra 2010 til 2012, i forhold til Djurslands Bank. Vi ved at Østjydsk Bank har deltaget i Bankpakke 2, som helt sikkert har været forholdsvis dyrt for banken,

ligesom Østjydsk Bank selv skriver i deres 2012 regnskab at de gennem de seneste år har tiltrukket meget indlån til banken. Når man tiltrækker indlån andre steder fra, er der typisk tale om at der tilbydes en rente som er højere set i forhold til andre pengeinstitutter i markedet. Ellers ville man jo ikke være i stand til at tiltrække indlån. Forskellen ses bedst i 2012 hvor der er en forskel på 1,03 % på finansiering af fremmed kapital. Østjydsk Bank skal altså have en højere rente end Djurslands Bank alene for at kunne indtjene det samme til bundlinjen.

Højresiden som siger noget om hvad egenkapitalen koster har også udviklet sig gennem årene. Her ses udviklingen også mest tydelig i 2011 og 2012 hvor der nu er en forskel på 0,45% mellem bankerne. Vi bruger selvfølgelig højresiden til at fremskaffe WACC, men det er den venstre side der er bedst at se på, da vi her har et rent tal for fremmed kapitalen. Østjydsk Bank har alt andet lige en ”pænere” højre side, idet deres egenkapital er blevet væsentligt mindre efter meget dårligt 2012 resultat.

Ser man på Østjydsk Bank er den bedst indtjenende bank, når man ser på selve basisforretningen, er det imponerende at de betaler så meget mere for kapital end Djurslands Bank. Dette betyder alt andet lige, at renten for Østjydsk Banks kunder er højere end Djurslands Bank, både hvad angår indlån og udlån. Østjydsk Bank betaler 1 % mere for kapitalfremskaffelse til kunder med indlån eller fremskaffelse af kapital i markedet end Djurslands Bank.

Set over hele perioden 2008 – 2012 er fremmedkapitalen blevet meget billigere, såfremt vi sammenligner med CIBOR 3 som har udviklet sig fra 5,2 % i 2008 til 0,62 % i 2012. Dette siger os at begge banker p.t. finansierer sig dyrere end pengemarkedet. Men som skrevet tidligere skal det ses over tid, hvorfor begge pengeinstitutter selvfølgelig har en berettigelse i det nuværende marked, såfremt de kan få en højere rentemarginal fra deres kunder.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten

I det kommende afsnit ser vi på 2 næsten ens tal, som fortæller lidt det samme. Nemlig hvor effektiv pengeinstituttet er til at tjene penge hvor gang der bliver ofret en omkostningskrone.

Indtjening pr. omkostningskrone opgøres som den samlede indtjening i forhold til de samlede udgifter, og dermed opgøres nøgletallet inklusiv kursreguleringer og nedskrivninger. På denne måde indgår nedskrivninger altså i nøgletallet, hvilket betyder tallet vil være mindre end 1, såfremt pengeinstituttet har haft et negativt resultat i løbet af året. I et senere afsnit vil vi gennemgå nedskrivningerne, idet de påvirker dette tal kraftigt.

Omkostningens procent siger ligesom indtjening pr omkostningskrone noget om hvor effektiv banken er. Omkostningsprocenten er dog uden de variable kursreguleringer og nedskrivninger, hvorfor tallet alene siger noget om hvor effektivt banken drives på den primære forretning, nemlig basisindtjeningen. Altså hvor meget benyttes til omkostninger, når man investere en krone i den reele bankdrift. Ringkøbing Landbobank er et af landets mest veldrevne pengeinstitutter, og de slår selv meget på en lav omkostningsprocent på 32,2%[37] Begge nøgletal viser effektiviteten i pengeinstitutterne. Omkostningsprocenten udregnes således:

(udgifter til personale + administration + afskrivninger på anlægsaktiver) / (netto rente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter)

	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[38]	1,25	1,08	1,04	1,04	0,61
Omkostningsprocent	50,32%	48,33%	49,96%	50,03%	51,02%
Djurslands Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[39]	1,10	1,21	1,21	1,14	1,25
Omkostningsprocent	68,26%	71,99%	73,04%	70,87%	67,71%

Se bilag 3

Østjydsk Bank har en rigtig fornuftig omkostningsprocent, hvilket siger at de har tilpasset sine aktiviteter rigtigt fornuftigt, og ikke har for store omkostninger. Danske Bank har selv lavet en målsætning om at komme ned omkring 46% i 2015, og ligger i øjeblikket med en omkostningsprocent i nivaeuet 55%[40] Så Østjydsk Bank outperformer faktisk Danske Bank på omkostningsprocenten, hvilket må siges at være meget godt. Østjydsk Bank har som skrevet i

[37] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx
[38] Taget fra årsregnskabet 2012 side 35
[39] Taget fra årsregnskabet 2012 side 21
[40] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx

et tidligere afsnit lukket filialer og fyret medarbejdere gennem 2012, hvilket gerne skulle gøre at omkostningsprocenten kommer yderligere ned. Samtidigt har de igangsat tiltag til at minimere de risikovægtede poster, og også her kan der være mulighed for at finde tiltag der får omkostningsprocenten længere ned. Østjydsk Bank har lagt meget stabil i perioden, hvilket kunne tyde på at man har haft en fornuftig fokus på omkostninger hele tiden. Alene udfra omkostningsprocenten, kan man sige at de har en sund basisforretning og basisindtjening. Det er næsten umuligt at komme ned i nærheden af Ringkøbing Landbobank som er unikke, når man ser på nøgletallet omkostningsprocent.

Ser vi på indtjeningen pr. omkostningskrone indeholder dette tal nedskrivninger gennem årene, hvorfor det er meget anderledes, og ikke nær så godt. Ser vi på tallet for 2012 ligger tallet på 0,61 hvilket betyder at for hver omkostningskrone har de fået 0,61 igen. Altså et tab på ca. 40% hvilket er uacceptabelt. Tallet skyldes selvfølgelig alene den store nedskrivning for 2012. Ser man på de sidste 5 års har tallet lagt i niveauet 1,04 – 1,25 og er langt fra ligeså prangende som omkostningsprocenten. Det skyldes selvfølgelig at der har været nedskrivninger af væsentlig karakter gennem de seneste 5 år, og det er reelt kun i 2008, men kan sige at de har styr på forretningen og har leveret et nogenlunde tal. Så man kan konkludere at Østjydsk Bank har en rigtig sund basisforretning, men samtidigt nogle meget dårlige udlån, som betyder store nedskrivninger. Fokus for Østjydsk Bank må klart være at få styr på udlånsbogen og sikre, at der ikke i fremtiden skal nedskrives store beløb på udlån. Men det er også et at de områder, de selv skriver, at der er fokus på[41]

Djurslands Bank har haft stabile nøgletal gennem alle årene, og har haft en omkostningsprocent i niveauet 67 % - 73 % uden de store udsving. I 2012 har de en omkostningsprocent på 67 % hvilket langt fra er prangende, når man ser sammenligner med eks. Østjydsk Bank. Dette kan tyde på at man ikke tjener nok penge på sine udlån og gebyrindtægter, men også at der er for store omkostninger i banken. Det er klart et at de steder hvor Djurslands Bank har mulighed for at optimere deres forretning, således den tilpasses og giver en fornuftig bundlinje. Skal Djurslands Bank ned på en omkostningsprocent på 50 % skal de spare omkring 50 mio i forhold til 2012 regnskabet hvilket er meget. Omvendt kører deres forretningsmodel fornuftigt, og de har ingen problemer. Så det er jo ikke sikkert at de prioritere dette. Det kan sagtens være de ønsker at være lokale med mange små filialer, med

[41] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5154176.ece

dertil højere omkostninger. Det er vigtigt for de små banker at differrancere sig i forhold til de store. Danske Bank har eksempelvis gjort det modsat og lukket alle mindre afdellinger over en kam, da de ikke var rentable. Så for kunderne er det rart at der er denne mulighed for at vælge en lokal bank, med en afdeling i de små byer, hvor der mulighed for at ordne sine bankforretninger. Så vi tror det er en bevist strategi for Djurslands Banks bestyrelse, at det kører på denne måde med en høj omkostningsprocent, som alt andet lige giver kunderne et højere service niveau, her i blandt mulighed for kassekspeditioner.

Ser man på indtjening pr omkostningskrone ligger Djurslands Bank sig også stabilt mellem 1,10 og 1,25 gennem de seneste 5 år. Tallet er ikke prangende, men modsat Østjydsk Bank skyldes det lave tal ikke nedskrivninger. Derimod tjener Djurslands Bank bare ikke de samme penge på den primære bankdrift. Nedskrivningerne har været nogenlunde stabile gennem de seneste 5 år. Så den relativt højere omkostningsprocent er altså her medvirkende til at indtjening pr omkostningskrone ikke er højere, set i forhold til at Djurslands Bank har kørt med overskud alle årene. Omvendt må man sige at det er positivt at have haft en indtjening pr. omkostningskrone der har været positiv alle årene. Det kan igen være en vurderingssag, at Djurslands Bank ønsker at bruge nogle flere omkostninger, for at sikre at banken er veldrevet og har styr på sin kreditbog, og dertil lavere nedskrivninger.

Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard

Et andet nøgletal der siger noget om effektiviteten i pengeinstitutterne, er indtjeningen pr. medarbejder, som giver et godt billede af hvor meget den gennemsnitlige medarbejder leverer til bundlinjen, opgjort som årets resultat før skat set i forhold til antal gennemsnitlige beskæftigede i løbet af året. Da dette nøgletal også medregner de konjunkturfølsomme nedskrivninger og kursreguleringer, kommenteres der i stedet på netto rente- og gebyrindtægter pr. medarbejder, for at se udviklingen i basisindtjeningen.

Derudover kan man bruge nøgletallet medarbejdere pr. balancemillard til at se effektivteten af medarbejdernes arbejde i pengeinstitutterne. Nøgletallet kan give en indikation af medarbejdernes effektivitet og kan derfor være en hjælp til ledelsen til at vurdere, om banken har tilpasset deres ansatte i forhold til instituttets balancestørrelse.

Ved beregning af nøgletallet skal det nævnes, at større pengeinstitutter ofte vil have færre medarbejdere i forhold til deres balance, da de via stordriftsfordele kan opnå flere besparelser. Modsat ser vi også eksempler på mindre pengeinstitutter, som har et lavt Medarbejder pr. balancemilliard niveau.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance (i tkr.)	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance (i tkr.)	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Kilde: Taget udfra regnskabstallene

Østjydsk Bank har gennem de seneste år formået at øge deres basisindtjening pr medarbejder fra 1.859 mio. kr. i 2008 til 1.977 mio. kr. i 2012 hvilket er en rolig med fornuftig fremgang. I perioden er balancen også øget væsentligt, samtidigt med at det er begrænset hvor mange medarbejdere der er ansat. Så udviklingen har været rigtig positiv for Østjydsk Bank. Ser man på medarbejdere pr balancemillard er faldet stabilt fra 25 medarbejdere pr balancemillard til nu omkring 20 medarbejdere pr balancemillard. Det er rigtigt fornuftigt for banken, og det tyder på at banken er tilpasset på mange områder. Dog kan der måske hentes yderligere basisindtjening ved at tilpasse banken, som de er i gang med ved at lukke filialer ned. Det er selvfølgelig usikkert om kunderne og de dygtige medarbejdere ønsker at forsætte med at være kunde i Østjydsk Bank, som er under pres i øjeblikket.

Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år øget deres basisindtjening pr medarbejdere fra 1.210 mio. kr. i 2008 til 1.446 mio. kr. i 2012 hvilket også er en fornuftig stigning. Men der er stadigt langt op til Østjydsk Banks medarbejdere som har genereret noget bedre overskud pr. medarbejder. Skal Djurslands Bank op på samme indtjening pr. medarbejde ud fra nuværende balance skal de kun være 137 medarbejdere, eller øge deres indtjening med 100 mio. kr. i

basisindtjeningen. Så Østjydsk Banks medarbejdere løber bare stærkere hvad angår basisindtjening pr medarbejder, eller også er de bedre til at få flere forretninger på gaflen, når de snakker med deres kunder. Alternativt kan det skyldes, at de har dårlige kunder, som de kan tage en høj rente på, og som ikke har mulighed for at flytte til et andet pengeinstitut.

Djurslands Bank er dog på rette vej, og har de seneste år optimeret banken med færre medarbejdere, med nogenlunde samme balance. Så der må alt andet lige være muligheder for at optimere den primære bankforretning, for at kunne opnå et endnu bedre basisresultat. Det er ikke sikkert at banken ønsker at skulle tjene ligeså mange penge som eks. Østjydsk Bank, men vægter mange lokale afdelinger højere. Det vil alt andet lige være med til at øge antallet af medarbejdere og omkostningerne. Igen er det fint at markedet bliver differenceret, da alle de store banker lukker de små afdelinger. Nykredit og Danske Bank er sågar gået over til rene web-afdelinger, hvor man ikke bliver tilknyttet en rådgiver, men kan ringe ind til en rådgivningscenter i stedet. Dette er selvfølgelig med til at minimere omkostningerne for pengeinstitutterne.

Egenkapitals gearing

Man kan også vælge at se på pengeinstitutternes risiko ved at måle på egenkapitals gearing, altså hvor stort et udlån har de i forhold til deres egenkapital. Jo større gearing, jo mindre ballast har pengeinstituttet til at stå imod nedskrivninger, hvilket i sidste ende siger noget om risikoen i pengeinstituttet. Man ser typisk at gearingen er forholdsvis større i større pengeinstitutter, da udlånsporteføljen her typisk er diversificeret både branchemæssigt, geografisk mv, hvilket sikrer kreditrisikoen ikke nødvendigvis bliver væsentlig højere. Danske Bank har i 2012 en samlet egenkapitals gearing på 12,1[42], mens sektoren i 2012 i gennemsnit havde en gearing på 12,34[43] (for gruppe 3-institutter alene var det 3,7). Så her ser man en tendens til at de store banker geare egenkapitalen mere, idet de alt andet lige har noget større mulighed for at diversificere deres udlån noget bedre end mindre pengeinstitutter med en meget koncentreret geografi. Samtidigt er der en klar tendens til at gearingen er blevet mindre gennem de seneste 5 år, hvilket selvfølgelig skyldes at der har været tilbageløb på

[42] Danske Banks 2012 regnskab
[43] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx Side 9

udlån, samtidigt med at de fleste pengeinstitutter de seneste år er kommet med gode regnskab, som har øget egenkapitalen.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
Egenkapitals gearing	**7,01**	**7,39**	**7,57**	**6,83**	**8,36**
Djurslands Bank					
Udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
Egenkapitals gearing	**7,20**	**6,12**	**5,61**	**5,60**	**4,76**

Kilde: Taget udfra regnskabet

Østjydsk Bank har gennem perioden lagt med en nogenlunde stabil egenkapitals gearing omkring 7, hvilket dog også er noget over gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Så man kan sige at Østjydsk Bank har taget en højere risiko end andre mindre pengeinstitutter. Det er selvfølgelig fint når det går godt for de brancher man låner penge ud til, men i nedgangstider er det aldrig godt med en for høj gearing. Østjydsk Bank har selvfølgelig tabt store penge i 2012, hvilket tærer på egenkapitalen, men ville med et 0-resultat i 2012 stadig ligger med en noget højere gearing end andre gruppe 3 pengeinstitutter. I øjeblikket hvor Østjydsk Bank oplever nedgangstider, vil en høj gearing alt andet lige resultere i højere risiko set i forhold til andre pengeinstitutter med en lavere gearing.

Djurslands Bank har omvendt formået at sænke deres gearing gennem de seneste 5 år, hvilket er sket i kraft af et relativt stort tilbageløb på udlån, kombineret med 5 positive regnskaber gennem årene, hvilket har styrket egenkapitalen. Djurslands Bank ligger sig nogenlunde tæt op af gennemsnittet for øvrige gruppe 3 pengeinstitutter. Djurslands Bank har derfor ikke så stor en risiko, hvis man sammenligner med Østjydsk Bank som har gearet deres egenkapital noget mere.

Rentabilitet

For at se hvor rentabelt et pengeinstitut er, kan man se på 2 nøgletal. Det første tal vi kan se på er ROE (rate of return of equity) eller egenkapitals forrentning, som det danske ord er. ROE viser virksomhedens evne til at forrente egenkapitalen. Eller hvilket afkast, som ejerne

har opnået af den kapital, de har investeret i virksomheden. Tallet findes ved at årets resultat før skat sættes i forhold til egenkapitalen * 100.

ROA (Return on Assets) siger noget om hvor stort et afkast man får på sine samlede aktiver, på dansk kaldet afkastningsgraden. Tallet er et udtryk for den omsætning virksomhedens aktiver skaber. Tallet findes ved at tage årets resultat før skat sat i forhold til de samlede aktiver*100.

Begge tal siger noget om pengeinstituttets evne til at genere afkast ud fra egenkapitalen eller de samlede aktiver, hvilket selvfølgelig er et at de vigtigste nøgletal, set fra en aktionærs synsvinkel. Dette da han her kan se hvad han kan forvente, set i forhold til en investering i et andet firma, anden branche m.v. Tallet er samtidigt et pengeinstitutterne fokusere meget på, idet det er et vigtigt tal, således man bliver "lækre" overfor kommende investerer. Danske Bank har eks. et mål om at have en egenkapitals forrentning på 12 % i 2015[44] for bedre at være i stand til at tiltrække kommende investorer. Mindre pengeinstitutter har også fokus herpå, hvor Ringkøbing Landbobank topper listen med 18,50 %[45]. De helt små pengeinstitutter mangler fortsat at vise at de er i stand til at komme op på et fornuftigt niveau. Gennemsnittet for egenkapitals forrentning ligger for gruppe 3 pengeinstitutter på 1,45 % i 2012, mens afkastningsgraden ligger på 0,23 % for 2012 for gruppe 3 pengeinstitutterne.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat før Skat	48.452	23.039	13.748	10.460	-202.927
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
ROE	**8,00%**	**3,70%**	**2,10%**	**1,80%**	**-31,70%**
ROA	**0,82%**	**0,38%**	**0,20%**	**0,14%**	**-2,66%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat før Skat	20.522	51.153	48.951	32.064	61.130
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
ROE	**3,40%**	**8,40%**	**7,40%**	**4,50%**	**8,40%**
ROA	**0,31%**	**0,81%**	**0,75%**	**0,49%**	**0,92%**

Kilde: Taget udfra regnskabet, hvor ROE er fundet og ROA er udregnet udfra ovenstående

[44] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx
[45] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx

Østjydsk Bank har selvfølgelig haft et meget dårligt år igennem 2012 hvorfor man ikke rigtigt kan bruge tallet her til noget. Men ser man længere tilbage har de heller ikke tilbage i tiden haft gode tal for ROE og ROA, hvilket selvfølgelig betyder at de ikke er specielt gode til at levere afkast for egenkapitalen og af de samlede aktiver. Grunden hertil skyldes primært at der gennem de seneste 4 år har været store nedskrivninger i deres regnskab, og at Østjydsk Bank derfor har haft meget svært ved at levere en fornuftig bundlinje. For ser man på basisforretningen har de været dygtige, hvorfor deres problem alene er de store udfordringer på deres udlånsbog. Går man tilbage til 2008 har de levet en ROE på 8,00 % hvilket er acceptabelt og er noget bedre en Djurslands Bank. Samtidigt har deres ROA også her været fornuftigt med 0,82 %.

Djurslands Bank har oplevet ene positive resultater og ligger med en ROE mellem 3,4 % og 8,40 % gennem de seneste 5 år. De 8,40 % de har leveret i 2012 er rigtigt fornuftigt, når man ser på andre mindre pengeinstitutter, men er dog også opnået via et ”kanon regnskab” som banken selv udtaler det i sin årsrapport. Dette betyder at Djurslands Bank faktisk generere et fornuftigt afkast på egenkapitalen, eller til aktionærerne, hvilket er rigtigt fornuftigt. Ser man på ROA har tallet også her ligget meget stabilt, men igen kan man ikke sige at tallet er prangende.

ICGR

Kapitalmarkedet har været hårdt ramt af finanskrisen. Dette har medført sværere adgang til kapitalfremskaffelse og generelt stigende priser herpå. De pengeinstitutter, der har et robust kapitalgrundlag, har i dag en konkurrencefordel i forhold til de pengeinstitutter, der har mere spinkle kapitalforhold. Dette skyldes at pengeinstituttets kapitalforhold er afgørende for adgangen til kapital på de store markeder samt medbestemmende for størrelsen på den risikopræmie på renten som udbyderen af kapital vil kræve. Bankernes evne til via positiv konsolidering at fremskaffe kapital til understøttelse af pengeinstituttets solvens og kernekapital for den fortsatte drift er derfor blevet meget vigtigt nu end før krisen.
Man kan beregne en banks evne til at genere kapital ved hjælp af nøgletallet ICGR, der er den engelske forkortelse: *”internal capital generation rate”*[46].

[46] Gup, Benton E. m.fl. ”Commercial Banking”. 2005. 3. udgave. Forlaget Wiley. Side 365.

ICGR viser, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

ICGR udregnes som vist nedenfor:

ICGR: 1/(egenkapital / aktiver) * (ROA) * ((årets resultat – udbytte) / årets resultat)

Det ses af formlen ovenfor, at det er bankens forhold mellem egenkapital og samlede aktiver, samt bankens evne til at skabe en positiv konsolidering, der primært har betydning for bankens evne til at skabe kapital.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
ICGR	6,25%	2,90%	1,38%	1,05%	-27,40%
Djurslands Bank					
ICGR	3,02%	6,29%	5,40%	3,30%	6,22%

SE BILAG 4

Ser man på Østjydsk Bank har de haft en faldende ICGR fra 6,25% i 2008 til -27,40 % i 2012. Det store negative resultat i 2012 skyldes selvfølgelig det negative resultat grundet de store nedskrivninger. Ser vi på hvad vi kan bruge tallet til, skal Østjydsk Bank slanke de risikovægtede poster med 27,40% for at opretholde samme solvens som nu, forudsat at de opnår samme resultat næste år, som de har opnået i år. Der er ikke det store at sige til tallene ellers. De har fra 2008 til 2011 haft en faldende, men stadig positiv ICGR, som gør at de har været i stand til at øge sine udlån, uden at miste solvens.

Djurslands Bank har haft positive resultater alle år og en pæn ICGR, som gør at de selv fremskaffer kapital, således de kan opretholde samme solvens som i dag, hvis de skulle få udlånsvækst de kommende år. ICGR har gennem årene lagt mellem 3,02 % - 6,29 % og ligger for 2012 på 6,22 % hvilket betyder at der er god mulighed for at øge udlånene uden at miste solvensoverdækning.

Delkonklusion

Efter at have set på tallene viser der sig et rimeligt tydeligt billede af de 2 pengeinstitutter. Ser vi på Østjydsk Bank er deres udfordring på basisforretningen at de betaler for meget for deres

likviditet- og kapitalfremskaffelse. Dette er selvfølgelig et udtryk for at markedet har en holdning til at risikoen i Østjydsk Bank nok er højere end gennemsnittet. Sammenligner vi alene prisen for fremskaffelse af fremmedkapital i forhold til Djurslands Bank, betaler Østjydsk Bank omkring 1% mere for fremskaffelsen af denne kapital. Dette er meget når man ser på det, med konkurrence briller. Samtidigt koster det også Østjydsk Bank dyrt at have så mange ansvarlige lån, obligationer via Bankpakke 2 samt den hybride kernekapital.

Selvom Østjydsk Bank har en højere indkøbspris, er de alligevel rigtigt dygtige til at få en højere pris for deres produkt, samtidigt med at de har tilpasset sig deres situation og tjener noget mere end Djurslands Bank, hvis man ser på basisindtjeningen. Østjydsk Bank tjener omkring 0,5 mio. kr. mere pr. medarbejder og er færre ansatte pr. balancemillard. Så der er altså færre ansatte til at lave det samme arbejde. Dette kan man også se, når man kigger på omkostningens procenten som ligger rigtigt flot for et mindre pengeinstitut. Det er svært at danne sig et overblik, hvorfor de er bedre til at levere et basisresultat, men det kan være, at Østjydsk Banks kunder er dårligere, og derfor er villige til at betale mere for produktet, end tilfældet er i Djurslands Bank.

Kigger man på risikoen i Østjydsk Bank har de en egenkapitals gearing der er næsten dobbelt så stor som Djurslands Bank. Så risikoen i Østjydsk Bank er altså også noget højere. Problemet for Østjydsk Bank er deres udlånsbog, som giver dem store nedskrivninger, både i 2012, men også historisk set, hvis man sammenligner med Djurslands Bank. Så alt andet lige må vores antagelse om at relativt dårligere udlånsbog altså holde stik. Mere herom i afsnittet om udlånsbogen. Kigger man på tallene indtjening pr omkostningskrone, ROE, ROA, ICGR er disse selvfølgelig påvirket negativt af det dårlige resultat, hvorfor tallet er negativt. Derfor synes jeg ikke det er relevant at kommentarer på disse tal, da dette selvfølgelig ikke er acceptabelt.

Kigger vi på Djurslands Bank er tallene nogenlunde ens for alle 5 år for dem, hvilket tyder lidt på at de driver pengeinstituttet på den måde de har gjort i mange år, og som de ved virker. De er en ren indlånsbank, og funder sig alene via indlånskroner fra kunderne, mens de på kapitalsiden alene benytter sig af egenkapital. Dette resultere i at deres omkostninger til kapitalfremskaffelse er meget billig, og de har derfor en konkurrencemæssig fordel i markedsområdet set i forhold til Djurslands Bank. De skal altså have en lavere pris for deres

varer, for at tjene det samme. Omvendt er deres omkostningsprocent noget højere end Østjydsk Bank, hvilket skyldes at de er flere ansatte i Djurslands Bank til at behandle en lidt lavere balance. Som tidligere nævnt, tror vi dette er et bevidst valg. Dette gør at Djurslands Banks motor, basisindtjeningen, ikke er helt ligeså god som Østjydsk Bank, og påvirker tallene basisindtjening pr medarbejder, samt medarbejder pr balancemillard negativt. Sammenligner man med Østjydsk Bank skal der fyres mange ansatte, for at opnå samme effektivitet, eller alternativt skal prisen for produkterne skrues væsentligt i vejret.

Udfra Djurslands Banks situation, tror vi dog at det er bevist valg at være relativt dårligere på disse tal, idet de også levere bedre resultater efter nedskrivninger. Djurslands Bank har ikke oplevet finanskrisen så hårdt som andre pengeinstitutter og har leveret positive resultater alle 5 år. Så alt andet lige kan det konstateres at udlånsbogen må være noget bedre, idet nedskrivningerne er mindre, samtidigt med at motoren er dårligere end Østjydsk Bank. Djurslands Bank har en egenkapitals gearing der er 50 % af Østjydsk Banks, hvilket kunne tyde på en lavere risiko set fra investors synsvinkel.

Djurslands Bank har leveret et ROE på 8,40 % hvilket må betegnes som OK, men omvendt heller mere end godkendt, hvis men ser på hvad investorer forventer at få ud af sin investering. Djurslands Bank har muligheder for at tilpasse organisationen, således de kan fremstå endnu bedre overfor investorer, men dette vil sandsynligvis kræve færre ansatte, for at de kan komme i mål. Det er aldrig nemt at hæve prisen overfor ens kunder på kort sigt, hvorfor den eneste og nemmeste vej vil være at slanke medarbejderstaben. Det kan evt. ske ved at sammenlægge nogle af de små afdelinger, for at opnå nogle lavere omkostninger.

Udlånsbogen

Når man har med en finansiel virksomhed, gælder det selvfølgelig om at låne nogle penge ud, og få pengene betalt tilbage. Derfor er det selvfølgelig en væsentlig ting at se hvordan udlånsbogen ser ud i et pengeinstitut i forhold til et andet pengeinstitut, specielt når man snakker en overtagelse eller en fusion. Vi har i vores opgave allerede skrevet om hvordan pengeinstitutternes nøgletal og regnskaber ser ud. Derfor vil det også være en god idé at prøve at se hvordan udlånsbogen ser ud. Vi har selvfølgelig ingen mulighed for at gå ind i de enkelte engagementer, så vores billede af udlånsbogen vil alene være ud fra regnskabstallene, samt

risikorapporter. Vi har valgt kun at se på situationen i dag, da vi ikke mener det giver nogen mening at se på udlånsbogen historisk set. Dog vil nogle af tallene være med en tidhorisont på 5 år tilbage i tiden.

Samlet kredit maksimum

Pengeinstitutternes samlede udlån udgør selvfølgelig hovedparten af forretningen, men derudover er der også mulighed for pengeinstitutterne at have kredittilsagn, i form af kassekreditter, samt stillede garantier som vi ikke kan se på balancen.

	Østjydsk Bank	Djurslands Bank
Udlån	4.695.276	3.609.442
Garantier	1.499.925	880.905
Kredittilsagn	946.036	1.895.961
Samlet	7.141.237	6.386.308

Kilde: Taget ud fra regnskabstallene

Tallene ovenfor er hentet fra regnskaberne. Som man kan se har Østjydsk Bank samlede udlån der er ca. 1 mia. mere i udlån end Djurslands Bank. Omvendt benytter Djurslands Bank sig noget mere af kredittilsagn end Østjydsk Bank, hvilket kunne tyde på at der ligger mange uudnyttede kreditter i Djurslands Bank. Her har kunderne mulighed for at trække på, såfremt kunderne vurdere dette vil være en god ide. Østjydsk Bank har samtidigt nogle flere garantier end Djurslands Bank, hvilket tyder på en højere aktivitet hos Østjydsk Banks kunder. Ser vi bort fra uudnyttede træk på kreditter, må man altså sige at Østjydsk Bank har noget mere udlån og aktiviteter end Djurslands Bank. Omvendt er der selvfølgelig også en risiko ved at have en højere krediteksponering. Vi har tidligere vist at Østjydsk Banks kunder betaler mere i rente i gennemsnit end kunderne i Djurslands Bank, så det bliver spændende at se om kunderne i Østjydsk Bank også er af højere risiko end kunderne i Djurslands Bank. Dette vil vi se nærmere på de kommende afsnit.

Udlånssammensætning

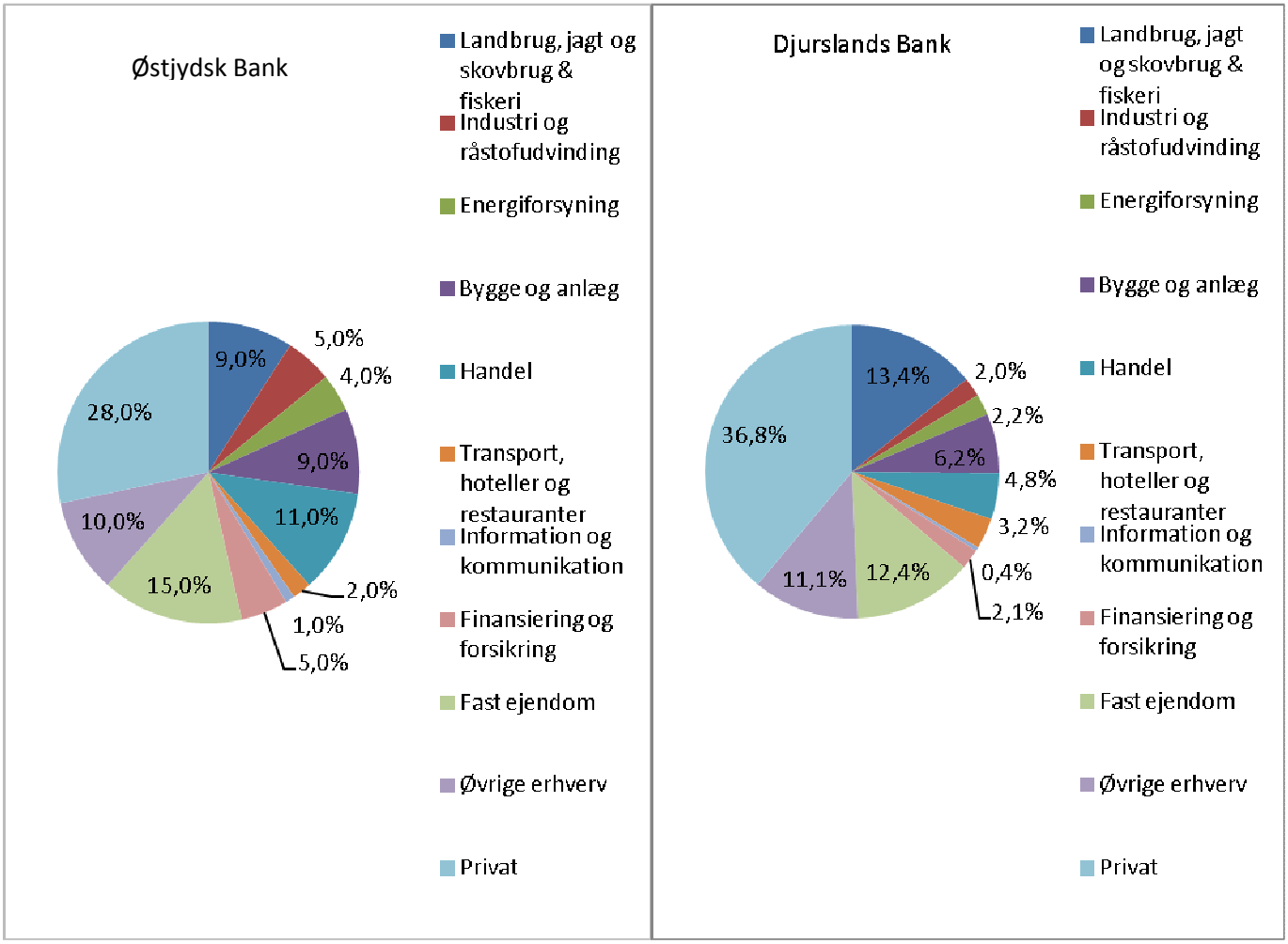

Kilde: Taget fra regnskaberne

Når man ser på pengeinstitutters udlånsbog er det selvfølgelig vigtigt at man ikke er eksponeret for hårdt mod enkelte sektorer. Derfor vil det selvfølgelig være optimalt at have spredt sin udlånsbog over så mange brancher og så meget geografi som overhovedet muligt, idet der altid vil være opture og nedture for de enkelte brancher på skift. Under finanskrisen var det primært ejendoms sektoren og landbrugene der blev ramt. I dag har finanstilsynet mere fokus på end før på private engagementer, specielt hvor der er afdragsfrihed til stede, idet der jo på et tidspunkt skal betales afdrag på lånene.

Ser vi på de 2 banker kan vi se på Østjydsk Bank at der kun er lånt 28,0 % ud til private engagementer, hvilket betyder at næsten ¾ dele af bankens samlede udlån er lånt ud til erhvervskunder, hvor risikoen for større tab alt andet lige er større, idet engagementerne enkeltvis er noget større. Østjydsk Banks største erhvervs sektorer er fast ejendom med 15% og information og kommunikation med 11 %, mens landbrug kun vejer 9,0% hvilket er meget fornuftigt når man ser på at det også er her, finanstilsynet fortsat har stor fokus. Specielt efter de nye regler for landbrugsjord i 1. kvartal 2012[47].

Kigger man på Djurslands Bank har de en noget højere andel af private engagementer, hvilket er meget fornuftigt, idet der historisk set er tabt mindre på private engagementer, end der er på erhvervsengagementer. Djurslands Bank har Landbrug (13,4%), Fast ejendom (12,4%) og Øvrig erhverv (11,1%) som deres største poster. Så de har lidt mindre fast ejendom end Østjydsk Bank, men har omvendt en noget højere andel af landbrugskunder i deres udlånsbog.

Men udfra en samlet betragtning må det siges at deres udlånsbøger er nogenlunde ens, idet intet enkelt erhverv udgør mere end 15%. Godt nok kan man sige at Østjydsk Bank primært er en erhvervsbank, mens Djurslands Bank har bedre styr på de samlede tal. Men risikomæssigt har de rimeligt styr på at ingen enkeltsektor på erhvervsområdet kan vælte dem.

Nedskrivninger

Østjydsk Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,8%	1,7%	2,2%	1,9%	5,3%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,2%	3,5%	5,6%	6,6%	9,6%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,8%	1,2%	2,0%	2,7%	2,8%
Djurslands Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,5%	0,9%	0,7%	0,8%	1,0%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,0%	2,9%	3,6%	3,4%	4,1%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,5%	0,7%	1,0%	1,1%	0,7%

Kilde: Taget fra regnskaberne

Et pengeinstitut lever primært af at låne penge ud, og selvfølgelig få dem tilbage fra kunderne. Det er selvfølgelig vigtigt at få pengene tilbage fra kunderne, idet man ellers på et

[47] http://www.finanstilsynet.dk/da/nyhedscenter/pressemeddelelser/2012/fortsat-forhoejet-risiko-paa-udlaan-til-landbrug.aspx

tidspunkt krakker såfremt dette ikke sker. Det er set med flere pengeinstitutter gennem de seneste år. Pt har vestjyskBANK store problemer, som primært stammer fra dårlige lån, hvor kunderne ikke er i stand til at betale deres forpligtelser tilbage til banken.

For at vise hvor dygtige, et pengeinstitut er til at få sine penge ind fra kunderne kan man se på nedskrivningerne i løbet af et år, de akkumulerede nedskrivninger, men også på lån med nedsat rente. Det kunne også være interessant at se på hvor meget pengeinstitutterne afskriver endeligt, således de er endeligt tabt fra korrektiv kontoen. Derfor vil vi også kommentere kort på disse tal.

Ser man på Østjydsk Bank har deres nedskrivningsprocent være meget stabil i perioden fra 2009 til 2011, hvor 2012 som de selv skriver har været helt katastrofalt. Men ser man på den akkumulerede nedskrivningsprocent viser den samtidigt at stort set alle nedskrivninger er tilskrevet korrektiv kontoen, og ikke specielt meget er endeligt nedskrevet. Dette tyder på at Østjydsk Bank har haft en tro på at fremtiden har været bedre for kunderne, således at kunderne i fremtiden har kunnet betale deres fordringer tilbage til banken. Desværre har nedgangsperioden været noget længere end man har turdet håbe på, så kigger man på den store nedskrivning i 2012 sammenholdt med den akkumulerende nedskrivningsprocent, viser det også at Østjydsk Bank har afskrevet store beløb i 2012 på deres kunder. De har altså opgivet at få pengene tilbage.

Kigger man i regnskabet kan man se de opgivet at få 111 mio. kr. tilbage fra deres kunder, som har været nedskrevet tidligere. Dette er selvfølgelig med til at ”slanke” den akkumulerede nedskrivningsprocent, men er langt fra sundhedstegn. Samtidigt må det betegnes som meget skræmmende at de har opgivet at få 44 mio. kr. tilbage i 2012 hvorpå der ikke i forvejen var nedskrevet på overhovedet. Dette tyder på, at banken har tabt store beløb på kunder, som banken har set som ”gode kunder”, hvorfor de ikke har haft markeret en nedskrivning på disse. Dette kan kun bekræfte deres egen mistanke om de nedskrive tidligt nok i forløbet på deres kunder.

I dag har Østjydsk Bank ca. 10 % af de samlede lån, som de har nedskrevet på. Derfor ser vi det som meget skræmmende, at der pludselig kan dukke store beløb op, som tabes endeligt, når Østjydsk Bank selv ser kunden som god. Et våben, pengeinstitutter med udfordringer kan

bruge, er at nedsætte renten på udlån, således at kunden får nemmere ved at betale pengene tilbage. Her ligger kun 2,8 % af lånene med nedsat rente, hvilket er meget lidt, når man ser på den samlede nedskrivningsprocent. Derfor kan man reelt sige at det er lidt unfair i vores tidligere sammenligninger på basisindtjening, idet Østjydsk Bank beregner fuld renteindtægt på lån, hvor de faktisk ikke selv regner med at få pengene igen. Østjydsk Bank har en stor udfordring i at få lavet løsninger med deres dårlige kunder, og her er rentenedsættelser en god mulighed. Det vil slække bankens basisindtjening, men måske kan man på denne måde ”redde” nogle tabte penge hjem. Samlet set er kreditområdet et stort fokus for banken, både hvad angår de ”dokumenterede” dårlige lån, men i ligeså høj grad for at sikre at bankens andre kunder er så god som banken håber. De tvivler selv meget på at de både nedskriver i tide, men i ligeså høj grad om deres er så gode som de vurdere.

Kigger man på Djurslands Bank har deres nedskrivningsprocent været meget stabil gennem de seneste 5 år, hvilket tyder på at banken ikke tager store risici i deres udlånspolitik. De er groft sagt bedre til at få deres penge tilbage, end Østjydsk Bank. Så igen kan man hurtigt konkludere at Djurslands Banks kunder er bedre end Østjydsk Bank. Den akkumulerede nedskrivningsprocent er stort set steget med nedskrivningerne alle årene, dog har de i 2011 afskrevet nogle beløb endeligt. Det tyder lidt på at de har vurderet at der har været enkelte engagementer, hvor de aldrig ville få deres penge tilbage alligevel. Ser man på muligheden for at sætte renten ned har det også lagt stabilt på et niveau omkring 1 % gennem de seneste 5 år. Djurslands Banks regnskab viser altså at de ikke sådan lige vil afskrive beløbene helt, men lader gælden stå på korrektiv kontoen i håb om at få dem tilbage fra deres dårlige kunder.

Ser man på hvad de har tabt endeligt i 2012 udgør dette beløb kun 36 mio. kr., hvilket er ca. 1/3 del af det Østjydsk Bank afskrev endeligt. Djurslands Bank har ikke ligesom Østjydsk Bank tabt penge på kunder, banken selv har set som gode. Altså har Djurslands Bank taget deres nedskrivninger allerede før kunden blev dårlig, hvilket også er den rigtige måde at gøre tingene på. Djurslands Bank har ud fra regnskabet altså ikke de store udfordringer, sammenholdt med Østjydsk Bank. Men det kunne være fedt for Djurslands Bank at få finanstilsynets bekræftelse på at tingene også kører fint, set fra deres side. Dette stempel mangler de fortsat, og vores vurdering er at der sagtens kan gå noget tid inden det kommer, da finanstilsynet er travlt optaget af større problemer hos andre pengeinstitutter.

I risiko rapporterne er der også mulighed for at se på hvor meget et pengeinstitut har nedskrevet på branche niveau. I vores diagrammer er der alene valgt en procentmæssig statistik, men det er vigtigt at se på bilaget, hvor beløbene fremgår for at få et fint overblik hvordan de samlede poster ser ud. Derfor vil vi anbefale at tage et kig på bilaget, eller alternativt se på risiko rapporterne for bankerne for 2012.

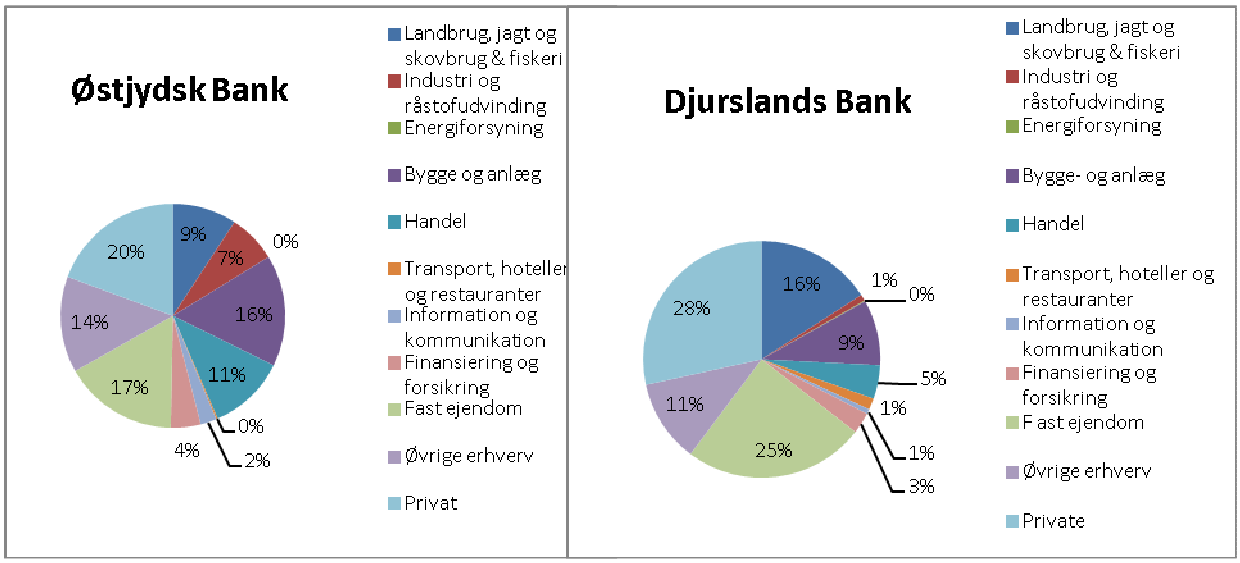

Se bilag 5

Ser vi på de store problem poster for pengeinstitutter i øjeblikket og de poster finanstilsynet har fokus på, er det vigtigt at kigge på nedskrivninger på landbrug, ejendomme og private.

Ser vi på landbrug har Østjydsk Bank nedskrevet 9% af deres samlede korrektivkonto, hvilket svarer meget godt til deres udlånsandel på 9%. Sammenligner vi med Djurslands Bank udgør landbrugsdelen 15 % af deres samlede nedskrivninger, hvor udlånsandelen udgør 13 %. Men kigger vi på beløbene har Østjydsk Bank nedskrevet ca dobbelt så meget samlet set i forhold til Djurlands Bank.

På ejendommen udgør nedskrivningerne for Østjydsk Bank 16 % af den samlede korrektiv konto, mens hele 25 % af Djurslands Banks samlede korrektiv konto er afsat til ejendomme. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank igen afsat dobbelt så meget til landbrug som Djurslands Bank. I dette tilfælde har Østjydsk Bank dog også mest udlånt til ejendomsbranchen.

Den største post for Djurslands Bank, når vi ser på nedskrivninger er private, hvor nedskrivninger udgør 28 % af den samlede korrektiv konto, mens Østjydsk Bank kun har afsat 19 % til private engagementer. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank dog stadig dobbelt så meget afsat til tab.

Vi kan ud fra denne analyse hurtigt sige at Djurslands Bank har afsat markant mindre til nedskrivninger på sektorniveau end Østjydsk Bank. Det er egentligt meget tankevækkende, når man tager i betragtning, at det er nogenlunde samme markedsområde bankerne agere i. Enten kan der være meget stor forskel på hvorledes bankernes kreditpolitik er, eller også har Djurslands Bank ikke nedskrevet nok på sine kunder.

Ud fra dette må vi konkludere, at kunderne har været væsentlig dårligere i Østjydsk Bank end kunderne i Djurslands Bank. I regnskabet for Østjydsk Bank stiller de sig selv tvivlende over kreditboniteten på deres egne kunder, hvilket vi ser som et kraftigt usikkerhedstegn.

Risiko på kunder

Nedskrivninger siger meget om hvordan pengeinstitutternes kunder har været historisk set, men det siger selvfølgelig ikke så meget om kunderne fremadrettet, eller den samlede kundemasse. Som forbruger, med adgang til www.NNerhverv.dk kan man indhente regnskab fra alle virksomheder der er regnskabspligtige. På denne måde har man mulighed for at samle data på hvorledes de 2 bankers kunders økonomiske situation ser ud i forhold til hinanden. Vi kan altså sammenligne virksomhederne op mod hinanden, for derigennem at få et billede af den risiko der ligger i kunderne. Risikoen måles i dette tilfælde ud fra gearing af virksomhedernes egenkapital.

I vores betragtninger har vi valgt at se på alle virksomheder, der benytter de 2 banker. Virksomhederne skal have en soliditet under 90 % hvilket betyder at alle ekstremt gode virksomheder er skilt fra. Der er altså ingen grund til at tage disse med i betragtningen, idet de til enhver tid vil kunne opnå en kreditfacilitet i et hvilket som helt pengeinstitut i Danmark. Samtidigt har vi i vores betragtning valgt kun at se på virksomheder med en balance på over 1 mio. kr. hvilket skiller små virksomheder fra, hvori der ikke er den store aktivitet. Vi har ikke valgt at lægge nogen øvre grænse på balancen, idet bankerne lever i det samme

markedsområde, med nogenlunde samme udlånsmasse, og med nogenlunde samme udlånsprofil % -mæssigt. Derfor har vi valgt at medtage alle virksomheder over 1 mio. kr.

Idet begge pengeinstitutter er pænt eksponeret mod ejendomme har vi valgt at medtage denne som en selvstændig post også, således vi måler både på de samlede udlån til erhvervskunder, men også på udlån til ejendomme. Vi ville gerne måle på landbrug, men dette er ikke muligt, idet langt de fleste landbrug kører uden regnskabspligt. Der er netop lavet en stor analyse af netop disse betragtninger[48] men der er også en del kritik fra nogle mindre pengeinstitutter[49] idet de mener at det meget svært at sammenligne store og mindre pengeinstitutter. I vores betragtning mener vi dog at det giver rigtig god mening, idet pengeinstitutterne er så sammenlignelige som det er tilfældet. Vores udregninger kan ses i nedstående skema:

Egenkapitals gearing for kunder i Østjydsk Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**3,78**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**6,89**
Egenkapitals gearing for kunder i Djurslands Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**2,53**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**2,04**

Se Bilag 6

Kigger på kunderne i de 2 banker og sammenligner deres regnskabstal er der således en forskel både på hvor meget gearing der tillades Østjydsk Bank og i Djurslands Bank. I Østjydsk Bank har de samlede gearinger på 3,78 udfra 2012 regnskabstallene, mens man i Djurslands Bank ligger på 2,53 for samme periode. Vi har i vores rapport valgt kun at se på en aktuel status da vi synes det udelukkende er situationen i dag og ikke historisk set vi kan bruge til noget ud fra en evt. fusion med kundemassen i dag. Forskellen er markant i dag, da Djurslands Banks kunder kan geares 50 % mere såfremt de havde været sammenlignelige med Østjydsk Banks. Altså er der meget stor forskel på hvordan kredit afdelingen i de 2 banker behandler kreditgivningen. Det kan enten betyde at flere af Djurslands Banks kunder får nej til at låne penge, eller at kunderne i Djurslands Bank samlet set bare er bedre end kunderne i Østjydsk Bank.

[48] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322801.ece
[49] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322845.ece

Ud fra dette kan vi argumentere for, at kreditpolitikken i Østjydsk Bank tillader en noget højere gearing, og dermed større risiko på kunderne end tilfældet er i Djurslands Bank. I det der nu er lav konjunktur, vil dette alt andet lige også resultere i højere nedskrivninger.

Ser vi på hvorledes det forholder sig i ejendomssektoren, som er pænt stor for begge banker er billedet markant anderledes. Her tillader Østjydsk Bank deres kunder en gearing af egenkapitalen på 6,89, mens kunderne i Djurslands Bank kun har en gearing på 2,04. Altså er forskellen meget markant på ejendomssiden. Så her kan vi i hvert fald påpege at øget gearing hænger meget sammen med nedskrivninger på kunderne. Kunderne i Østjydsk Bank har i dette tilfælde fået lov til at løbe en alt for stor risiko. I begge regnskaber står der at bankerne primært låner ud lokalt, men ved ejendomme tror vi dog det er svært at tænke sig at alt ligger lokalt. Dog er det umuligt at sige hvor de forskellige kunder agere, idet vi ikke har mulighed for at gå ind og se hvor ejendommene ligger.

Men ud fra ovenstående betragtninger er det dog let at konkludere at Djurslands Bank accepterer en noget mindre gearing af egenkapitalen end Østjydsk Bank. Altså vil dette område være et meget væsentligt punkt at påpege ved en eventuel fusion. Kredit afdelingen i Djurslands Bank skal i hvert fald omstille sig til at få mindsket risikoen på rigtig mange af Østjydsk Banks engagementer, for at de kan fases ind i Djurslands Bank kreditpolitik. Eks. kan ejendomme også være et område hvor man vurdere at risikoen for fremtidige tab er for stor, set i forhold til den indtjening de kan give på sigt. Derfor kan en gennemgang af kreditbogen allerede være et argument for at en fusion ikke vil være en god ide. For Djurslands Bank kreditpolitik er udfra dette meget mere konservativ end tilfældet har været i Østjydsk Bank.

Det er også muligt at se i regnskaberne, hvorledes de selv vurdere deres kunder. Desværre bruger de 2 banker ikke samme model til at opgøre dette, hvorfor det er svært at lave en reel betragtning målt op mod hinanden. Djurslands Bank vurdere selv i note 36 i regnskabet at 62 % af deres samlede udlån ligger i ratingen høj, hvilket må betyde gode kunder, uden problemer. Dette svarer 3,461 mia. kr. Østjydsk Bank har desværre ikke gjort deres kunder op på samme måde. En årsag her til er helt sikker at de selv er meget tvivlende på hvordan kundernes bonitet ser ud. Nationalbanken har stillet en låneordning til rådighed, hvor man kan pantsætte sine gode lån, mod at få likviditet stillet til rådighed.

Da vi i et tidligere afsnit har vist at Østjydsk Bank på sigt vil have behov for likviditet må det forventes at de benytter sig af muligheden for at trække på denne ordning i stor stil. I note 30 i Østjydsk Banks regnskab, skriver de selv at de har trukket likviditet på ordningen og har stillet udlån med god bonitet til en værdi af 401 mio. kr. til rådighed. Da nationalbankens ordning er meget billigere end dyrt tiltrukket indlån fra kunderne, må det forventes at fokus for Østjydsk Bank er at få denne trækningsret op. De skriver selv at det kun er en del af kunder med god bonitet, der er stillet til rådighed, hvorfor der selvfølgelig er mulighed for at øge trækket. Omvendt forstår vi ikke at de ikke allerede har øget dette træk, da det er den billigste måde at få likviditet. Dette vurderer vi også som et tegn på en meget dårlig udlånsbog, hvor de ikke selv vurdere at der er meget udlån af høj kvalitet.

Selvom Østjydsk Bank ikke bruger en bonitetsmodel på deres kunder, har de alligevel lidt om porteføljen i note 42 i regnskabet. Her kan man se, at kunder med betydelige vanskeligheder er steget med knap 330 mio. kr. til samlet 805 mio. kr. på det seneste år. Dette betyder, at de selv vurderer at ca. 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder. Dette er skræmmende, når de samtidig skriver, at de ikke selv har styr på udlånsbogen, hvilket alt andet lige kan betyde, at problem engagementerne fylder endnu mere end der gives udtryk for i regnskabet.

Delkonklusion

Vi har i vores opgave med 2 pengeinstitutter at gøre som ligger i samme markedsområde, med nogenlunde samme krediteksponering og udlånssammensætning. Men når man ser udlånsbogen igennem er det meget skræmmende så meget Østjydsk Bank har nedskrevet, samtidigt med at de stadig er usikre på om der er nedskrevet nok. Dette er langt fra et sundhedstegn. Østjydsk Bank har gjort tiltag for at forbedre deres udlån, men det kan vise sig allerede nu at være for sent. Deres nedskrivninger er rigtigt høj, og sammenholdt med deres kundemasse, hvor risikoen er højere og deres sikkerhedsstillelse hos nationalbanken er det svært at se hvor Østjydsk Bank er henne i fremtiden.

De har selv sendt en åben invitation til finanstilsynet, og deres efterfølgende rapport bliver meget interessant at følge. De kan i værste tilfælde lukke banken, hvis de finder det

nødvendigt at finde yderligere nedskrivninger. Det er ikke sikkert at yderligere nedskrivninger lukker banken nu og her, men idet deres solvens overdækning er yderst spinkelt ultimo 2013 kan det vise sig at være tilfældet inden udgangen af 2013, såfremt der findes yderligere overraskelser. Det er aldrig positivt når et pengeinstitut tvivler på deres interne metoder og på samme måde invitere finanstilsynet til at kigge forbi. Det er heller ikke godt nok at de ikke får taget de nødvendige nedskrivninger i tide og alene i 2012 har tabt 44 mio. kr. på fordringer, hvorpå der ikke i forvejen var foretaget nedskrivninger,

Ser man på Djurslands Bank fremstår deres kreditpolitik anderledes konservativ og deres samlede kundemasse med høj bonitet er meget bedre end tilfældet er med Østjydsk Bank. Djurslands Bank har nedskrevet beløb, men også her mangler de en tilkendegivelse fra finanstilsynet på at banken gør tingene korrekt. Såfremt finanstilsynet godkender metoden hvorpå Djurslands Bank kører tingene, fremstår de som et yderst solidt pengeinstitut med en flot udlånsbog, når man tager størrelsen i betragtning. Omvendt vil en større gennemgang fra finanstilsynet med en tilhørende stor nedskrivning ikke kunne lukke Djurslands Bank, da de har robustheden til at kunne overleve dette.

Synergieffekter

I forbindelse med en evt. overtagelse af Østjydsk Bank vil det være relevant for Djurslands Bank at se på hvilke synergieffekter man kan forvente at få ud af fusionen, og hvad det vil betyde på bundlinien i forhold til de resultater man selv forventer, at kunne præstere på sigt.

Der vil selvfølgelig alt andet lige blive et større grundlag at arbejde med, da man får en ca. dobbelt så stor udlånsportefølje, men der vil også alt andet lige være nogle andre ting der skal overvejes før man går ind i fusionen.

Reduktion af medarbejderstaben

Ser vi på medarbejder siden vil der som udgangspunkt altid være nogle poster som er dobbelt i de 2 banker.

Hvis vi starter oppe fra, så vil det være oplagt at afskedige den tidligere direktion og bestyrelse i Østjydsk Bank, eller lave en aftale ud af til, hvor det ser ud som om, at direktør Jens Vendelbo, ser sin opgave som værende udført, og dermed vælger at trække sig tilbage. Han er 61 år gammel og har dermed alderen til at kunne forsvare en tilbagetrækning, og han vil have sluttet af, som han startede ved at "redde" Østjydsk Bank i stedet, for evt. at ramme ind i større problemer, som de var i for 20 år siden da han tiltrådte og måske i sidste ende endda gå konkurs.

En opsigelse af en direktør er som hovedregel ikke billigt, og koster formentlig 2 års løn. Det vil sige, at der godt nok er en årlig synergieffekt på 3,3 mio. kr. i besparelse på hans lønninger[50], men det vil først være fra 2. regnskabsår, da man i indeværende regnskabsår vil få en udgift på ca. 6,6 mio. kr. i opsigelses udgifter til ham.

Der vil ud over besparelsen på direktørposten ligeledes være en besparelse på udgifter til bestyrelse og revision som vil løbe op i en besparelse på ca. 1,5 mio. kr. Udgiften til revisionen på 0,9 mio. kr. må forventes ikke at kunne reduceres 100 %, da den nuværende revisor formentlig skal have et højere salær for, at gennemføre revision i den nye fusionsbank, som jo har balance, som bliver ca. dobbelt så stor.

Ser vi generelt på medarbejder siden for de 2 banker, så har Østjydsk Banks ansatte umiddelbart løbet hurtigere end Djurslands Banks, som har 28 medarbejder på balance milliard mod 20 i Østjydsk Bank. Med Østjydsk Banks nedskrivninger i tankerne, kan man selvfølgelig argumentere for, at det måske er gået lidt for stærkt for dem. Men alt andet lige vil en mellemting formentlig være mere profitabelt for det nye Djurslands Bank.

Ser vi på stabsansatte i de 2 banker, så har Djurslands Bank 61 mod blot 34 i Østjydsk Bank.[51] Vi formoder, at langt størstedelen af de stabsfunktioner der er i de 2 banker er overlap, hvilket vil sige, at tager man alle 34 med ind fra Østjydsk Bank, så vil man få nogle som sidder og ikke har noget at lave, da man allerede har en anden ansat til denne funktion.

[50] Østjydsk Banks årsrapport 2012
[51] Hjemmesider for Djurslands Bank og Østjydsk Bank

Vi anslår, at Djurslands Bank med den større stab bør være godt rustet til at kunne udvide deres områder, hvorfor der kun vil være behov for at få 1/3 del af Østjydsk Banks stabsansatte med ind i Djurslands Bank og dermed afskedige 23 i forbindelse med fusionen. Det er vigtigt, at man sørger for at få nogle vigtige personer med over, da det alt andet lige vil sikre end nemmere implementering af Østjydsk Bank.

Det vil selvfølgelig være relevant, at vurdere på, om det udelukkende er de ansatte fra Østjydsk Bank der skal stå for skud, da nogen af dem sagtens kan være kvalificeret og dygtige medarbejder, som måske gør et bedre job, end dem man i forvejen har i Djurslands Bank.

Ser vi på gennemsnits udgiften til personalet i de 2 banker, så koster en ansat ca. 587.000 kr.[52], hvilket vil sige at en afskedigelse af 23 stabsmedarbejdere vil betyde en årlig besparelse på 13,5 mio. kr.. Som ved at fyre en direktør, vil der dog også være opsigelser her, hvor finansverden har ry for at have nogle okay opsigelsesaftaler, hvorfor vi har forudsat en opsigelsesperiode på 6 mdr. til alle ansatte. Det vil i indeværende regnskabsår koste den fortsættende bank et beløb på ca. 6,75 mio. kr..

Overvejelser omkring filialnettet[53]

I en fusion eller overtagelse vil det ligeledes være oplagt at se på ens filialnet, og om der er nogle filialer, som overlapper hinanden eller er så tæt på hinanden geografisk, at der med fordel kan skæres ned.

Umiddelbart har de 2 banker ikke nogen filialer i samme by, men de har begge filialer i mindre byer, men da begge har et ønske om at være lokal og hjælpe lokalsamfundet bedst muligt, er dette formentlig en strategi de har valgt at udføre med vilje. Dog ligger der afdelinger så tæt, at en fusion vil være den oplagte mulighed til at få ryddet lidt op i de aller mindste afdelinger.

Østjydsk Bank har en afdeling i Gjerlev, som er en forholdsvis lille afdeling med 5 ansatte fordelt på en filialchef, en souschef og 3 rådgivere. Vi kender ikke regnskabstallene for den

[52] Udgifter til løn i regnskaberne for Djurslands Bank og Østjydsk Bank i forhold til antal ansatte.
[53] Info om afdelingerne hentet på www.djurslandsbank.dk & www.oestjydskbank.dk

specifikke afdeling, som man selvfølgelig skal have for øje inden man gør noget ved den. Men filialen ligger blot 8-9 km fra de lidt større afdelinger i henholdsvis Spentrup og Havndal. En nedlukning af denne filial vil derfor godt kunne forsvares med baggrund i, at der er behov for at samle kompetencerne i større filialer for at kunne yde kunderne den bedste rådgivning. Afdelingen vil alt andet lige også være udsat i ferieperioder, og overfor sygdom, hvor man hurtigt vil risikere at skulle trække på andre afdelinger, for at have nok personale tilstede.

I forbindelse med nedlukningen forventer, vi at der stadig skal benyttes noget af personalet til at rådgive kunderne, hvorfor vi antager en besparelse på 2 mand, og så flytter 3 videre sammen med kunderne til de nye filialer. Det oplagte ville rent økonomisk være at se på chef og souschef, men man er selvfølgelig her igen nødt til at gå ind og se på kompetencerne hos hver enkelt, og hvad der bedst kan føres ud i livet.

Besparelsen af de 2 ansatte anslås ud fra den tidligere nævnte gennemsnits udgift pr. ansat at udgøre knap 1,2 mio. kr. på sigt, men igen have en her og nu udgift på kr. 587.000 til opsigelsesaftaler. Østjydsk Bank har jf. deres regnskab domicilejendomme for 76 mio. kr. , hvorfor vi må antage, at de også ejer bygningen i Gjerlev. Efter nedlukningen af afdelingen, forventes der herefter at komme en mindre årlig besparelse på vedligeholdelse, vand, varme, el m.m., ligesom ejendommen kan indbringe en engangsindtægt på ca. 1 mio. kr. ved et salg[54].

Østjydsk Bank har der udover 2 afdelinger i Randers, hvor man har placeret den ene i centrum og den anden i Randers Storcenter. Begge afdelinger har en vis størrelse, og kan formentlig forsvares, da Randers er en forholdsvis stor by, men på sigt vil det være relevant, at se afdelingerne efter i sømmene, og vurdere på, om der kan hentes yderligere synergier, ved at omstrukturere dem og sætte dem sammen i en afdeling. Dette har vi dog ikke valgt at medtage i fusionstankerne, da de som nævnt begge har en nogenlunde størrelse, og dermed må formodes at være ok rentable.

I Djurslands Bank har man i Vivild en meget lille afdeling med 2 ansatte, og filialen ligger kun ca. 5 km fra de 2 større afdelinger i Allingåbro og Auning, hvorfor det formentlig er rent tilsæt af have denne afdeling, da der vil være udgifter til ejendommen, og de 2 ansatte er der

[54] Offentlig ejendomsvurdering

kun efter aftale, hvilket betyder kørselsudgifter til dem, når de skal transporteres frem og tilbage fra deres hovedafdeling. Afdelingen ligger så tæt på de andre, at kunderne alt andet lige bør have forståelse for, at I de tider vi er i i øjeblikket med pressede banker, så vil der skulle optimeres, og her er et mødelokale, som det jo reelt set er 5 km fra 2 andre afdelinger ikke den mest optimale løsning.

Det antages at de 2 ansatte bibeholder deres arbejde i deres hovedafdeling, hvorfor der ikke vil være en besparelse på lønsiden, men afdelingen vil formentlig kunne sælges for kr. 560.000[55], og man vil være fri for vedligeholdelses udgifter, og faste udgifter til at have ejendommen stående klar med strøm, varme, IT udstyr m.m..

IT-platforme

Ved fusioner er der ofte store omkostninger forbundet med at komme ud af det IT-samarbejde man har i en af bankerne. Ser vi f.eks. i regnskabet fra Djurslands Bank, så ville det pr. 31.12.2012 koste dem 189 mio. kr. at komme ud af deres aftale med Bankdata. Et sådan beløb vil helt sikker afskrække mange mindre pengeinstitutter fra at indgå en fusion med pengeinstitutter, der ligger i et andet IT-samarbejde. Det vil simpelthen ikke være rentabelt indenfor en overskuelig årrække, hvis man starter med en sådan engangsudgift.

I dette tilfælde er både Djurslands Bank og Østjydsk Bank med i IT-samarbejdet omkring Bankdata, hvorfor der ikke vil være de samme udgifter til konvertering, opsigelse og efterfølgende ressourcer på at lære de nye medarbejere op i systemerne. De vil samtidig alt andet lige få noget mere at sige, omkring udviklingen af systemerne, når de kommer med en større volume, men i det store hele vil det nok ikke betyde en helt masse, da der i Bankdata ligger store spillere som Sydbank og Jyske Bank.

Djurslands Bank og Østjydsk Bank opgiver ikke deres udgifter til IT pr. ansat, men Skjern Bank, som minder lidt om dem i størrelse og også benytter Bankdata, oplyser en udgift på kr. 210.000 pr ansat i gennemsnit[56]. Vi har herefter anslået at godt halvdelen er faste udgifter,

[55] Offentlig ejendomsvurdering
[56] Skjern Banks årsrapport 2012

som ikke kan spares væk, hvilket giver en besparelse på 0,1 mio. kr. pr. opsagte medarbejder, hvorfor opsigelsen af 25 medarbejder vil give en IT besparelse på ca. 2,5 mio. kr. om året.

Finansieringsomkostninger

Vi vil I det næste afsnit komme lidt nærmere ind på, hvordan vi forventer et regnskab i det første almindelige år vil kunne se ud for den fremtidige bank, men I forbindelse med synergieffekterne, er vi nødt til at have finansieringsomkostninger med, da der på dette område potentielt, kan være en del at spare, når man sammenlægger 2 pengeinstitutter.

Ser vi på de 2 banker, så er de meget forskellige på sammensætningen af deres basiskapital, hvor Djurslands Bank stort set klarer sig med deres kernekapital, har Østjydsk bank været ude og hente hybrid og ansvarlig kapital for 462 mio. kr.[57] Vi anslår, at de ved en fusion kan indfri 100 mio. kr. ansvarlig kapital og stadig være fornuftig dækket af på solvensen, hvilket vil give en synergibesparelse på ca. 8,8 mio. kr..[58]

Det er i den senere tid set, at banker har været i stand til at indfri ansvarlig kapital til en favør kurs[59], hvorfor der måske er mulighed for en forholdsvis stor engangsbesparelse ved indfrielsen.

Delkonklusion

Ser vi samlet på de forskellige synergier man vil kunne få ud af en fusion af de 2 banker, vil det give et billede af en forholdsvis stor besparelse, når vi tænker på, hvor små bankerne hver især reelt set er.

[57] Årsrapport Østjydsk Bank 2012
[58] Renten 8,8 % er taget ved at holde Østjydsk Banks renteudgifter til hybrid og ansvarlige lån op i mod størrelsen på deres lån.
[59] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5294297.ece

Synergieffekter	
Lønudgifter	18.027
IT udgifter	2.500
Besparelse på finansieringsomkostninger	8.800
Driftsbesparelser i alt	**29.327**

Den samlede besparelse bliver som skrevet i ovenstående tabel på godt 29 mio. kr. om året, hvilket er et forholdsvis pænt beløb taget i betragtning af, at Djurslands Bank i 2012 havde et overskud på 61 mio. kr. før skat, og Østjydsk Bank ved sidste overskud præsterede 10 mio. kr. før skat.

Der vil dermed alt andet lige være god fornuft i en fusion, eller overtagelse set ud fra Djurslands Banks aktionærers synsvinkel, hvis vi udelukkende forholder os til hvilke besparelser vi kan lave på driften via synergier. Der ligger der ud over en mindre gevinst på 1,56 mio. kr. ved salg af 2 ejendomme, samt besparelser på vedligeholdelse og drift af disse ejendomme.

Det er dog vigtigt, at man samtidig holder for øje, at nedskæringer i personalet, ikke vil slå igennem med det samme, men tværtimod tyngde indeværende fusions år, da man vil have afskedigelses omkostninger i et niveau svarende til 14 mio. kr., som bogføres med det samme.

Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen.

I det kommende afsnit vil vi tage et kig på, hvordan fusionsbanken evt. vil komme til at se ud rent regnskabsmæssigt, efter at man har kørt det første år igennem, og fået diverse ekstra udgifter til fratrædelsesordninger med mere ud af verden. Altså et billede af, om fusionsbanken reelt set vil være bæredygtig.
Fusionsregnskabet er lavet ud fra en simpel sammenlægning af de 2 bankers regnskaber, hvor der dog er ændret nogle få steder i forhold til synergieffekterne.

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen	
Renteindtægter	618992
Renteudgifter	197913
Nettorenteindtægter	**421079**
Udbytte af aktier m.m.	8682
Gebyrer og provisionsindtægter	160875
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**
Kursreguleringer	48.637
andre driftsindtægter	5.000
Udgifter til personale og administration	301.906
af- og nedskrivninger	18.671
Resultat før nedskrivninger	**313.577**
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876
Resultat før skat	**65.701**
SKAT - fastsat til 25%	16.425
Resultat efter skat	**49.276**

Ser vi først på resultatopgørelsen, så forventes renteniveauet, at fastholdes på nogenlunde samme niveau, som det er i dag. Renteudgifterne der i mod vil få en besparelse, da vi som tidligere nævnt, forudsætter, at der vil blive indfriet ansvarlig lån for 100 mio. kr. Besparelsen på 8,8 mio. kr. betyder at renteudgifterne udgør 198 mio. kr., hvorefter den forventede Netto rente- og gebyrindtægt vil udgør 581 mio. kr., hvilket er over en fordobling i forhold til det niveau Djurslands Bank i dag præsterer til deres aktionærer.

Kursreguleringerne er et vanskelig punkt at fastsætte, vi har valgt at tage de 2 bankers resultat for 2012 velvidende, at dette måske er lidt for positivt et billede, da 2012 var et godt år i forhold til tidligere, og det kan evt. blive svært at leve op til det fremover.

Som nævnt i forrige afsnit vil der være en stor besparelse på personale siden til løn og IT udgifter. Det betyder at denne udgør 302 mio. kr. fordelt på 315 medarbejdere.

Disse tal giver et overskud før nedskrivninger af udlån og andre tilgodehavender på 314 mio. kr..

Den helt store overvejelse omkring det er en god idé at fusionere eller ej, er formentlig nedskrivningerne i Østjydsk Bank, som i 2012 var meget højere, end de normalt plejer at være ved dem. Ingen af de 2 banker har haft besøg af tilsynet i længe, så vi kender ikke kvaliteten af deres bøger, og især Østjydsk Bank kan man frygte igen i 2013 vil skabe store nedskrivninger, da de ikke selv tør komme med et bud på nedskrivningsniveauet eller om det bliver bedre i deres regnskab. Med baggrund i, at de i 2012 havde 364 mio. kr. i nedskrivninger, hvor de selv har gået dem igennem eller fået det pålagt af deres revisor, anslår vi, at der også vil komme væsentlige nedskrivninger i 2013, som vi skønner til 200 mio. kr..

Ser vi til sidst på bundlinien for fusionsbanken har vi et resultat efter skat på 49 mio. kr.. Her skal vi huske, at der er stor usikkerhed om kursreguleringer, som måske er sat for højt, og ikke mindst nedskrivninger, som vi ikke kender niveauet på. Umiddelbart er 49 mio. kr. ikke så meget set i forhold til de samlede nedskrivninger i 2012 for bankerne, og man kan frygte, at det ikke vil være muligt, at opnå et overskud i første regnskabs år, hvis konjunkturerne fortsætter med at være lave, og kursreguleringerne bliver knap så gunstige, som de var i 2012.

Ser vi isoleret set på Djurslands Bank, så havde man i 2012 et resultat efter SKAT på 47 mio. kr., hvilket er tæt på at være det sammen, som i det opstillede fusionsregnskab, hvor der alt andet lige er en del usikkerheder.

Balancen[60]

Som på resultatopgørelsen vil der også være usikkerheder forbundet med balancen. Dels ved der være den almindelige udvikling i indlån og udlån fra den daglige drift og nedskrivninger, og dels vil en fusion kunne have den indflydelse på indlån, at noget af det forsvinder.

Østjydsk Bank har haft en stor stigning i deres indlån, og det må antages, at de har givet nogle attraktive rentesatser, for at få kunderne ind i banken. Nogen af disse kunder, kan være kommet fra Djurslands Bank, og ved at lægge de 2 banker sammen, har de måske lige pludselig et problem i forhold til, at de så er over indskydergarantigrænsen på 100.000 euro i et pengeinstitut. Nogen af disse kunder vil formentlig flytte noget af deres indlån over til et andet pengeinstitut, men vi har ikke taget højde for det, da vi ikke kender de 2 bankers bøger, og dermed ikke har mulighed for at konkludere, om der evt. er kunder der vil være i faregruppen for dette.

Vi forventer dog at der alt andet lige vil være et indlånsoverskud i banken på minimum 1 mia. kr. efter fusionen, så man på det område er gearet til at gå ud efter nogle nye udlånskunder.

Ser vi generelt på balancen, så bliver den væsentlig større og det samme gør egenkapitalen. Der er som nævnt tale om en simpel sammensætning af de 2 regnskaber, hvorfor den ikke er 100 % korrekt, men mere vejledende mod, hvad det kan ende med.

Ved basiskapitalen har vi som tidligere nævnt taget højde for, at der indfries 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Dette gør vi med baggrund i besparelsen rent rentemæssigt, og muligheden for måske, at kunne komme ud af lånet til underkurs og dermed spare nogle penge på det område. Ved at fjerne 100 mio. kr. i basiskapitalen, er vi på den sikre side, da hele beløbet formentlig ikke har talt med, når der er tale om et ansvarligt lån. Efter indfrielsen og forudsat at de risikovægtede poster holder, så vil den nye bank ligge med en solvens på 14,6% mod et behov i de 2 banker hver for sig i lejet 10%, her skal man være opmærksom på, at den nye solvensmodel 8+ skal benyttes, hvor begge banker vurderer, at det vil kræve et yderligere solvensbehov på 1-1,5%. Begge banker har i lang tid ikke haft tilsynsbesøg, som i nogle tilfælde har medført højere solvensbehov.

[60] Se bilag 7

Banken vil stadig efter fusionen have en stor overvægt af egenkapital i beregningen af basiskapitalen, hvilket umiddelbart er et sundt tegn for et pengeinstitut.

Nøgletal

Solvens og kernekapitalprocent.

Solvensen udgør 14,6 efter at man har indfriet 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Som nævnt er den formentlig en smule højere, da hele lånet ikke medtages i solvensberegningen, men der er fjernet 100 mio. kr. i basiskapitalen i vores opstillede regnskab.

Vi har ikke mulighed for at regne et specifikt solvensbehov ud, men vi anslår at det nuværende niveau på omkring 10 % vil være realistisk, hvorfor der er en ok overdækning, at arbejde videre med, og Djurslands Bank vil som det fortsættende pengeinstitut holde sig indenfor overdækningen på 4 %, som de selv har sat op, som et krav[61]. Dog vil 8+ modellen gøre, at dette krav måske skal fraviges ved en evt. fusion.

Der vil i den nye bank komme noget ekstra kapital ind i banken i form af ansvarlig lån og hybrid kernekapital. Dette har ikke den store betydning ud over, at en indfrielse af det på sigt, vil være med til at forbedre regnskabet, da det er en forholdsvis høj rente man betaler. Kernekapitalen er stærk og udgør 13,5 %, hvilket vil sige, at den næsten allerede nu vil kunne leve op til Djurslands Banks krav om en solvens overdækning på 4 %, hvorfor nogle år med positive resultater alt andet lige vil kunne retfærdiggøre en indfrielse af mere ansvarlig og hybrid kapital.

WACC

Som nævnt i tidligere afsnit er WACC en teoretisk beregning på, hvad pengeinstituttet betaler for sin finansiering både på fremmedkapitalen og på egenkapitalen.De 2 banker havde hver især i 2012 en WACC på 2,20% i Østjydsk Bank og 1,62% i Djurslands Bank.[62]

[61] Djurslands Banks årsrapport 2012
[62] Se bilag 2

Ser vi på de opstillede tal i fusionsregnskabet, så vil fusionsbanken i det første rigtige hele år efter fusionen have en WACC på 1,95 %[63] fordelt med 1,16 % til finansiering af fremmekapitalen og 0,79 % til finansiering af egenkapitalen. Ser vi i forhold til det bestående Djurslands Bank, som har en WACC på 1,62% fordelt på 0,58% til fremmedkapitalen og 1,04% til egenkapitalen. Så ligger forskellen i, at der er kommet mere fremmedkapital ind i banken, som påvirker den side negativt, mens der bliver hentet lidt på egenkapitalsiden, da denne forholdsvis udgør en mindre del i den nye bank.

Alt i alt går man dog fra en WACC på 1,62 % til 1,95 %, hvis man vælger at gå ind i en fusion med Østjydsk Bank, hvilket alt andet lige stiller dem en lille smule dårligere, end udgangspunktet i dag.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocent

De 2 banker havde inden en evt. fusion to vidt forskellige omkostningsprocenter, hvor Østjydsk Bank var den mest effektive med en omkostningsprocent på 51,02 % mod 67,71% i Djurslands Bank.

Overtagelsen og de synergier der ligger i det for Djurslands Bank, vil på sigt nedbringe deres omkostningsprocent fra 67,71% i dag til 54,75% efter fusionen. De knap 55% vil være noget mere passende i forhold til andre pengeinstitutter, og vil kunne være med til at gøre dem mere konkurrencedygtig, eller udbetale udbytte til deres aktionærer. Alt andet lige vil der formentlig stadig være noget at arbejde med, hvis man ønsker det, da Djurslands Bank jo som tidligere nævnt i dag kører med en forholdsvis høj omkostningsprocent.

Afskedigelsen af noget af personalet har selvfølgelig en stor del at sige i forhold til omkostningsprocenten, og ser vi på hvad banken efterfølgende vil have af personale på balance mia. ændrer dette sig også fra 28 i nuværende Djurslands Bank til 22 medarbejdere pr. balance mia. i fusionsbanken, som er noget tættere på den mere effektive Østjydsk Bank, som lå på 20 medarbejdere pr. balance mia. Når banken bliver større, vil der alt andet lige være nogle stordriftsfordele, som giver en besparelse og vil forbedre nogle af de nævnte nøgletal.

[63] Se bilag 7

ICGR

Som nævnt tidligere viser nøgletallet ICGR, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

Østjydsk Bank og Djurslands Bank var meget forskellige på dette punkt, hvor Østjydsk Bank havde været faldende og var endt med et negativt resultat, set over en 5 års periode, så havde Djurslands Bank klaret sig noget bedre, og holdt den inden for spændet 3 – 6,3% med 6,22% i 2012.

Fusionsbanken vil komme ud med en ICGR på 3,71%, hvilket groft sagt vil sige, at man kan fortsætte med at udvide sin udlånsbog med 3,71%, efter at man har fået fusionen på plads. Dette er alt andet lige et noget lavere tal, end hvad Djurslands Bank har i dag, men det skal selvfølgelig med i overvejelserne, om ikke stigningen i udlånet via fusionen er nok i første omgang, hvorfor en høj ICGR alt andet lige ikke er en nødvendighed til en start.

Det vil måske i første omgang være bedre, at koncentrere sig om, at få de 2 banker smeltet sammen. Her tænkes primært på kreditkulturen, som er meget forskellig i de 2 banker, men i lige så høj grad kulturen i de forskellige afdelinger, således at personalet tænker ens. Dette kræver meget arbejde, og vil alt andet lige være bedre, at have fokus på, end yderligere vækst i første omgang.

ROE

Ser vi på forretningen af egenkapitalen, så var der også her stor forskel på de 2 banker. Djurslands Bank lå på acceptable men ikke prangende 8,40%, mens Østjydsk Bank på grund af det store underskud leverede en negativ ROE på -31,70%.

Fusionsbanken vil i det første hele regnskabsår fremvise en ROE på 4,98 %, hvilket er mindre end hvad aktionærerne i Djurslands Bank har opnået i 3 af de sidste 5 år. Tallet er derfor ikke prangende i en tid, hvor nogle pengeinstitutter snakker om, at de vil op på 12-15 %, men ser

vi på gruppe 2 bankernes gennemsnit over de sidste 5 år[64], så er der ikke mange af dem, der ligger over 5% i gennemsnit, hvorfor man selvfølgelig kan argumentere for, at dette er et acceptabelt niveau. Det skal dog ses i det perspektiv, at en del af de der fremtræder mest sunde, har haft højere ROE i de sidste par år, hvilket er et klart svaghedstegn for fusionsbanken.

Delkonklusion

Ser vi på det opstillede fusionsregnskab, så kan der være potentiale for aktionærerne i Djurslands Bank, i en overtagelse af Østjydsk Bank. Men det er med en høj risiko, da det afhænger meget af, hvordan udviklingen i nedskrivningerne vil blive. Østjydsk Banks motor på basisindtjeningen er bedre end Djurslands Bank, så der vil være gode vækst muligheder i at overtage denne del, såfremt man kan sammensmelte Østjydsk Banks fokus på indtjening i den fremtidige organisation. Samtidig skal der dog sikres, at kreditpolitikken i Djurslands Bank overholdes, så man ikke får fremtidige problemer med nedskrivninger.

Vores forudsætninger giver et resultat på bundlinien, som Djurslands Bank selv kan præstere i dag, og godt nok får man mere balance at arbejde med, men opsætningen, vil formentlig give et dårligere ROE til aktionærerne end det de får i dag, ligesom man får staten ind med hybrid kapital, som man er helt fri for i dag.

Solvensen bør der ikke være problemer med, og man kan formentlig indfri mere ansvarlig kapital end det vi har forudsat, og dermed forbedre indtjeningen en smule. Dog skal man være opmærksom på indførelsen af 8+ modellen, som vil kræve et øget solvens behov. Desuden vil nye basel III krav stille større krav til Tier 1 kapitalen i banken.

Generelt er der ikke mange tal, som fortæller, at aktionærerne skal løbe denne risiko. WACC viser at finansieringsomkostningerne bliver højere. ROE er som nævnt lavere, man får dog en mere effektiv stab, og effektivisering på dette område. Og ICGR viser også en svagere bank, der ikke har mulighed for udvikle sig på samme måde efterfølgende, end det Djurslands Bank selv kan klare i dag.

[64] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5293621.ece

Ud fra disse tal, ligner det umiddelbart en lodseddel for aktionærerne, hvor der er en lille mulighed for gevinst, men en stor risiko for, at det bliver en dårlig forretning. Kombineret med lavkonjunkturer er der stor sandsynlighed for, at der vil være store nedskrivninger i fremtiden såfremt konjunkturerne ikke vender.

Organisationen i den nye bank

Når man går i gang med fusions- eller overtagelsestanker, så er det vigtigt, at ser man på de 2 organisationer, og om de kan lægges sammen til i den nye bank. Det er et større projekt at få det op i en højere enhed, og der findes forskellige værktøjer, men vi har valgt at tage udgangspunkt i SMART modellen og Interessentmodellen, som er 2 gode værktøjer, der hjælper til at fastsætte et mål for hvor man vil hen, og samtidig holde fokus på de mest vigtige interessenter i fusionen, i dette tilfælde ansatte, ejere og kunder.

SMARTmodellen

Det er som nævnt vigtigt, at man har fokus på, hvor det er man vil hen i fusionen, og det hjælper en smartmodel med at fastsætte. Modellen hedder SMART da de 5 bogstaver står for:

Specifikt
Målbart
Accepteret
Realistisk
Tidssat

Det vil sige, at man skal sætte sig et mål, som passer ind i ovenstående 5 punkter, som er til at forholde sig til for alle parter. I tilfældet, hvor Djurslands Bank overvejer, om de skal overtage Østjydsk Bank kunne målet f.eks. være, at man ved aflæggelse af første hele fusionsregnskabsår vil have nået sit mål omkring synergierne på kroner øre.
Det er en målsætning, som er specifikt og så konkret, at man kan måle sig til, om det nu også er lykkes, når man kommer til det fastsatte tidspunkt, og det må alt andet lige formodes at være realistisk ud fra de opsatte tal, da man ellers ikke skulle være gået i gang med fusionen, hvis ikke man troede på de tal, man havde sat op.

Det sidste punkt, som vi ikke har nævnt er, at man skal sørge for at det er accepteret af alle involverede, såvel som ledere, medarbejder, kunder og aktionærer.

Interessentmodellen

Interessentmodellen kan benyttes til at få et overblik over, hvilke interessenter der er i selskabet, og dermed få fokus på de interessenter, som er mest vigtige i den specifikke situation, i dette tilfælde fusion af 2 banker. [65]

Figur: interessentmodellen

Ser vi på fusionen mellem de 2 banker, så vurderer vi, at de vigtigste interessenter er medarbejderne, kunderne og aktionærerne, som projektlederne skal sørge for at få med på idéen jf. tanken om SMART modellen.
Disse 3 interessenter vil være alt afgørende for, om fusionen kan lykkes eller om den er dømt til at gå galt allerede inden den der startet.

Aktionærerne er de første der skal overtales, da det giver sig selv, at synes de ikke om idéen, så stemmer de forslaget ned, og så bliver det ikke til noget. De er ejerne og bestemmer i sidste ende, hvad der skal ske.

Medarbejderne er de næste. I forbindelse med en fusion eller overtagelse, vil der helt sikkert blive noget usikkerhed imellem medarbejderne. Det kan være tanker om hvem der skal fyres,

[65] http://www.pwc.dk/da/sustainability/interessentdialog.jhtml

skal afdelingen lukkes, skal erhvervsafdelingen centraliseres, får vi nu en ny kultur, som vi ikke kan lide o.s.v.. Derfor er det vigtigt, at man hurtigst muligt får meldt ud, hvad der skal ske, så man kan minimere usikkerheden blandt medarbejderne.

Man kan også tage nogle nøglefigurer i afdelingerne, og sørge for at de er godt inde i tingene, og får en positiv holdning, da det vil være med til at smitte af på deres kolleger i afdelingen. I nedenstående diagram, kan ses en oversigt over positive og negative interessenter.

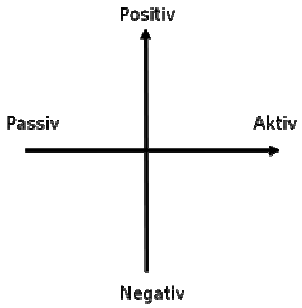

Har man en medarbejder, som mange ser op til, der har en negativ holdning, og har en aktiv rolle i forbindelse med fusionen, så er det med hurtigst muligt, at se om man kan flytte ham over til at være positiv på en eller anden måde, ellers helt få ham ud af funktionen. Positive og aktive medarbejdere vil smitte af på de andre kolleger. Det 3. vigtige segment, kunderne, vil helt sikkert blive påvirket, af hvilket humør medarbejderne er i, og hvilken tilgang de har til fusionen.

I sidste ende er det kunderne, som banker tjener penge på, og bliver der en fusion mellem Djurslands Bank og Østjydsk Bank, så er det vigtigt, at kunderne i Østjydsk Bank føler sig velkommen i Djurslands Bank, og ikke bare føler, at de bliver fremmedgjort i et pengeinstitut de ikke selv har valgt. Sker dette vil risikoen for, at man pludselig står tilbage med en overtagen portefølje, der kun består af dårlige kunder, som ikke kan flytte andre steder hen være meget stor. Primært dårlig omtale eller mund til mund, kan gøre at kunderne flytter, idet de føler sig utrygge og ikke længere har tiltro til banken. Såfremt dette sker, vil det resultere i dårlige resultater til aktionærerne, som igen kan betyde nedskæringer i blandt personalet.

Delkonklusion

Når man går i gang med at se på ændringer i forbindelse med fusionen, er det derfor vigtigt, at man har nogle konkrete ting, som alle kan forholde sig til, og at man husker at involvere de ansatte i en så stor grad, som det er muligt. De 3 interessenter aktionærer, medarbejder og kunder, skal alle være med på idéen, da man ikke kan gennemføre en fusion fornuftigt, hvis de involverede medarbejdere og kunder ikke føler sig tilpasse. Aktionærerne giver sig selv, da de skal sige ja i første omgang, før der overhovedet er noget, som er muligt. Men alle 3 er vigtige, da fusionen ellers alt andet lige er dødsdømt på forhånd.

Køb

Ser vi på hvordan et køb af et andet pengeinstitut kan finde sted vil det typisk være en af 3 muligheder. Man kan købe ved at tilbyde de bestående aktionærer i den overtagne bank, aktier i den fortsættende bank, man kan ”bytte” aktier i et vist forhold alt efter værdien eller man kan tilbyde dem rede kontanter, hvilket dog kan være en kapitalvanskelig disposition, hvis banken er forholdsvis stor.

Som nævnt er den ene af mulighederne, at man går ind og vurderer en pris, og så betaler man den ved at overdrage et antal aktier til de bestående aktionærer. Den bestående bank har ikke aktierne til at ligge i et depot, men udsteder nye aktier i forbindelse med købet, som så overdrages til aktionærerne i det overtagene institut.

Det er dog vigtigt at have for øje, at en udstedelse af nye aktier vil udvande den bestående del, som alt andet lige vil gå hen og falde i værdi med mindre markedet vurderer, at et køb er så god en idé, at kursen holdes oppe. Her vil markedet vurdere på, hvilket fremtidig indtjeningsgrundlag der vil være i det fortsættende pengeinstitut.

Man kan benytte sig af kurs/indre værdi, for at danne sig et billede af de 2 bankers værdi, men det vil selvfølgelig kun være et pejlemærke, da der er andre faktorer, der gør at køber enten ønsker, at købe billigere eller dyrere. Man kan f.eks. vurdere ud fra hvor stor en kundemasse man får med over, og så give en pris ud fra hver enkelt kunde.

Prisfastsættelsen gør sig selvfølgelig også gældende, hvis man vælger at betale kontant til de bestående aktionærer. Men selve betalingen vil så ske ved, at der overføres det aftalte beløb til den enkelte aktionær, som så efterfølgende ikke længere har noget forhold til den fortsættende bank. Alt efter størrelsen på banken, kan dette selvfølgelig være en likviditetskrævende proces, som alt andet lige vil kræve at banken er rigtig godt polstret.

Prisfastsætning

Som vi nævnte tidligere kan en god indikator for en pris på et pengeinstitut være kurs / indre værdi, der viser hvor meget man betaler for 1 krone egenkapital. Er K/I over 1 kan man sige, at markedet forventer at egenkapitalen reelt set er mere værd end den er bogført til. Det kan for eksempel være, hvis man forventer en god stabil fremtidig indtjening. På samme måde kan man sige, at er K/I under 1 forventer markedet, at den bogførte egenkapital reelt set er mindre end det som står i regnskabet, da der måske forventes negative resultater på sigt, eller der er usikkerhed om selskabets værdi.

Ser vi på Østjydsk Bank og Djurslands Bank, så viser det igen et billede, som afspejler de andre områder vi har været inde og se på. Begge banker er godt nok under 1 på K/I, men dette er mere reglen end undtagelsen for banker i det nuværende marked på grund af krisen og den usikkerhed den har medbragt. Men Østjydsk Bank ligger med en markedsværdi på 95,04 mio. kr. og dermed en K/I på 0,17[66], mens Djurslands Bank ser noget bedre ud med en markedsværdi på 402,3 mio. kr. og en K/I på 0,53. Ud fra dette kan vi konkludere, at markedet betragter Djurslands Bank, som en væsentlig sundere bank end Østjydsk Bank. Dette selv om de er nogenlunde ens af størrelse og ligger meget tæt geografisk.

Ofte vil der skulle en bonus med til de sælgende aktionærer, før de er villige til at sælge deres aktier, og dette vil på trods af det store negative resultat alt andet lige også være resultatet ved Østjydsk Bank, som er delt ud på mange mindre aktionærer i lokalsamfundet, som formentlig ikke ønsker at sælge til nuværende pris. Tidligere har man lagt ca. 100 % oven i kursen ved f.eks. Forstædernes Bank[67], men i de senere år har der været billeder af, at aktionærerne

[66] Se bilag 9
[67] http://politiken.dk/erhverv/ECE582663/nykredit-har-koebt-forstaedernes-bank/

overhovedet ikke har fået noget i sidste ende i krisebanker, hvorfor vi forudsætter, at aktionærerne kan gå med til en mindre bonus på 25 %, hvilket betyder at Djurslands Bank skal op med 118,8 mio. kr. for at have en realistisk mulighed for at overtage Østjydsk Bank.

En anden mulighed ved bankovertagelser har været, at køber simpelthen har ventet på, at den bank de gerne ville overtage kom I så store problemer, at der ikke har været nogen værdi til aktionærerne, da banken ville ende i finansiel stabilitet, hvis ikke det blev overtaget af andre. Hvis dette skete for Østjydsk Bank på sigt, ville Djurslands Bank alt andet lige få muligheden for, at byde på en kundeportefølje, hvor de dårligste er sorteret fra, og hvor man ikke overtager alt det andet i selskabet. Her vil man kunne gå ind og vurdere på hvad en enkelt kunde skulle koste, og så fastsætte en pris ud fra dette.

Jf. Lars Krull, senior forsker ved Aalborg Universitet[68] kostede de kunder der blev solgt fra resterne af Fjordbank Mors i gns. Kr. 7.200 pr. kunde, mens Sparbank i sin tid solgte kunder for gns. Kr. 12.000 til Føroya Bank, hvor de dog havde mulighed for tilbage levere tab på kunderne.

Det vil sige, at prisen på Østjydsk Bank alt andet lige bør ligge et sted midt i mellem, da de ikke er i finansiel stabilitet, men Djurslands Bank har heller ikke muligheden for at levere tab tilbage, hvis der efterfølgende skulle opstå tab på nogle af kunderne.

Vi har ikke tal på, hvor mange kunder Østjydsk Bank har idet de ikke opgør det i regnskabet**,** men alt andet lige minder de i størrelse om Djurslands Bank, som har 35.000 private kunder og 3.000 erhvervskunder.[69] Forudsætter vi, at Østjydsk Bank ligner dette, og der kun betales for private kunder, da en stor del af erhvervskunderne alt andet lige ikke vil blive købt, hvis Østjydsk Bank først er på vej i Finansiel Stabilitet. Vil det betyde, at koster en privat kunde kr. 8.000 i gennemsnit, så ligger prisen på Østjydsk Bank på 280 mio. kr..

[68] Undervisnings materiale HDFR 6. semester 2012
[69] Djurslands Banks årsrapport 2012

Delkonklusion

Hvis Djurslands Bank vælger at ville købe Østjydsk Bank er det vigtigt, at man forholder sig til risikoen i engagementet, og hvor meget det haster med at få banken på bøgerne. Jo hurtigere man er, jo billigere vil det alt andet lige være, men risikoen for, at man får købt en portefølje med efterfølgende tab er alt andet lige noget større, og klarer Østjydsk Bank sig bedre de kommende år vil prisen helt sikkert stige, da aktionærerne, så vil forlange mere for deres aktier.

Prisen her og nu ud fra K/I + 25% på 118,8 mio. kr. er over halv så stor, som en pris ud fra hver enkelt privatkunde. Men fortsætter nedskrivninger i Østjydsk Banks portefølje kan det hurtigt vise sig, at blive noget dyrere end prisen ud fra hver enkelt kunde på 280 mio. kr.. Hvorfor de skal være meget risikovillige, hvis de vælger at købe noget her og nu.

Djurslands Bank har tidligere været ude, og skrive at de ønsker, at bruge deres nuværende overskudslikviditet til vækst. Derfor er det en god ide, at afgive et bud på privatkunder i Østjydsk Bank. Risikoen på privatkunder, er historisk set meget lavere end på erhverv.

Det kræver tro på tingene, og de skal være helt sikker på kreditbøgerne i Østjydsk Bank, hvor man kan frygte, at en gennemgang af deres bøger vil vise nogle flere skelletter. Der er højere risiko på Østjydsk Banks kunder, og Djurslands Bank skal have et klart billede af denne risiko inden, de vælger at købe. Gennemgår man en usund bank, vil man alt andet lige have tendens til at finde flere nedskrivninger, idet det også vil have en effekt på den pris, man ønsker at give for kunderne.

Konklusion

Djurslands Bank og Østjydsk Bank er 2 banker, der ligner hinanden geografisk og størrelsesmæssigt, hvis man ser på dem udefra. Deres balancestørrelser er nogenlunde ens, men Østjydsk Banks procentuelle andel til erhverv på 72 % er dog lidt større end Djurslands Banks på 63 %.

Østjydsk Bank har haft det svært under finanskrisen og specielt i 2012 er man kommet i store problemer med nedskrivninger på 364 mio. kr. og dermed et negativt resultat. Djurslands Bank har klaret sig fornuftigt i perioden, og har heller ikke benyttet sig af hjælp fra staten.

Rent solvensmæssig ser Østjydsk Bank umiddelbart ud til at være fornuftig med en overdækning på 4,4 %, men med indførelsen af 8+ reglerne, udløb af ansvarlig lån og på sigt Basel III vil de blive presset på solvensen. Fortsætter de store nedskrivninger i 2013 og dermed yderligere negative resultater, vil de allerede komme i store problemer med udgangen af dette regnskabsår.

Likviditetsmæssigt kommer Østjydsk Bank under pres i det, de skal tilbagebetale bankpakke II obligationer og ansvarlige lån i løbet af 2013. Djurslands Bank har en fin likviditet, og vil være i stand til at indfri store dele af de ansvarlige lån i Østjydsk Bank, hvis man vælger at overtager/fusionere med Østjydsk Bank.

På basisindtjeningssiden ser Østjydsk Bank ud til at være i god form, og de har også en bedre basisindtjening end Djurslands Bank. Dette på trods af, at man betaler mere for sin fremmekapital. Årsagen skal findes i, at man er mere effektiv på medarbejdersiden, hvor de har noget færre ansatte i stabsfunktionerne, og så vurdere vi samtidig, at deres kreditbog, som alt andet lige ser ud til at være dårligere end Djurslands Bank, giver dem muligheden for at tage en høj rente på de trængte kunder, da de ikke kan flytte til et andet pengeinstitut.

Nedskrivningsmæssigt har Østjydsk Bank som nævnt store udfordringer, og er selv meget i tvivl om, hvor gode deres kunder reelt er eller om der er nedskrevet nok på deres portefølje.

De har i dag nedskrevet ca. 10 % af hele porteføljen, og det faktum, at de stadig er i tvivl om det er nok, udgør en stor fare for Djurslands Bank, hvis man overtager banken.
Generelt ser det ud til, at man i Østjydsk Bank har påtaget sig en større risiko, end hvad man er vant til i Djurslands Bank. Deres gearing af egenkapitalen er større, og som nævnt har de ikke haft det nødvendige opsyn med deres kunder, til at vide om der har været nedskrivningsbehov, eller om der er udsigt til, at det kommer på sigt. Deres regnskab viser ikke boniteten på kunder, som så mange andre pengeinstitutter gør, og vi vurderer, at det kan være fordi, de simpelthen ikke har overblikket over dem.

Et køb af Østjydsk Bank vil gavne Djurslands Bank ved, at man på den måde fremskaffer sig en større kundeportefølje af én gang, og dermed alt andet lige et større indtjeningsgrundlag fremover.

Vi har regnet os frem til synergier på 29 mio. kr. ud fra besparelser på personale, it og finansieringsomkostninger. Alt sammen noget der vil gavne den nye bank, og sikre en bedre basisindtjening.

Basisindtjening vil blive væsentlig bedre, men der er en stor usikkerhed omkring nedskrivningerne, hvorfor vi kan frygte at det endelige resultat reelt set ikke bliver meget bedre end det Djurslands Bank selv kan præstere. Det opsatte fusionsregnskab viser et resultat på 49 mio. kr. efter SKAT, hvilket kun er 2 mio. kr. mere end hvad Djurslands Bank præsterede i 2012.

Udgifter til fremmedkapitalen i WACC'en vil gå fra 0,58 % i Djurslands Bank i 2012 til 1,16% i fusionsbanken, hvilket betyder en højere udgift til finansieringen end det Djurslands Bank kommer fra, hvor de ikke har nogen supplerende kapital af betydning. ICGR fortæller os, at man efter en fusion ikke vil kunne udvide låne bogen så meget, som Djurslands Bank kan i dag, uden at det går ud over solvensen. Men her kan man selvfølgelig argumentere for, at behovet for at vokse ikke er så stort lige efter en fusion, da der formentlig vil være rigeligt, at gå i gang med for kreditafdelingen i Djurslands Bank.

Vi anbefaler ikke et køb af hele banken, da risikoen synes at være meget stor. Prisen kan synes forholdsvis lille jf. vores tidligere beregninger, men risikosiden vurderer vi til at være alt for stor på grund af kreditbogen i Østjydsk Bank, som hverken vi eller dem selv p.t. har det store overblik over. I sidste ende frygter vi, at en overtagelse risikerer at få den betydning, at Djurslands Bank selv kommer i store problemer, og måske i værste fald kommer i konkursproblemer.

Vi vurderer, at det vil være bedre, at forsøge en dialog omkring køb af nogle filialer fra dem, hvor der ikke er for mange af de store erhvervskunder. Eller være kyniske og satse på, at problemerne i Østjydsk Bank fortsætter, og at det i sidste ende bliver finansiel stabilitet man skal forhandle med i stedet for aktionærerne i Østjydsk Bank.

Alt i alt vurderer vi, at den samlede pris på Østjydsk Bank reelt set bør ligge omkring kr. 0, alternativt vil et evt. køb kunne gå ind under bankpakke IV, med en medgiftsordning, såfremt det vurderes, at der er store usikkerheder omkring det fremtidige nedskrivningsniveau på den samlede portefølje i Østjydsk Bank. De stiller selv store spørgsmål til deres kreditbog, og kun en gennemgang med finanstilsynet vil kunne retfærdiggøre en købspris på banken. Usikkerhederne ved et evt. køb i det nuværende bankmarked, vil være alt for store til kunne retfærdiggøre et køb Østjydsk Bank overfor aktionærerne i Djurslands Bank.

Kilde- og litteraturlist

Bøger, publikationer mv.

Commercial Banking, 3. udgave, 2005, Benton E. Gup og James W. Kolari, Wiley

Organisationsteori, 5. udgave, 2010, Jørgen Frode Bakka og Egil Fivelsdal, Handelshøjskolens Forlag

Blændværk, 2. oplag, 2009, Morten Jeppesen

Dansk Bankvæsen 6. udgave 2011, af Cato Baldvinsson, Torben Bender, Kim Busck Nielsen og Flemming Nytoft Rasmussen.

Aktieinvestering 3. udgave 2009, Michael Christensen & Frank Pedersen

Organisations teori 5. udgave 2012, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal

Regnskab mv.

Djurslands Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Østjydsk Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Skjern Bank årsrapport 2012

Dansk Bank årsrapport 2012

Love mv.

Lov om finansiel virksomhed

Bekendtgørelse om kapitaldækning

Internet-sider

www.djurslandsbank.dk

www.oestjydskbank.dk

www.finanswatch.dk

www.nnerhverv.dk

www.finanstilsynet.dk

www.nationalbanken.dk

www.danmarksstatistik.dk

www.pwc.dk

www.Landbobanken.dk

www.danskebank.dk

www.business.dk

www.retsinformation.dk

www.euroinvestor.dk

www.epn.dk

www.dinby.dk

www.evm.dk

www.djurslands.net

www.lokalavisen.dk

www.e-pages.dk

Bilag

Bilag 1:

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Renteindtægter	377.950	339.446	345.049	380.987	372.767
Renteudgifter	91.451	65.696	60.120	76.425	94.330
Netto renteintægter	206.176	224.087	235.126	244.548	224.709
Samlet udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Samlet indlån	2.793.838	3.327.379	3.591.642	4.235.832	4.982.372
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Renteindtægter	307.762	245.978	203.746	211.173	214.894
Renteudgifter	121.178	65.962	39.298	37.813	31.155
Netto renteintægter	184.176	194.090	187.442	185.611	187.570
Samlet udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Samlet indlån	3.593.379	3.533.775	3.587.396	3.384.750	3.390.111
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Bilag 2:

Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for Østjydsk Bank

K_d = 213.608 / 5.282.910 – 619.544 = 0,0404 (2008)
140.459 / 5.501.329 – 632.251 = 0,0256 (2009)
126.280 / 6.330.342 – 648.578 = 0,0200 (2010)
155.356 / 7.331.935 - 716.818 – 45.941 = 0,0236 (2011)
162.008 / 7.632.289 – 561.834 -79.975 = 0,0232 (2012)

L = (5.902.454 - 619.544) / 5.902.454 = 0,895 (2008)
(6.133.580 - 632.251) / 6.133.580 = 0,897 (2009)
(6.978.920 – 648-578) / 6.978.920 = 0,907 (2010)
(7.331.935 – 716.818) / 7.331.935 = 0,907 (2011)
(7.632.289 – 561.834) / 7.632.289 = 0,925 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0404 (1 - 0,25) * 0,895 + 0,08 (1 – 0,895) = 0,0355 => 3,55%
K_w i 2009 = 0,0256 (1 - 0,25) * 0,897 + 0,08 (1 – 0,897) = 0,0254 => 2,54 %
K_w i 2010 = 0,0200 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0210 => 2,10 %
K_w i 2011 = 0,0236 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0239 => 2,39%
K_w i 2012 = 0,0232 (1 - 0,25) * 0,925 + 0,08 (1 – 0,925) = 0,0220 => 2,20%

Beregning af WACC for Djurslands Bank

K_d = 182.166 / 6.518.733 – 588.239 – 749.905 = 0,0352 (2008)
101.530 / 6.294.894 – 635.710 – 866.884 = 0,0140 (2009)
55.249 / 6.550.058 – 680.714 – 876.788 = 0,0073 (2010)
60.456 / 6.586.366 – 705.476 – 836.490 = 0,0079 (2011)
44.705 / 6.657.446 -757.656 – 836.490 = 0,0058 (2012)

L = (6.518.733 – 588.239) / 6.518.733 = 0,898 (2008)
(6.294.894 – 635.710) / 6.294.894 = 0,882 (2009)
(6.550.058 – 680.714) / 6.550.058 = 0,880 (2010)
(6.586.366 – 705.476) / 6.586.366 = 0,877 (2011)
(6.657.446 – 757.656) / 6.657.446 = 0,870 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0352 (1 - 0,25) * 0,898 + 0,08 (1 – 0,898) = 0,0318 => 3,18%

K_w i 2009 = 0,0140 (1 - 0,25) * 0,882 + 0,08 (1 – 0,882) = 0,0234 => 2,34 %

K_w i 2010 = 0,0073 (1 - 0,25) * 0,880 + 0,08 (1 – 0,880) = 0,0169 => 1,69 %

K_w i 2011 = 0,0079 (1 - 0,25) * 0,877 + 0,08 (1 – 0,877) = 0,0177 => 1,77%

K_w i 2012 = 0,0058 (1 - 0,25) * 0,870 + 0,08 (1 – 0,870) = 0,0162 => 1,62%

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

Bilag 3:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Bilag 4:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat efter Skat	38.737	18.365	8.920	7.513	-153.923
Balance	5.902.454	61.336	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
ROA	0,66%	29,94%	0,13%	0,10%	-2,02%
ICGR	**6,25%**	**2,90%**	**1,38%**	**1,05%**	**-27,40%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat efter Skat	17.766	39.969	36.785	23.281	47.120
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
ROA	0,27%	0,63%	0,56%	0,35%	0,71%
ICGR	**3,02%**	**6,29%**	**5,40%**	**3,30%**	**6,22%**

Bilag 5:

Nedskrivninger		
	Pct	Tkr.
Østjydsk Bank	**2012**	
Samlet nedskrivning		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	9,22%	59.690
Industri og råstofudvinding	6,98%	45.187
Energiforsyning	0,00%	-
Bygge og anlæg	16,10%	104.261
Handel	11,18%	72.413
Transport, hoteller og restauranter	0,23%	1.492
Information og kommunikation	2,31%	14.962
Finansiering og forsikring	4,29%	27.798
Fast ejendom	16,48%	106.717
Øvrige erhverv	13,86%	89.783
Privat	19,34%	125.271
I alt	**100,00%**	**647.574**
Djurslands Bank	**2012**	
Udlån		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	15,86%	30.221
Industri og råstofudvinding	0,88%	1.672
Energiforsyning	0,12%	224
Bygge- og anlæg	8,95%	17.061
Handel	4,60%	8.759
Transport, hoteller og restauranter	1,56%	2.966
Information og kommunikation	0,66%	1.254
Finansiering og forsikring	2,89%	5.516
F ast ejendom	24,74%	47.147
Øvrige erhverv	11,30%	21.537
Private	28,45%	54.229
I alt	**100,00%**	**190.586**
Oplysningerne er fundet i risikorapporten 2012 og regnskaber		

Bilag 6:

Østjydsk Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgr (%)
101982999	Jens Rasmussen Hobro Holding ApS	14296	98474	109725	90
100336207	Søren Vangsted Holding A/S	2339	69938	79778	88
100495847	I.P. Boligcenter Assens pr. Mariager ApS	1285	28537	32534	88
100843925	M og G Holding ApS	171	1263	1432	88
202123351	PLT Holding af 10.3.06 ApS	1539	9273	10560	88

100521567	Larsen Vin ApS	131	1157	1323	87
101824623	J.H. Holding, Mariager ApS	-137	16342	18854	87
202112492	Peter L. Holding ApS	649	951	1094	87
100467690	Lars Haldrup Petersen Holding A/S	2450	28226	33164	85
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100542015	ET Holding ApS	1213	21909	25736	85
101932611	Onepint Holding ApS	443	1484	1746	85
202179403	Benjamin Jensen Holding ApS	3163	6428	7599	85
202546244	Dbb Rov Service A/S	65	2705	3198	85
100579565	ApS af 31. Marts 2012 Randers	-1259	1660	1978	84
202084457	Mibila Holding ApS	243	1369	1621	84
202723367	I. Møller Holding, Skagen ApS	684	5292	6324	84
100487895	OS Trading ApS	1653	17122	20497	84
101924201	Svendsen Finans ApS	154	1989	2386	83
202404570	Edora Holding ApS	2526	8567	10329	83
202128869	Lundorff Holding Randers ApS	146	1227	1489	82
202251852	Garder Investment DK V ApS	1262	3805	4696	81
100322777	Einar Thygesen A/S	581	8987	11108	81
100500260	S. og L. Vangsted ApS	842	15090	18772	80
100511096	B.H.Invest. Randers. ApS	91	959	1200	80
100543736	Bæchs Bageri A/S	132	1534	1907	80
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
100068712	Burre Reklame ApS	581	1371	1736	79
102013950	Grandes Hesses A/S	-46	19140	24194	79
100330167	Rådgivende Ingeniørfirma Søren Sørensen A/S	-275	1191	1520	78
101987225	KKC Holding ApS	-1089	2574	3287	78
100760620	BS Holding ApS	1693	3468	4523	77
202120207	Fjorden Arkitekter M.A.A. K/S	1203	1358	1783	76
202169558	Østergaard Finans ApS	130	931	1218	76
202566161	Kurt Skydt Holding ApS	397	849	1111	76
202795419	Bif Møller ApS	-176	2202	2916	76
101950299	Intersystem ApS	-7	2484	3425	73
101901187	Dansk Bjergning og Bugsering Holding ApS	12643	94193	129700	73
100471901	Damborg Holding ApS	1131	3390	4775	71
101976872	B. Sørensen Registreret Revisionsanpartsselskab	647	1120	1569	71
202256060	Lykke Smeden A/S	279	10532	14735	71
100337208	Søren Vangsted A/S	2075	27063	38864	70
100816179	TP Holding Hadsund ApS	367	3210	4658	69
100525588	J.G. Agentur ApS	57	1158	1705	68
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202118392	Miraka Holding ApS	497	1119	1674	67
202412425	Toft Automation A/S	401	1318	1960	67
100480745	Jakob Bødker Hobro A/S	932	3898	5920	66
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
202494436	Langballe ApS	-240	3480	5354	65
100519048	Dania Plast A/S	5188	15735	24138	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100460013	Sorring Maskinhandel A/S	3951	16987	26443	64
101932516	Edora A/S	4788	8284	13181	63
100580387	Søren Vangsted Øst A/S	1425	16325	26284	62
101976873	S. Christensen Registreret Revisionsanpartsselskab	648	973	1579	62
202331658	M&E Oxholm Holding ApS	322	1600	2562	62

100577518	Lund Brugsforening	601	11047	17897	62
101810879	Karsten Riisberg Holding ApS	246	6692	10842	62
202560390	Larsens Landmåler Service ApS	-192	1021	1670	61
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
202476341	Siju Holding ApS	1718	2859	4941	58
202193069	Jan Justesen Holding Hobro ApS	-125	1249	2228	56
100506361	Kaj Riisberg A/S	557	3777	6692	56
202269959	Aquacut ApS	359	604	1083	56
202788934	Lyngsøe A/S	929	3375	6054	56
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202206062	2gear Holding ApS	824	901	1625	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
202237471	Træ & Ståldesign ApS	481	1248	2310	54
100505408	Hörmann Danmark A/S	-1292	12775	24310	53
100538110	AF Rustfri ApS	170	581	1128	52
202148167	J.B.B. Holding ApS	397	2764	5358	52
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
101928540	Kurts Gulvservice ApS	-77	937	1843	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
202146445	Beton Genbrug ApS	319	1195	2384	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
101969352	HBK Invest ApS	296	842	1736	49
100507950	Tømrerfirma Mogens Bach ApS	229	1067	2178	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
100244232	Toppac A/S	11365	22088	45061	49
100321073	Ellestrup Udlejning A/S	-111	10535	21942	48
100577433	Super Brugsen Mariager	13	8862	18442	48
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202104947	Mariagerfjord Golf A/S	55	11528	23946	48
202657584	Yellowcar ApS	373	680	1442	47
100582627	Onkel Jes ApS	44	523	1105	47
100507956	Handest Byggefirma ApS	109	1301	2820	46
100525065	Modum Vinduer ApS	18	529	1151	46
101946308	MS-Flowtechnic ApS	425	2155	4651	46
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100464859	Intersystem Ejendomme ApS	101	8920	19883	45
100465669	Murerfirmaet Jens Jacob Jensen ApS	164	679	1505	45
202149790	Frandsbjerg Invest A/S	19667	79428	178243	45
202246284	KK Randers Midtpunkt ApS	63	649	1436	45
202254814	AH Holding Kolind ApS	-38	3649	8085	45
202146490	Restaurant Skovbakken ApS	842	3838	8543	45
100482868	Hostrup Byg A/S	375	8873	19993	44
100486131	GMpack ApS	3135	15621	35386	44
202254816	SL Holding Grenaa ApS	-10	3526	8015	44
202306549	Søren Jesper Lanng Holding ApS	-256	2828	6389	44
202496088	Købmandsgruppen Udbyhøj-Sødring ApS	8	651	1482	44
102006154	Damm's Holding ApS	1699	23292	53271	44
100524941	Tf Holding. Randers ApS	-636	2553	5912	43
202179315	Ecoteck A/S	3138	5873	13657	43
202496447	Ejendomsselskabet Holmsgårdsvej 3 ApS	2418	5110	11879	43
100467062	Axacon A/S	2047	7018	16234	43
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42

100319049	El-Bo Produktion A/S	-2155	11639	28074	41
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
100577520	Brugsen Spentrup	356	6043	15100	40
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100533787	Ommersyssel Dyrlægerne ApS	120	938	2372	40
202336535	Eurowind Energy Solutions A/S	147	2995	7552	40
100543883	Andigården Holding ApS	-376	2737	6965	39
101941805	KTN Holding ApS	-7	477	1225	39
100500273	Tandlæge Barkmann ApS	84	661	1679	39
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
100741273	Malerfirma Villy Poulsen ApS	-279	1442	3760	38
202022608	Atea Transport ApS	-394	1109	2937	38
100325589	DBB Jack-Up Services A/S	21304	89508	236522	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
202205479	Caprani Holding ApS	-522	647	1764	37
202249711	Nejsum Huse ApS	-330	589	1621	36
202489920	Horsens Autoopretning ApS	104	448	1253	36
100497712	Dansk Bjergning og Bugsering A/S	-2801	39929	111729	36
202404474	Olsens Tagdækning A/S	-16	533	1498	36
202645716	Scan Heavy Construction Co. ApS	432	674	1849	36
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
100512950	Dansk Miljø & Energistyring A/S	4634	12811	36511	35
101955139	Lillegården Ventilation A/S	1173	2173	6422	34
100758087	Ketty & Villys Buslinier ApS	453	1212	3665	33
100512969	Peter Ellemose A/S	499	1041	3194	33
100542929	Randers Lucas Service ApS	78	620	1917	32
202300418	Frisørselskabet Claus M. ApS	102	368	1143	32
202560117	Skibsværft Toft ApS	-244	6902	21299	32
100461498	Chemisafe A/S	1127	9044	28318	32
202151719	2Cap Biler A/S	744	1752	5540	32
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202717752	Byggeselskabet Marts 2013 ApS	269	349	1096	32
100527643	Mariager Shipping ApS	316	322	1078	30
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202584796	Danish Salmon A/S	-238	410	1397	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
100225388	Mogens Bach Holding ApS	397	2040	7176	28
100538165	Hagesholm Gods ApS	1073	41076	146037	28
202237972	Carelink A/S	313	1330	4915	27
202283072	Smart Home ApS	406	565	2107	27
202811001	Birkelund Poulsen Invest ApS	955	1035	3892	27
202491936	Mlc Holding Invest ApS	-650	362	1351	27
100321123	C. Mærsk-Andersen's Eftf.. Kirurgiske Instrumenter. Hospitalsartikler og Bandager A/S	1596	7633	28461	27
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
100740993	Tagarno A/S	28	5614	21215	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
100335768	Reo-Pack A/S	197	6043	22884	26
100346479	Fårup Betonindustri A/S	4178	9169	35902	26
202056440	Berlinspecialisten ApS	-346	301	1207	25
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
202491933	Kasper Leth Kreiler-Christensen Holding ApS	-492	376	1532	25

100520013	S.J. Transport ApS	-239	1580	6389	25
202233213	Kammi Tag ApS	-67	356	1445	25
202604014	Legarths A/S	34	747	2950	25
202414210	Nordsign A/S	747	1315	5217	25
100507892	Murermester Jens Ole Pedersen A/S	63	694	2931	24
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
101909593	Jan Jensen Holding,Randers A/S	-2263	1527	6726	23
202137827	True Entreprenørforretning ApS	-31	583	2500	23
202255973	Sac Service Center Midt/Øst ApS	97	690	2980	23
202464804	Bilhuset Haldrup Aalborg A/S	1631	9676	41965	23
100057961	Jydsk Lynafleder A/S	1053	862	3892	22
202143285	Poul Erik Andersen Sport A/S	719	1627	7389	22
202566143	Yding Gruppen A/S	432	1252	5712	22
100510743	St Udlejning ApS	1960	1511	6786	22
100565760	Proinfo A/S	-6594	5227	23636	22
100567237	Kurt Lynge Holding ApS	-164	1468	6935	21
202248015	Grovegaard ApS	146	6301	30063	21
202821475	Østjydsk VVS A/S	-235	265	1270	21
202023173	Lit-Dan Grain Holding ApS	-387	6420	31307	21
202699976	Rye Gardiner ApS	80	443	2122	21
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202205432	Jalu Invest ApS	47	320	1614	20
202229193	Vito Steel A/S	110	1773	9068	20
102056168	HBK Ejendomme, Mejlby ApS	113	1041	5492	19
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202724650	Cofabyg ApS	270	350	1879	19
202726913	Byggefirma Jan Jensen A/S, Randers	335	835	4505	19
101931086	Kvist Invest ApS	1523	417	2354	18
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
202579817	Lindtek Motorcenter ApS	118	292	1612	18
202698212	Nina Christensen Holding ApS	82	197	1100	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
202214319	Global Stole A/S	-526	1877	10659	18
101969145	One Pint A/S	565	2166	13084	17
202594370	Mra Invest ApS	199	278	1640	17
202731870	Autoa A/S	346	847	5027	17
100495281	Br Udlejning ApS	-217	1718	10566	16
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202283668	SU Grenå ApS	123	1161	7296	16
100543701	Byggefirma Erik Jensen - Jan Jensen A/S	542	5676	34657	16
100578965	OT Transport ApS	186	340	2072	16
101955213	Hammel Plast A/S	338	2048	12617	16
202052938	Byggefirmaet Tømren I Udbyneder ApS	45	1629	10417	16
101994157	Tjørnbo Finans ApS	46	236	1546	15
202138650	True Maskinstation ApS	-158	465	3183	15
202148152	RDS Invest ApS	-2	646	4422	15
202155987	Søren Vangsted Ejendomme A/S	-12	758	5165	15
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202194911	Lht Biler A/S	122	1308	8565	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202462403	Instruments A/S	-274	373	2490	15
100513393	T. Bruun & T. Bundgaard A/S	-85	578	3976	15

100327279	AIM International ApS	-2	232	1609	14
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
100458940	Lillegården El A/S	66	2607	18592	14
100512963	Malerfirma Lundorff A/S	159	1402	9762	14
100544630	Hin A/S	-906	6443	46222	14
100577402	Hatting Brugsforening	-211	2428	18333	13
202708045	Nr. Onsild Slagtehus ApS	86	213	1700	13
202240944	A/S Delta 3 Teknik	91	1110	8301	13
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
202300399	Glarbjergvej Super ApS	389	580	4758	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
101893737	Rikki Tikki Company A/S	1693	8873	73390	12
202024726	Sancon ApS	63	613	4978	12
202254851	Suldrup Auto ApS	444	357	2965	12
100488316	Helsted Boligudlejning ApS	-116	1091	9966	11
202231179	B.D. Consult Production ApS	-51	269	2355	11
202306453	JNJ Ejendomme Hobro ApS	519	1295	12294	11
100518220	Import- og Eksportfirmaet Combi-System A/S	41	411	3887	11
100581457	Søren Vangsted Vest A/S	3793	16420	150993	11
101914644	Sabro A/S	2629	2191	19936	11
202270008	Fleet Trade A/S	3	677	6425	11
202704014	Echberg Manutech ApS	43	316	2861	11
101933772	HJT Biler ApS	20	572	5790	10
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
202546635	Boa Scandinavia ApS	42	235	2454	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100511465	DFT Ejendomsinvest ApS	8756	7222	70713	10
101917988	Pneumatics ApS	398	280	2714	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9
202231209	Per Blach Holding ApS	1	91	1028	9
202260899	Rib Chopinhuset ApS	1877	2547	28149	9
202414143	Hadsund Erhvervsbygninger V ApS.	136	261	2763	9
202560223	Heldinggaard Frugt og Grønt ApS	-436	226	2487	9
202779460	Th. Jensen Modelfabrik A/S	918	1419	16050	9
100366372	Bilhuset Haldrup Randers A/S	524	3702	41901	9
100519381	Service og Administrationsgruppen ApS	715	1732	19274	9
101876832	Svendsens El A/S	115	812	8910	9
100501373	Hans Jensen Tranport og Spedition A/S	613	783	9017	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
202129929	H. T. Ejendomme ApS	51	1352	16314	8
202231350	Johannelyst ApS	-249	2098	27406	8
100349075	M.A. Automatic Mariager ApS	895	200	2450	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
101921209	Kvist & Jensen, Mariagerfjord, Statsautoriserede Revisorer A/S	-137	213	2706	8
202552646	Hwam A/S	749	3774	49292	8
100482658	Avalon Innovation A/S	838	469	6658	7
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7

202754725	Jan Jensen Leasing ApS	31	111	1595	7
100529429	Bike Toyz ApS	-292	1721	25240	7
202349227	Ejendomsselskabet 1/4 2008 ApS	1	122	1906	6
100535558	A/S af 30. Marts 2012 Randers	-888	1101	17527	6
202471718	JBS Hobro ApS	-26	58	1019	6
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202035197	Revelhøjvej 3 Kasted ApS	-83	282	5574	5
202652232	Myhlenberg Entreprise A/S	16	527	10457	5
202704650	Agro Østjylland ApS	-105	184	3868	5
101923522	Bolighuset Donsig ApS	447	90	1648	5
202642709	Dahlitech A/S	-315	474	9682	5
100506861	Jørgen Jørgensen. Mariager A/S	-268	110	2681	4
101956368	Murermester Gert Madsen ApS	31	74	1918	4
202249470	Cm-Anlæg ApS	53	46	1075	4
202796031	DK Lejligheder ApS	102	219	5774	4
100318415	Brdr. Hosbond A/S	-1507	3015	68758	4
100538091	Lindus Maskinhandel ApS	-197	275	7355	4
202099041	Bilhuset Haldrup Hobro A/S	-509	585	15336	4
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202229082	Air2trust ApS	315	244	5627	4
100163146	Aalborg Aluminiums Industri ApS	295	44	1067	4
100464341	Murermester Finn Thøgersen ApS	1242	75	2982	3
100467094	Kas-Tech A/S	254	269	7798	3
101944090	Randers Ejendomsinvest ApS	6	84	2606	3
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
100845900	Ejendomscompagniet ApS	81	98	3407	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
100776531	Schnoor Plast ApS	-119	261	9408	3
100540935	Lindus Finans ApS	98	39	2411	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
202148552	Tømrer & Bådebygger Finn Møller ApS	720	56	3666	2
202562560	Ejendommen Plastvænget 2, Hadsund ApS	-39	136	6429	2
202601078	Js Boligbyg ApS	-136	92	4685	2
100516625	Auto-Centrum Hadsund A/S	7211	585	27482	2
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202118040	Hagesholm Holding ApS	-2190	413	53816	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202476320	Alessandro Danmark ApS	0	11	1243	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
100496780	Hadsund Bremse- og Koblingsservice af 28/6 1979 ApS	753	28	3351	1
101961891	Speed Color A/S	117	126	9118	1
202460150	Magic Holding ApS	-149	40	11559	0
202788179	Jcc 2011 ApS	5	84	17611	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
100712890	Pseparts ApS	16	238	63020	0
101929577	Overgaard Gods A/S	-29733	1087	514904	0
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202489967	Rnihe Holding ApS	0	-96	9097	-1

202554838	Høj & Frey Ejendomme ApS	-286	-186	14094	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
100543167	Byggeselskabet af 19/1-2009 ApS	-2	-10	1352	-1
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202286714	TT Cars ApS	-101	-34	1913	-2
202340698	Laustsens Økofarm Hou ApS	-33	-41	2291	-2
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
202145128	Lønstrup ApS	192	-49	2832	-2
100509434	Tindi Sport ApS	-33	-84	2857	-3
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
101993635	VVS-Huset, Assens A/S	2	-160	4748	-3
101902803	Claus Hosbond ApS	69	-311	11633	-3
202331830	DFMI A/S	-28	-245	7677	-3
202150022	Ejendomsselskabet Godthåbsgade 14A-B, Århus ApS	-236	-812	19429	-4
202580958	Kærby Tømrer- og Snedkerforretningaps	-116	-49	1332	-4
102007866	Stig Andersson Holding ApS	-3250	-447	9201	-5
102056244	Frandsen Development A/S	418	-155	3255	-5
202572656	Følle El-Service A/S	-569	-259	5263	-5
202573719	E/S Strømmen 23 ApS	-116	-107	2289	-5
202101844	Bjæverskov Ny Center ApS	10203	-969	21242	-5
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202648051	Rørbæk Teltudlejning ApS	-457	-603	10177	-6
101829356	Auto-Centrum Finans ApS	-963	-942	15779	-6
202543202	Wmmotorsport ApS	-47	-78	1255	-6
100485306	MB Parts Trading ApS	-363	-176	2683	-7
202340977	DB9-Invest ApS	-255	-356	5037	-7
102010862	Spm Hobro ApS	-589	-181	2194	-8
202132720	Brazil Invest 2006 ApS	-35	-96	1152	-8
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
202087584	Løven Invest ApS	200	-524	6258	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
202219406	Futura Juventus ApS	-4	-243	2855	-9
100740799	Park & Landskab ApS	-906	-472	4928	-10
100365970	J.H. Stålindustri A/S	-310	-1217	12756	-10
202212332	Claus Frey Ejendomme ApS	-156	-365	3364	-11
202723245	Hj Mad ApS	-191	-112	1056	-11
202750796	Hol Holding ApS	-271	-236	2210	-11
202749791	Hotel Pinenhus ApS	-472	-392	3514	-11
202278917	Misti Economic ApS	-187	-289	2684	-11
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202218091	Mini Entreprenøren Asferg ApS	-335	-432	3721	-12
202457435	Nima Halm ApS	-805	-882	7090	-12
202304367	A.K. Holding ApS	257	-417	3198	-13
202149839	Restaurant Landgangen ApS	0	-591	4271	-14
202048836	Brdr. Jacobsen Holding A/S	-961	-1005	6848	-15
202170057	Raca Holding ApS	-481	-1807	11957	-15
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
100519787	Byggeselskabet Elming ApS	-29	-520	3189	-16
101897005	Quaestus ApS	-586	-1430	8668	-17
202174531	Linde & Sjøstrand A/S	-374	-590	3506	-17
202306043	ETM Invest ApS	-607	-420	2527	-17
100751608	Psevision ApS	30	-180	1073	-17

202176886	Hsj-Byg A/S	-110	-1324	7315	-18
202409497	Rishøj Byg ApS	-31	-230	1190	-19
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101814749	Melph El ApS	98	-525	2590	-20
100808191	Projekt Developing ApS	-505	-1640	7788	-21
202260556	Nordic Systems Randers ApS	16	-458	2198	-21
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
100522653	Solar Venti A/S	-2271	-4212	19469	-22
202166468	Bif Holding ApS	-250	-2708	11378	-24
100487622	P. Rudbeck Larsens Eftf. ApS	427	-659	2685	-25
100573595	Stein P Sport A/S	82	-752	2889	-26
101928417	Capas ApS	-543	-847	2904	-29
202134671	Futura Enghusene ApS	-1163	-21281	69857	-30
202704334	Nordic Smt A/S	-1831	-1035	3475	-30
202226756	Randers Lege og Event Center ApS	-255	-623	1919	-32
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202260922	Rib Fredensgade ApS	-1415	-6902	20163	-34
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202245405	Enggris ApS	-673	-4590	12516	-37
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
100805596	Scandinavian Displays ApS	-380	-1440	3782	-38
100581430	Cc7 Holding ApS	-860	-3266	8334	-39
101917704	JP Service-Tec ApS	328	-602	1559	-39
100712589	Tjørnbo ApS	60	-983	2316	-42
202153591	H.S. Elementbyg ApS	-55	-465	1060	-44
202251813	Centro Midtgaard Holding ApS	-1802	-3800	8522	-45
202291942	Uffe A Holding ApS	-556	-1452	3148	-46
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
102012212	A & K Holding ApS	65	-661	1306	-51
101945471	Hin Holding ApS	-5283	-10874	18916	-57
100470190	LC Lastvogn- & Trailerservice A/S	-1499	-3694	5284	-70
101955494	M. Ingemann Holding ApS	-982	-4425	5796	-76
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
102066419	Cimber Byg A/S	231	-2628	2816	-93
202306774	CP & CP Invest ApS	-223	-2949	2982	-99
100462896	Alex Bentmann Holding ApS	-1203	-6282	1827	-100
101914665	Fensbo Holding ApS	-5663	-8967	2099	-100
102003257	Enghavegård Holding ApS	-2031	-5995	1790	-100
202131446	Boligbyg Holding ApS	-544	-3989	1249	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202181492	Gladstone ApS	-4421	-6475	2271	-100
202245322	Rib Development ApS	-4395	-10909	4221	-100
202479344	Hedehusenes Økohønseri ApS	-1084	-3478	1072	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
100538618	Håndværkeren ApS	-1517	-1816	1525	-100
100498669	Dansk-Fransk Maskinimport A/S. Hobro	-156	-6056	2399	-100
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
102040770	Malerfirmaet Ingemann ApS	632	-3667	3372	-100
202169984	LS Hørhaven ApS	-1228	-15069	1730	-100
100471200	Proinfo Viborg A/S	-1824	-9266	2055	-100
		136281	1355187	6478666	

Gearing	3,780643557

Østjydsk Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9

202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
		26396	225557	1779442	

Gearing	6,889101203

Djurslands Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100544554	Aktieselskabet af 4. maj 1877	-445	5434	6036	90

202408623	K.D.A. Invest Holding ApS	2718	13579	15019	90
100468129	Følle Købmandsgaard ApS	-9	2893	3239	89
100582402	SR44 Holding ApS	951	20473	23091	89
100821285	Højsletvej Holding ApS	208	3583	4034	89
100580140	Gert Rygaard Holding ApS	3448	28802	32851	88
100580746	Rygaard Holding, Grenaa A/S	9274	78302	89132	88
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
100496465	Murerfirmaet Nyborg Sørensen ApS	147	6145	7063	87
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
101843640	Veje Organisation ApS	-373	10100	11566	87
202458925	BSA Handel II ApS	496	33808	39359	86
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
202412438	Randers Kemiske Industri A/S	732	19231	22553	85
100491182	VLP Holding, Grenaa ApS	-178	6297	7476	84
101954984	P-Nyborg Holding ApS	8	1061	1264	84
202749787	Lam Holding A/S	-582	2868	3405	84
101989294	Gv 42 ApS	731	1344	1625	83
202554040	Busko A/S	1584	2535	3051	83
100321334	Notat Grafisk ApS	337	1281	1536	83
102002798	Østergaard Holding af 15.12.2004 ApS	99	832	1016	82
100467842	Jysk Køkken Salg A/S	-100	5770	7023	82
100491097	Kahr Invest ApS	8	915	1133	81
100524404	Vejlby Maler- og Beregnerfirma ApS	124	960	1187	81
202402763	Rygaard Servicecenter A/S	1111	14622	18220	80
100494545	Bach og Poulsen. Grenaa. Dolmer Tømrer- og Snedkerforretning ApS	-53	2068	2624	79
202144880	Michael L. Henriksen Holding ApS	372	1167	1477	79
202162466	Bokaros ApS	-31	1329	1688	79
100067252	Rias A/S	4317	157607	198667	79
100460204	Kristian Søgaard Nielsen ApS	-127	1437	1835	78
100520547	N.K.Specialværktøj A/S	194	3971	5130	77
100577196	Brugsen For Kolind og Omegn	578	17317	22761	76
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
100494853	Vester Alling Maskinstation ApS	-649	3161	4239	75
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
101896897	Grenaa Bowlingcenter A/S	-37	829	1117	74
202032149	Domus Aromatica ApS	644	3922	5304	74
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100505350	Ejnar Østergaard Steffensen. Tømrerfirma ApS	33	1043	1483	70
100570966	Nyt Syn Auning ApS	492	1556	2250	69
202023027	Gudmann & Søn ApS	52	1186	1721	69
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
100577516	Brugsen Solbjerg	323	7844	11625	67
202144895	Henrik L. Henriksen Holding ApS	382	1181	1759	67
100505960	Nanina Vinduespolering ApS	236	1140	1724	66
100502010	AB Studiedesign ApS	411	982	1500	65
202289652	Blankholm ApS	323	1350	2107	64
100772084	Andelsselskabet Hou Lystbådehavn A.M.B.A	155	13085	21216	62
101954457	Flemming Nielsen ApS	556	888	1422	62

100509050	Eva Jensen ApS	286	3083	5051	61
202286801	Plith Biler ApS	47	1094	1878	58
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100581436	DK-Laminering ApS	273	1015	1838	55
202134325	Auto-Generation A/S	16	1128	2034	55
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
100483431	Tømrer & Snedkerfirma Henrik Kejser A/S	559	1108	2001	55
100542440	Poul Brøndum Holding ApS	1238	5052	9408	54
101827600	Cheminor A/S	2008	4654	8559	54
100519408	Svend Pilgaard Automobiler A/S	817	7411	14031	53
100515639	VAM A/S	2081	22671	43393	52
101865898	Futurecompany ApS	-329	1135	2223	51
202174686	Attention Production ApS	649	1201	2395	50
202413971	Habitatvision-Vest A/S	-103	1696	3406	50
101931131	Høgh & Rousing Håndværk A/S	423	2683	5384	50
202052847	Allermann A/S	415	1221	2422	50
202052925	Peder K. Knudsens Eftf. A/S	15	2433	4950	49
202254820	KRC Invest ApS	-56	782	1619	48
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
100530349	Servicemægleren A/S	1391	1990	4131	48
101857086	GL. Estrup Gartneri A/S	4011	14185	29655	48
202704833	Djurs Truck ApS	454	545	1184	46
202469323	Autohallen Hornslet ApS	828	1104	2387	46
100459863	Lifter Danmark ApS	561	1119	2470	45
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
100480902	Kolind Tømrer- og Murerforretning ApS	292	1838	4203	44
100495977	ApS P.J.P. - Huse	443	3931	9011	44
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100578309	Pindstrup Centret	1050	25108	56763	44
100509053	Pluskontoret A/S, Arkitekter M.A.A.	487	2878	6589	44
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
202121430	K. A. Holding, Auning ApS	140	1372	3205	43
100512911	Tømrer- og snedkerfirma P.E. Jensen ApS	1215	1710	4042	42
202144722	Glesborg Snedker- og Tømrerforretning ApS	99	474	1148	41
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
202571467	Søren Christensen Holding ApS	1191	1304	3278	40
202052825	Murer- & Tømrerfirmaet Brdr. Pedersen A/S	330	836	2069	40
100523346	Glesborg Murerforretning ApS	100	454	1155	39
202276891	BSA Mini ApS	-254	946	2422	39
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
100514992	Tilst Glas ApS	29	659	1771	37
100540403	Mc Tag A/S	392	1270	3469	37
100514451	Tegnestuen Ivan Ditlevsen ApS	292	531	1486	36
100583379	Midtdjurs VVS ApS	-120	805	2242	36
100741691	Parasol ApS	752	1454	4004	36
202583297	Alment Praktiserende Læge Karin Moldrup Holding ApS	240	365	1023	36
102065091	Anelyst Auto Teknik ApS	608	881	2433	36
202331796	M.D.A. Invest Auning ApS	393	710	2043	35
202412087	Melinda Scandinavia ApS	1101	642	1847	35
102054086	HR-Industries ApS	6351	7126	20609	35
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
202571472	Keld Christensen Holding ApS	1100	1145	3643	31

202409240	Hjelm & Henriksen A/S	249	994	3292	30
202583301	Alment Praktiserende Læge Hans Toftdahl Holding ApS	394	649	2199	30
100537831	Knud Mortensen Bygge A/S	-991	2030	6752	30
100776315	Nanina Ejendomsselskab ApS	182	1407	4920	29
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
202773325	Løkken Pub A/S	-93	406	1395	29
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
100821220	Midtdjurs Tømrer & Murer ApS	2	423	1571	27
100468362	Dansk Maskinproduktion ApS	-302	2070	7978	26
100512152	Tandlægehuset i Glesborg ApS	49	254	1027	25
202416363	Hornslet Bøger og Papir ApS	52	595	2345	25
101812519	BM Maskinteknik ApS	391	931	3844	24
202078441	Spar Nørager ApS	6	580	2403	24
202641275	Wagner Grenaa ApS	103	397	1656	24
202123393	Lars Gravco A/S	-22	4414	18482	24
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
202172318	BJ Ejendom ApS	224	682	3308	21
100480857	Alment Praktiserende Læge Carl-Heine Bugge Vogt ApS	101	563	2876	20
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100522014	Philip og Co ApS	16	379	1906	20
101967580	NSAS ApS	-1427	397	2024	20
202414101	Syncro ApS	-695	809	4158	19
100358205	Hans Ulrik Jensen Entreprise A/S	-279	737	4067	18
100504567	Carlight Danmark ApS	-131	1009	5594	18
202602675	Vognmand Tommy Nørregård ApS	19	181	1058	17
100507386	Gert Jakobsen Transport ApS	154	2711	15887	17
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
202338657	Autoriserede Fysioterapeuter Åboulevarden 70 ApS	645	1064	6717	16
202555570	Fisker Byg ApS	66	250	1611	16
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100757847	Ørsted Telte A/S	656	5130	34553	15
202054543	Østship - Udlejningsejendomme ApS	29	602	4001	15
101885121	Strauss Århus ApS	27	222	1608	14
101955754	Østergaards Dyrehospital ApS	114	895	6177	14
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
100517675	A/S Auning Blikkenslagerforretning	-410	1091	8807	12
100461178	Dahlberg Assurance Brokers Aarhus Holding ApS	80	3065	27315	11
100533631	Bondes Bolighus ApS	50	361	3184	11
202265470	Lillemølle Invest ApS	0	114	1023	11
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
102000322	Tandlæge Vibeke Loof ApS	74	261	2571	10
100514166	BK Teknik A/S	454	549	5601	10
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202153574	Karsten Vinther A/S	-231	563	5776	10
202749671	Langelinieparken 3 A/S	-591	2878	29967	10
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100523598	Auto-G. Dansk Grossistunion A/S	645	3595	39574	9
101894825	Høgh & Rousing Erhverv A/S	-10	784	8827	9
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
101966177	Randers Dinitrolcenter A/S	75	305	4058	8
100518415	Storegade 36. Grenaa ApS	-59	937	12694	7

100521929	Detailgruppen A/S	-1365	508	7432	7
100490327	Grefta-Tryk A/S	46	476	6920	7
202556995	HT Invest, Pindstrup ApS	164	333	5140	6
100466771	P.E.J. Invest ApS	-1611	654	14214	5
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202231466	Joke 21 Holding ApS	9	55	1044	5
101874609	Rekrutteringsgruppen ApS	175	44	1159	4
202150344	Vestergade Byg ApS	33	94	2403	4
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100482330	Nimbus Budene ApS	-745	113	4514	3
102069373	MMT Housing ApS	-36	51	2497	2
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
100534123	Nørgaard Teknik A/S	1595	636	26462	2
202184940	Horup Ejendomsinvest ApS	-27	194	39833	0
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
202610775	Auto-G Holstebro A/S	-293	27	5854	0
202721719	Ejendomsselskabet Slet Møllevej 29 ApS	-132	-51	5559	-1
202181555	Damagervej 19, Viby ApS	88	-281	7450	-4
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202134617	Actura ApS	-66	-57	1270	-4
202233371	Ejendomsselskabet Østergade 35 ApS	14	-210	4083	-5
202304506	Ejendomsselskabet Bredgade 28 - 30, Grenaa ApS	-53	-493	10655	-5
202538103	Nørager Vandrehjem ApS	-46	-190	3950	-5
202304947	Allingåbro Totalbyg A/S	-756	-251	4702	-5
202231168	Ibsenseje Holding ApS	-33	-87	1525	-6
202572181	Sk Holding ApS	1945	-446	7612	-6
202114269	Bendstrup Invest ApS	-70	-149	1997	-7
202229122	Faiskær Holding ApS	-16	-262	3916	-7
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
202278963	Sprintkurer ApS	316	-348	4365	-8
100480154	Jørgensen Ejendomme ApS	-2241	-1660	19381	-9
100469206	Birk og Borst El A/S	-530	-312	3434	-9
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
202350548	Neb Holding ApS	-45	-257	2220	-12
100467966	Cameleon Reklamebureau A/S	136	-185	1315	-14
100577486	Fonden For Djursland Erhverv	-1122	-705	4040	-17
100507465	Tømrerfirmaet Per Bech ApS	-147	-613	3417	-18
202341001	P. Zacho Holding ApS	-17	-341	1363	-25
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202716743	Løkkeagren ApS	-505	-380	1312	-29
101889344	Simalka ApS	-1219	-1207	3872	-31
202352049	BZ Damgård A/S	391	-1172	3023	-39
202352047	BZ Pederstrup A/S	-987	-4810	8819	-55
101956200	Ørsted Murerforretning Jørgen Kusk A/S	-4454	-4697	7084	-66
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202075710	ApS 12.10.05	-68	-4442	1465	-100
202300157	Lodden Invest ApS	-535	-7748	2703	-100
		79034	990336	2502314	

Gearing	2,526732341

Djurslands Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
		31350	355574	1080102	

Gearing	2,037629298

Bilag nr. 7

Regnskabstal for fusionsbanken				
Resultatopgørelsen				
Renteindtægter	618992			
Renteudgifter	197913			
Nettorenteindtægter	421079			
Udbytte af aktier m.m.	8682			
Gebyrer og provisionsindtægter	160875			
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119			
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**			
kursreguleringer	48.637			
andre driftsindtægter	5.000			
Udgifter til personale og administration	301.906			
af- og nedskrivninger	18.671			
Resultat før nedskrivninger	**313.577**			
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876			
Resultat før skat	**65.701**			
SKAT - fastsat til 25%	**16.425**			
Resultat efter skat	**49.276**			
Udvalgte balanceposter				
Udlån	8.304.718			
Indlån incl. Puljer	9.657.262			
Aktiver tilknyttet puljeordning	927.404			
Kernekapital	1.411.401			
Egenkapital	1.319.490			

Basiskapital	1.520.098			
Risikovægtede poster	10.446.792			
Balance	14.289.735			
Solvensprocent	14,6%		1520098/10446792	
Kernekapitalprocent	13,5%		1411401/10446792	
Omkostningsprocent	54,75%		(301906+18671)/(580517+5000)	
ROE	4,98%		65701/1319490	
ROA	0,46%		65701/14289735	
ICGR	3,26%		(43/43)*(1/(1319/14290))*(43/14290)	
WACC	1,95%		se bilag nr. 8	

Bilag 8

Bilag nr. 8 - Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital-pulje) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for fusionsbank

K_d = 207 / (14290 – 1319 – 927) = 0,0172

L = (14290-1319 – 927) / (14290-927) = 0,901

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w = 0,0172 (1 - 0,25) * 0,901 + 0,08 (1 – 0,901) = 0,0195 => 1,95%

Fusionsbanken	
Venstre side	1,16%
Højre side	0,79%
WACC	**1,95%**
Cibor 3 mdr (gns. I 2012)	0,62%

Bilag 9

Aktie oplysninger for Østjydsk og Djurslands Bank				
Østjydsk Bank	d. 19.04.2013		Djurslands Bank	d. 19.04.2013
Kurs	99		Kurs	149
Markedsværdi	95.040.000		Markedsværdi	402.300.000
Antal aktier	955.774		Antal aktier	2.700.000
Kurs/indre værdi	0,17		Kurs/indre værdi	0,53
stk. størrelse	100		stk. størrelse	10
Egenkapital	561.800.000		Egenkapital	757.656.000

Djurslands Bank mulige opkøb af Østjydsk Bank ?

Et tænkt scenarie

Specialeafhandling HD-FR

Udarbejdet af Arne Stampe Pedersen og Martin Sand Thomsen

Aalborg Universitet

29.04.2013

Vejleder, Christian Farø

English resume

This thesis is made to see if it would be beneficial to the shareholders of Djurslands bank that Djurslands Bank buys Østjydsk Bank.

Djurslands Bank and Østjydsk Bank are two banks that are similar geographically and in terms of size. However, they have fared differently through the financial crisis, in which Østjydsk Bank in 2012 came out with a large negative result, while Djurslands Bank has been successfully without help from the state.

We have analyzed the 2 bank accounts, where we have looked at some key figures that we find interesting in relation to an assessment of a purchase.

Core earnings will be significantly improved by the merger, but there is a great deal of uncertainty surrounding the losses in Østjydsk Bank, so we may fear that the final result will not get much better than what Djurslands Bank can do today. The keen merger accounts show a profit of 49 million after taxes, which is only 2 million more than what Djurslands Bank performed in 2012.

The large uncertainties of whether one has found all loses in Østjydsk Bank has a great influence in our recommendation. We do not recommend a purchase of the entire bank, as the risk seems to be very big. The price may seem relatively small, but we consider the risk to be too large because of the credit book in Østjydsk Bank, which neither we nor themselves have the big picture of at the moment. In the end, we fear that a takeover is likely to have the result that Djurslands Bank itself comes in big trouble, and maybe at worst comes to bankruptcy problems.

English resume *2*
Indledning *5*
Problemformulering *6*
Metode *6*
Afgrænsning *8*
Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter *9*
Østjydsk Bank A/S **9**
Djurslands Bank **10**
Regnskabsanalyse *12*
Østjydsk Bank A/S **12**
Djurslands Bank **15**
Bankpakkerne *18*
Finanstilsynet *20*
Basel III *21*
Lovmæssige krav *23*
Solvens **23**
Basiskapital **25**
Risikovægtede poster **26**
Likviditetskrav **29**
Tilsynsdiamanten **29**
Østjydsk Bank **30**
Kernekapital 31
Basiskapital 32
Risikovægtede poster og risikostyring 33
Likviditet 35
Tilsynsdiamanten 36
Delkonklusion 37
Djurslands Bank **38**
Kernekapital 39
Basiskapital 39
Risikovægtede poster og risikostyring 39
Likviditet 41
Delkonklution 42
Nøgletalsanalyse *43*
Rentemarginalen **43**
Wacc **45**
Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten **48**
Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard **51**
Egenkapitals gearing **53**
Rentabilitet **54**
ICGR **56**

Delkonklusion **57**
Udlånsbogen ***59***
Udlånssammensætning **61**
Nedskrivninger **62**
Risiko på kunder **66**
Delkonklusion **69**
Synergieffekter ***70***
Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen. ***76***
Resultatopgørelse **77**
Balancen **79**
Nøgletal **80**
Delkonklusion **83**
Organisationen i den nye bank ***84***
SMARTmodellen **84**
Interessentmodellen **85**
Delkonklusion **87**
Køb ***87***
Delkonklusion **90**
Konklusion ***91***
Kilde- og litteraturlist ***94***
Bilag ***96***

Indledning

Gennem de seneste år er der sket meget i den danske banksektor. Det har ikke altid været lige sjovt. Omvendt har det været spændende at følge med i alle de øgede lovkrav, øget magt til finanstilsynet, bankpakker fra det offentlige, bankkrak, fusioner og øget fokus på nøgletal. Alt dette er meget anderledes end de gode år fra 2001 og nogle år frem, hvor alle pengeinstitutter vækstede heftigt og kom ud med rekordregnskab år efter år.

Hvis vi går 10 år tilbage omkring årtusindeskiftet, gik det godt for stort set alle bankerne i Danmark og generelt verden over. I perioden frem til ca. 2007 havde de finansielle virksomheder det generelt godt. Baggrunden herfor var den lave rente, stigende boligpriser samt et positivt aktiemarked. Idet alt var positivt og alle så positivt på fremtiden var det ikke noget problem for kunder at opnå lån. Bankerne ydede derfor lån, der var lidt for risikofyldte. Ser man tilbage på det, kan man sige at nogle lån reelt blev etableret på forventet fremtidig vækst frem for hvordan situationen var på daværende tidspunkt.

I 2008 da krisen tog fat, blev der dog hurtigt vendt om på dette billede. Aktiekursernes fald ville næsten ingen ende tage med fald op til 50 % årligt, og ejendomspriserne som ellers, specielt i de større danske byer, havde været på himmelflugt, faldt nu kraftigt. Den tro, der havde været på boligmarkedet, var væk.

Dette betød at flere ikke kunne sælge deres bolig, og boligpriserne faldt til under det gælden var. Samtidigt mistede folk deres job, og havde derfor svært ved at betale af på deres lån. Alt dette gjorde at bankerne begyndte at tabe store summer på deres udlån primært til ejendomme, samtidigt med at det ikke var så nemt at etablere nye sikre udlån til kunderne, som ikke ønskede at låne, når stemningen var negativ. I udlandet lukkede mange banker af denne årsag, hvor man specielt husker Lehman Brothers, men også i Danmark oplevede vi bankkrak hos Roskilde Bank og Amagerbanken.

Som uroen tog til på de finansielle markeder, blev det for bankerne svært at skaffe kapital da markederne lige så stille ”frøs til”. Der var ikke længere nogen, som turde låne penge ud til andre. Bankerne begyndte derfor, at stå over for udfordringer, som de ikke var vant til. Ud

over at bankerne skulle til at få styr på deres udlånsbog, blev de nu også nødt til at overveje, hvordan de kunne skaffe den fornødne likviditet og kapital.

Verden over blev der derfor lavet en masse tiltag med adskillige hjælpepakker. Herhjemme har vi oplevet op til flere bankpakker startende i 2008 for sikre kundernes indlån, som kunderne pludselig havde en reel risiko for at miste.

Som situationen er i dag oplever vi stadig pengeinstitutter med store økonomiske udfordringer. Hvor det tidligere var ejendomssektoren der var den store faktor på pengeinstitutternes nedskrivninger, tabes der nu også store summer på landbrug, samtidigt med at øvrige brancher og private kunder også bidrager til nye tab. Finanstilsynet indfører samtidigt skrappere krav og kontrol, hvilket har medført lukning af eks. Tønder Bank.

Et af de pengeinstitutter, som har mærket denne opbremsning i økonomien har været Østjydsk Bank. Her har man set, hvordan nedskrivningerne i banken er steget i 2012 regnskabet, og hvordan de selv siger, at det ikke ser for godt ud i regnskabet. Samtidigt står et andet pengeinstitut Djurslands Bank i området stærkt med en god likviditet og kapitaldækning. De ønsker at vækste og ser muligheder for opkøb i markedsområdet[1]

Problemformulering

Vil det være en god ide for aktionærerne i Djurslands Bank at stemme for en overtagelse af Østjydsk Bank, således at man bliver en større aktør i markedsområdet? Hvad vil prisen på en evt. overtagelse af Østjydsk Bank være?

Metode

I løbet af opgaven vil vi selvfølgelig sammenligne Djurslands Bank med Østjydsk Banks regnskabstal. I vores opgave vil indgangsvinklen være, at Djurslands Bank køber Østjydsk Bank, idet at Østjydsk Bank med de seneste nedskrivninger vil være presset som selvstændigt pengeinstitut. Samtidigt har finanstilsynet heller ikke haft et positivt syn på Østjydsk Bank allerede da de fik del af bankpakke 2, hvor Østjydsk Bank betaler en af de højeste renter for

[1] http://www.business.dk/finans/djurslands-bank-opjusterer-og-oejner-opkoeb

det hybride kapital de lånte[2]. Så Østjydsk Bank har stået med store udfordringer gennem længere tid, og har da også 2 revisorpåtegninger på deres regnskab for 2012.

Derfor vil der alt andet lige blive stillet et spørgsmål om, de har mulighed for selvstændig overlevelse på sigt, eller om de skal se sig om efter en partner. Djursland Bank har derimod klaret sig meget fornuftigt gennem krisen og har pt. en stor likviditets overdækning, og har mod på opkøb indenfor bankens naturlige markedsområde.

Vi ønsker først at lave en kort analyse af deres historie og geografi for at vurdere hvordan de passer sammen. Derefter vil vi lave en analyse af udvalgte regnskabstal for de senere år for de 2 pengeinstitutter, ligesom udvalgte balanceposter vil blive beskrevet.

Herefter ønsker vi at analysere hvordan deres solvens, herunder risikovægtede poster og basiskapital ser ud i de 2 pengeinstitutter. Samtidigt vil vi analysere hvordan lovgivningen spiller ind på de 2 pengeinstitutter, her tænkes primært på bankpakker, ny solvensmodel samt kommende BASEL III regulativer.

Efterfølgende vil vi analysere på udvalgte nøgletal for de 2 pengeinstitutter, blandt andet for at vurdere på effektiviteten, samt hvad der betales for kapital. Dette afsnit er primært for at fokusere på selve basisdriften.

Når dette afsnit er lavet, vil vi komme med en gennemgang af de 2 pengeinstitutters udlånsbog. Her vil vi komme ind på fordelingen, deres nedskrivninger samt om pengeinstitutternes eget syn på udlånsbogen. Vi vil herefter analysere vores syn på deres udlånsbog, ud fra analyser omkring risikoen i deres udlånsbogen, samt udvalgte regnskabsposter og risikorapporter. Til sidst vil vi komme med vores konklusion heraf.

Når vi er færdig med vores vurdering af de 2 pengeinstitutter vil vi begynde med at foretage en analyse på, hvordan et fremtidigt pengeinstitut vil se ud, såfremt Djurslands Bank skulle købe Østjydsk Bank. Herunder primært på hvilke synergieffekter der vil kunne hentes, hvordan sammenlægning af regnskabstal og balance poster vil se ud. Til sidst vil vi komme

[2] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2

med forskellige mulighed til en pris for Østjydsk Bank, set fra Djurslands Banks aktionærer, samt hvad vi mener om et evt. køb af Østjydsk Bank.

Vi vil i vores opgave skrive om de relevante lovkrav og regelsæt, herunder loven om finansielle virksomheder, de væsentligste punkter i bekendtgørelsen om kapitaldækning, bankpakker og baselregulativer. Dette vil ske i de forskellige afsnit hvor dette vil være relevant.

Afgrænsning

I opgaven vil vi kun komme omkring love og regler, som vi mener, har relevans for denne opgave. Herunder vil vi ikke gå i dybden omkring de forskellige bankpakker, men ønsker dog en kort gennemgang, idet specielt bankpakke 2 har relevans for opgaven. Så vi vil have et kort afsnit om bankpakkerne. Vi ønsker kun en kort omtale af BASEL III, idet dette ikke er vores primære indgangsvinkel for opgaven.

Vi har i opgaven alene valgt at fokusere på offentligt tilgængeligt materiale, hvorfor vi ikke har foretaget interviews hos de 2 pengeinstitutter. Vi har således udelukkende foretaget analyser, beregninger og skrevet om alt det, som er offentligt tilgængeligt. Dette er valgt, da ingen af os har tilknytning til nogen af pengeinstitutterne, og vi derfor har vurderet at det ville være svært at få ny viden ved eks. et interview.

Vi har i opgaven valgt kun at skrive kort om organisatoriske ændringer, ved en sammenlægning af de 2 pengeinstitutter. Dette er valgt da pengeinstitutterne ligger i samme markedsområde, samarbejdspartnere, og har næsten samme balance størrelse. Vi har af samme årsag valgt ikke at inkludere noget omkring projektledelse.

Vi har i opgaven valgt at benytte de seneste 5 års regnskabstal til de fleste analyser, men har i enkelte tilfælde, herunder primært afsnittet om udlånsbogen, valgt kun at fokusere på 2012 tallet. Dette da tallene historisk set ikke vurderes at være relevante for udlånsbogen i dag.

Beskrivelse af de 2 pengeinstitutter

Østjydsk Bank A/S[3]

Østjydsk Bank A/S er et lokalt pengeinstitut i Østjylland, hvor de har hovedsæde i Mariager. Banken er en forholdsvis gammel bank, som opstod i 1897 under navnet ”Banken for Mariager og Omegn” for at styrke lokale behov, og hjælpe lokalsamfundet med at udleve deres behov og drømme, og dermed være en medspiller til at udvikle området.

Banken er en fullservice bank, der henvender sig til privatkunder, samt mindre og mellemstore erhverv i deres lokalområde. Fordelingen blandt erhverv og privat var ultimo 2012 på 70 % til erhverv og 30 % til privat, som er i den høje ende ifølge ledelsesberetningen, da de ønsker at øge privatdelen på sigt.

Banken drives i form af et aktieselskab, og langt størstedelen af deres aktionærer kommer fra deres lokalområde, som de vægter højt. Der er ikke nogen aktionærer der ejer over 5 % af aktiekapitalen, og deres interesse for lokalområdet afspejles ved, at de i 2012 har støttet ca. 150 foreninger med økonomisk tilskud og støtte.

Som nævnt ligger man i Østjylland med 12 afdelinger fordelt på Gjerlev, Hadsund, Havndal, Hobro, Horsens, Mariager (Hovedsæde), Randers City, Randers Storcenter, Skanderborg, Spentrup, Vejle og Virring. Afdelingerne er markeret på nedenstående kort over området, så det giver et bedre overblik.

[3] www.oestjydskbank.dk

Som det kan ses ligger de alle nogenlunde inden for det samme geografiske område, med et par få afstikkere mod syd, hvor Vejle er den sydligste, og Hadsund den nordligste.
Efter fremlæggelsen af det store underskud i 2012, har man valgt at lukke afdelingen i Virring ned, som ligger tæt på Skanderborg.[4] Begrundelsen er den klassiske med, at kunderne i høj grad betjener sig selv via betalingskort, netbank og automater, samt at rådgivningen bliver stadig mere specialiseret, hvilket kræver større afdelinger for at kunne tilbyde høj kvalitet og konkurrencedygtige pris. Ser man lidt groft på begrundelsen, så kan man argumentere for, at der reelt blot står, at afdelingen er for dyr, og vi skal spare nogle penge for at komme oven på.

Bankens daglige ledelse styres af direktør Jens Vendelbo, og bestyrelsen ledes af Thorvald Christensen. Jens Vendelbo er 61 år og kom til banken under bankkrisen i 90'erne og har i år 20 års jubilæum som direktør for Østjydsk Bank.

Da Jens Vendelbo tiltrådte i 1993 var bankens kapital reduceret til godt kr. 40 mio. kr. og balancen var på kr. 370 mio, og banken var i store problemer.[5] Her knap 20 år efter er banken vokset kraftigt og har nu en balance på kr. 7,6 mia. og er gået fra 36 medarbejder til ca. 160[6] – hvilket er en væsentlig ændring af banken. Men der er dog igen kommet ligheder til 1993, da 2012 resultatet bestemt ikke har været positivt, og banken står overfor nogle store udfordringer de kommende år, for at vise, at den er overlevelsesberettiget i en hård finansverden.

Ved udgangen af 2013 træder Jens Vendelbo tilbage som direktør, og posten overtages af nyudnævnt bankdirektør Max Hovedskov, som i øjeblikket skal bruge alt sin tid på kreditområdet, som de selv mener kræver mere fokus.

Djurslands Bank[7]

Djurslands Bank er ligeledes en fullservice bank med både privat og erhvervskunder. Banken er placeret på Djursland og i Århus, og består af 15 afdelinger beliggende i Tranbjerg, Tilst,

[4] http://skanderborg.lokalavisen.dk/oestjydsk-bank-lukker-afdeling-efter-et-aar-med-kaempeunderskud-/20130222/artikler/702269771/1395
[5] http://www.e-pages.dk/hadsundfolkeblad/42/2
[6] Årsrapport 2012 Østjydsk Bank
[7] www.djurslandsbank.dk

Aarhus, Risskov, Lystrup, Hornslet, Ryomgård, Rønde, Kolind, Ebeltoft, Grenaa, Auning, Allingåbro, Vivild og Ørsted. Hovedkontoret ligger i Grenaa.

En oversigt kan ses på nedenstående kort.

Banken blev stiftet i 1965 ved en sammenslutning af 3 mindre banker på Djursland, hvor den ældste har rødder tilbage til 1906, og betragter sig derfor ligesom Østjydsk Bank, som et lokalt forankret pengeinstitut, som lytter til deres kunder, og udvikler sig ud fra kundernes ønsker og behov. [8]

Djurslands Banks daglige drift ledes af Direktør Ole Bak. Han har været Direktør i banken siden 2003 og har dermed 10 års jubilæum som direktør i år. Han har tidligere været ansat i andre funktioner i banken, og kunne i 2008 afholde sit 25 års jubilæum i Djurslands Bank. [9]

Banken var en af de få banker, som i 2009 takkede nej tak til Bankpakke II, og valgte at forsøge, at klare sig selv. Umiddelbart ser det ud som om, at de er kommet fornuftigt igennem krisen på nuværende tidspunkt.

Ser vi i forhold til Østjydsk Bank, så har de også en fordeling på erhverv og privatudlån, som er noget anderledes, da deres private segment udgør 38,2 % af bankens udlån, hvilket alt andet lige gør dem lidt mindre risikoeksponeret ud fra, det synspunkt, at det som udgangspunkt er erhverv, der tabes penge på i øjeblikket. Men mere om dette i et senere afsnit.

[8] http://alm.djurslandsbank.dk/Forretningsgrundlag.1483.aspx
[9] http://djurslands.net/mor/testground/nyhedsportal/01-enkeltnyhed2.php?id=21947

Banken er et aktieselskab, som er noteret på fondsbørsen. Der er 1 aktionær ud af 15.907 der ejer mere end 5 % af bankens aktiekapital, og da der er stemmeretsbegrænsning der gør, at man kun kan have 6 stemmer, er det tvivlsomt, om nogen ønsker at købe ekstra op i banken, da man ikke får indflydelse for sine penge med mindre denne regel samtidig bliver ændret.

Regnskabsanalyse

I følgende afsnit vil vi give et kort resume af de 2 bankers performance set over de sidste 5 år, og på den måde kort komme ind omkring, om bankernes tal ligner hinanden, eller om der er meget stor forskel på de 2.

Analysen vil være delt op i 3 dele, hvor første punkt vil være selve driften i form af resultatopgørelsen, 2. del vil vedrøre deres balancer, og hvordan de har udviklet sig de sidste 5 år, mens det sidste punkt, vil blive nogle få kommentarer til bankernes udvikling på udvalgte nøgletal, og hvordan de har performet i forhold til hinanden.

Østjydsk Bank A/S

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	298.501	301.434	294.516	284.776	271.384
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	147.050	146.263	142.419	133.162	131.533
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	151.451	155.171	152.097	151.614	139.851
Kursreguleringer	22.245	-4.720	33.177	15.672	-31.024
Nedskrivninger på udlån m.v.	364.019	127.764	143.670	110.765	48.487
Resultat af tilknyttede virksomheder	-905	2.122	-1.618	-287	27
Årets resultat før skat	-202.927	10.460	13.748	23.039	48.452
Årets resultat	-153.923	7.513	8.920	18.365	38.737

Ser vi først på Østjydsk Bank A/S og deres udvikling i driften, så er de fra 2008 gået fra at have et overskud efter SKAT på 38,74 mio. kr., som har været støt faldende henover krise årene for så i 2012 at kulminere med et stort underskud på 153,92 mio. kr., hvor man endda er

hjulpet af positive kursreguleringer på 22 mio. kr.. Kursreguleringerne svinger meget fra år til år, og er i 2012 hjulpet godt på vej af positiv udvikling på især valuta og aktiefronten for banken, som udgør 19,4 mio. kr.

Selve bankdriften, eller basisindtjeningen før kursreguleringer og nedskrivninger holdes egentligt på et rimeligt status quo niveau, hvor man fra 2008 til 2009 har en mindre stigning på knap 12 mio. kr. på grund af øgede renteindtægter, derefter holdes det nogenlunde på niveauet 150 – 155 mio. kr. om året. Der er dog et lille fald fra 2011 til 2012, som begrundes med, at netto-rente og gebyr indtægter er faldet med 1 % på grund af stigende udgifter til den statslige hybrid kapital, som man ikke længere kan indfri til kurs 100 men, i stedet skal indfri til kurs 105, hvis man vel at mærke ønsker at gøre dette.

Det afgørende for udsvinget i resultatet er klart, deres nedskrivninger, som især i 2012 er steget kraftigt fra 128 mio. kr. i 2011 til 364 mio. kr. i 2012. Det betyder, at ser vi på hele 5 års perioden, som alle år er indenfor kriseårene, så er deres årlige nedskrivninger vokset med 316 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 658 %. Spørgsmålet til denne store stigning er, om det reelt set er i 2012 den hører til, eller om der er blevet tilbageholdt nogle nedskrivninger i krisens første år, hvor engagementerne nu enten er kommet så langt ud, at de føler sig tvunget til at tage dem, eller om de har fået en løftet pegefinger fra revisoren, om at gå det hele mere grundigt igennem.

Banken oplyser selv i sit regnskab, at nedskrivningerne skyldes fortsat negative konjunkturer, at renteafdækningskontrakter, som formentlig dækker over swap-produkter, har udviklet sig negativt, samt indfasning af nye og mere præcise regler for identifikation af OIV, samt en generel dårlig styring af bankens kreditrisici, som man nu ønsker at gøre noget ved.[10] Bankens revisor intern som uafhængig, nævner ligeledes problemer med forretningsgange, og at usikkerheden omkring bankens udlån er større end det normalt ville være under en måling af udlån, andre tilgodehavender og garantiforpligtelser.

Nedskrivninger og kreditbogen generelt, vil blive kommenteret yderligere i et senere afsnit.

[10] Årsregnskabsmeddelelse for 2012 – Østjydsk Bank A/S

For 2013 forventer ledelsen et fortsat vanskeligt marked, hvorfor man undlader at komme med en udmelding om et resultat før skat. Man forventer dog et resultat før kursreguleringer og nedskrivninger for 2013 i niveauet 125-140 mio. kr., hvilket betyder at de forventer en lidt lavere indtjening på selve bankdriften i forhold til de sidste par år, ligesom de formentlig er bange for, at nedskrivningerne igen i 2013 vil blive så høje, at det er svært at sætte et forventet mål op til aktionærerne.

Banken slutter af med at oplyse, at de benytter nuværende regler, og dermed ikke er begyndt at bruge 8+ modellen, som mange andre allerede har indført på trods af, at den først reelt set træder i kraft fra 2013, ligesom de skriver, at der ikke er taget højde for ændringer, hvilket alt andet lige vil sige, at vi er nødt til at gå ud fra, at deres forventninger til 2013 ligeledes er ud fra nuværende regler, og derfor har endnu en usikkerhedsfaktor ud over nedskrivninger og konjunkturerne.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	ØSTJYDSK BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	4.695.276	4.895.851	4.910.731	4.671.510	4.343.472
Indlån (inkl. puljer)	5.154.176	4.334.765	3.591.642	3.327.379	2.793.838
Egenkapital	561.834	716.818	648.578	632.251	619.544
Ansvarlig kapital	1.169.259	1.303.147	1.208.822	1.192.495	1.022.788

Ser vi på udviklingen på balancen, så fortsætter banken i de første år af krisen med at øge udlånet, men som så mange andre pengeinstitutter begynder udlånet at falde, og blive vanskeligt at finde ny udlån til at opveje tilbagebetalingen af de gamle udlån, samt nedskrivninger på bestående. Resultatet er at man i 2010 er oppe på 4,9 mia. i udlån, hvorefter det falder stille og rolig de næste 2 år og udgør i 2012 4,7 mia.

Indlån er en anden sag, og formentlig et bevist valg fra bankens side, for at sikre sig likviditet til at drive forretningen. I 2008 har man et udlånsunderskud på 1,5 mia, som man skal funde sig til andre steder. Dette er efter krisens tilstedeværelse blevet både svære og dyrere, hvorfor mange banker med indlånsunderskud, har forsøgt at lukke hullet, så man ikke skal bruge så

meget til funding. I 2012, er situation da også vendt for Østjydsk Bank A/S, der nu har et indlånsoverskud på 459 mio. kr., da indlån fra 2011 til 2012 er vokset med ca. 800 mio. kr.

Egenkapitalen har i perioden stort set kun haft en positiv udvikling, men alt det man har optjent i årene 2008 til 2011, og faktisk mere til, har man formået at tabe i 2012, hvor egenkapitalen bliver skåret fra 717 mio. kr. til 562 mio. kr., hvilket som nævnt er under egenkapitalen i 2008 på 620 mio. kr. Faldet i egenkapitalen skyldes udelukkende den negative konsolidering, der har ikke været nogen andre påvirkninger, som f.eks. kapitaltilførelse m.m.

Selve bankens aktiver/passiver udgør 7.632 mio. kr., hvilket betyder at bankens soliditet er gået fra 9,8% i 2011 til 7,4 % i 2012, hvilket fortæller at gearingen i banken er forholdsvis høj, og der ikke er så meget mere egenkapital at stå imod med, hvis tabene fortsætter de kommende år.

Djurslands Bank

Resultatopgørelsen

RESULTATOPGØRELSEN (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Netto rente- og gebyrindtægter	273.216	256.862	254.386	255.073	245.580
Driftsudgifter inkl. Afskrivninger	175.383	177.162	172.694	166.484	165.711
Basisindtjening ud fra de 2 ovenstående poster	97.833	79.700	81.692	88.589	79.869
Kursreguleringer	26.392	4.905	24.340	30.996	-24.921
Nedskrivninger på udlån m.v.	47.876	38.260	39.267	46.999	30.728
Resultat af tilknyttede virksomheder	26	102	38	87	2973
Årets resultat før skat	61.130	32.064	48.951	51.153	20.522
Årets resultat	47.120	23.281	36.785	39.969	17.766

Starter vi også her bagfra og begynder med at se på årets resultat, så er der en mere blød udvikling set i forhold til Østjydsk Bank. Man har en positiv udvikling fra 2008 til 2009, som

for en stor del skyldes at man går fra 25 mio. kr. i negative kursreguleringer til 31 mio. kr. i positive kursreguleringer.

Her efter er resultatet lidt mere stabilt fra 2009 til 2010, mens det igen falder i 2011 igen for en stor dels skyld kursreguleringer, som så igen stiger i 2012, hvor man har periodens bedste resultat på 47 mio. kr. i modsætning til Østjydsk Bank, som sluttede 2012 med periodens klart dårligste resultat.

Ser vi nærmere på tallene, så kan vi se, at udviklingen i netto rente- og gebyrindtægter er forholdsvis stabile i perioden 2009-2011, men at der er en stigning på 6,2 % fra 2011 til 2012. Årsagen til den store stigning ligger på gebyrsiden, hvor banken har haft en fordel af stor aktivitet på realkreditområdet, som medførte en del indtægter ved konverteringer i specielt første halvdel af 2012.

Driftsudgifterne er faldet en lille smule fra 2011 til 2012, og ser vi generelt over hele 5 års perioden, er udgifterne vokset med 10 mio. kr., hvilket dels ligger til grund i bankens betalinger til nødlidende pengeinstitutter igennem perioden. I 2012 udgjorde denne post f.eks. 7,3 mio. kr.

Kursreguleringerne er som nævnt en stor spiller i deres regnskab, da har en stor en stor overskudslikviditet, hvor en del er placeret i obligationer og aktier, som svarer til ca. halvdelen af bankens udlån, hvorfor forskydninger på denne post selvfølgelig vil have en effekt på selve regnskabet. Det er obligationerne, der trækker det største læs med over halvdelen af indtjeningen på 15,1 mio. kr. ud af 26 mio. kr.

Som det kan ses over de tidligere år, har det en stor påvirkning, da det ene år med negativ kursregulering er 56 mio. kr. mindre end det bedste år i perioden. Set i forhold til et resultat efter SKAT på mellem 18 og 47 mio. kr. har det derfor en meget stor indflydelse på resultatet i banken.

Djurslands Bank har en stabil udvikling på nedskrivningerne, som har lagt mellem 38 og 48 mio. kr. i de sidste 4 år. Det første rigtige år af krisen i 2008, var lidt lavere på 30 mio. kr.. Nedskrivningerne vil blive gennemgået dybere i et andet afsnit, men ser vi overordnet på det,

kunne det tyde på, at de har kørt en fornuftig kreditpolitik, og har haft godt styr på deres kunder, så nedskrivningerne ikke løber fra dem, som det er set i mange andre pengeinstitutter. Nedskrivninger stiger fra 2011 til 2012, hvilket ifølge banken skyldes, skærpede præcisering fra finanstilsynet for, hvornår der skal nedskrives på et engagement. Størstedelen af nedskrivningerne kan henføres til landbrug og ejendomsfinansiering, som går igen i hele branchen.

Banken forventer at 2013 igen vil blive et svært år, og ser ikke kunderne vil gå ud og efterspørger en masse lån til ny-investeringer. De forventer at ramme et resultat før nedskrivninger, kursreguleringer og skat på 60 – 75 mio. kr. Nedskrivningerne forventes fastholdt på nuværende niveau, mens man forventer at kursreguleringer vil falde grundet den lave rente på obligationer.

Balance

BALANCE (i kr. 1.000)	DJURSLANDS BANK A/S				
	2012	2011	2010	2009	2008
Udlån	3.609.442	3.948.183	3.819.926	3.893.372	4.235.007
Indlån (inkl. puljer)	4.503.086	4.398.012	4.482.541	4.276.901	4.172.665
Egenkapital	757.656	705.476	680.714	635.710	588.239
Balance	6.657.446	6.586.366	6.550.058	6.294.894	6.518.733

Ser vi på udviklingen i udlånet, så er det meget kendetegnende for pengeinstitutter i de senere år, hvor investeringslysten ikke er så stor. Udlånet har næsten været støt faldende alle år med undtagelse fra 2010 til 2011. Det starter på 4,2 mia. kr. i 2008 og udgør i 2012 3,6 mia. kr. og er bare fra 2011 til 2012 faldet med 339 mio. kr., hvilket banken betegner som en utilfredsstillende udvikling, som vi er enige med dem om. Banken forventer ikke, at der sker det helt store fremskridt i 2013, hvorfor den formentlig vil have svært ved at opretholde det nuværende niveau.

Indlånet er gået den anden vej, og skal ses i det lys, at folk sparer mere op, og nødigt vil risikere ved at bruge en masse af det. Banken er gået fra et lille indlåns underskud i 2008 på

66 mio. kr. til et for dens størrelse et stort indlånsoverskud på 894 mio. kr. Det betyder selvfølgelig at man står stærkt i forhold til likviditet, men man begrænser samtidig sin indtjeningsmulighed, da det er svært at tjene penge på overskudslikviditet.

Efter årets resultat udgør egenkapitalen 758 mio. kr. og den har været støt stigende i hele perioden i takt med de positive resultater fra driften er kommet ind. Soliditeten i forhold til balancen er på 11,3 % og har udviklet sig fra 9 % i 2008, hvilket betyder at banken har styrket sig pænt i perioden, hvis vi udelukkende ser på dette tal. Egenkapitalen udgør i øvrigt 94 % af den ansvarlige kapital, hvilket vil sige, at man er godt dækket ind på dette område, set ud fra et konservativt syn. Fordelingen af ansvarlig kapital m.m. kommer vi ind på et andet sted i rapporten.

Bankpakkerne[11]

Som det også er beskrevet i indledningen har de seneste 5 år været meget udfordrende for sektoren verden over, hvorfor der er lavet en masse politiske tiltag for at få det hele på fode igen. Vi har vi vores rapport valgt ikke at gå i dybden men kun kort beskrive bankpakkerne. Det er dog nødvendigt at beskrive lidt om pakkerne, idet Østjydsk Bank har taget del af bankpakke II. Derfor følger her en kort beskrivelse af bankpakkerne.

Bankpakke 1

Idet kreditmarkederne verden lukkede ned, og ikke ville låne hinanden penge af frygt for at skelletterne væltede ud af skabet, betød det at pengemarkederne verden over blev frosset til. Derfor blev Bankpakke 1 lavet så alle simple kreditorer fik sikret deres indlån ubegrænset i 2 år, uanset om man var indskyder af indlån eller lån mellem bankerne. Dog blev der også stillet krav til bankerne såfremt der skulle være pengeinstitutter der senere skulle gå ned. Staten har opgjort deres overskud til ca. 2,5 mia.[12]

[11] https://www.finansielstabilitet.dk/Default.aspx?ID=106
[12] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Bankpakke 2

Idet pengeinstitutterne ikke var så vilde med udlån og frygtede ikke at have kapital og likviditet nok, blev Bankpakke 2 etableret. Formålet var reelt at sunde virksomheder stadig havde adgang til likviditet i pengeinstitutterne. Bankpakke 2 bestod både af statslige kapitalindskud i form af mulighed for hybrid kernekapital, men også mulighed for individuelle statsgarantier, således man kunne sikre likviditet i pengeinstitutter. Mange havde et stort indlånsunderskud, og dette blev derfor sikret via statsgarantier. Østjydsk Bank deltog i Bankpakke 2 og lånte hybrid kernekapital for 157 mio[13] til en af de højeste renter overhovedet. Samtidigt fik de likviditet under de individuelle statsgarantier[14] med udløb i 2013. Djurslands Bank valgte ikke at deltage i Bankpakke 2[15] selvom de havde vist rettidigt omhu og havde en ansøgning på plads. Også på Bankpakke 2 har staten opgjort deres støtte som en samlet gevinst[16]

Bankpakke 3

Bankpakke 3, også kaldet exitpakken blev lavet efter udløb af bankpakke 1. Ideen med bankpakke 3 var at sikre kunderne i pengeinstitutter, at de fortsat kunne benytte deres betalingskort, netbank, låneaftaler m.v. såfremt deres pengeinstitut skulle gå ned, og blive overdraget til Finansiel stabilitet, som kørte banken stille videre indtil en overdragelse af kunderne kunne finde sted. Bankpakke 3 sikrede dog ikke som Bankpakke 1 indskydere, hvorfor der har været en del kritik efterfølgende. Dette idet Amagerbanken gik ned under Bankpakke 3 og indskydere både af indlån og lån til banken oplevede store tab. Så reelt er det eneste Bankpakke 3 gjorde, at Finansiel stabilitet blev oprettet.

Bankpakke 4

For at sikre flere fusioner og overdragelser af aktiviteter fra Finansiel stabilitet, blev Bankpakke 4 oprettet. Ideen er reelt at der sikres en medgift, såfremt et sundt pengeinstitut køber et mindre sundt. På den måde er der mulighed for at få mulighed for at få statsgarantier til at sikre likviditeten ligesom der kan komme en kontant betaling til det sunde pengeinstitut. Vi har set Bankpakke 4 brugt i praksis med Århus Lokal Bank og VestjyskBANK, hvor VestjyskBANK fik forlænget statsgarantierne, og solgt nogle aktier fra mod at de overtog

[13] http://www.business.dk/finans/de-har-faaet-del-i-bankpakke-2
[14] Se side 43 i Østjydsk Banks 2012 regnskab
[15] http://dinby.dk/grenaa/djurslands-bank-siger-nej-tak-til-bankpakke-ii
[16] http://www.evm.dk/~/media/oem/pdf/2013/2013-nyheder/25-01-13-oekonomisk-status-bp-januar-2013.ashx

Århus Lokal Bank. Samtidigt skal der være mulighed for i endnu højere grad at dele et pengeinstitut som går ned, op i en grøn og rød del, for at kunne få sendt kunderne hurtigt videre i systemet. Her kan der også være en medgift fra køber til staten, såfremt man må skille de usunde dele fra.

Finanstilsynet

Udover at der er lavet en masse tiltag fra staten vedr. bankpakker, har finanstilsynet også fået øget deres magt gennem de seneste 5 år. Læser man Morten Jeppesens "Blændværk" om Roskilde Bank kan man se at finanstilsynet ikke tidligere havde det store at skulle have sagt. Siden er der sket meget. I dag er finanstilsynet på besøg i bankerne indimellem, ligesom de laver diverse bekendtgørelser til pengeinstitutterne, således de sikre at reglerne forstås rigtigt for alle. Finanstilsynet har gennem de seneste år lukket pengeinstitutter ved deres besøg hvor seneste tilfælde er Tønder Bank, som udadtil fremstod som en sund bank, indtil finanstilsynet kiggede forbi og reelt lukkede banken. Det er også sket med andre pengeinstitutter gennem de seneste år. Finanstilsynet har dog ikke ubegrænsede ressourcer og koncentrere sig derfor om de steder hvor de ved der er behov for dem. Dette resultere så også i at nogle ikke oplever besøg så ofte, som de måske burde være tilfælde.[17]

Djurslands Bank er en af banker som ikke har haft besøg gennem den seneste tid. Dette er selvfølgelig positivt, men omvendt er det også et godt stempel at have, at kunne sige at finanstilsynet lige har været forbi uden af have fundet noget overfor kunderne. Østjydsk Bank havde senest besøg fra Finanstilsynet i 2. kvartal 2011[18] hvor finanstilsynet fandt behov for øgede nedskrivninger ligesom finanstilsynet fandt at bankens solvensbehov skulle forhøjes. I mange tilfælde når man har besøg af finanstilsynet finder de noget, som prioriteres overfor pengeinstituttet, typisk i form af nedskrivninger, øget kontrol, solvensbehov, likviditetsoverdækning eller andet. I øjeblikket har finanstilsynet meget fokus på landbrugskunder og private engagementer, primært med udløb af afdragsfrihed. Men Finanstilsynet ændrer selvfølgelig hele tiden fokus, hvis det findes nødvendigt og med deres magt i øjeblikket implementeres det hurtigt ude i pengeinstitutterne. Hvis ikke de selv kan finde ud af det, pålægger finanstilsynet dem det bare ved besøg. For alle forbrugere og kunder

[17] http://epn.dk/brancher/finans/bank/article4896930.ece
[18] http://www.7230.oeb.dk/media/Inspektion_bemærkninger_2011.pdf

er det dejligt at vide at der findes en vagthund som virker. Spørgsmålet er vel så bare om det vil fortsætte, når konjunkturerne engang vender igen.

Basel III

Basel komitéen offentliggjorde i december 2010 de nye internationale retningslinjer for pengeinstitutter i Europa. Det blev fuldt op med nye reguleringer i juli 2011 og udgør samlet de forventede krav til pengeinstitutter, således at banksektoren i fremtiden vil stå endnu bedre til at imødekomme nye tab i fremtiden og sikre en stabil bankdrift. Basel III består af mange forskellige elementer, men det væsentlige er at Basel komiteen ønsker at pengeinstitutterne i Europa skal fremstå stærkere i fremtiden kapitalmæssigt og likviditetsmæssigt, således vi ikke i fremtiden vil opleve store økonomiske nedture for branchen i årene frem. Dette vil i sidste ende betyde at risikoen for krak alt andet lige vil blive lavere.

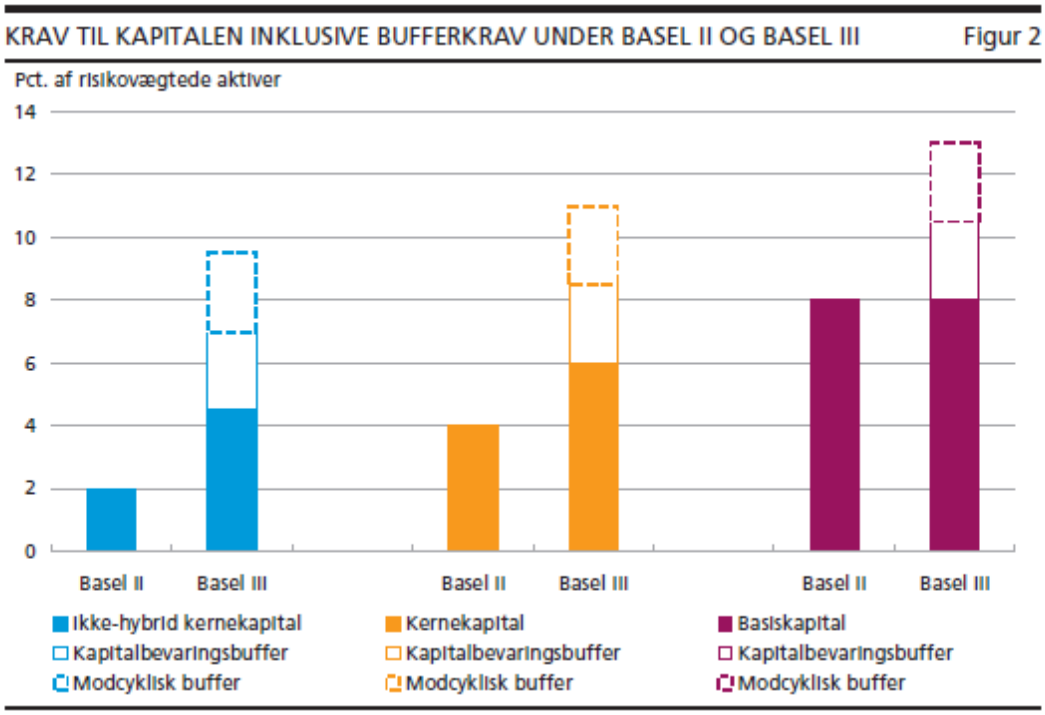

Ovenstående figur viser meget godt hvordan Baselreglerne ændres således at der fremover stilles højere krav til pengeinstitutternes solvens. Basel II har ikke stillet specielt store krav til den reelle kernekapital, men allerede pr januar 2013 stilles der krav om kernekapitalen i bankerne hedder 4,5 %. Basel III reglerne skal være implementeret i 2019 og her vil kravet for rigtig kernekapital være 7,0 %, mens den samlede basiskapital stadig skal være 8,0 %.

Dog indfører Basel komiteen nogle regler for 2 buffere. Denne ene er en kapitalbevaringsbuffer, som skal hedde 2,5 % pr 2019 som reglerne ser ud i dag. Denne skal dække den systematiske risiko i et givet pengeinstitut, således at den bedre kan stå imod nedgangstider, såfremt der i en periode har været høj udlånsvækst. Samtidigt indføres en modcyklisk buffer, også kaldet krisehåndteringsbufferen, som også pt. er fastsat til op til 2,5%. Denne buffer er mere tilegnet det enkelte pengeinstitut. Meningen er at der skal være sættes penge til side i opgangstider, hvor man så i nedgangstider kan ”tærer” af denne kapitalform. Dette kan være pga. koncentrationsproblemer i udlånsbogen. Der tilstræbes dog at reglerne er de samme for pengeinstitutterne over hele landet.

Udover disse kapitalkrav kan der stilles højere krav til SIFI banker[19] som netop er udpeget for Danmark. Dette betyder at Danmarks store finansielle institutter vil få pålagt højere solvenskrav, for bedre at kunne modstå tab. Dette vil sikre at en ”to big to fall” problematik fremover helst skulle kunne undgås, ved simpelthen at pålægge disse store institutter et højere solvenskrav. Det er derfor ikke udelukkende positivt at være en SIFI bank. Omvendt vil det alt andet lige være nemmere at hente kapital i markedet, når man er en SIFI bank, da denne bank allerede i dag er erklæret for ”to big to fall”.

Udover de højere solvenskrav, siger Basel III også noget om pengeinstitutternes likviditet. Her indføres 2 nye regler, nemlig LCR (Liquidity Coverage Ratio) og NSFR (Net Stable Funding Ratio). LCR svarer til nationalbankens likviditetskrav om likviditetsoverdækning. Dog er reglerne her udvidet hvorfor der fremover vil blive stillet højere krav til pengeinstitutternes likviditet. Fremover er det kun let omsættelige aktiver der tælles med. Derfor er der indført nogle haircuts, hvis det ikke vurderes at et pengeinstituts likviditet er let omsættelige. Den store problematik her er om realkredit obligationer er let omsættelige.[20] I Danmark har rigtigt mange pengeinstitutter, ja næsten alle, meget af deres likviditet bundet op i realkredit obligationer, da disse giver den højeste rente. Denne situation kan samtidigt gøre vores realkredit obligationer mindre attraktive, og alt andet lige give en højere rente for låntager. Samtidigt er omsætteligheden i Danmark større i disse set i forhold til statsobligationer. Men som det ser ud nu vil der i fremtiden være et haircut på realkredit

[19] http://www.euroinvestor.dk/nyheder/2013/03/14/de-stoerste-sifi-banker-skal-opfylde-de-strengeste-kapitalkrav/12248301
[20] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Realkredit/Nykredit/article1015651.ece

obligationer. NSFR er en udvidet udgave af Nationalbankens funding ratio. Også her stilles lidt højere krav, end Nationalbanken stiller, men her vurderes det ikke at være specielt svært for de danske banker at overholde kravene.

Til sidst vil Basel III reglerne stille nogle regler op omkring gearing af pengeinstitutterne. Altså må et pengeinstitut ikke fremover låne helt vildt ud, idet der stilles regler op for hvor meget et pengeinstitut må geares.

Så samlet set må man sige at Basel III reglerne alene gør det mere sikkert for forbrugeren at have penge til at stå i et pengeinstitut, idet reglerne gør at pengeinstitutterne skal fremstå endnu bedre end i dag.

Lovmæssige krav

Der findes selvfølgelig en masse krav og regler man som pengeinstitut skal leve op til, for at kunne drive finansiel virksomhed. I det følgende vil vi kort liste de forskellige regler på området op. Man kan i første omgang tage udgangspunkt i reglerne for lov om finansiel virksomhed, fremover kaldet LFV. Heri findes mange regler som pengeinstituttet skal overholde. De forskellige paragraffer vil fremgå i det kommende. Er man som pengeinstitut i tvivl om hvordan lovgivningen skal forstås har finanstilsynet været så flinke at udarbejde diverse bekendtgørelser til hjælp for pengeinstitutterne. Er man i tvivl om lovgivningen i LFV kan man som pengeinstitut derfor kigge i bekendtgørelsen for kapitaldækning som finanstilsynet har udarbejdet til at hjælpe bankerne. Vi vil kort skrive om de forskellige love man som pengeinstitut skal overholde.

Solvens

I LFV § 124 skrives det, at et pengeinstituts bestyrelse og direktion skal sikre, at pengeinstituttet har en tilstrækkelig basiskapital og at risikoen måles og styres løbende, således at basiskapitalen opretholdes i et retvisende niveau. Basiskapitalen skal jvf.. § 124, stk. 2 udgøre mindst 8 %, dog altid som minimum modværdien af €5 mio. I § 124, stk. 4 står der, at bestyrelsen og direktionen på baggrund af vurderingen herom skal opgøre den tilstrækkelige basiskapital løbende. Det er således ikke nok, at man opfylder mindstekravet til

solvens på 8 %, hvis man vurderer, at det er nødvendigt med en større dækning. Med udgangspunkt i ovenstående kan kravet til solvensen opgøres således:

Basiskapital / Riskovægtede poster = min. 8 %

Det betyder i praksis at man som pengeinstitut skal have 8 kroner i basiskapital, hver gang man låner 100 kroner ud, såfremt ens solvensbehov vurderes at være lovkravens mindste, nemlig 8 %. Solvens betyder lidt ligesom soliditet, hvor stærkt et pengeinstitut er til at modstå tab. Et pengeinstitut med en høj solvens, må alt andet lige være mere sikkert, og dermed have lettere adgang til at optage billigere basiskapital, idet afkastkravet i et sådan pengeinstitut alt andet lige må være mindre.

De fleste pengeinstitutter har tidligere opgjort deres solvensbehov udfra de mildere regler om sandsynlighedsmetoden, men finanstilsynet har pr. 01.04.2013 påført alle banker at de fremover skal bruge 8+ metoden (kaldes kreditreservationsmetoden) Bekendtgørelsen for den nye metode kan findes på finanstilsynet hjemmeside[21]. Der er sagt og skrevet meget om den nye metode, hvor primært lokale pengeinstitutter er utilfredse med den nye metode, da de mener at små pengeinstitutter straffes hårdere end større pengeinstitutter. Selv Ringkøbing Landbobank som alt andet lige må betegnes som et solidt pengeinstitut med styr på tingene, vurdere at den nye model hæver deres solvens med ca. 2 procentpoint[22]. Første gang vi har set finanstilsynet bruge den nye metode i praksis er hos Tønder Bank[23] hvor Tønder Bank selv havde opgjort solvens behovet til 8,00%, mens finanstilsynet vurderede det til henhold 13,50 % og 18,40 afhængig om det var udfra den gamle sandsynlighedsmodel eller den nye 8+ model. Alle større pengeinstitutter har i deres 2012 regnskaber offentliggjort deres solvens udfra 8+ modellen, men langt de fleste mindre banker har opgjort 2012 solvensen med sandsynlighedsmodellen. Heraf har langt de fleste dog prioriteret det i deres regnskab.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank har prioriteret overgangen pr. 01.04.2013 og begge vurdere et øget solvensbehov ved anvendelse af 8+ til i niveauet 1,00 -1,50 %

[21] http://www.finanstilsynet.dk/sitecore/content/Finanstilsynet/Indberetning/Vejledninger-og-informationer/Vejledninger/~/media/Indberetning/2012/Vejledninger/Vejledning_solvens_130112.ashx
[22] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5123305.ece
[23] http://www.finanstilsynet.dk/da/Nyhedscenter/Pressemeddelelser/2012/~/media/Nyhedscenter/2012/Afgoerelse_solvenskrav_Toender_Bank.ashx - Side 8

Basiskapital

I LFV § 128 opgøres basiskapitalen som den reducerede kernekapital (I Basel reglerne betegnet som tier 1) tillagt supplerende kapital efter fradrag (tier 2). Basiskapitalen bruges herefter til at fastslå solvensen. Basiskapitalen benyttes som tidligere nævnt som buffer til at modstå tab i pengeinstitutterne. Er man i tvivl om opgørelsen af basiskapital er der som nævnt tidligere lavet en bekendtgørelse om opgørelse af basiskapital af finanstilsynet, hvor man kan læse alt omkring opgørelsen i. I det følgende vil der komme mere om både kernekapital og den supplerende kapital

Vi vil senere lave en analyse på hvordan det ser ud i Djurslands Bank og Østjydsk Bank.

Kernekapital og supplerende kapital

Kernekapitalen er den kapital, der udgør kernen af basiskapitalen i finansielle virksomheder. For pengeinstitutter er dette den sikreste kapital, idet kapitalen ikke pludselig kan forsvinde. Derfor er kernekapitalen også den kapital, der er forbundet med størst risici at investere i ved f.eks. køb af aktier. Kernekapitalen består af indbetalt aktiekapital samt egenkapital mv jf. § 4 i bekendtgørelsen om basiskapital. Hybridkernekapital er en mellemting imellem aktiekapital og lånekapital jvf. § 10 i bekendtgørelsen. Dog skal man være opmærksom på, at der stilles store krav til den hybride kernkapital, før den kan medregnes fuldt ud. De væsentligste krav for at den hybride kernekapital kan medregnes fuldt ud er, at der er mulighed for konvertering til aktier, såfremt der ikke findes noget incitament til indfrielse, samt at der ikke aftalt noget fast udløb.

Den del af den hybride kernekapital, der ikke kan medregnes til kernekapitalen kan i stedet medregnes som supplerende kapital. Den hybride kernekapital må vægte maks. 50 % af den samlede kernekapitalen. De nærmere regler for selve opgørelsen af basiskapitalen fremgår af Finanstilsynets bekendtgørelse nr. 764 af 4. juni 2011 om opgørelse af basiskapital.

Den supplerende kapital består primært af ansvarlig lånekapital, opskrivnings-henlæggelser og hybrid kernekapital, som ikke kan medregnes i kernekapitalen. Den supplerende kapital må ikke medregnes med mere end 100 % af kernekapitalen jf. § 28.

Der er visse krav til den ansvarlige lånekapital. Det fremgår bl.a. at långivers krav skal være efterstillet al anden ikke efterstillet gæld, beløbet skal være indbetalt, beløbet må ikke tilbagebetales før forfaldstidspunktet på långivers initiativ eller uden Finanstilsynets tilladelse, medmindre instituttet træder i likvidation eller erklæres konkurs. Desuden er der mulighed for at udskyde rentebetalingen, såfremt basiskapitalen ikke opfylder kapitalkravet på forfaldstidspunktet. Så når man udsteder ansvarlige lån til pengeinstitutter er der en risiko, idet alt indlån m.v. er sikret inden. Da Amagerbanken gik ned tabte alle kreditorer, som havde lånt Amagerbank ansvarlige lånekapital, deres penge. Det var primært udlandet der havde stillet kapital til rådighed. Dette var med til at medføre at danske pengeinstitutter i årevis fremover havde meget svært ved at skaffe kapital i udlandet.

Der kan reduceres i den andel af den ansvarlige lånekapital, der kan medregnes ved opgørelse af basiskapitalen, med 25 %, når der er 2-3 år til forfald, med 50 %, når der er 1-2 år til forfald og med 75 % når der er mindre end 1 år til forfald. Reglerne herom kan læses i § 25 stk. 2 i lov om opgørelse af basiskapital[24].

Risikovægtede poster

I forbindelse med udregningen af solvensen, stillede vi basiskapitalen over de risikovægtede poster. De risikovægtede poster forstås som et mål for den samlede risiko for fremtidige tab forbundet med virksomhedens aktiviteter, og målet fremkommer ved anvendelse af risikovægte for opgørelsen af poster med kreditrisiko, markedsrisiko (kan opdeles i aktierisiko, renterisiko, valutarisiko og råvarerisiko) og operationel risiko. De 3 risikotyper er beskrevet i det nedenstående.

Kreditrisiko

Ved kreditrisiko forstås risikoen for at tabe som følge af, at modparter eller debitorer helt eller delvist misligholder deres betalingsforpligtelser over for pengeinstituttet. Kreditrisikoen er typisk et af pengeinstituts største risikogruppe, da langt størstedelen af pengeinstitutters forretning drejer sig om at låne penge ud til kunderne. I kapital 4 i bekendtgørelsen om kapitaldækning (herefter kaldet BOK) gives mulighed for at vælge mellem standardmetoden

[24] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143072

eller den interne rating baserede metode (IRB) for opgørelsen af risikovægtede poster med kreditrisiko. Langt de fleste pengeinstitutter benytter sig af standardmetoden, idet dette er den nemmeste at anvende og ikke kræver så meget i forhold til IRB metoden. Ulempen ved at anvende standardmetoden er omvendt, at den anses for at medføre et højere kapitalkrav i forhold til IRB metoden.

For at få lov til at benytte IRB-metoden, skal pengeinstituttet opfylde en masse krav, som fremgår af bilag 8 punkt 113-242 i BOK[25], ligesom Finanstilsynet, jf. BOK § 19, skal godkende brugen af IRB-metoden.

Både Djurslands Bank og Østjydsk Bank benytter således standardmetoden for kreditrisiko, og opgørelsen via denne metode tager udgangspunkt i bilag 3 i BOK. Begge pengeinstitutter benytter ligeledes den udbyggede metode til opgørelse af kreditrisikoen, som bestemmes nærmere i bilag 7 i BOK. Dette benyttes af næsten alle mindre pengeinstitutter i Danmark.

Pengeinstitutternes risikovægtede poster med kreditrisiko opgøres set i forhold til den sikkerhed, der er stillet for kreditengagementet, og hvor stor sandsynligheden er for forringelse af engagementet. F.eks. er det muligt at vægte et udlån med pant i en privat bolig inden for 80 % af boligens værdi til 35 % af lånets pålydende værdi. Tilsvarende kan engagementer med private kunder som udgangspunkt vægtes ned til 75 % uden sikkerhedsstillelse. Se en model herfor nedenfor:

Segment:	Nedvægtning:
Detailkunder	75 %
Fast ejendom (80 % helårsbolig og 60 % fritidsbolig)	35 %
Kontor- og forretningsejendomme	50 %
Landbrugs- og skovbrugsejendomme	50 %
Pant i depot/særlig dækkede obligationer	10 %

Ved at nedvægte engagementerne kan et pengeinstitut derfor udlåne flere penge på baggrund af den samme basiskapital uden at forringe solvensen, i forhold til hvis engagementerne

[25] https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=139128#Kap4

vægtede 100 %. Mulighederne reguleres via bilag 3 i BOK. De store banker har desuden mulighed for securitisation af deres udlån, hvilket kan nedvægte betydeligt mere. Dette kan gøres hvis man kan samle en stor samling med eks. Billån. På denne måde er der mulighed for at nedvægte yderligere, hvis mængden og sikkerheden vurderes til at være god nok.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen i et pengeinstitut er risikoen for at tabe penge som følge af negative ændringer i markedsværdien af pengeinstituttets aktiver, passiver og ikke balanceførte poster. Man kan opdele markedsrisikoen i de fire hovedpunkter; rente-, aktie-, valuta- og råvarerisiko, hvilket betyder, at pengeinstituttet skal opgøre sin risiko i bl.a. handelsbeholdning af aktier og obligationer samt de valutapositioner man har. De fleste pengeinstitutter tabte i 2008 meget på aktier og obligationer, da finanskrisen satte ind og aktiekurserne faldt samtidig med at renterne steg og forårsagede kursfald på obligationerne. De seneste år har det dog primært været med positive fortegn på udviklingen, men de store fald viser blot, at risikoen naturligvis skal tages alvorligt. Derfor vil et pengeinstitut som klarer sig godt, og dermed har mange penge på kistebunden, alt andet lige have en højere markedsrisiko, end et tilsvarende uden så mange penge på kistebunden.

Udviklingen i f.eks. ejendomspriserne har også indflydelse på markedsrisikoen. Mange pengeinstitutter holder sig dog typisk til at alene at eje ejendomme, som benyttes til bankdrift (domicilejendomme) og derfor fylder denne del sjældent ret meget i opgørelsen.
Markedsrisikoen kan i henhold til kapitel 5 i BKD opgøres efter standardmetoden eller efter interne modeller (VaR-modeller).

Operationel risiko

Et pengeinstituts operationelle risici er risikoen for at tabe som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder jvf. § 53 stk. 2 i BOK. Der er mange eksempler på forskellige operationelle hændelser, som har udløst store tab men den primære årsag kan være IT nedbryd, juridiske fejl og rådgivnings fejl.

Den operationelle risiko opgøres typisk erfaringsbaseret i stedet for med syn på fremtidige risici, hvilket generelt er imod hensigten i opgørelsen af kapitaldækningen.

Likviditetskrav

I LFV § 152 står der, at et pengeinstitut skal have en forsvarlig likviditet. Det er et krav, at pengeinstituttet har likviditet til at dække 15 % af de gældsforpligtelser, som det påhviler pengeinstituttet at betale på anfordring eller med kortere varsel end en måned samt 10 % af pengeinstituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillede kapitalindskud, der kan medregnes ved opgørelsen af basiskapitalen.

Til likviditeten kan man medregne kassebeholdning, fuldt ud sikre og likvide anfordringstilgodehavender hos kreditinstitutter og forsikringsselskaber samt beholdning af sikre, let sælgelige, ubelånte værdipapirer og kreditmidler. Det er meget væsentlig, at pengeinstitutterne har den nødvendige likviditet til at overholde deres betalingsforpligtelser. Mange små pengeinstitutter finansierer sig primært gennem indlånsmidler fra deres kunder, men i tiden op til finanskrisens begyndelse i 2008, voksede de fleste af pengeinstitutters udlån så meget, at indlånsmidlerne ikke fulgte med i samme hastighed, og de begyndte derfor at finansiere sig mere og mere gennem andre kreditinstitutter. Da tiltroen til andre markedsdeltagere stort set forsvandt i 2008, fik flere pengeinstitutter problemer med at overholde lovens krav til likviditetsdækning. Af den grund valgte Folketinget i starten af oktober 2008 at oprette Bankpakke 1, som havde til formål at sikre alle indskydere ubegrænset i en periode. I dag er det stort set umuligt for nødlidende pengeinstitutter at låne penge til at dække hullet mellem indlån og udlån. Derfor er en af de store udfordringer for disse pengeinstitutter at få hullet lukket, ved at slanke udlån, og sikre indlån, typisk ved at tiltrække indlån, med høje renter.

Tilsynsdiamanten[26]

Finanstilsynet har ultimo 2012 indført nogle pejlemærker, hvor man som pengeinstitut skal ligge indenfor. Tilsynsdiamanten blev allerede etableret i 2010 men er først implementeret

[26] http://www.finanstilsynet.dk/Finanstilsynet/Temaer/~/media/Temaer/2012/Vejledning_om_tilsynsdiamanten2012.ashx

ultimo 2012. Pejlemærkerne er opsat ud fra erfaringer Finanstilsynet har gjort under både finanskrisen og tidligere kriser, hvor de pengeinstitutter som er kommet i problemer har udvist visse fællestræk såsom høj udlånsvækst på bekostning af kreditkvalitet, meget optimistiske vurderinger af kreditrisici og manglen på styring af de store engagementer.

Tilsynsdiamanten fastlægger fem særlige risikoområder med nogle angivne grænseværdier, som pengeinstitutterne som udgangspunkt bør ligge indenfor. Grænseværdierne vil indgå i Finanstilsynets tilrettelæggelse af deres tilsynsvirksomhed, og de vil med udgangspunkt i tilsynsdiamanten fremover påbegynde dialogen med pengeinstitutterne på et tidligere tidspunkt, såfremt grænseværdierne overskrides.

De fem særlige pejlemærker er følgende:

- Summen af store engagementer udgør under 125 % af basiskapitalen (opgøres ekskl. engagementer under kr. 3 mio. og engagementer med kreditinstitutter under 1 mia.)
- Udlånsvækst under 20 % (målt år-til-år)
- Ejendomseksponering under 25 % (af de samlede udlån og garantier)
- Stabil funding-ratio under 1
- Likviditetsoverdækning større end 50 % (i forhold til lovens krav, jf. LFV § 152)

Udfra situationen i dag kan man altid vurdere om det er de rigtige pejlemærker, men nu har finanstilsynet valgt disse 5 punkter. De har selv i øjeblikket meget fokus på landbrug og privatkunder, når man læser deres seneste tilsynsrapporter igennem. Derfor kan det være at diamanten med tiden rettes til, således at der skiftes ud i nogle af målepunkterne.

Østjydsk Bank[27]

Østjydsk Bank nedskrev op til årsregnskabet[28] omkring 200 mio. kr. efter at have gået deres engagementer igennem. Dette har også bevirket at de kom ud af 2012 med et rigtigt stort underskud. Idet nedskrivningerne kom lige op til regnskabet kan man kun gisne om hvad

[27] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012
[28] http://www.business.dk/finans/oestjydsk-bank-venter-kaempeunderskud-efter-nedskrivninger

årsagen kan være, men der kan både være tale om de selv er gået udlånsbøgerne igennem, men der kan også være tale om at deres revisorer har vurderet på udlånsbogen. I regnskabet står der at banken selv har gennemgået lånebogen i forbindelse med regnskabet. Uanset hvad er det væsentligt at se på note 2 i regnskabet for 2012, hvor der direkte står at "bankens forretningsgange og interne kontroller ikke har været tilstrækkelig til at sikre en ensartet kreditmæssig behandling af bankens engagementer med henblik på at vurdere og opgøre eventuelle nedskrivningsbehov." Selvom banken har nedskrevet et stort beløb udfra kendskabet til finanstilsynets regler, er banken altså selv stadig i tvivl om de fremover har de rigtige redskaber til at nedskrive fremadrettet. Det mest skræmmende ved dette er at de også havde en usikkerhed herom i note 2 på deres 2011 regnskab. For os ser vi det som en åben invitation til at finanstilsynet skal komme forbi og kontrollere hvad de synes. Dette kan ikke betegnes specielt positivt idet vi har haft en sektor i krise gennem nogle år nu. Så det bliver spændende at se om ikke Finanstilsynet kommer forbi, samt hvad deres rapport skriver. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres udfra.

(i 1.000 kr)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	711.943	557.301
Hybrid Kernekapital	183.401	189.895
Kernekapital efter fradrag	895.344	701.816
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	402.928	417.530
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	273.964	272.589
Samlet Basiskapital efter fradrag	1.133.419	902.641
Tilstrækkelig Basiskapital	738.933	635.471
Kreditrisiko	5.484.681	5.242.777
Markedsrisiko	286.849	314.061
Operationel risiko	521.225	561.425
Samlede Risikovægtede poster	6.292.755	6.118.263

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

Kernekapital

Idet der har været en negativ udvikling i bankens resultat fra et plus på 10,5 mio. kr. før skat i 2011 til en negativt resultat på 202,9 mio. kr. før skat i 2012 har resultatet alt andet lige bidraget negativt til bankens kernekapital i 2012. Kernekapitalen alene udgør for 2012 lidt over halvdelen af den samlede basiskapital, men ud fra Østjydsk Banks risikorapport 2012

kræves 635 mio. kr. i tilstrækkelig basiskapital, hvilket betyder at det for Østjydsk Bank er nødvendigt med hybrid kernekapital og/eller supplerende kapital, som kan medregnes til kernekapitalen. Som tidligere skrevet har Østjydsk Bank deltaget i bankpakke 2 og fået hybrid kernekapital for 157 mio. Dog tæller den hybride kernekapital i 2012 med 163 mio. kr. da man har steppet up, idet det ikke var muligt at tilbagebetale, hvorfor den nu kun kan indfries til kurs 105. Samtidigt er der i 2011 udstedt kapitalbeviser til kunderne for 26 mio. kr. som også tæller med her.

Så den samlede kernekapital i 2012 udgør 701 mio. kr. mod 895 mio. kr. i 2011. Så ser man alene på kernekapitalen kan Østjydsk Bank altså godt stadig bestå, men med en lav margin, idet de vurdere deres behov til 635 mio. Behovet er dog stadig udregnet ud fra den gamle sandsynlighedsmetode, og vil udgøre omkring 721 mio. kr. hvis man benytter 8+ modellen, som indføres april 2013. Så alt andet lige er der behov for ansvarlig lånekapital for at sikre en fornuftig dækning og fortsat drift. Så man må kan konkludere at det er vigtigt for Østjydsk Bank at have stor fokus på den ansvarlige lånekapital.

Basiskapital

Østjydsk Bank har i 2012 optaget et nyt ansvarligt lån på 100 mio. kr. med udløb i 2022, mod at man i stedet har indfriet 2 ansvarlige lån på 85 mio. kr. med udløb i 2012 og 2015. På denne måde har de øget den samlede ansvarlige lånekapital i løbet af 2012. Den samlede supplerende kapital udgør 418 mio. kr. for 2012 mod 403 mio. kr. i 2011. Samlet betales pt. en gennemsnitsrente på 6,70 %[29] for alt efterstillet kapital, hvilket er en god rente for Østjydsk Bank, når vi ved at de betaler over 11 % for deres hybride kernekapital gennem bankpakke 2. Ser man på risiko rapporten for 2011 kan man se at de kan medregne 273 mio. kr. i basiskapitalen. Dette skyldes at alt ikke kan medregnes, når der er kort tid til udløb. Selvom de i 2012 har optaget nyt lån for 100 mio. kr., og indfriet nogle lån med udløb i 2012 og 2015, kan der kun medregnes 272 mio. kr. til den samlede basiskapital. Desuden vil deres basiskapital falde endnu mere de kommende år, idet der vil ske yderligere modregning af de ansvarlige lån med udløb i de kommende 3 år, hvilket gælder for alle lån, undtaget det nye lån de har optaget. At långiver også vurderet at der er en væsentligt risiko ved at give Østjydsk Bank nye supplerende lån, afspejler sig tydeligt i renten. Det nye lån har en noget højere rente

[29] Taget fra regnskabet 2012 (40.826 / 607.425)

end de andre ansvarlige lån, og har også haft store omkostninger ved optagelse. Dette viser tydeligt at låntager vil have et fornuftigt afkast på sin investering, som de vurdere der er en reel risiko for at tabe.

I fremtiden vil det være vigtigt for Østjydsk Bank at få øget basiskapitalen, idet der hvert år kan medregnes mindre og mindre af den supplerende kapital til den samlede basiskapital. Basiskapitalen kan øges ved overskud, som ikke ser nemt ud, idet de selv stiller store usikkerheder til deres instrumenter ved nedskrivninger. Så her vil nye underskud måske endda bidrage negativt i stedet. Så i stedet skal de måske ud og se sig om efter yderligere supplerende kapital hos nogle investorer, med dertil højere rentebetaling til følge. Men hvem ønsker at låne banken penge i den situation, hvor ikke engang banken selv har ordentlig styr på evt. kommende nedskrivninger. En anden mulighed kan være at hente kapital hos aktionærerne, men også dette vurderes at være meget svært i den nuværende situation. De har dog gjort nogle tiltag for at gøre sig mere lækre overfor aktionærerne[30]. Så det er et tiltag til at prøve på at kunne tiltrække nogle større aktionærer, som måske vil støtte op om banken. En sidste mulighed er at prøve at finde en anden bank som man kan fusionere med eller blive opkøbt af, men som nævnt i artiklen er det ikke et tema der er aktuelt.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 6.292 mio. kr. i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 6.118 mio. kr., hvilket er et skridt i den rigtige retning. Men da udlånene i samme periode er faldet med ca. 200 mio. kr., findes årsagen reelt i lavere udlån. Dette da langt størsteparten af de risikovægtede poster udgøres af kreditrisikoen. Idet der er en usikkerhed omkring solvensen, vil det være fordelagtigt at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Banken skriver dog også selv i deres regnskab at der er igangsat initiativer til at nedsætte de risikovægtede poster med mellem 300-500 mio. kr., hvilket vil betyde en øget solvens i niveauet 0,5-1,0 % I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

[30] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5230505.ece

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko er mindsket fra 5.484 mio. kr. i 2011 til 5.242 mio. kr. i 2012. Der har selvfølgeligt været en stor nedskrivning i perioden som har påvirket positivt til dette, men samtidigt har de måske også bare bedre styr på kreditrisikoen nu, set i forhold til 2011. Det kan det i hvert fald tyde på, hvis man ser i note 42 i regnskabet, hvor man ser at den samlede maximale krediteksponering for 2012 er 9.920 mio. kr. mod 9.603 mio. kr. i 2011. Så de har altså noget bedre styr på kreditrisikoen. Fordelingen af bankens udlån ligger med 28 % til private kunder og 72 % til erhvervskunder. Samtidigt skriver de at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 48,3 % i 2012. ”Banken kreditrisici er påvirket af, at en ikke ubetydelig del af virksomhedens udlån vedrører ejendomsengagementer, der udviser svaghedstegn Bankens vurdering af sikkerheder i disse engagementer tager udgangspunkt i en vurdering af ejendommenes dagsværdi”[31]. Samtidigt er der igen usikkerheder i hvordan de vurdere sikkerhederne i engagementerne. Selvom de har nedskrevet et stort beløb i 2012 kan man også se at deres lånebog er dårlig. Kigger man på note 42 i regnskabet kan man se at kunder med betydelige vanskeligheder er steget fra 471,54 mio. kr. i 2011 til 805,49 mio. kr. i 2012. Så selvom de har nedskrevet et stort beløb er der risiko for at det ikke engang er nok. Det samlede udlån udgør 4,7 mia. kr., hvorfor 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder.

Det vil være optimalt, såfremt der kan laves en gennemgang af kreditrisikoen og få denne mindsket. Dette kan evt. ske i samarbejde med finanstilsynet, som sikkert kigger forbi engang i 2013 for at gennemgå lånebogen. Idet det som skrevet vil være svært at påvirke basiskapitalen i positiv retning, vil det i stedet være optimalt, hvis man kan sænke kreditrisikoen i banken, således solvensoverdækningen fastholdes, eller forbedres. Men de skriver selv at sådanne tiltag er iværksat.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 286 mio i 2011 til 314 mio i 2012. Dette er gjort selvom både balancen er blevet større, og likviditeten mindre gennem året. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står at renterisikoen er svunget

[31] Side 48 i årsrapporten 2012

fra -2,1 % til 0,8 % gennem de seneste 5 år. Samtidigt skriver banken selv at både obligationer og aktier er med lav risiko. Banken har ikke en masse ejendommen som er overtaget for at fastholde disse. I regnskabet fremgår det også af note 22 at alle overtagne ejendomme forventes solgt senest 6 mdr. efter overtagelse heraf. Der er ikke så meget at sige ellers om markedsrisikoen, da den udgør en meget lille del af de risikovægtede poster.

Operationel risiko

Bankens samlede poster med operationel risiko er øget fra 521 mio i 2011 til 561 i 2012. Dette selvom basisresultatet har lagt på nogenlunde samme niveau de seneste 3 år, og faktisk er faldet fra 2011 til 2012. Banken har selv udarbejde mange forskellige forretningsgange for at mindske den operationelle risiko i banken. Som beskrevet i note 2 er dette arbejde intensiveret, således at man i fremtiden måske bliver endnu bedre til at lave interne forretningsgange og på den måde ikke bliver så sårbare overfor EDB, menneskelige fejl og nøglemedarbejdere.

Likviditet

Østjydsk Bank betegner selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditet er opgjort til 2.555 mio. kr. i 2012 mod 2.698 mio. kr. i 2011. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 215,1 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Overdækningen svarer til 1.744 mio. kr. jf. årsrapporten. Gennem 2012 har banken indfriet statsgaranterede obligationer for 900 mio. kr., og banken står overfor at skulle indfri resten ca. 820 mio. kr. i 1. kvartal 2013. Heraf er de 500 mio. kr. indfriet pr 18.02.2013[32]. Det er meget likviditet der skal indfries på kort tid, hvorfor de har løst deres likviditetsmæssige situation ved andre muligheder. Man har hentet likviditet gennem Nationalbankens låneordning, hvor man kan hente lån mod at stille gode og sikre udlån som pant. Her er et haircut på 35 %, således man kan låne 65 % af det samlede udlån. Østjydsk Bank har en facilitet hos Nationalbanken, hvor de har ret til at låne 502 mio. kr. Heraf er der trukket ca. 400 mio. kr. Samtidigt skriver de at de har et stort fokus på at øge indlånsmægden fra kunder, hvilket ofte sker via højrentekampagner. Dette er en fin måde at opnå en stabil facilitet, men typisk skal der tilbydes en høj rente, samtidigt med at det ofte er med en kortere binding, end såfremt man udsteder obligationer eller låner via eks. Nationalbanken. Østjydsk

[32] http://www.7230.oeb.dk/media/%C3%98stjydsk_Bank_indfrier_obligationsl%C3%A5n.pdf

Bank forventer selv at komme til at ligge med en likviditetsoverdækning omkring 100 % jf. lov om finansiel virksomhed, når obligationer med statsgaranti skal indfries i løbet af 2013.

Ser man på note 24 i regnskabet fremgår det tydeligt det er indlån med lange løbetider der er blevet mindre af, mens indlån på anfordring og med 3 måneders varsel er steget ekstremt meget med ca. 950 mio. kr. i løbet af 2012. Når man henter så meget på så kort tid med så kort binding, er det typisk fordi kunderne har fået et meget attraktivt tilbud, som deres egen bank ikke kan matche. Ser man på note 6 i regnskabet kan man også se at dette er korrekt, idet de samlede renteudgifter er steget fra 155 mio. kr. i 2011 til 162 mio. kr. i 2012. Dette selvom den samlede likviditet i banken er faldet marginalt fra 2011 til 2012.

Fremadrettet vil det blive svært fra Østjydsk Bank at skaffe likviditet via obligationer, som de tidligere har gjort med statsgaranti. Desuden er nationalbankens låneordning på ubestemt tid, hvorfor man ikke kan regne med at kunne trække 500 mio. kr. her de næste mange år. Således kan de alene hente likviditet gennem indlån til kunder. For at fastholde nuværende indlån og måske endda tiltrække mere, vil man være tvunget ud i en konkurrencesituation, hvor prisen helst skal være blandt de bedste for at kunderne vælger Østjydsk Bank.

Tilsynsdiamanten

Østjydsk Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynet diamant på 5 punkter. Figuren er sat ind nedenfor. Banken ligger som de selv skriver indenfor på alle punkter, men omvendt ved de også hvor udfordringerne ligger. Ser man på vores samlede gennemgang er det primært på funding.ratio, hvor der i fremtiden bliver blive mere kortsigtet funding. Dette kan skabe et problem som gør at Østjydsk Bank vil nærme sig grænseværdien mere. Samtidigt vil likviditetsoverdækning være skrøbelig idet de selv skriver at de kommer ned omkring 100 % overdækning, og dette vil primært ske ved indlån med kort tidshorisont, hvorfor de hurtigt kan forsvinde igen. De 3 øvrige har banken fint styr på, og det forventes ikke at de øges væsentligt de kommende år.

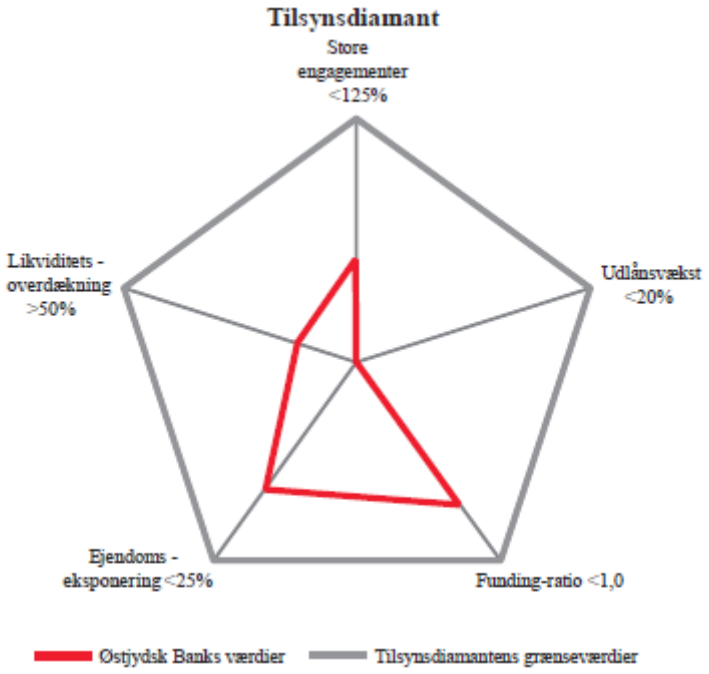

Figur indsat fra Østjydsk Banks årsrapport 2012 side 15

Delkonklusion

Østjydsk Bank har en solvensdækning på 4,4 % ud fra 2012 regnskabet, men som de selv skriver i regnskabet benytter de sig af standardmetoden til opgørelsen af solvens. Benyttes 8+ modellen er solvensoverdækningen reelt kun 3,0 %. Samtidigt vil de ansvarlige lån som banken har nedvægtes mere og mere, hvorfor solvensen ved udgangen af 2013 er noget lavere. Til sidst har de en stor usikkerhed omkring deres nedskrivninger og værktøjerne til at vurdere om et engagement skal nedskrives. Så vi står faktisk med en bank, som kan have en spinkel, eller ingen solvensoverdækning ved udgangen af 2013. Samtidigt vil der i fremtiden blive stillet højere krav til pengeinstitutterne, når de nye Basel III regler indfases. Så Østjydsk Bank vil i fremtiden få et endnu højere solvensbehov, hvorfor det er tvivlsomt hvordan fremtiden kommer til at se ud. De har dog selv iværksat tiltag til at få de risikovægtede poster til at udgøre mindre. Anvendes 8+ modellen kræves tilstrækkelig basiskapital på 721 mio. kr. Den reelle kernekapital udgør kun 557 mio. kr. ved udgangen af 2012, hvilket betyder at der er et stort behov for fortsat at kunne indregne den hybride kernekapital og de ansvarlige lån i basiskapitalen. Så Østjydsk Banks primære fokus for 2013 må være at få de rigtige værktøjer til at styre deres kreditter, ligesom de allerede skal ud og se sig om efter muligheder for at få nye ansvarlige lån, når de nuværende udløber omkring 2015. Likviditetsmæssigt er

overdækningen også fornuftig, men idet der skal betales 800 mio. kr. da nogle statsgaranterede obligationer udløber, vil overdækningen ikke være så stabil længere. Samtidigt benytter man sig af modellen med at pantsætte sine gode udlån. Denne mulighed for likviditet må også forventes at blive lukket på et tidspunkt. Så 2013 skal fortsat medvirke til at banken kan tiltrække indlån, således at banken kan fastholde en likviditetsmæssig overdækning, og gerne fortsat have en solid overdækning.

Djurslands Bank[33]

Djurslands Bank virker udefra set som et fornuftigt lille pengeinstitut med styr på kreditbogen, og banken kører da også med overskud alle år gennem de seneste 5 år, hvor sektoren har været presset. Samtidigt har de ikke oplevet de store nedskrivninger, hvilket kan tyde på at kreditbogen er fornuftig. De har ikke deltaget i bankpakke 2, og har en flot solvensoverdækning.

De har formået at forrente egenkapitalen med 8,4 % før skat hvilket er meget normalt i sektoren for mindre pengeinstitutter. Djurslands Bank har ikke haft besøg af finanstilsynet, hvilket selvfølgelig er en usikkerhedsfaktor. Dette idet Tønder Bank jo også fremstod som en sund bank inden finanstilsynet kom på besøg. Omvendt satser vi på at Tønder Bank var et engangstilfælde, så i Djurslands Banks situation vil det kun være godt med et stempel fra finanstilsynet, selvom man jo aldrig kan vide sig sikker. Nedenfor er en oversigt med de væsentlige tal som solvensen opgøres ud fra.

(i 1.000 kr.)	2011	2012
Reel Kernekapital (Aktiekapital og overførte overskud)	701.407	747.138
Hybrid Kernekapital	50.000	50.000
Kernekapital efter fradrag	751.407	788.525
Ansvarlig lånekapital (Dette er alle bankens samlede lån)	0	0
Ansvarlig lånekapital der kan medregnes i basiskapitalen	0	0
Samlet Basiskapital efter fradrag	683.687	717.457
Tilstrækkelig Basiskapital	381.500	421.500
Kreditrisiko + Operationel risiko	4.197.519	4.031.304
Markedsrisiko	275.978	297.225
Samlede Risikovægtede poster	4.473.497	4.328.529

Tallene er taget fra årsregnskaberne 2012 og risikorapportter 2011+2012

[33] Det kommende afsnit er skrevet med udgangspunkt i regnskaber og risikorapportter fra 2011-2012

Kernekapital

Djurslands Banks kapitaldækning udgøres stort set alene af overførte overskud, hvorfor deres kernekapital reelt er lig med deres basiskapital. De har dog i 2010 optaget hybrid kernekapital for 50 mio. kr. til en rente på 9,50 % som buffer og ikke en nødvendighed, idet deres solvens gennem hele perioden har været fornuftig.

Den samlede kernekapital i 2012 udgør 788 mio mod 751 mil. i 2011. Djurslands Bank skriver selv at deres solvensbehov er 421 mio, hvorfor der er meget fornuftig overdækning. De opgør selv solvensoverdækningen til 6,9%. De har selv en holdning til at overdækning skal være minimum 4% og kernekapitalen skal udgøre 12%. De opgør selv deres solvensbehov på den gamle måde, hvorfor de vurderer, at der skal tillægges 1,0 -1,5 % når man opgør solvensen udfra den nye 8+ metode.

Basiskapital

Ser man på den samlede basiskapital er den som tidligere skrevet reelt lig med kernekapitalen. Djurslands Bank har ingen ansvarlige lån, men har dog været forudseende og fik på sidste generalforsamling mulighed for at hente ansvarlig kapital for 100 mio, såfremt det skulle være nødvendigt jf. side 5 i regnskabet. Dette har de dog valgt ikke at benytte sig af, men indstiller omvendt til at forlænge perioden i et år. Det må siges at være rettidigt omhu og meget fornuftigt, at have på plads, selvom det ikke pt. ser ud til at være en nødvendighed. Ellers er der ikke rigtigt noget at sige til Djurslands Banks basiskapital, da det ser ud til at banken drives ud fra de gamle principper om at man skal kunne klare sig selv. De har ikke haft behov for at benytte hjælpen fra staten i bankpakke 2, hvilket er et sundt tegn.

Risikovægtede poster og risikostyring

De samlede risikovægtede poster udgjorde 4.473 mio i 2011, men er gennem 2012 blevet mindre til et niveau på 4.328 mio hvilket er fornuftigt. Det skyldes nok primært at udlån er faldet med ca. 300 mio. kr. i 2012. I de kommende afsnit vil jeg kort vurdere de forskellige risikotyper:

Kreditrisiko

Bankens samlede kreditrisiko inkl. Operationel risiko er mindsket fra 4.197 mio. kr. i 2011 til 4.031 mio. kr. i 2012. Djurslands Banks maximale krediteksponering er samtidigt steget fra 8.316 mio. kr. i 2011 til 8.411 mio. kr. i 2012. Dette kan man se i note 35. Ser man nærmere efter kan man se, at selvom udlån er faldet opvejes faldet af øget overskudslikviditet, samt flere obligationer og indlånsmidler ved centralbanker.

Fordelingen af bankens udlån ligger med 37 % til private kunder og 63 % til erhvervskunder. De skriver at de har en lav fordeling på enkelt kunder, hvor store engagementer vægter med 71,5 % i 2012. Djurslands Bank har nogle krav til deres kreditpolitik, som de overholder meget fornuftigt. Kravene er listet op her[34]:

- at intet engagement på konsolideret basis må overstige 150 mio. kr., dog undtaget offentlige institutioner,
- at andelen af store engagementer, i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse herom, sammenlagt maximalt må udgøre 70% af bankens kernekapital,
- at det tilstræbes, at ingen enkeltbrancher udgør mere end 15% af bankens samlede kreditportefølje.

Kravene er meget gode at have, og sikre selvfølgelig at man ikke kommer ud i en situation hvor en branche pludselig vægter med for meget. Man tænker her forudseende og har haft denne udlånspolitik siden 2010, hvor det også står i deres regnskab. Så man kan sige at banken tænker sikkerhed, og rettidigt omhu. Samtidigt sikre de sig også at ingen kunde pludselig bliver for stor til banken, idet man allerede på forhånd har taget en beslutning om hvor meget engagementet må udgøre. Djurslands Bank har ikke som Østjydsk Bank nogle kommentar til deres regnskab, hvorfor det må forventes at de vurdere at have de nødvendige værktøjer til at styre nedskrivninger, men også har nedskrevet nok. Djurslands Bank har selv gjort deres kunder op udfra en bonitetsmodel a la den finanstilsynet bruger, og her kan man se at stigningen i kunder med 2c bonitet, altså lav bonitet er øget gennem det seneste år fra 502 mio i 2011 til 787 mio. kr. i 2012. Omvendt er kunder med bonitet 2b ikke rigtigt øget i

[34] Figur taget fra side 13 i Djurslands Banks årsregnskab

perioden. Det vurderes derfor at de har rimeligt godt styr på deres udlån, selvom udlånsbogen er blevet dårligere gennem det seneste år.

Markedsrisiko

Den samlede markedsrisiko er i forhold til kreditrisikoen øget fra 275 mio. kr. i 2011 til 297 mio. kr. i 2012. Djurslands Bank har oplevet at balancen er blevet større samtidigt med at likviditeten er blevet større gennem året. Så alt andet lige skal markedsrisikoen så også være større. Banken har en relativ lav risiko iflg. regnskabet, hvor der står eks. Obligationsbeholdningen kun har givet et afkast på 1,30% det seneste år. Den samlede markedsrisiko har gennem 2012 bevæget sig mellem -0,7 – 0,3 % hvilket må siges at være med meget lav risiko. Ud fra regnskabet ser det ikke ud til at Djurslands Bank har overtaget ejendomme fra kunder med salg for øje, ligesom Østjydsk Bank. Dette kan igen være med til at styrke troen på at kreditbogen er bedre hos Djurslands Bank, da dette ikke har været nødvendigt. Banken skriver selv at de ikke ønsker at påtage sig risiko som kan få væsentlig indflydelse på bankens økonomiske situation.

Operationel risiko

Det er ikke muligt at se hvor meget den operationelle risiko udgør for banken, idet tallet er gjort op sammen med kreditrisikoen. Der står ikke heller ikke så meget i regnskabet om det, hvorfor det er svært at vurdere på. Men der står dog at banken er opmærksom på det, og søger at minimere risikoen mest muligt.

Likviditet

Djurslands Bank finder selv deres likviditetsoverdækning som god i årsregnskabet 2012. Deres likviditetsoverdækning er opgjort til 1.300 mio. kr. i 2012. Likviditetsoverdækningen udgør en overdækning på 206,5 % når man opgør den efter lov om finansiel virksomhed. Djurslands Bank har en kreditfacilitet i Nationalbanken, hvor man har belånt obligationer for 300 mio. kr., men ellers har de ikke de store. I note 24 kan man se at der selvfølgelig er udløb på likviditeten, som de har lånt andre steder, men det burde være nemt for dem at låne i markedet. De har ikke deltaget i bankpakke 2, hvorfor de heller ikke skal betale en masse likviditet tilbage i løbet af 2013.

Banken har et stabilt indlånsoverskud, som sikrer at banken kan drives sikkert i de kommende år. Indlån er ikke steget specielt gennem året, og banken skriver da også selv i deres årsregnskab at der ikke har været nogen højrentekampagner i perioden, men at det stigende indlån alene kan forklares med at kunderne i stigende grad ønsker at spare op til dårligere tider.

Idet kreditbogen udefra set ser fornuftig ud, og Djurslands Bank ikke har udløb af bankpakker de kommende år vil vi ikke finde det svært for banken at fremskaffe likviditet. Så fremtiden ser, rent likviditetsmæssigt rigtig fornuftig ud for Djurslands Bank.

Tilsynsdiamanten

Djurslands Bank har også i deres regnskab opgjort grænseværdierne i forhold til finanstilsynets diamant på 5 punkter. De ligger fint indenfor på alle 5 punkter. Der er ikke rigtigt nogle af punkterne hvor de nærmer sig grænsen, så det vurderes at de er meget fornuftigt stillet, som situationen er pt., i hvert fald ud fra tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamant pr. 31. december 2012

	Finanstilsynets grænseværdier	Djurslands Bank
Store engagementer	< 125%	71,5%
Udlånsvækst	< 20 %	-8,6%
Likviditetsoverdækning	> 50%	206,5%
Stabil funding	< 1,00	0,68
Ejendomseksponering	< 25%	12,0%

Figur indsat fra Djurslands Banks årsrapport 2012 side 12

Delkonklution

Djurslands Bank har en rigtig fin kapitalstruktur. Banken har ikke haft underskud gennem de seneste 5 år, hvorfor overskuddene har bidraget positivt til bankens kernekapital. Banken har ingen ansvarlige lån og et mindre lån i form af hybrid kernekapital. Banken har ligesom Østjydsk Bank opgjort deres solvens efter standardmetoden, men det vurderes ikke at der er nogle udfordringer forbundet med overgangen til 8+ modellen. Banken har endda mulighed for at kunne indfri den hybride kernekapital og spare renteudgiften hertil, idet deres

nuværende overdækning er fornuftig. Banken fremstår meget solid og har fint styr på de nye Basel III regler, hvorfor der ikke er de store udfordringer fremadrettet. Det vil dog være en fordel at få øget kernekapitalen yderligere de kommende år, enten ved overskud eller evt. en aktieemmision. Likviditetsmæssigt har de en rigtig fin overdækning, og står ikke overfor at skulle indfri en masse likviditet de kommende år. Så kapital- og likviditetsmæssigt fremstår Djurslands Bank som et meget veldrevet pengeinstitut.

Nøgletalsanalyse[35]

I det kommende afsnit vil vi prøve at udregne nogle nøgletal for de 2 pengeinstitutter for at kunne sammenligne dem op mod hinanden på de forskellige områder.

Rentemarginalen

Rentemarginalen viser forholdet mellem den gennemsnitlige indlåns- og udlånsrente, og udregnes som renteindtægter fratrukket renteudgifter i forhold til udlån. Eller alternativt nettorenteindtægter i forhold til udlån. Tallet kan benyttes til at se hvad bankerne tjener på deres kunder, modregnet hvad der betales reelle fundingomkostninger. Det siger altså lidt om hvor god indtjeningsevnen er for pengeinstituttet. Tallet skal dog tages med et vist forbehold da der både indregnes udgifter til kapital, og likviditet. Tallene er udspecificeret i regnskabet.

Vores udlånsrente er taget som renteindtægterne af udlån op i samlet udlån, mens indlånsrenten er taget som renteudgifter af indlån op i samlet indlån. Så i disse tal er der alene tale om rene rentesatser som siger noget om hvad kunderne får for deres penge, eller betaler for deres lån. Rentemarginalen er alt inklusive, altså er her medregnet alle samlede renteindtægter mod alle renteudgifter (Se evt. regnskabernes note for renteindtægter og renteudgifter.

[35] I nøgletallene er de seneste 5 års regnskabstal brugt

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Se bilag 1

Østjydsk Bank har gennem de seneste 5 år haft en relativ stabil rentemarginal. Østjydsk Bank har gennem de fleste af årene haft et indlånsunderskud, som har gjort at Østjydsk har skullet låne i markedet, for at kunne fastholde sine udlån. Østjydsk har som skrevet i afsnittet om lovgivning benyttet sig af bankpakke 2 til at fremskaffe hybrid kernekapital, ansvarlige lån og udstedt obligationer. Ser man efter på renteudgifterne er de steget fra 126 mio. kr. i 2010 til 162 mio. kr. i 2012. Her er der dog primært tale om høje rente til den ansvarlige kapital. I samme periode har banken formået at sænke deres udlån. Så Banken har trods en øget renteudgift, formået at hæve renten hos kunderne mere end det, hvilket tyder på at kunderne i banken har oplevet stigende rente på deres lån. Østjydsk Bank har gennem 2012 tiltrukket meget indlån, hvorfor indlånsudgifterne er steget. I 2012 og 2013 har de desuden udløb på obligationer med statsgaranti, hvorfor renteudgiften bliver mindre.

Østjydsk Bank har som man kan se fået flere renteindtægter, og man kan se at de gennem alle 5 år har fået en højere rente fra deres kunder end Djurslands Bank. Ser man realistisk på det, må det alt andet lige betyde at Østjydsk Banks kunder er dårligere, idet de ellers har haft mulighed for at få en billigere rente andre steder, eks. i Djurslands Bank. Østjydsk Bank betaler klart mere for deres indlån end Djurslands Bank. Gennem alle 5 år har Østjydsk Bank betalt ca. 1 % mere i rente for deres indlån end Djurslands Bank. Samtidigt har de haft store udgifter til både likviditet udover indlån men også ansvarlige lån til dækning af basiskapitalen. Der har tilbage i 2008 været et stort indlånsunderskud, som man nu har lukket.

Dette er sket ved at tiltrække indlån fra andre steder, hvilket som regel betyder en høj rentesats til indlånskunderne.

Djurslands Bank har modsat Østjydsk Bank formået at hæve deres rentemarginal gennem perioden, hvilket kunne tyde på, at kunderne både har fået lavere indlåns satser, men også lidt højere udlånssatser. Det må siges at være fornuftigt at få hævet marginalen, således at der er afsat til højere nedskrivninger, som det tyder på vil fortsætte i de kommende år. Djurslands Bank har i deres årsregnskab skrevet at deres kunder ikke har ønsket at låne så meget som tidligere, hvilket selvfølgelig gør det svært at fastholde indtjeningen. Derfor er det så også så meget bedre at de kan hæve deres rentemarginal. Djurslands Bank er også begunstiget af ikke at have en masse dyre ansvarlige lån og hybrid kernekapital der skal forrentes. Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år givet væsentligt mindre i indlånsrente, samt for kapitalfremskaffelse, som de ikke rigtigt har haft behov for. Dette resultere så også i at Djurslands Banks kunder alt andet lige har fået en bedre rente på udlån, hvis man kigger på et gennemsnit, end Østjydsk Banks kunder. Lader man de frie markedskræfter snakke, burde dette betyde at Djurslands Bank har bedre kunder en Østjydsk Bank.

Ser man på gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark hedder gennemsnittet 5,20 %[36] vi kan konkludere at Djurslands Bank ligger lige i midten, mens Østjydsk Bank har et lavere snit end gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Som skrevet ovenfor er Østjydsk Banks problem at de har giver for meget i renter for indlån og kapitalfremskaffelse, hvilket trækker tallet væsentligt ned.

Wacc

Wacc er et udtryk for hvad et pengeinstitut giver for sin finansiering, både fremmedfinansieringen, men også hvad det koster at forrente egenkapitalen med. Tallet giver en indikation af prisen, som pengeinstituttet betaler for at fremskaffe deres kapital. Formlen deles op i 2 led. Første led fortæller prisen på fremmedkapital, mens andet led fortæller, hvad egenkapitalen koster banken.

[36] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx - Udregning af tallene på side 8

Jo lavere WACC, jo bedre konkurrenceevne burde pengeinstituttet have over for sine konkurrenter. Nøgletallet bør være lavere end pengemarkedsrenten der sammenlignes med, i dette tilfælde den gennemsnitlige 3 måneders CIBOR for ét kalenderår, da man ellers finansierer sig dyrere end markedet. I nogle år med faldende renteniveau, kan WACC'en dog kommer over markedsrenten, da justeringen af finansieringen sker langsommere end markedsrenten ændrer sig.

Såfremt WACC generelt ligger højere end pengemarkedsrenten på længere sigt, er det en teoretisk antagelse, at det vil være bedre for pengeinstituttet, at sælge deres aktiver, betale deres passiver og placere deres likviditet til pengemarkedsrenten for at opnår en bedre forrentning til deres ejere. Hertil skal der dog inddrages flere synsvinkler og vurderinger, før antagelsen er den rigtige i den virkelige verden. I den normale verden vil en bank jo til enhver tid låne ud dyrere end det den låner til, hvorfor der vil være tale om en indtjening uanset hvad.

Formellen beregnes som:

Wacc = kd *(1-T)*L + Ke*(1-L)

k_d	= Omkostninger af de rentebærende passiver
T	= Selskabskatteprocent
L	= Forholdet mellem passiver og aktiver
k_e	= R(f) + beta(km-rf) (Capital accet pricing modellen)

Første led i WACC er Kd. Kd beregner de rentebærende omkostninger til fremmedkapital. En høj Kd i forhold til de andre pengeinstitutter tyder på, at der er en højere risiko i pengeinstituttet set i forhold til øvrige pengeinstitutter. Kd er betegnelsen for den rente investorerne får ved, at indskyde sine penge i selskabet, og de vil selvfølgelig have sig betalt for den risiko, som de påtager sig.

Den sidste del af formlen Ke udtrykker kravet fra investor til forrentningen af egenkapitalen. Formellen er opbygget som CAPM modellen og beregnes således:

R(f) står for den risikofrie rente, som vi i vores tilfælde har sat til 4 %. Typisk bestemmes den risikofri rente som værende den gennemsnitlige rente på en 10 årig dansk statsobligation. I

Beta beskriver den systematiske risiko. Ved at fastsætte beta til 1 forudsætter vi, at den systematiske risiko i begge pengeinstitutter er lig hinanden. Derved kan vi sammenholde Østjydsk Banks WACC med Djurslands Banks WACC. Såfremt Beta sættes lavere end 1, betyder det, at den systematiske risiko er lavere end vores benchmark, hvilket kan være tilfældet i de nye SIFI banker i Danmark. Sidste del af Ke, nemlig Km, fortæller investorernes forventede markedsafkast for virksomheden. Vi fastsætter et afkast på 8 % set over en længere periode, dette vurdere vi som værende nogenlunde realistisk set ud fra det nuværende marked.

I vores beregning ovenfor har vi fastsat de forskellige variabler. Den risikofrie rente er bestemt til 4 %, markedsafkastet til 8 % og beta til 1. Det giver en forventet egenkapitalforrentning på 8 %, hvilket passer meget godt med Djurslands Bank, men er langt fra virkeligheden i Østjydsk Bank.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr (gns.)	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

SE BILAG 2

Her ser man tydeligt en forskel på de 2 banker. Østjydsk Bank har haft en WACC nogenlunde som Djurslands Bank fra 2008 – 2009, hvor der begynder at komme et spring mellem dem. Der hvor forskellen ses i størst er på den venstre side, hvilket siger os at Østjydsk Bank har fået noget dyr finansiering fra 2010 til 2012, i forhold til Djurslands Bank. Vi ved at Østjydsk Bank har deltaget i Bankpakke 2, som helt sikkert har været forholdsvis dyrt for banken,

ligesom Østjydsk Bank selv skriver i deres 2012 regnskab at de gennem de seneste år har tiltrukket meget indlån til banken. Når man tiltrækker indlån andre steder fra, er der typisk tale om at der tilbydes en rente som er højere set i forhold til andre pengeinstitutter i markedet. Ellers ville man jo ikke være i stand til at tiltrække indlån. Forskellen ses bedst i 2012 hvor der er en forskel på 1,03 % på finansiering af fremmed kapital. Østjydsk Bank skal altså have en højere rente end Djurslands Bank alene for at kunne indtjene det samme til bundlinjen.

Højresiden som siger noget om hvad egenkapitalen koster har også udviklet sig gennem årene. Her ses udviklingen også mest tydelig i 2011 og 2012 hvor der nu er en forskel på 0,45% mellem bankerne. Vi bruger selvfølgelig højresiden til at fremskaffe WACC, men det er den venstre side der er bedst at se på, da vi her har et rent tal for fremmed kapitalen. Østjydsk Bank har alt andet lige en ”pænere” højre side, idet deres egenkapital er blevet væsentligt mindre efter meget dårligt 2012 resultat.

Ser man på Østjydsk Bank er den bedst indtjenende bank, når man ser på selve basisforretningen, er det imponerende at de betaler så meget mere for kapital end Djurslands Bank. Dette betyder alt andet lige, at renten for Østjydsk Banks kunder er højere end Djurslands Bank, både hvad angår indlån og udlån. Østjydsk Bank betaler 1 % mere for kapitalfremskaffelse til kunder med indlån eller fremskaffelse af kapital i markedet end Djurslands Bank.

Set over hele perioden 2008 – 2012 er fremmedkapitalen blevet meget billigere, såfremt vi sammenligner med CIBOR 3 som har udviklet sig fra 5,2 % i 2008 til 0,62 % i 2012. Dette siger os at begge banker p.t. finansierer sig dyrere end pengemarkedet. Men som skrevet tidligere skal det ses over tid, hvorfor begge pengeinstitutter selvfølgelig har en berettigelse i det nuværende marked, såfremt de kan få en højere rentemarginal fra deres kunder.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocenten

I det kommende afsnit ser vi på 2 næsten ens tal, som fortæller lidt det samme. Nemlig hvor effektiv pengeinstituttet er til at tjene penge hvor gang der bliver ofret en omkostningskrone.

Indtjening pr. omkostningskrone opgøres som den samlede indtjening i forhold til de samlede udgifter, og dermed opgøres nøgletallet inklusiv kursreguleringer og nedskrivninger. På denne måde indgår nedskrivninger altså i nøgletallet, hvilket betyder tallet vil være mindre end 1, såfremt pengeinstituttet har haft et negativt resultat i løbet af året. I et senere afsnit vil vi gennemgå nedskrivningerne, idet de påvirker dette tal kraftigt.

Omkostningens procent siger ligesom indtjening pr omkostningskrone noget om hvor effektiv banken er. Omkostningsprocenten er dog uden de variable kursreguleringer og nedskrivninger, hvorfor tallet alene siger noget om hvor effektivt banken drives på den primære forretning, nemlig basisindtjeningen. Altså hvor meget benyttes til omkostninger, når man investere en krone i den reele bankdrift. Ringkøbing Landbobank er et af landets mest veldrevne pengeinstitutter, og de slår selv meget på en lav omkostningsprocent på 32,2%[37] Begge nøgletal viser effektiviteten i pengeinstitutterne. Omkostningsprocenten udregnes således:

(udgifter til personale + administration + afskrivninger på anlægsaktiver) / (netto rente- og gebyrindtægter + andre driftsindtægter)

	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[38]	1,25	1,08	1,04	1,04	0,61
Omkostningsprocent	50,32%	48,33%	49,96%	50,03%	51,02%
Djurslands Bank					
Indtjening pr. Omkostningskrone[39]	1,10	1,21	1,21	1,14	1,25
Omkostningsprocent	68,26%	71,99%	73,04%	70,87%	67,71%

Se bilag 3

Østjydsk Bank har en rigtig fornuftig omkostningsprocent, hvilket siger at de har tilpasset sine aktiviteter rigtigt fornuftigt, og ikke har for store omkostninger. Danske Bank har selv lavet en målsætning om at komme ned omkring 46% i 2015, og ligger i øjeblikket med en omkostningsprocent i nivaeuet 55%[40] Så Østjydsk Bank outperformer faktisk Danske Bank på omkostningsprocenten, hvilket må siges at være meget godt. Østjydsk Bank har som skrevet i

[37] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx
[38] Taget fra årsregnskabet 2012 side 35
[39] Taget fra årsregnskabet 2012 side 21
[40] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx

et tidligere afsnit lukket filialer og fyret medarbejdere gennem 2012, hvilket gerne skulle gøre at omkostningsprocenten kommer yderligere ned. Samtidigt har de igangsat tiltag til at minimere de risikovægtede poster, og også her kan der være mulighed for at finde tiltag der får omkostningsprocenten længere ned. Østjydsk Bank har lagt meget stabil i perioden, hvilket kunne tyde på at man har haft en fornuftig fokus på omkostninger hele tiden. Alene udfra omkostningsprocenten, kan man sige at de har en sund basisforretning og basisindtjening. Det er næsten umuligt at komme ned i nærheden af Ringkøbing Landbobank som er unikke, når man ser på nøgletallet omkostningsprocent.

Ser vi på indtjeningen pr. omkostningskrone indeholder dette tal nedskrivninger gennem årene, hvorfor det er meget anderledes, og ikke nær så godt. Ser vi på tallet for 2012 ligger tallet på 0,61 hvilket betyder at for hver omkostningskrone har de fået 0,61 igen. Altså et tab på ca. 40% hvilket er uacceptabelt. Tallet skyldes selvfølgelig alene den store nedskrivning for 2012. Ser man på de sidste 5 års har tallet lagt i niveauet 1,04 – 1,25 og er langt fra ligeså prangende som omkostningsprocenten. Det skyldes selvfølgelig at der har været nedskrivninger af væsentlig karakter gennem de seneste 5 år, og det er reelt kun i 2008, men kan sige at de har styr på forretningen og har leveret et nogenlunde tal. Så man kan konkludere at Østjydsk Bank har en rigtig sund basisforretning, men samtidigt nogle meget dårlige udlån, som betyder store nedskrivninger. Fokus for Østjydsk Bank må klart være at få styr på udlånsbogen og sikre, at der ikke i fremtiden skal nedskrives store beløb på udlån. Men det er også et at de områder, de selv skriver, at der er fokus på[41]

Djurslands Bank har haft stabile nøgletal gennem alle årene, og har haft en omkostningsprocent i niveauet 67 % - 73 % uden de store udsving. I 2012 har de en omkostningsprocent på 67 % hvilket langt fra er prangende, når man ser sammenligner med eks. Østjydsk Bank. Dette kan tyde på at man ikke tjener nok penge på sine udlån og gebyrindtægter, men også at der er for store omkostninger i banken. Det er klart et at de steder hvor Djurslands Bank har mulighed for at optimere deres forretning, således den tilpasses og giver en fornuftig bundlinje. Skal Djurslands Bank ned på en omkostningsprocent på 50 % skal de spare omkring 50 mio i forhold til 2012 regnskabet hvilket er meget. Omvendt kører deres forretningsmodel fornuftigt, og de har ingen problemer. Så det er jo ikke sikkert at de prioritere dette. Det kan sagtens være de ønsker at være lokale med mange små filialer, med

[41] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5154176.ece

dertil højere omkostninger. Det er vigtigt for de små banker at differrancere sig i forhold til de store. Danske Bank har eksempelvis gjort det modsat og lukket alle mindre afdellinger over en kam, da de ikke var rentable. Så for kunderne er det rart at der er denne mulighed for at vælge en lokal bank, med en afdeling i de små byer, hvor der mulighed for at ordne sine bankforretninger. Så vi tror det er en bevist strategi for Djurslands Banks bestyrelse, at det kører på denne måde med en høj omkostningsprocent, som alt andet lige giver kunderne et højere service niveau, her i blandt mulighed for kassekspeditioner.

Ser man på indtjening pr omkostningskrone ligger Djurslands Bank sig også stabilt mellem 1,10 og 1,25 gennem de seneste 5 år. Tallet er ikke prangende, men modsat Østjydsk Bank skyldes det lave tal ikke nedskrivninger. Derimod tjener Djurslands Bank bare ikke de samme penge på den primære bankdrift. Nedskrivningerne har været nogenlunde stabile gennem de seneste 5 år. Så den relativt højere omkostningsprocent er altså her medvirkende til at indtjening pr omkostningskrone ikke er højere, set i forhold til at Djurslands Bank har kørt med overskud alle årene. Omvendt må man sige at det er positivt at have haft en indtjening pr. omkostningskrone der har været positiv alle årene. Det kan igen være en vurderingssag, at Djurslands Bank ønsker at bruge nogle flere omkostninger, for at sikre at banken er veldrevet og har styr på sin kreditbog, og dertil lavere nedskrivninger.

Indtjening pr medarbejder og medarbejder pr. balancemillard

Et andet nøgletal der siger noget om effektiviteten i pengeinstitutterne, er indtjeningen pr. medarbejder, som giver et godt billede af hvor meget den gennemsnitlige medarbejder leverer til bundlinjen, opgjort som årets resultat før skat set i forhold til antal gennemsnitlige beskæftigede i løbet af året. Da dette nøgletal også medregner de konjunkturfølsomme nedskrivninger og kursreguleringer, kommenteres der i stedet på netto rente- og gebyrindtægter pr. medarbejder, for at se udviklingen i basisindtjeningen.

Derudover kan man bruge nøgletallet medarbejdere pr. balancemillard til at se effektivteten af medarbejdernes arbejde i pengeinstitutterne. Nøgletallet kan give en indikation af medarbejdernes effektivitet og kan derfor være en hjælp til ledelsen til at vurdere, om banken har tilpasset deres ansatte i forhold til instituttets balancestørrelse.

Ved beregning af nøgletallet skal det nævnes, at større pengeinstitutter ofte vil have færre medarbejdere i forhold til deres balance, da de via stordriftsfordele kan opnå flere besparelser. Modsat ser vi også eksempler på mindre pengeinstitutter, som har et lavt Medarbejder pr. balancemilliard niveau.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance (i tkr.)	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter (i tkr.)	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder (i tkr.)	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance (i tkr.)	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Kilde: Taget udfra regnskabstallene

Østjydsk Bank har gennem de seneste år formået at øge deres basisindtjening pr medarbejder fra 1.859 mio. kr. i 2008 til 1.977 mio. kr. i 2012 hvilket er en rolig med fornuftig fremgang. I perioden er balancen også øget væsentligt, samtidigt med at det er begrænset hvor mange medarbejdere der er ansat. Så udviklingen har været rigtig positiv for Østjydsk Bank. Ser man på medarbejdere pr balancemillard er faldet stabilt fra 25 medarbejdere pr balancemillard til nu omkring 20 medarbejdere pr balancemillard. Det er rigtigt fornuftigt for banken, og det tyder på at banken er tilpasset på mange områder. Dog kan der måske hentes yderligere basisindtjening ved at tilpasse banken, som de er i gang med ved at lukke filialer ned. Det er selvfølgelig usikkert om kunderne og de dygtige medarbejdere ønsker at forsætte med at være kunde i Østjydsk Bank, som er under pres i øjeblikket.

Djurslands Bank har gennem de seneste 5 år øget deres basisindtjening pr medarbejdere fra 1.210 mio. kr. i 2008 til 1.446 mio. kr. i 2012 hvilket også er en fornuftig stigning. Men der er stadigt langt op til Østjydsk Banks medarbejdere som har genereret noget bedre overskud pr. medarbejder. Skal Djurslands Bank op på samme indtjening pr. medarbejde ud fra nuværende balance skal de kun være 137 medarbejdere, eller øge deres indtjening med 100 mio. kr. i

basisindtjeningen. Så Østjydsk Banks medarbejdere løber bare stærkere hvad angår basisindtjening pr medarbejder, eller også er de bedre til at få flere forretninger på gaflen, når de snakker med deres kunder. Alternativt kan det skyldes, at de har dårlige kunder, som de kan tage en høj rente på, og som ikke har mulighed for at flytte til et andet pengeinstitut.

Djurslands Bank er dog på rette vej, og har de seneste år optimeret banken med færre medarbejdere, med nogenlunde samme balance. Så der må alt andet lige være muligheder for at optimere den primære bankforretning, for at kunne opnå et endnu bedre basisresultat. Det er ikke sikkert at banken ønsker at skulle tjene ligeså mange penge som eks. Østjydsk Bank, men vægter mange lokale afdelinger højere. Det vil alt andet lige være med til at øge antallet af medarbejdere og omkostningerne. Igen er det fint at markedet bliver differenceret, da alle de store banker lukker de små afdelinger. Nykredit og Danske Bank er sågar gået over til rene web-afdelinger, hvor man ikke bliver tilknyttet en rådgiver, men kan ringe ind til en rådgivningscenter i stedet. Dette er selvfølgelig med til at minimere omkostningerne for pengeinstitutterne.

Egenkapitals gearing

Man kan også vælge at se på pengeinstitutternes risiko ved at måle på egenkapitals gearing, altså hvor stort et udlån har de i forhold til deres egenkapital. Jo større gearing, jo mindre ballast har pengeinstituttet til at stå imod nedskrivninger, hvilket i sidste ende siger noget om risikoen i pengeinstituttet. Man ser typisk at gearingen er forholdsvis større i større pengeinstitutter, da udlånsporteføljen her typisk er diversificeret både branchemæssigt, geografisk mv, hvilket sikrer kreditrisikoen ikke nødvendigvis bliver væsentlig højere. Danske Bank har i 2012 en samlet egenkapitals gearing på 12,1[42], mens sektoren i 2012 i gennemsnit havde en gearing på 12,34[43] (for gruppe 3-institutter alene var det 3,7). Så her ser man en tendens til at de store banker geare egenkapitalen mere, idet de alt andet lige har noget større mulighed for at diversificere deres udlån noget bedre end mindre pengeinstitutter med en meget koncentreret geografi. Samtidigt er der en klar tendens til at gearingen er blevet mindre gennem de seneste 5 år, hvilket selvfølgelig skyldes at der har været tilbageløb på

[42] Danske Banks 2012 regnskab
[43] http://www.finanstilsynet.dk/da/Tal-og-fakta/Statistik-noegletal-analyser/Analyser/MU-2012/~/media/Tal-og-fakta/2012/Statistik/MU/MU_PI_1H2012.ashx Side 9

udlån, samtidigt med at de fleste pengeinstitutter de seneste år er kommet med gode regnskab, som har øget egenkapitalen.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
Egenkapitals gearing	**7,01**	**7,39**	**7,57**	**6,83**	**8,36**
Djurslands Bank					
Udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
Egenkapitals gearing	**7,20**	**6,12**	**5,61**	**5,60**	**4,76**

Kilde: Taget udfra regnskabet

Østjydsk Bank har gennem perioden lagt med en nogenlunde stabil egenkapitals gearing omkring 7, hvilket dog også er noget over gennemsnittet for gruppe 3 pengeinstitutter i Danmark. Så man kan sige at Østjydsk Bank har taget en højere risiko end andre mindre pengeinstitutter. Det er selvfølgelig fint når det går godt for de brancher man låner penge ud til, men i nedgangstider er det aldrig godt med en for høj gearing. Østjydsk Bank har selvfølgelig tabt store penge i 2012, hvilket tærer på egenkapitalen, men ville med et 0-resultat i 2012 stadig ligger med en noget højere gearing end andre gruppe 3 pengeinstitutter. I øjeblikket hvor Østjydsk Bank oplever nedgangstider, vil en høj gearing alt andet lige resultere i højere risiko set i forhold til andre pengeinstitutter med en lavere gearing.

Djurslands Bank har omvendt formået at sænke deres gearing gennem de seneste 5 år, hvilket er sket i kraft af et relativt stort tilbageløb på udlån, kombineret med 5 positive regnskaber gennem årene, hvilket har styrket egenkapitalen. Djurslands Bank ligger sig nogenlunde tæt op af gennemsnittet for øvrige gruppe 3 pengeinstitutter. Djurslands Bank har derfor ikke så stor en risiko, hvis man sammenligner med Østjydsk Bank som har gearet deres egenkapital noget mere.

Rentabilitet

For at se hvor rentabelt et pengeinstitut er, kan man se på 2 nøgletal. Det første tal vi kan se på er ROE (rate of return of equity) eller egenkapitals forrentning, som det danske ord er. ROE viser virksomhedens evne til at forrente egenkapitalen. Eller hvilket afkast, som ejerne

har opnået af den kapital, de har investeret i virksomheden. Tallet findes ved at årets resultat før skat sættes i forhold til egenkapitalen * 100.

ROA (Return on Assets) siger noget om hvor stort et afkast man får på sine samlede aktiver, på dansk kaldet afkastningsgraden. Tallet er et udtryk for den omsætning virksomhedens aktiver skaber. Tallet findes ved at tage årets resultat før skat sat i forhold til de samlede aktiver*100.

Begge tal siger noget om pengeinstituttets evne til at genere afkast ud fra egenkapitalen eller de samlede aktiver, hvilket selvfølgelig er et at de vigtigste nøgletal, set fra en aktionærs synsvinkel. Dette da han her kan se hvad han kan forvente, set i forhold til en investering i et andet firma, anden branche m.v. Tallet er samtidigt et pengeinstitutterne fokusere meget på, idet det er et vigtigt tal, således man bliver "lækre" overfor kommende investerer. Danske Bank har eks. et mål om at have en egenkapitals forrentning på 12 % i 2015[44] for bedre at være i stand til at tiltrække kommende investorer. Mindre pengeinstitutter har også fokus herpå, hvor Ringkøbing Landbobank topper listen med 18,50 %[45]. De helt små pengeinstitutter mangler fortsat at vise at de er i stand til at komme op på et fornuftigt niveau. Gennemsnittet for egenkapitals forrentning ligger for gruppe 3 pengeinstitutter på 1,45 % i 2012, mens afkastningsgraden ligger på 0,23 % for 2012 for gruppe 3 pengeinstitutterne.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat før Skat	48.452	23.039	13.748	10.460	-202.927
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
ROE	**8,00%**	**3,70%**	**2,10%**	**1,80%**	**-31,70%**
ROA	**0,82%**	**0,38%**	**0,20%**	**0,14%**	**-2,66%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat før Skat	20.522	51.153	48.951	32.064	61.130
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
ROE	**3,40%**	**8,40%**	**7,40%**	**4,50%**	**8,40%**
ROA	**0,31%**	**0,81%**	**0,75%**	**0,49%**	**0,92%**

Kilde: Taget udfra regnskabet, hvor ROE er fundet og ROA er udregnet udfra ovenstående

[44] https://www.danskebank.com/da-dk/ir/regnskaber/Finansielle-maal/Pages/Finasielle-maal.aspx
[45] http://alm.landbobanken.dk/Om-os.3376.aspx

Østjydsk Bank har selvfølgelig haft et meget dårligt år igennem 2012 hvorfor man ikke rigtigt kan bruge tallet her til noget. Men ser man længere tilbage har de heller ikke tilbage i tiden haft gode tal for ROE og ROA, hvilket selvfølgelig betyder at de ikke er specielt gode til at levere afkast for egenkapitalen og af de samlede aktiver. Grunden hertil skyldes primært at der gennem de seneste 4 år har været store nedskrivninger i deres regnskab, og at Østjydsk Bank derfor har haft meget svært ved at levere en fornuftig bundlinje. For ser man på basisforretningen har de været dygtige, hvorfor deres problem alene er de store udfordringer på deres udlånsbog. Går man tilbage til 2008 har de levet en ROE på 8,00 % hvilket er acceptabelt og er noget bedre en Djurslands Bank. Samtidigt har deres ROA også her været fornuftigt med 0,82 %.

Djurslands Bank har oplevet ene positive resultater og ligger med en ROE mellem 3,4 % og 8,40 % gennem de seneste 5 år. De 8,40 % de har leveret i 2012 er rigtigt fornuftigt, når man ser på andre mindre pengeinstitutter, men er dog også opnået via et ”kanon regnskab” som banken selv udtaler det i sin årsrapport. Dette betyder at Djurslands Bank faktisk generere et fornuftigt afkast på egenkapitalen, eller til aktionærerne, hvilket er rigtigt fornuftigt. Ser man på ROA har tallet også her ligget meget stabilt, men igen kan man ikke sige at tallet er prangende.

ICGR

Kapitalmarkedet har været hårdt ramt af finanskrisen. Dette har medført sværere adgang til kapitalfremskaffelse og generelt stigende priser herpå. De pengeinstitutter, der har et robust kapitalgrundlag, har i dag en konkurrencefordel i forhold til de pengeinstitutter, der har mere spinkle kapitalforhold. Dette skyldes at pengeinstituttets kapitalforhold er afgørende for adgangen til kapital på de store markeder samt medbestemmende for størrelsen på den risikopræmie på renten som udbyderen af kapital vil kræve. Bankernes evne til via positiv konsolidering at fremskaffe kapital til understøttelse af pengeinstituttets solvens og kernekapital for den fortsatte drift er derfor blevet meget vigtigt nu end før krisen.
Man kan beregne en banks evne til at genere kapital ved hjælp af nøgletallet ICGR, der er den engelske forkortelse: *”internal capital generation rate”*[46].

[46] Gup, Benton E. m.fl. ”Commercial Banking”. 2005. 3. udgave. Forlaget Wiley. Side 365.

ICGR viser, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

ICGR udregnes som vist nedenfor:

ICGR: 1/(egenkapital / aktiver) * (ROA) * ((årets resultat – udbytte) / årets resultat)

Det ses af formlen ovenfor, at det er bankens forhold mellem egenkapital og samlede aktiver, samt bankens evne til at skabe en positiv konsolidering, der primært har betydning for bankens evne til at skabe kapital.

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
ICGR	6,25%	2,90%	1,38%	1,05%	-27,40%
Djurslands Bank					
ICGR	3,02%	6,29%	5,40%	3,30%	6,22%

SE BILAG 4

Ser man på Østjydsk Bank har de haft en faldende ICGR fra 6,25% i 2008 til -27,40 % i 2012. Det store negative resultat i 2012 skyldes selvfølgelig det negative resultat grundet de store nedskrivninger. Ser vi på hvad vi kan bruge tallet til, skal Østjydsk Bank slanke de risikovægtede poster med 27,40% for at opretholde samme solvens som nu, forudsat at de opnår samme resultat næste år, som de har opnået i år. Der er ikke det store at sige til tallene ellers. De har fra 2008 til 2011 haft en faldende, men stadig positiv ICGR, som gør at de har været i stand til at øge sine udlån, uden at miste solvens.

Djurslands Bank har haft positive resultater alle år og en pæn ICGR, som gør at de selv fremskaffer kapital, således de kan opretholde samme solvens som i dag, hvis de skulle få udlånsvækst de kommende år. ICGR har gennem årene lagt mellem 3,02 % - 6,29 % og ligger for 2012 på 6,22 % hvilket betyder at der er god mulighed for at øge udlånene uden at miste solvensoverdækning.

Delkonklusion

Efter at have set på tallene viser der sig et rimeligt tydeligt billede af de 2 pengeinstitutter. Ser vi på Østjydsk Bank er deres udfordring på basisforretningen at de betaler for meget for deres

likviditet- og kapitalfremskaffelse. Dette er selvfølgelig et udtryk for at markedet har en holdning til at risikoen i Østjydsk Bank nok er højere end gennemsnittet. Sammenligner vi alene prisen for fremskaffelse af fremmedkapital i forhold til Djurslands Bank, betaler Østjydsk Bank omkring 1% mere for fremskaffelsen af denne kapital. Dette er meget når man ser på det, med konkurrence briller. Samtidigt koster det også Østjydsk Bank dyrt at have så mange ansvarlige lån, obligationer via Bankpakke 2 samt den hybride kernekapital.

Selvom Østjydsk Bank har en højere indkøbspris, er de alligevel rigtigt dygtige til at få en højere pris for deres produkt, samtidigt med at de har tilpasset sig deres situation og tjener noget mere end Djurslands Bank, hvis man ser på basisindtjeningen. Østjydsk Bank tjener omkring 0,5 mio. kr. mere pr. medarbejder og er færre ansatte pr. balancemillard. Så der er altså færre ansatte til at lave det samme arbejde. Dette kan man også se, når man kigger på omkostningens procenten som ligger rigtigt flot for et mindre pengeinstitut. Det er svært at danne sig et overblik, hvorfor de er bedre til at levere et basisresultat, men det kan være, at Østjydsk Banks kunder er dårligere, og derfor er villige til at betale mere for produktet, end tilfældet er i Djurslands Bank.

Kigger man på risikoen i Østjydsk Bank har de en egenkapitals gearing der er næsten dobbelt så stor som Djurslands Bank. Så risikoen i Østjydsk Bank er altså også noget højere. Problemet for Østjydsk Bank er deres udlånsbog, som giver dem store nedskrivninger, både i 2012, men også historisk set, hvis man sammenligner med Djurslands Bank. Så alt andet lige må vores antagelse om at relativt dårligere udlånsbog altså holde stik. Mere herom i afsnittet om udlånsbogen. Kigger man på tallene indtjening pr omkostningskrone, ROE, ROA, ICGR er disse selvfølgelig påvirket negativt af det dårlige resultat, hvorfor tallet er negativt. Derfor synes jeg ikke det er relevant at kommentarer på disse tal, da dette selvfølgelig ikke er acceptabelt.

Kigger vi på Djurslands Bank er tallene nogenlunde ens for alle 5 år for dem, hvilket tyder lidt på at de driver pengeinstituttet på den måde de har gjort i mange år, og som de ved virker. De er en ren indlånsbank, og funder sig alene via indlånskroner fra kunderne, mens de på kapitalsiden alene benytter sig af egenkapital. Dette resultere i at deres omkostninger til kapitalfremskaffelse er meget billig, og de har derfor en konkurrencemæssig fordel i markedsområdet set i forhold til Djurslands Bank. De skal altså have en lavere pris for deres

varer, for at tjene det samme. Omvendt er deres omkostningsprocent noget højere end Østjydsk Bank, hvilket skyldes at de er flere ansatte i Djurslands Bank til at behandle en lidt lavere balance. Som tidligere nævnt, tror vi dette er et bevidst valg. Dette gør at Djurslands Banks motor, basisindtjeningen, ikke er helt ligeså god som Østjydsk Bank, og påvirker tallene basisindtjening pr medarbejder, samt medarbejder pr balancemillard negativt. Sammenligner man med Østjydsk Bank skal der fyres mange ansatte, for at opnå samme effektivitet, eller alternativt skal prisen for produkterne skrues væsentligt i vejret.

Udfra Djurslands Banks situation, tror vi dog at det er bevist valg at være relativt dårligere på disse tal, idet de også levere bedre resultater efter nedskrivninger. Djurslands Bank har ikke oplevet finanskrisen så hårdt som andre pengeinstitutter og har leveret positive resultater alle 5 år. Så alt andet lige kan det konstateres at udlånsbogen må være noget bedre, idet nedskrivningerne er mindre, samtidigt med at motoren er dårligere end Østjydsk Bank. Djurslands Bank har en egenkapitals gearing der er 50 % af Østjydsk Banks, hvilket kunne tyde på en lavere risiko set fra investors synsvinkel.

Djurslands Bank har leveret et ROE på 8,40 % hvilket må betegnes som OK, men omvendt heller mere end godkendt, hvis men ser på hvad investorer forventer at få ud af sin investering. Djurslands Bank har muligheder for at tilpasse organisationen, således de kan fremstå endnu bedre overfor investorer, men dette vil sandsynligvis kræve færre ansatte, for at de kan komme i mål. Det er aldrig nemt at hæve prisen overfor ens kunder på kort sigt, hvorfor den eneste og nemmeste vej vil være at slanke medarbejderstaben. Det kan evt. ske ved at sammenlægge nogle af de små afdelinger, for at opnå nogle lavere omkostninger.

Udlånsbogen

Når man har med en finansiel virksomhed, gælder det selvfølgelig om at låne nogle penge ud, og få pengene betalt tilbage. Derfor er det selvfølgelig en væsentlig ting at se hvordan udlånsbogen ser ud i et pengeinstitut i forhold til et andet pengeinstitut, specielt når man snakker en overtagelse eller en fusion. Vi har i vores opgave allerede skrevet om hvordan pengeinstitutternes nøgletal og regnskaber ser ud. Derfor vil det også være en god idé at prøve at se hvordan udlånsbogen ser ud. Vi har selvfølgelig ingen mulighed for at gå ind i de enkelte engagementer, så vores billede af udlånsbogen vil alene være ud fra regnskabstallene, samt

risikorapporter. Vi har valgt kun at se på situationen i dag, da vi ikke mener det giver nogen mening at se på udlånsbogen historisk set. Dog vil nogle af tallene være med en tidhorisont på 5 år tilbage i tiden.

Samlet kredit maksimum

Pengeinstitutternes samlede udlån udgør selvfølgelig hovedparten af forretningen, men derudover er der også mulighed for pengeinstitutterne at have kredittilsagn, i form af kassekreditter, samt stillede garantier som vi ikke kan se på balancen.

	Østjydsk Bank	Djurslands Bank
Udlån	4.695.276	3.609.442
Garantier	1.499.925	880.905
Kredittilsagn	946.036	1.895.961
Samlet	7.141.237	6.386.308

Kilde: Taget ud fra regnskabstallene

Tallene ovenfor er hentet fra regnskaberne. Som man kan se har Østjydsk Bank samlede udlån der er ca. 1 mia. mere i udlån end Djurslands Bank. Omvendt benytter Djurslands Bank sig noget mere af kredittilsagn end Østjydsk Bank, hvilket kunne tyde på at der ligger mange uudnyttede kreditter i Djurslands Bank. Her har kunderne mulighed for at trække på, såfremt kunderne vurdere dette vil være en god ide. Østjydsk Bank har samtidigt nogle flere garantier end Djurslands Bank, hvilket tyder på en højere aktivitet hos Østjydsk Banks kunder. Ser vi bort fra uudnyttede træk på kreditter, må man altså sige at Østjydsk Bank har noget mere udlån og aktiviteter end Djurslands Bank. Omvendt er der selvfølgelig også en risiko ved at have en højere krediteksponering. Vi har tidligere vist at Østjydsk Banks kunder betaler mere i rente i gennemsnit end kunderne i Djurslands Bank, så det bliver spændende at se om kunderne i Østjydsk Bank også er af højere risiko end kunderne i Djurslands Bank. Dette vil vi se nærmere på de kommende afsnit.

Udlånssammensætning

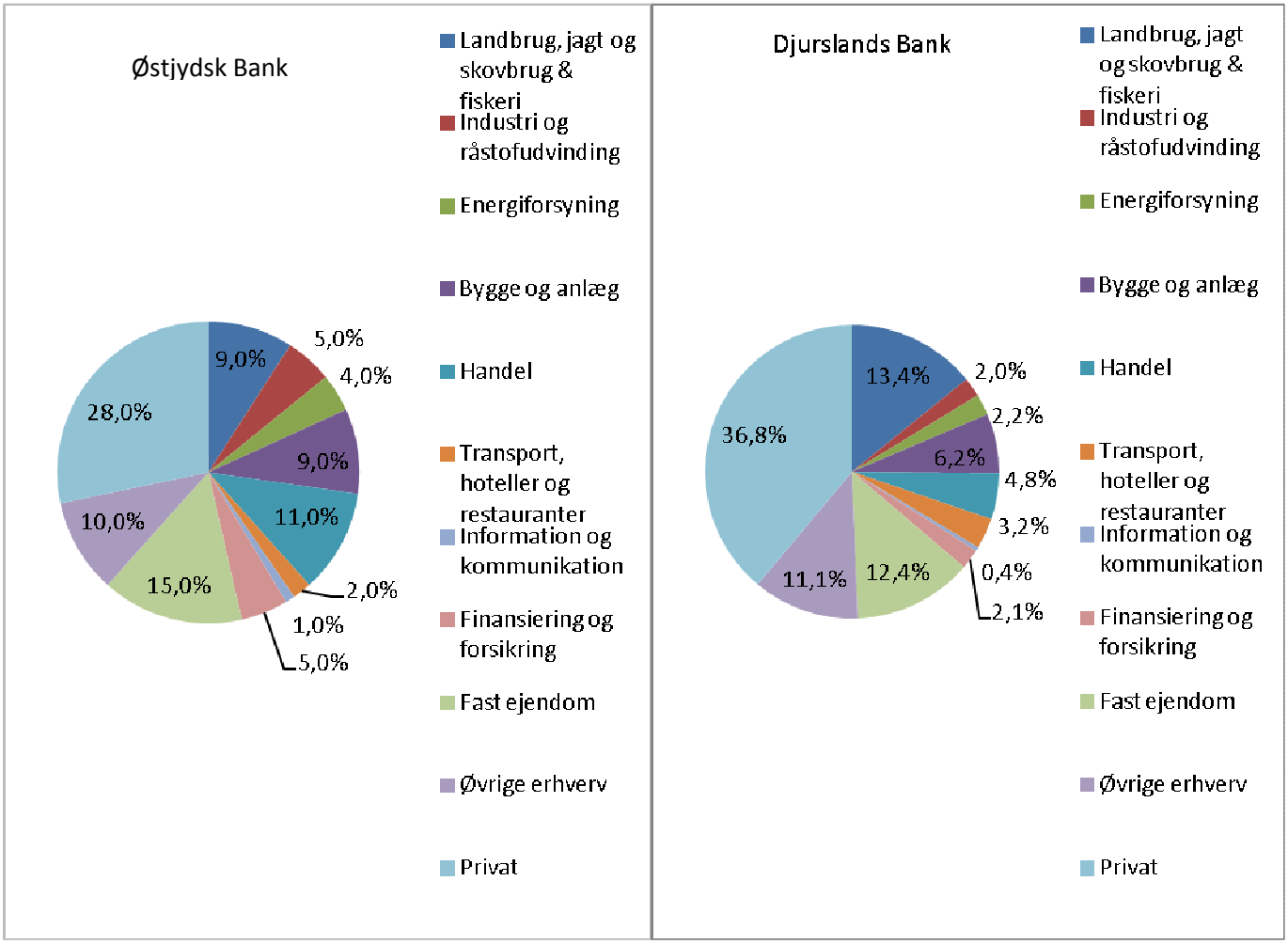

Kilde: Taget fra regnskaberne

Når man ser på pengeinstitutters udlånsbog er det selvfølgelig vigtigt at man ikke er eksponeret for hårdt mod enkelte sektorer. Derfor vil det selvfølgelig være optimalt at have spredt sin udlånsbog over så mange brancher og så meget geografi som overhovedet muligt, idet der altid vil være opture og nedture for de enkelte brancher på skift. Under finanskrisen var det primært ejendoms sektoren og landbrugene der blev ramt. I dag har finanstilsynet mere fokus på end før på private engagementer, specielt hvor der er afdragsfrihed til stede, idet der jo på et tidspunkt skal betales afdrag på lånene.

Ser vi på de 2 banker kan vi se på Østjydsk Bank at der kun er lånt 28,0 % ud til private engagementer, hvilket betyder at næsten ¾ dele af bankens samlede udlån er lånt ud til erhvervskunder, hvor risikoen for større tab alt andet lige er større, idet engagementerne enkeltvis er noget større. Østjydsk Banks største erhvervs sektorer er fast ejendom med 15% og information og kommunikation med 11 %, mens landbrug kun vejer 9,0% hvilket er meget fornuftigt når man ser på at det også er her, finanstilsynet fortsat har stor fokus. Specielt efter de nye regler for landbrugsjord i 1. kvartal 2012[47].

Kigger man på Djurslands Bank har de en noget højere andel af private engagementer, hvilket er meget fornuftigt, idet der historisk set er tabt mindre på private engagementer, end der er på erhvervsengagementer. Djurslands Bank har Landbrug (13,4%), Fast ejendom (12,4%) og Øvrig erhverv (11,1%) som deres største poster. Så de har lidt mindre fast ejendom end Østjydsk Bank, men har omvendt en noget højere andel af landbrugskunder i deres udlånsbog.

Men udfra en samlet betragtning må det siges at deres udlånsbøger er nogenlunde ens, idet intet enkelt erhverv udgør mere end 15%. Godt nok kan man sige at Østjydsk Bank primært er en erhvervsbank, mens Djurslands Bank har bedre styr på de samlede tal. Men risikomæssigt har de rimeligt styr på at ingen enkeltsektor på erhvervsområdet kan vælte dem.

Nedskrivninger

Østjydsk Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,8%	1,7%	2,2%	1,9%	5,3%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,2%	3,5%	5,6%	6,6%	9,6%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,8%	1,2%	2,0%	2,7%	2,8%
Djurslands Bank	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
Årets nedskrivningsprocent	0,5%	0,9%	0,7%	0,8%	1,0%
Akkumuleret nedskrivningsprocent	2,0%	2,9%	3,6%	3,4%	4,1%
Andel af tilgodehavende med nedsat rente	0,5%	0,7%	1,0%	1,1%	0,7%

Kilde: Taget fra regnskaberne

Et pengeinstitut lever primært af at låne penge ud, og selvfølgelig få dem tilbage fra kunderne. Det er selvfølgelig vigtigt at få pengene tilbage fra kunderne, idet man ellers på et

[47] http://www.finanstilsynet.dk/da/nyhedscenter/pressemeddelelser/2012/fortsat-forhoejet-risiko-paa-udlaan-til-landbrug.aspx

tidspunkt krakker såfremt dette ikke sker. Det er set med flere pengeinstitutter gennem de seneste år. Pt har vestjyskBANK store problemer, som primært stammer fra dårlige lån, hvor kunderne ikke er i stand til at betale deres forpligtelser tilbage til banken.

For at vise hvor dygtige, et pengeinstitut er til at få sine penge ind fra kunderne kan man se på nedskrivningerne i løbet af et år, de akkumulerede nedskrivninger, men også på lån med nedsat rente. Det kunne også være interessant at se på hvor meget pengeinstitutterne afskriver endeligt, således de er endeligt tabt fra korrektiv kontoen. Derfor vil vi også kommentere kort på disse tal.

Ser man på Østjydsk Bank har deres nedskrivningsprocent være meget stabil i perioden fra 2009 til 2011, hvor 2012 som de selv skriver har været helt katastrofalt. Men ser man på den akkumulerede nedskrivningsprocent viser den samtidigt at stort set alle nedskrivninger er tilskrevet korrektiv kontoen, og ikke specielt meget er endeligt nedskrevet. Dette tyder på at Østjydsk Bank har haft en tro på at fremtiden har været bedre for kunderne, således at kunderne i fremtiden har kunnet betale deres fordringer tilbage til banken. Desværre har nedgangsperioden været noget længere end man har turdet håbe på, så kigger man på den store nedskrivning i 2012 sammenholdt med den akkumulerende nedskrivningsprocent, viser det også at Østjydsk Bank har afskrevet store beløb i 2012 på deres kunder. De har altså opgivet at få pengene tilbage.

Kigger man i regnskabet kan man se de opgivet at få 111 mio. kr. tilbage fra deres kunder, som har været nedskrevet tidligere. Dette er selvfølgelig med til at ”slanke” den akkumulerede nedskrivningsprocent, men er langt fra sundhedstegn. Samtidigt må det betegnes som meget skræmmende at de har opgivet at få 44 mio. kr. tilbage i 2012 hvorpå der ikke i forvejen var nedskrevet på overhovedet. Dette tyder på, at banken har tabt store beløb på kunder, som banken har set som ”gode kunder”, hvorfor de ikke har haft markeret en nedskrivning på disse. Dette kan kun bekræfte deres egen mistanke om de nedskrive tidligt nok i forløbet på deres kunder.

I dag har Østjydsk Bank ca. 10 % af de samlede lån, som de har nedskrevet på. Derfor ser vi det som meget skræmmende, at der pludselig kan dukke store beløb op, som tabes endeligt, når Østjydsk Bank selv ser kunden som god. Et våben, pengeinstitutter med udfordringer kan

bruge, er at nedsætte renten på udlån, således at kunden får nemmere ved at betale pengene tilbage. Her ligger kun 2,8 % af lånene med nedsat rente, hvilket er meget lidt, når man ser på den samlede nedskrivningsprocent. Derfor kan man reelt sige at det er lidt unfair i vores tidligere sammenligninger på basisindtjening, idet Østjydsk Bank beregner fuld renteindtægt på lån, hvor de faktisk ikke selv regner med at få pengene igen. Østjydsk Bank har en stor udfordring i at få lavet løsninger med deres dårlige kunder, og her er rentenedsættelser en god mulighed. Det vil slække bankens basisindtjening, men måske kan man på denne måde ”redde” nogle tabte penge hjem. Samlet set er kreditområdet et stort fokus for banken, både hvad angår de ”dokumenterede” dårlige lån, men i ligeså høj grad for at sikre at bankens andre kunder er så god som banken håber. De tvivler selv meget på at de både nedskriver i tide, men i ligeså høj grad om deres er så gode som de vurdere.

Kigger man på Djurslands Bank har deres nedskrivningsprocent været meget stabil gennem de seneste 5 år, hvilket tyder på at banken ikke tager store risici i deres udlånspolitik. De er groft sagt bedre til at få deres penge tilbage, end Østjydsk Bank. Så igen kan man hurtigt konkludere at Djurslands Banks kunder er bedre end Østjydsk Bank. Den akkumulerede nedskrivningsprocent er stort set steget med nedskrivningerne alle årene, dog har de i 2011 afskrevet nogle beløb endeligt. Det tyder lidt på at de har vurderet at der har været enkelte engagementer, hvor de aldrig ville få deres penge tilbage alligevel. Ser man på muligheden for at sætte renten ned har det også lagt stabilt på et niveau omkring 1 % gennem de seneste 5 år. Djurslands Banks regnskab viser altså at de ikke sådan lige vil afskrive beløbene helt, men lader gælden stå på korrektiv kontoen i håb om at få dem tilbage fra deres dårlige kunder.

Ser man på hvad de har tabt endeligt i 2012 udgør dette beløb kun 36 mio. kr., hvilket er ca. 1/3 del af det Østjydsk Bank afskrev endeligt. Djurslands Bank har ikke ligesom Østjydsk Bank tabt penge på kunder, banken selv har set som gode. Altså har Djurslands Bank taget deres nedskrivninger allerede før kunden blev dårlig, hvilket også er den rigtige måde at gøre tingene på. Djurslands Bank har ud fra regnskabet altså ikke de store udfordringer, sammenholdt med Østjydsk Bank. Men det kunne være fedt for Djurslands Bank at få finanstilsynets bekræftelse på at tingene også kører fint, set fra deres side. Dette stempel mangler de fortsat, og vores vurdering er at der sagtens kan gå noget tid inden det kommer, da finanstilsynet er travlt optaget af større problemer hos andre pengeinstitutter.

I risiko rapporterne er der også mulighed for at se på hvor meget et pengeinstitut har nedskrevet på branche niveau. I vores diagrammer er der alene valgt en procentmæssig statistik, men det er vigtigt at se på bilaget, hvor beløbene fremgår for at få et fint overblik hvordan de samlede poster ser ud. Derfor vil vi anbefale at tage et kig på bilaget, eller alternativt se på risiko rapporterne for bankerne for 2012.

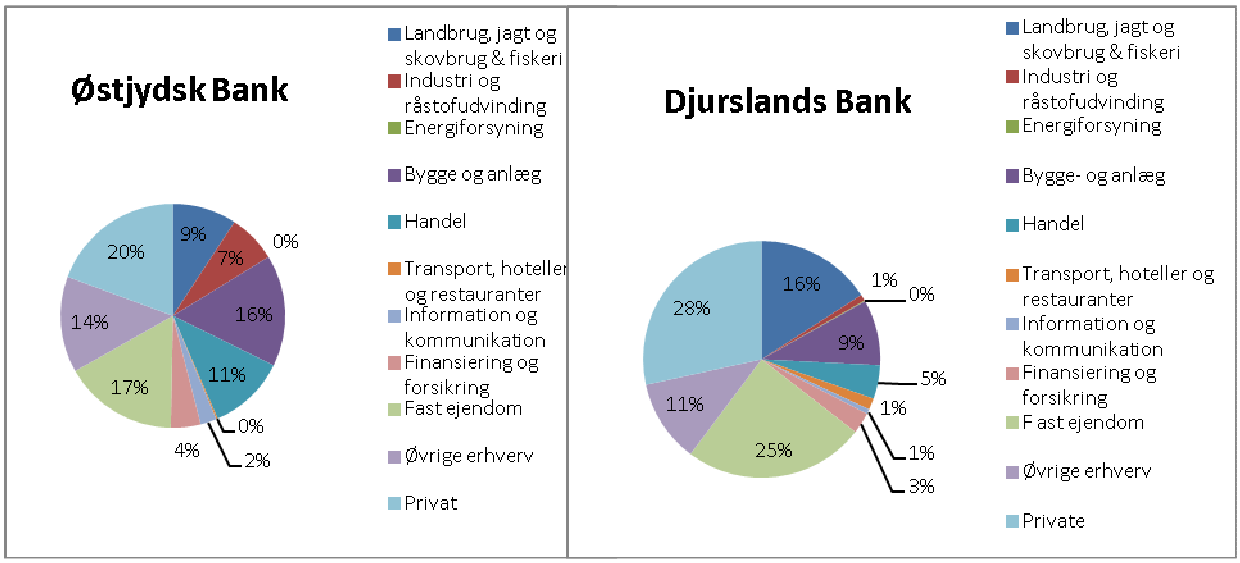

Se bilag 5

Ser vi på de store problem poster for pengeinstitutter i øjeblikket og de poster finanstilsynet har fokus på, er det vigtigt at kigge på nedskrivninger på landbrug, ejendomme og private.

Ser vi på landbrug har Østjydsk Bank nedskrevet 9% af deres samlede korrektivkonto, hvilket svarer meget godt til deres udlånsandel på 9%. Sammenligner vi med Djurslands Bank udgør landbrugsdelen 15 % af deres samlede nedskrivninger, hvor udlånsandelen udgør 13 %. Men kigger vi på beløbene har Østjydsk Bank nedskrevet ca dobbelt så meget samlet set i forhold til Djurlands Bank.

På ejendommen udgør nedskrivningerne for Østjydsk Bank 16 % af den samlede korrektiv konto, mens hele 25 % af Djurslands Banks samlede korrektiv konto er afsat til ejendomme. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank igen afsat dobbelt så meget til landbrug som Djurslands Bank. I dette tilfælde har Østjydsk Bank dog også mest udlånt til ejendomsbranchen.

Den største post for Djurslands Bank, når vi ser på nedskrivninger er private, hvor nedskrivninger udgør 28 % af den samlede korrektiv konto, mens Østjydsk Bank kun har afsat 19 % til private engagementer. Beløbsmæssigt har Østjydsk Bank dog stadig dobbelt så meget afsat til tab.

Vi kan ud fra denne analyse hurtigt sige at Djurslands Bank har afsat markant mindre til nedskrivninger på sektorniveau end Østjydsk Bank. Det er egentligt meget tankevækkende, når man tager i betragtning, at det er nogenlunde samme markedsområde bankerne agere i. Enten kan der være meget stor forskel på hvorledes bankernes kreditpolitik er, eller også har Djurslands Bank ikke nedskrevet nok på sine kunder.

Ud fra dette må vi konkludere, at kunderne har været væsentlig dårligere i Østjydsk Bank end kunderne i Djurslands Bank. I regnskabet for Østjydsk Bank stiller de sig selv tvivlende over kreditboniteten på deres egne kunder, hvilket vi ser som et kraftigt usikkerhedstegn.

Risiko på kunder

Nedskrivninger siger meget om hvordan pengeinstitutternes kunder har været historisk set, men det siger selvfølgelig ikke så meget om kunderne fremadrettet, eller den samlede kundemasse. Som forbruger, med adgang til www.NNerhverv.dk kan man indhente regnskab fra alle virksomheder der er regnskabspligtige. På denne måde har man mulighed for at samle data på hvorledes de 2 bankers kunders økonomiske situation ser ud i forhold til hinanden. Vi kan altså sammenligne virksomhederne op mod hinanden, for derigennem at få et billede af den risiko der ligger i kunderne. Risikoen måles i dette tilfælde ud fra gearing af virksomhedernes egenkapital.

I vores betragtninger har vi valgt at se på alle virksomheder, der benytter de 2 banker. Virksomhederne skal have en soliditet under 90 % hvilket betyder at alle ekstremt gode virksomheder er skilt fra. Der er altså ingen grund til at tage disse med i betragtningen, idet de til enhver tid vil kunne opnå en kreditfacilitet i et hvilket som helt pengeinstitut i Danmark. Samtidigt har vi i vores betragtning valgt kun at se på virksomheder med en balance på over 1 mio. kr. hvilket skiller små virksomheder fra, hvori der ikke er den store aktivitet. Vi har ikke valgt at lægge nogen øvre grænse på balancen, idet bankerne lever i det samme

markedsområde, med nogenlunde samme udlånsmasse, og med nogenlunde samme udlånsprofil % -mæssigt. Derfor har vi valgt at medtage alle virksomheder over 1 mio. kr.

Idet begge pengeinstitutter er pænt eksponeret mod ejendomme har vi valgt at medtage denne som en selvstændig post også, således vi måler både på de samlede udlån til erhvervskunder, men også på udlån til ejendomme. Vi ville gerne måle på landbrug, men dette er ikke muligt, idet langt de fleste landbrug kører uden regnskabspligt. Der er netop lavet en stor analyse af netop disse betragtninger[48] men der er også en del kritik fra nogle mindre pengeinstitutter[49] idet de mener at det meget svært at sammenligne store og mindre pengeinstitutter. I vores betragtning mener vi dog at det giver rigtig god mening, idet pengeinstitutterne er så sammenlignelige som det er tilfældet. Vores udregninger kan ses i nedstående skema:

Egenkapitals gearing for kunder i Østjydsk Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**3,78**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**6,89**
Egenkapitals gearing for kunder i Djurslands Bank 2012	
Alle regnskabspligtige kunder med balance over 1 mio. kr.	**2,53**
Alle virksomheder med fokus på ejendomme	**2,04**

Se Bilag 6

Kigger på kunderne i de 2 banker og sammenligner deres regnskabstal er der således en forskel både på hvor meget gearing der tillades Østjydsk Bank og i Djurslands Bank. I Østjydsk Bank har de samlede gearinger på 3,78 udfra 2012 regnskabstallene, mens man i Djurslands Bank ligger på 2,53 for samme periode. Vi har i vores rapport valgt kun at se på en aktuel status da vi synes det udelukkende er situationen i dag og ikke historisk set vi kan bruge til noget ud fra en evt. fusion med kundemassen i dag. Forskellen er markant i dag, da Djurslands Banks kunder kan geares 50 % mere såfremt de havde været sammenlignelige med Østjydsk Banks. Altså er der meget stor forskel på hvordan kredit afdelingen i de 2 banker behandler kreditgivningen. Det kan enten betyde at flere af Djurslands Banks kunder får nej til at låne penge, eller at kunderne i Djurslands Bank samlet set bare er bedre end kunderne i Østjydsk Bank.

[48] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322801.ece
[49] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5322845.ece

Ud fra dette kan vi argumentere for, at kreditpolitikken i Østjydsk Bank tillader en noget højere gearing, og dermed større risiko på kunderne end tilfældet er i Djurslands Bank. I det der nu er lav konjunktur, vil dette alt andet lige også resultere i højere nedskrivninger.

Ser vi på hvorledes det forholder sig i ejendomssektoren, som er pænt stor for begge banker er billedet markant anderledes. Her tillader Østjydsk Bank deres kunder en gearing af egenkapitalen på 6,89, mens kunderne i Djurslands Bank kun har en gearing på 2,04. Altså er forskellen meget markant på ejendomssiden. Så her kan vi i hvert fald påpege at øget gearing hænger meget sammen med nedskrivninger på kunderne. Kunderne i Østjydsk Bank har i dette tilfælde fået lov til at løbe en alt for stor risiko. I begge regnskaber står der at bankerne primært låner ud lokalt, men ved ejendomme tror vi dog det er svært at tænke sig at alt ligger lokalt. Dog er det umuligt at sige hvor de forskellige kunder agere, idet vi ikke har mulighed for at gå ind og se hvor ejendommene ligger.

Men ud fra ovenstående betragtninger er det dog let at konkludere at Djurslands Bank accepterer en noget mindre gearing af egenkapitalen end Østjydsk Bank. Altså vil dette område være et meget væsentligt punkt at påpege ved en eventuel fusion. Kredit afdelingen i Djurslands Bank skal i hvert fald omstille sig til at få mindsket risikoen på rigtig mange af Østjydsk Banks engagementer, for at de kan fases ind i Djurslands Bank kreditpolitik. Eks. kan ejendomme også være et område hvor man vurdere at risikoen for fremtidige tab er for stor, set i forhold til den indtjening de kan give på sigt. Derfor kan en gennemgang af kreditbogen allerede være et argument for at en fusion ikke vil være en god ide. For Djurslands Bank kreditpolitik er udfra dette meget mere konservativ end tilfældet har været i Østjydsk Bank.

Det er også muligt at se i regnskaberne, hvorledes de selv vurdere deres kunder. Desværre bruger de 2 banker ikke samme model til at opgøre dette, hvorfor det er svært at lave en reel betragtning målt op mod hinanden. Djurslands Bank vurdere selv i note 36 i regnskabet at 62 % af deres samlede udlån ligger i ratingen høj, hvilket må betyde gode kunder, uden problemer. Dette svarer 3,461 mia. kr. Østjydsk Bank har desværre ikke gjort deres kunder op på samme måde. En årsag her til er helt sikker at de selv er meget tvivlende på hvordan kundernes bonitet ser ud. Nationalbanken har stillet en låneordning til rådighed, hvor man kan pantsætte sine gode lån, mod at få likviditet stillet til rådighed.

Da vi i et tidligere afsnit har vist at Østjydsk Bank på sigt vil have behov for likviditet må det forventes at de benytter sig af muligheden for at trække på denne ordning i stor stil. I note 30 i Østjydsk Banks regnskab, skriver de selv at de har trukket likviditet på ordningen og har stillet udlån med god bonitet til en værdi af 401 mio. kr. til rådighed. Da nationalbankens ordning er meget billigere end dyrt tiltrukket indlån fra kunderne, må det forventes at fokus for Østjydsk Bank er at få denne trækningsret op. De skriver selv at det kun er en del af kunder med god bonitet, der er stillet til rådighed, hvorfor der selvfølgelig er mulighed for at øge trækket. Omvendt forstår vi ikke at de ikke allerede har øget dette træk, da det er den billigste måde at få likviditet. Dette vurderer vi også som et tegn på en meget dårlig udlånsbog, hvor de ikke selv vurdere at der er meget udlån af høj kvalitet.

Selvom Østjydsk Bank ikke bruger en bonitetsmodel på deres kunder, har de alligevel lidt om porteføljen i note 42 i regnskabet. Her kan man se, at kunder med betydelige vanskeligheder er steget med knap 330 mio. kr. til samlet 805 mio. kr. på det seneste år. Dette betyder, at de selv vurderer at ca. 17 % af det samlede udlån er med betydelige vanskeligheder. Dette er skræmmende, når de samtidig skriver, at de ikke selv har styr på udlånsbogen, hvilket alt andet lige kan betyde, at problem engagementerne fylder endnu mere end der gives udtryk for i regnskabet.

Delkonklusion

Vi har i vores opgave med 2 pengeinstitutter at gøre som ligger i samme markedsområde, med nogenlunde samme krediteksponering og udlånssammensætning. Men når man ser udlånsbogen igennem er det meget skræmmende så meget Østjydsk Bank har nedskrevet, samtidigt med at de stadig er usikre på om der er nedskrevet nok. Dette er langt fra et sundhedstegn. Østjydsk Bank har gjort tiltag for at forbedre deres udlån, men det kan vise sig allerede nu at være for sent. Deres nedskrivninger er rigtigt høj, og sammenholdt med deres kundemasse, hvor risikoen er højere og deres sikkerhedsstillelse hos nationalbanken er det svært at se hvor Østjydsk Bank er henne i fremtiden.

De har selv sendt en åben invitation til finanstilsynet, og deres efterfølgende rapport bliver meget interessant at følge. De kan i værste tilfælde lukke banken, hvis de finder det

nødvendigt at finde yderligere nedskrivninger. Det er ikke sikkert at yderligere nedskrivninger lukker banken nu og her, men idet deres solvens overdækning er yderst spinkelt ultimo 2013 kan det vise sig at være tilfældet inden udgangen af 2013, såfremt der findes yderligere overraskelser. Det er aldrig positivt når et pengeinstitut tvivler på deres interne metoder og på samme måde invitere finanstilsynet til at kigge forbi. Det er heller ikke godt nok at de ikke får taget de nødvendige nedskrivninger i tide og alene i 2012 har tabt 44 mio. kr. på fordringer, hvorpå der ikke i forvejen var foretaget nedskrivninger,

Ser man på Djurslands Bank fremstår deres kreditpolitik anderledes konservativ og deres samlede kundemasse med høj bonitet er meget bedre end tilfældet er med Østjydsk Bank. Djurslands Bank har nedskrevet beløb, men også her mangler de en tilkendegivelse fra finanstilsynet på at banken gør tingene korrekt. Såfremt finanstilsynet godkender metoden hvorpå Djurslands Bank kører tingene, fremstår de som et yderst solidt pengeinstitut med en flot udlånsbog, når man tager størrelsen i betragtning. Omvendt vil en større gennemgang fra finanstilsynet med en tilhørende stor nedskrivning ikke kunne lukke Djurslands Bank, da de har robustheden til at kunne overleve dette.

Synergieffekter

I forbindelse med en evt. overtagelse af Østjydsk Bank vil det være relevant for Djurslands Bank at se på hvilke synergieffekter man kan forvente at få ud af fusionen, og hvad det vil betyde på bundlinien i forhold til de resultater man selv forventer, at kunne præstere på sigt.

Der vil selvfølgelig alt andet lige blive et større grundlag at arbejde med, da man får en ca. dobbelt så stor udlånsportefølje, men der vil også alt andet lige være nogle andre ting der skal overvejes før man går ind i fusionen.

Reduktion af medarbejderstaben

Ser vi på medarbejder siden vil der som udgangspunkt altid være nogle poster som er dobbelt i de 2 banker.

Hvis vi starter oppe fra, så vil det være oplagt at afskedige den tidligere direktion og bestyrelse i Østjydsk Bank, eller lave en aftale ud af til, hvor det ser ud som om, at direktør Jens Vendelbo, ser sin opgave som værende udført, og dermed vælger at trække sig tilbage. Han er 61 år gammel og har dermed alderen til at kunne forsvare en tilbagetrækning, og han vil have sluttet af, som han startede ved at "redde" Østjydsk Bank i stedet, for evt. at ramme ind i større problemer, som de var i for 20 år siden da han tiltrådte og måske i sidste ende endda gå konkurs.

En opsigelse af en direktør er som hovedregel ikke billigt, og koster formentlig 2 års løn. Det vil sige, at der godt nok er en årlig synergieffekt på 3,3 mio. kr. i besparelse på hans lønninger[50], men det vil først være fra 2. regnskabsår, da man i indeværende regnskabsår vil få en udgift på ca. 6,6 mio. kr. i opsigelses udgifter til ham.

Der vil ud over besparelsen på direktørposten ligeledes være en besparelse på udgifter til bestyrelse og revision som vil løbe op i en besparelse på ca. 1,5 mio. kr. Udgiften til revisionen på 0,9 mio. kr. må forventes ikke at kunne reduceres 100 %, da den nuværende revisor formentlig skal have et højere salær for, at gennemføre revision i den nye fusionsbank, som jo har balance, som bliver ca. dobbelt så stor.

Ser vi generelt på medarbejder siden for de 2 banker, så har Østjydsk Banks ansatte umiddelbart løbet hurtigere end Djurslands Banks, som har 28 medarbejder på balance milliard mod 20 i Østjydsk Bank. Med Østjydsk Banks nedskrivninger i tankerne, kan man selvfølgelig argumentere for, at det måske er gået lidt for stærkt for dem. Men alt andet lige vil en mellemting formentlig være mere profitabelt for det nye Djurslands Bank.

Ser vi på stabsansatte i de 2 banker, så har Djurslands Bank 61 mod blot 34 i Østjydsk Bank.[51] Vi formoder, at langt størstedelen af de stabsfunktioner der er i de 2 banker er overlap, hvilket vil sige, at tager man alle 34 med ind fra Østjydsk Bank, så vil man få nogle som sidder og ikke har noget at lave, da man allerede har en anden ansat til denne funktion.

[50] Østjydsk Banks årsrapport 2012
[51] Hjemmesider for Djurslands Bank og Østjydsk Bank

Vi anslår, at Djurslands Bank med den større stab bør være godt rustet til at kunne udvide deres områder, hvorfor der kun vil være behov for at få 1/3 del af Østjydsk Banks stabsansatte med ind i Djurslands Bank og dermed afskedige 23 i forbindelse med fusionen. Det er vigtigt, at man sørger for at få nogle vigtige personer med over, da det alt andet lige vil sikre end nemmere implementering af Østjydsk Bank.

Det vil selvfølgelig være relevant, at vurdere på, om det udelukkende er de ansatte fra Østjydsk Bank der skal stå for skud, da nogen af dem sagtens kan være kvalificeret og dygtige medarbejder, som måske gør et bedre job, end dem man i forvejen har i Djurslands Bank.

Ser vi på gennemsnits udgiften til personalet i de 2 banker, så koster en ansat ca. 587.000 kr.[52], hvilket vil sige at en afskedigelse af 23 stabsmedarbejdere vil betyde en årlig besparelse på 13,5 mio. kr.. Som ved at fyre en direktør, vil der dog også være opsigelser her, hvor finansverden har ry for at have nogle okay opsigelsesaftaler, hvorfor vi har forudsat en opsigelsesperiode på 6 mdr. til alle ansatte. Det vil i indeværende regnskabsår koste den fortsættende bank et beløb på ca. 6,75 mio. kr..

Overvejelser omkring filialnettet[53]

I en fusion eller overtagelse vil det ligeledes være oplagt at se på ens filialnet, og om der er nogle filialer, som overlapper hinanden eller er så tæt på hinanden geografisk, at der med fordel kan skæres ned.

Umiddelbart har de 2 banker ikke nogen filialer i samme by, men de har begge filialer i mindre byer, men da begge har et ønske om at være lokal og hjælpe lokalsamfundet bedst muligt, er dette formentlig en strategi de har valgt at udføre med vilje. Dog ligger der afdelinger så tæt, at en fusion vil være den oplagte mulighed til at få ryddet lidt op i de aller mindste afdelinger.

Østjydsk Bank har en afdeling i Gjerlev, som er en forholdsvis lille afdeling med 5 ansatte fordelt på en filialchef, en souschef og 3 rådgivere. Vi kender ikke regnskabstallene for den

[52] Udgifter til løn i regnskaberne for Djurslands Bank og Østjydsk Bank i forhold til antal ansatte.
[53] Info om afdelingerne hentet på www.djurslandsbank.dk & www.oestjydskbank.dk

specifikke afdeling, som man selvfølgelig skal have for øje inden man gør noget ved den. Men filialen ligger blot 8-9 km fra de lidt større afdelinger i henholdsvis Spentrup og Havndal. En nedlukning af denne filial vil derfor godt kunne forsvares med baggrund i, at der er behov for at samle kompetencerne i større filialer for at kunne yde kunderne den bedste rådgivning. Afdelingen vil alt andet lige også være udsat i ferieperioder, og overfor sygdom, hvor man hurtigt vil risikere at skulle trække på andre afdelinger, for at have nok personale tilstede.

I forbindelse med nedlukningen forventer, vi at der stadig skal benyttes noget af personalet til at rådgive kunderne, hvorfor vi antager en besparelse på 2 mand, og så flytter 3 videre sammen med kunderne til de nye filialer. Det oplagte ville rent økonomisk være at se på chef og souschef, men man er selvfølgelig her igen nødt til at gå ind og se på kompetencerne hos hver enkelt, og hvad der bedst kan føres ud i livet.

Besparelsen af de 2 ansatte anslås ud fra den tidligere nævnte gennemsnits udgift pr. ansat at udgøre knap 1,2 mio. kr. på sigt, men igen have en her og nu udgift på kr. 587.000 til opsigelsesaftaler. Østjydsk Bank har jf. deres regnskab domicilejendomme for 76 mio. kr. , hvorfor vi må antage, at de også ejer bygningen i Gjerlev. Efter nedlukningen af afdelingen, forventes der herefter at komme en mindre årlig besparelse på vedligeholdelse, vand, varme, el m.m., ligesom ejendommen kan indbringe en engangsindtægt på ca. 1 mio. kr. ved et salg[54].

Østjydsk Bank har der udover 2 afdelinger i Randers, hvor man har placeret den ene i centrum og den anden i Randers Storcenter. Begge afdelinger har en vis størrelse, og kan formentlig forsvares, da Randers er en forholdsvis stor by, men på sigt vil det være relevant, at se afdelingerne efter i sømmene, og vurdere på, om der kan hentes yderligere synergier, ved at omstrukturere dem og sætte dem sammen i en afdeling. Dette har vi dog ikke valgt at medtage i fusionstankerne, da de som nævnt begge har en nogenlunde størrelse, og dermed må formodes at være ok rentable.

I Djurslands Bank har man i Vivild en meget lille afdeling med 2 ansatte, og filialen ligger kun ca. 5 km fra de 2 større afdelinger i Allingåbro og Auning, hvorfor det formentlig er rent tilsæt af have denne afdeling, da der vil være udgifter til ejendommen, og de 2 ansatte er der

[54] Offentlig ejendomsvurdering

kun efter aftale, hvilket betyder kørselsudgifter til dem, når de skal transporteres frem og tilbage fra deres hovedafdeling. Afdelingen ligger så tæt på de andre, at kunderne alt andet lige bør have forståelse for, at I de tider vi er i i øjeblikket med pressede banker, så vil der skulle optimeres, og her er et mødelokale, som det jo reelt set er 5 km fra 2 andre afdelinger ikke den mest optimale løsning.

Det antages at de 2 ansatte bibeholder deres arbejde i deres hovedafdeling, hvorfor der ikke vil være en besparelse på lønsiden, men afdelingen vil formentlig kunne sælges for kr. 560.000[55], og man vil være fri for vedligeholdelses udgifter, og faste udgifter til at have ejendommen stående klar med strøm, varme, IT udstyr m.m..

IT-platforme

Ved fusioner er der ofte store omkostninger forbundet med at komme ud af det IT-samarbejde man har i en af bankerne. Ser vi f.eks. i regnskabet fra Djurslands Bank, så ville det pr. 31.12.2012 koste dem 189 mio. kr. at komme ud af deres aftale med Bankdata. Et sådan beløb vil helt sikker afskrække mange mindre pengeinstitutter fra at indgå en fusion med pengeinstitutter, der ligger i et andet IT-samarbejde. Det vil simpelthen ikke være rentabelt indenfor en overskuelig årrække, hvis man starter med en sådan engangsudgift.

I dette tilfælde er både Djurslands Bank og Østjydsk Bank med i IT-samarbejdet omkring Bankdata, hvorfor der ikke vil være de samme udgifter til konvertering, opsigelse og efterfølgende ressourcer på at lære de nye medarbejere op i systemerne. De vil samtidig alt andet lige få noget mere at sige, omkring udviklingen af systemerne, når de kommer med en større volume, men i det store hele vil det nok ikke betyde en helt masse, da der i Bankdata ligger store spillere som Sydbank og Jyske Bank.

Djurslands Bank og Østjydsk Bank opgiver ikke deres udgifter til IT pr. ansat, men Skjern Bank, som minder lidt om dem i størrelse og også benytter Bankdata, oplyser en udgift på kr. 210.000 pr ansat i gennemsnit[56]. Vi har herefter anslået at godt halvdelen er faste udgifter,

[55] Offentlig ejendomsvurdering
[56] Skjern Banks årsrapport 2012

som ikke kan spares væk, hvilket giver en besparelse på 0,1 mio. kr. pr. opsagte medarbejder, hvorfor opsigelsen af 25 medarbejder vil give en IT besparelse på ca. 2,5 mio. kr. om året.

Finansieringsomkostninger

Vi vil I det næste afsnit komme lidt nærmere ind på, hvordan vi forventer et regnskab i det første almindelige år vil kunne se ud for den fremtidige bank, men I forbindelse med synergieffekterne, er vi nødt til at have finansieringsomkostninger med, da der på dette område potentielt, kan være en del at spare, når man sammenlægger 2 pengeinstitutter.

Ser vi på de 2 banker, så er de meget forskellige på sammensætningen af deres basiskapital, hvor Djurslands Bank stort set klarer sig med deres kernekapital, har Østjydsk bank været ude og hente hybrid og ansvarlig kapital for 462 mio. kr.[57] Vi anslår, at de ved en fusion kan indfri 100 mio. kr. ansvarlig kapital og stadig være fornuftig dækket af på solvensen, hvilket vil give en synergibesparelse på ca. 8,8 mio. kr..[58]

Det er i den senere tid set, at banker har været i stand til at indfri ansvarlig kapital til en favør kurs[59], hvorfor der måske er mulighed for en forholdsvis stor engangsbesparelse ved indfrielsen.

Delkonklusion

Ser vi samlet på de forskellige synergier man vil kunne få ud af en fusion af de 2 banker, vil det give et billede af en forholdsvis stor besparelse, når vi tænker på, hvor små bankerne hver især reelt set er.

[57] Årsrapport Østjydsk Bank 2012
[58] Renten 8,8 % er taget ved at holde Østjydsk Banks renteudgifter til hybrid og ansvarlige lån op i mod størrelsen på deres lån.
[59] http://finanswatch.dk/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5294297.ece

Synergieffekter	
Lønudgifter	18.027
IT udgifter	2.500
Besparelse på finansieringsomkostninger	8.800
Driftsbesparelser i alt	**29.327**

Den samlede besparelse bliver som skrevet i ovenstående tabel på godt 29 mio. kr. om året, hvilket er et forholdsvis pænt beløb taget i betragtning af, at Djurslands Bank i 2012 havde et overskud på 61 mio. kr. før skat, og Østjydsk Bank ved sidste overskud præsterede 10 mio. kr. før skat.

Der vil dermed alt andet lige være god fornuft i en fusion, eller overtagelse set ud fra Djurslands Banks aktionærers synsvinkel, hvis vi udelukkende forholder os til hvilke besparelser vi kan lave på driften via synergier. Der ligger der ud over en mindre gevinst på 1,56 mio. kr. ved salg af 2 ejendomme, samt besparelser på vedligeholdelse og drift af disse ejendomme.

Det er dog vigtigt, at man samtidig holder for øje, at nedskæringer i personalet, ikke vil slå igennem med det samme, men tværtimod tyngde indeværende fusions år, da man vil have afskedigelses omkostninger i et niveau svarende til 14 mio. kr., som bogføres med det samme.

Regnskabsmæssig påvirkning af fusionen.

I det kommende afsnit vil vi tage et kig på, hvordan fusionsbanken evt. vil komme til at se ud rent regnskabsmæssigt, efter at man har kørt det første år igennem, og fået diverse ekstra udgifter til fratrædelsesordninger med mere ud af verden. Altså et billede af, om fusionsbanken reelt set vil være bæredygtig.
Fusionsregnskabet er lavet ud fra en simpel sammenlægning af de 2 bankers regnskaber, hvor der dog er ændret nogle få steder i forhold til synergieffekterne.

Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen	
Renteindtægter	618992
Renteudgifter	197913
Nettorenteindtægter	**421079**
Udbytte af aktier m.m.	8682
Gebyrer og provisionsindtægter	160875
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**
Kursreguleringer	48.637
andre driftsindtægter	5.000
Udgifter til personale og administration	301.906
af- og nedskrivninger	18.671
Resultat før nedskrivninger	**313.577**
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876
Resultat før skat	**65.701**
SKAT - fastsat til 25%	16.425
Resultat efter skat	**49.276**

Ser vi først på resultatopgørelsen, så forventes renteniveauet, at fastholdes på nogenlunde samme niveau, som det er i dag. Renteudgifterne der i mod vil få en besparelse, da vi som tidligere nævnt, forudsætter, at der vil blive indfriet ansvarlig lån for 100 mio. kr. Besparelsen på 8,8 mio. kr. betyder at renteudgifterne udgør 198 mio. kr., hvorefter den forventede Netto rente- og gebyrindtægt vil udgør 581 mio. kr., hvilket er over en fordobling i forhold til det niveau Djurslands Bank i dag præsterer til deres aktionærer.

Kursreguleringerne er et vanskelig punkt at fastsætte, vi har valgt at tage de 2 bankers resultat for 2012 velvidende, at dette måske er lidt for positivt et billede, da 2012 var et godt år i forhold til tidligere, og det kan evt. blive svært at leve op til det fremover.

Som nævnt i forrige afsnit vil der være en stor besparelse på personale siden til løn og IT udgifter. Det betyder at denne udgør 302 mio. kr. fordelt på 315 medarbejdere.

Disse tal giver et overskud før nedskrivninger af udlån og andre tilgodehavender på 314 mio. kr..

Den helt store overvejelse omkring det er en god idé at fusionere eller ej, er formentlig nedskrivningerne i Østjydsk Bank, som i 2012 var meget højere, end de normalt plejer at være ved dem. Ingen af de 2 banker har haft besøg af tilsynet i længe, så vi kender ikke kvaliteten af deres bøger, og især Østjydsk Bank kan man frygte igen i 2013 vil skabe store nedskrivninger, da de ikke selv tør komme med et bud på nedskrivningsniveauet eller om det bliver bedre i deres regnskab. Med baggrund i, at de i 2012 havde 364 mio. kr. i nedskrivninger, hvor de selv har gået dem igennem eller fået det pålagt af deres revisor, anslår vi, at der også vil komme væsentlige nedskrivninger i 2013, som vi skønner til 200 mio. kr..

Ser vi til sidst på bundlinien for fusionsbanken har vi et resultat efter skat på 49 mio. kr.. Her skal vi huske, at der er stor usikkerhed om kursreguleringer, som måske er sat for højt, og ikke mindst nedskrivninger, som vi ikke kender niveauet på. Umiddelbart er 49 mio. kr. ikke så meget set i forhold til de samlede nedskrivninger i 2012 for bankerne, og man kan frygte, at det ikke vil være muligt, at opnå et overskud i første regnskabs år, hvis konjunkturerne fortsætter med at være lave, og kursreguleringerne bliver knap så gunstige, som de var i 2012.

Ser vi isoleret set på Djurslands Bank, så havde man i 2012 et resultat efter SKAT på 47 mio. kr., hvilket er tæt på at være det sammen, som i det opstillede fusionsregnskab, hvor der alt andet lige er en del usikkerheder.

Balancen[60]

Som på resultatopgørelsen vil der også være usikkerheder forbundet med balancen. Dels ved der være den almindelige udvikling i indlån og udlån fra den daglige drift og nedskrivninger, og dels vil en fusion kunne have den indflydelse på indlån, at noget af det forsvinder.

Østjydsk Bank har haft en stor stigning i deres indlån, og det må antages, at de har givet nogle attraktive rentesatser, for at få kunderne ind i banken. Nogen af disse kunder, kan være kommet fra Djurslands Bank, og ved at lægge de 2 banker sammen, har de måske lige pludselig et problem i forhold til, at de så er over indskydergarantigrænsen på 100.000 euro i et pengeinstitut. Nogen af disse kunder vil formentlig flytte noget af deres indlån over til et andet pengeinstitut, men vi har ikke taget højde for det, da vi ikke kender de 2 bankers bøger, og dermed ikke har mulighed for at konkludere, om der evt. er kunder der vil være i faregruppen for dette.

Vi forventer dog at der alt andet lige vil være et indlånsoverskud i banken på minimum 1 mia. kr. efter fusionen, så man på det område er gearet til at gå ud efter nogle nye udlånskunder.

Ser vi generelt på balancen, så bliver den væsentlig større og det samme gør egenkapitalen. Der er som nævnt tale om en simpel sammensætning af de 2 regnskaber, hvorfor den ikke er 100 % korrekt, men mere vejledende mod, hvad det kan ende med.

Ved basiskapitalen har vi som tidligere nævnt taget højde for, at der indfries 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Dette gør vi med baggrund i besparelsen rent rentemæssigt, og muligheden for måske, at kunne komme ud af lånet til underkurs og dermed spare nogle penge på det område. Ved at fjerne 100 mio. kr. i basiskapitalen, er vi på den sikre side, da hele beløbet formentlig ikke har talt med, når der er tale om et ansvarligt lån. Efter indfrielsen og forudsat at de risikovægtede poster holder, så vil den nye bank ligge med en solvens på 14,6% mod et behov i de 2 banker hver for sig i lejet 10%, her skal man være opmærksom på, at den nye solvensmodel 8+ skal benyttes, hvor begge banker vurderer, at det vil kræve et yderligere solvensbehov på 1-1,5%. Begge banker har i lang tid ikke haft tilsynsbesøg, som i nogle tilfælde har medført højere solvensbehov.

[60] Se bilag 7

Banken vil stadig efter fusionen have en stor overvægt af egenkapital i beregningen af basiskapitalen, hvilket umiddelbart er et sundt tegn for et pengeinstitut.

Nøgletal

Solvens og kernekapitalprocent.

Solvensen udgør 14,6 efter at man har indfriet 100 mio. kr. i ansvarlig kapital. Som nævnt er den formentlig en smule højere, da hele lånet ikke medtages i solvensberegningen, men der er fjernet 100 mio. kr. i basiskapitalen i vores opstillede regnskab.

Vi har ikke mulighed for at regne et specifikt solvensbehov ud, men vi anslår at det nuværende niveau på omkring 10 % vil være realistisk, hvorfor der er en ok overdækning, at arbejde videre med, og Djurslands Bank vil som det fortsættende pengeinstitut holde sig indenfor overdækningen på 4 %, som de selv har sat op, som et krav[61]. Dog vil 8+ modellen gøre, at dette krav måske skal fraviges ved en evt. fusion.

Der vil i den nye bank komme noget ekstra kapital ind i banken i form af ansvarlig lån og hybrid kernekapital. Dette har ikke den store betydning ud over, at en indfrielse af det på sigt, vil være med til at forbedre regnskabet, da det er en forholdsvis høj rente man betaler. Kernekapitalen er stærk og udgør 13,5 %, hvilket vil sige, at den næsten allerede nu vil kunne leve op til Djurslands Banks krav om en solvens overdækning på 4 %, hvorfor nogle år med positive resultater alt andet lige vil kunne retfærdiggøre en indfrielse af mere ansvarlig og hybrid kapital.

WACC

Som nævnt i tidligere afsnit er WACC en teoretisk beregning på, hvad pengeinstituttet betaler for sin finansiering både på fremmedkapitalen og på egenkapitalen.De 2 banker havde hver især i 2012 en WACC på 2,20% i Østjydsk Bank og 1,62% i Djurslands Bank.[62]

[61] Djurslands Banks årsrapport 2012
[62] Se bilag 2

Ser vi på de opstillede tal i fusionsregnskabet, så vil fusionsbanken i det første rigtige hele år efter fusionen have en WACC på 1,95 %[63] fordelt med 1,16 % til finansiering af fremmekapitalen og 0,79 % til finansiering af egenkapitalen. Ser vi i forhold til det bestående Djurslands Bank, som har en WACC på 1,62% fordelt på 0,58% til fremmedkapitalen og 1,04% til egenkapitalen. Så ligger forskellen i, at der er kommet mere fremmedkapital ind i banken, som påvirker den side negativt, mens der bliver hentet lidt på egenkapitalsiden, da denne forholdsvis udgør en mindre del i den nye bank.

Alt i alt går man dog fra en WACC på 1,62 % til 1,95 %, hvis man vælger at gå ind i en fusion med Østjydsk Bank, hvilket alt andet lige stiller dem en lille smule dårligere, end udgangspunktet i dag.

Indtjening pr. omkostningskrone og omkostningsprocent

De 2 banker havde inden en evt. fusion to vidt forskellige omkostningsprocenter, hvor Østjydsk Bank var den mest effektive med en omkostningsprocent på 51,02 % mod 67,71% i Djurslands Bank.

Overtagelsen og de synergier der ligger i det for Djurslands Bank, vil på sigt nedbringe deres omkostningsprocent fra 67,71% i dag til 54,75% efter fusionen. De knap 55% vil være noget mere passende i forhold til andre pengeinstitutter, og vil kunne være med til at gøre dem mere konkurrencedygtig, eller udbetale udbytte til deres aktionærer. Alt andet lige vil der formentlig stadig være noget at arbejde med, hvis man ønsker det, da Djurslands Bank jo som tidligere nævnt i dag kører med en forholdsvis høj omkostningsprocent.

Afskedigelsen af noget af personalet har selvfølgelig en stor del at sige i forhold til omkostningsprocenten, og ser vi på hvad banken efterfølgende vil have af personale på balance mia. ændrer dette sig også fra 28 i nuværende Djurslands Bank til 22 medarbejdere pr. balance mia. i fusionsbanken, som er noget tættere på den mere effektive Østjydsk Bank, som lå på 20 medarbejdere pr. balance mia. Når banken bliver større, vil der alt andet lige være nogle stordriftsfordele, som giver en besparelse og vil forbedre nogle af de nævnte nøgletal.

[63] Se bilag 7

ICGR

Som nævnt tidligere viser nøgletallet ICGR, hvor meget banken kan øge sine risikovægtede aktiver, herunder udlånsmassen, forudsat at det er samme udlånsmix, uden at denne stigning medfører et fald i bankens solvens.

Østjydsk Bank og Djurslands Bank var meget forskellige på dette punkt, hvor Østjydsk Bank havde været faldende og var endt med et negativt resultat, set over en 5 års periode, så havde Djurslands Bank klaret sig noget bedre, og holdt den inden for spændet 3 – 6,3% med 6,22% i 2012.

Fusionsbanken vil komme ud med en ICGR på 3,71%, hvilket groft sagt vil sige, at man kan fortsætte med at udvide sin udlånsbog med 3,71%, efter at man har fået fusionen på plads. Dette er alt andet lige et noget lavere tal, end hvad Djurslands Bank har i dag, men det skal selvfølgelig med i overvejelserne, om ikke stigningen i udlånet via fusionen er nok i første omgang, hvorfor en høj ICGR alt andet lige ikke er en nødvendighed til en start.

Det vil måske i første omgang være bedre, at koncentrere sig om, at få de 2 banker smeltet sammen. Her tænkes primært på kreditkulturen, som er meget forskellig i de 2 banker, men i lige så høj grad kulturen i de forskellige afdelinger, således at personalet tænker ens. Dette kræver meget arbejde, og vil alt andet lige være bedre, at have fokus på, end yderligere vækst i første omgang.

ROE

Ser vi på forretningen af egenkapitalen, så var der også her stor forskel på de 2 banker. Djurslands Bank lå på acceptable men ikke prangende 8,40%, mens Østjydsk Bank på grund af det store underskud leverede en negativ ROE på -31,70%.

Fusionsbanken vil i det første hele regnskabsår fremvise en ROE på 4,98 %, hvilket er mindre end hvad aktionærerne i Djurslands Bank har opnået i 3 af de sidste 5 år. Tallet er derfor ikke prangende i en tid, hvor nogle pengeinstitutter snakker om, at de vil op på 12-15 %, men ser

vi på gruppe 2 bankernes gennemsnit over de sidste 5 år[64], så er der ikke mange af dem, der ligger over 5% i gennemsnit, hvorfor man selvfølgelig kan argumentere for, at dette er et acceptabelt niveau. Det skal dog ses i det perspektiv, at en del af de der fremtræder mest sunde, har haft højere ROE i de sidste par år, hvilket er et klart svaghedstegn for fusionsbanken.

Delkonklusion

Ser vi på det opstillede fusionsregnskab, så kan der være potentiale for aktionærerne i Djurslands Bank, i en overtagelse af Østjydsk Bank. Men det er med en høj risiko, da det afhænger meget af, hvordan udviklingen i nedskrivningerne vil blive. Østjydsk Banks motor på basisindtjeningen er bedre end Djurslands Bank, så der vil være gode vækst muligheder i at overtage denne del, såfremt man kan sammensmelte Østjydsk Banks fokus på indtjening i den fremtidige organisation. Samtidig skal der dog sikres, at kreditpolitikken i Djurslands Bank overholdes, så man ikke får fremtidige problemer med nedskrivninger.

Vores forudsætninger giver et resultat på bundlinien, som Djurslands Bank selv kan præstere i dag, og godt nok får man mere balance at arbejde med, men opsætningen, vil formentlig give et dårligere ROE til aktionærerne end det de får i dag, ligesom man får staten ind med hybrid kapital, som man er helt fri for i dag.

Solvensen bør der ikke være problemer med, og man kan formentlig indfri mere ansvarlig kapital end det vi har forudsat, og dermed forbedre indtjeningen en smule. Dog skal man være opmærksom på indførelsen af 8+ modellen, som vil kræve et øget solvens behov. Desuden vil nye basel III krav stille større krav til Tier 1 kapitalen i banken.

Generelt er der ikke mange tal, som fortæller, at aktionærerne skal løbe denne risiko. WACC viser at finansieringsomkostningerne bliver højere. ROE er som nævnt lavere, man får dog en mere effektiv stab, og effektivisering på dette område. Og ICGR viser også en svagere bank, der ikke har mulighed for udvikle sig på samme måde efterfølgende, end det Djurslands Bank selv kan klare i dag.

[64] http://finanswatch.dk/secure/Finansnyt/Pengeinstitutter/article5293621.ece

Ud fra disse tal, ligner det umiddelbart en lodseddel for aktionærerne, hvor der er en lille mulighed for gevinst, men en stor risiko for, at det bliver en dårlig forretning. Kombineret med lavkonjunkturer er der stor sandsynlighed for, at der vil være store nedskrivninger i fremtiden såfremt konjunkturerne ikke vender.

Organisationen i den nye bank

Når man går i gang med fusions- eller overtagelsestanker, så er det vigtigt, at ser man på de 2 organisationer, og om de kan lægges sammen til i den nye bank. Det er et større projekt at få det op i en højere enhed, og der findes forskellige værktøjer, men vi har valgt at tage udgangspunkt i SMART modellen og Interessentmodellen, som er 2 gode værktøjer, der hjælper til at fastsætte et mål for hvor man vil hen, og samtidig holde fokus på de mest vigtige interessenter i fusionen, i dette tilfælde ansatte, ejere og kunder.

SMARTmodellen

Det er som nævnt vigtigt, at man har fokus på, hvor det er man vil hen i fusionen, og det hjælper en smartmodel med at fastsætte. Modellen hedder SMART da de 5 bogstaver står for:

Specifikt
Målbart
Accepteret
Realistisk
Tidssat

Det vil sige, at man skal sætte sig et mål, som passer ind i ovenstående 5 punkter, som er til at forholde sig til for alle parter. I tilfældet, hvor Djurslands Bank overvejer, om de skal overtage Østjydsk Bank kunne målet f.eks. være, at man ved aflæggelse af første hele fusionsregnskabsår vil have nået sit mål omkring synergierne på kroner øre.
Det er en målsætning, som er specifikt og så konkret, at man kan måle sig til, om det nu også er lykkes, når man kommer til det fastsatte tidspunkt, og det må alt andet lige formodes at være realistisk ud fra de opsatte tal, da man ellers ikke skulle være gået i gang med fusionen, hvis ikke man troede på de tal, man havde sat op.

Det sidste punkt, som vi ikke har nævnt er, at man skal sørge for at det er accepteret af alle involverede, såvel som ledere, medarbejder, kunder og aktionærer.

Interessentmodellen

Interessentmodellen kan benyttes til at få et overblik over, hvilke interessenter der er i selskabet, og dermed få fokus på de interessenter, som er mest vigtige i den specifikke situation, i dette tilfælde fusion af 2 banker. [65]

Figur: interessentmodellen

Ser vi på fusionen mellem de 2 banker, så vurderer vi, at de vigtigste interessenter er medarbejderne, kunderne og aktionærerne, som projektlederne skal sørge for at få med på idéen jf. tanken om SMART modellen.
Disse 3 interessenter vil være alt afgørende for, om fusionen kan lykkes eller om den er dømt til at gå galt allerede inden den der startet.

Aktionærerne er de første der skal overtales, da det giver sig selv, at synes de ikke om idéen, så stemmer de forslaget ned, og så bliver det ikke til noget. De er ejerne og bestemmer i sidste ende, hvad der skal ske.

Medarbejderne er de næste. I forbindelse med en fusion eller overtagelse, vil der helt sikkert blive noget usikkerhed imellem medarbejderne. Det kan være tanker om hvem der skal fyres,

[65] http://www.pwc.dk/da/sustainability/interessentdialog.jhtml

skal afdelingen lukkes, skal erhvervsafdelingen centraliseres, får vi nu en ny kultur, som vi ikke kan lide o.s.v.. Derfor er det vigtigt, at man hurtigst muligt får meldt ud, hvad der skal ske, så man kan minimere usikkerheden blandt medarbejderne.

Man kan også tage nogle nøglefigurer i afdelingerne, og sørge for at de er godt inde i tingene, og får en positiv holdning, da det vil være med til at smitte af på deres kolleger i afdelingen. I nedenstående diagram, kan ses en oversigt over positive og negative interessenter.

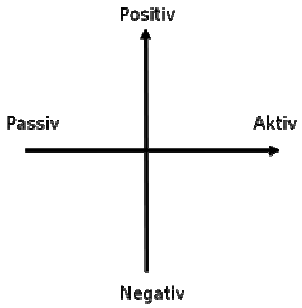

Har man en medarbejder, som mange ser op til, der har en negativ holdning, og har en aktiv rolle i forbindelse med fusionen, så er det med hurtigst muligt, at se om man kan flytte ham over til at være positiv på en eller anden måde, ellers helt få ham ud af funktionen. Positive og aktive medarbejdere vil smitte af på de andre kolleger. Det 3. vigtige segment, kunderne, vil helt sikkert blive påvirket, af hvilket humør medarbejderne er i, og hvilken tilgang de har til fusionen.

I sidste ende er det kunderne, som banker tjener penge på, og bliver der en fusion mellem Djurslands Bank og Østjydsk Bank, så er det vigtigt, at kunderne i Østjydsk Bank føler sig velkommen i Djurslands Bank, og ikke bare føler, at de bliver fremmedgjort i et pengeinstitut de ikke selv har valgt. Sker dette vil risikoen for, at man pludselig står tilbage med en overtagen portefølje, der kun består af dårlige kunder, som ikke kan flytte andre steder hen være meget stor. Primært dårlig omtale eller mund til mund, kan gøre at kunderne flytter, idet de føler sig utrygge og ikke længere har tiltro til banken. Såfremt dette sker, vil det resultere i dårlige resultater til aktionærerne, som igen kan betyde nedskæringer i blandt personalet.

Delkonklusion

Når man går i gang med at se på ændringer i forbindelse med fusionen, er det derfor vigtigt, at man har nogle konkrete ting, som alle kan forholde sig til, og at man husker at involvere de ansatte i en så stor grad, som det er muligt. De 3 interessenter aktionærer, medarbejder og kunder, skal alle være med på idéen, da man ikke kan gennemføre en fusion fornuftigt, hvis de involverede medarbejdere og kunder ikke føler sig tilpasse. Aktionærerne giver sig selv, da de skal sige ja i første omgang, før der overhovedet er noget, som er muligt. Men alle 3 er vigtige, da fusionen ellers alt andet lige er dødsdømt på forhånd.

Køb

Ser vi på hvordan et køb af et andet pengeinstitut kan finde sted vil det typisk være en af 3 muligheder. Man kan købe ved at tilbyde de bestående aktionærer i den overtagne bank, aktier i den fortsættende bank, man kan ”bytte” aktier i et vist forhold alt efter værdien eller man kan tilbyde dem rede kontanter, hvilket dog kan være en kapitalvanskelig disposition, hvis banken er forholdsvis stor.

Som nævnt er den ene af mulighederne, at man går ind og vurderer en pris, og så betaler man den ved at overdrage et antal aktier til de bestående aktionærer. Den bestående bank har ikke aktierne til at ligge i et depot, men udsteder nye aktier i forbindelse med købet, som så overdrages til aktionærerne i det overtagene institut.

Det er dog vigtigt at have for øje, at en udstedelse af nye aktier vil udvande den bestående del, som alt andet lige vil gå hen og falde i værdi med mindre markedet vurderer, at et køb er så god en idé, at kursen holdes oppe. Her vil markedet vurdere på, hvilket fremtidig indtjeningsgrundlag der vil være i det fortsættende pengeinstitut.

Man kan benytte sig af kurs/indre værdi, for at danne sig et billede af de 2 bankers værdi, men det vil selvfølgelig kun være et pejlemærke, da der er andre faktorer, der gør at køber enten ønsker, at købe billigere eller dyrere. Man kan f.eks. vurdere ud fra hvor stor en kundemasse man får med over, og så give en pris ud fra hver enkelt kunde.

Prisfastsættelsen gør sig selvfølgelig også gældende, hvis man vælger at betale kontant til de bestående aktionærer. Men selve betalingen vil så ske ved, at der overføres det aftalte beløb til den enkelte aktionær, som så efterfølgende ikke længere har noget forhold til den fortsættende bank. Alt efter størrelsen på banken, kan dette selvfølgelig være en likviditetskrævende proces, som alt andet lige vil kræve at banken er rigtig godt polstret.

Prisfastsætning

Som vi nævnte tidligere kan en god indikator for en pris på et pengeinstitut være kurs / indre værdi, der viser hvor meget man betaler for 1 krone egenkapital. Er K/I over 1 kan man sige, at markedet forventer at egenkapitalen reelt set er mere værd end den er bogført til. Det kan for eksempel være, hvis man forventer en god stabil fremtidig indtjening. På samme måde kan man sige, at er K/I under 1 forventer markedet, at den bogførte egenkapital reelt set er mindre end det som står i regnskabet, da der måske forventes negative resultater på sigt, eller der er usikkerhed om selskabets værdi.

Ser vi på Østjydsk Bank og Djurslands Bank, så viser det igen et billede, som afspejler de andre områder vi har været inde og se på. Begge banker er godt nok under 1 på K/I, men dette er mere reglen end undtagelsen for banker i det nuværende marked på grund af krisen og den usikkerhed den har medbragt. Men Østjydsk Bank ligger med en markedsværdi på 95,04 mio. kr. og dermed en K/I på 0,17[66], mens Djurslands Bank ser noget bedre ud med en markedsværdi på 402,3 mio. kr. og en K/I på 0,53. Ud fra dette kan vi konkludere, at markedet betragter Djurslands Bank, som en væsentlig sundere bank end Østjydsk Bank. Dette selv om de er nogenlunde ens af størrelse og ligger meget tæt geografisk.

Ofte vil der skulle en bonus med til de sælgende aktionærer, før de er villige til at sælge deres aktier, og dette vil på trods af det store negative resultat alt andet lige også være resultatet ved Østjydsk Bank, som er delt ud på mange mindre aktionærer i lokalsamfundet, som formentlig ikke ønsker at sælge til nuværende pris. Tidligere har man lagt ca. 100 % oven i kursen ved f.eks. Forstædernes Bank[67], men i de senere år har der været billeder af, at aktionærerne

[66] Se bilag 9
[67] http://politiken.dk/erhverv/ECE582663/nykredit-har-koebt-forstaedernes-bank/

overhovedet ikke har fået noget i sidste ende i krisebanker, hvorfor vi forudsætter, at aktionærerne kan gå med til en mindre bonus på 25 %, hvilket betyder at Djurslands Bank skal op med 118,8 mio. kr. for at have en realistisk mulighed for at overtage Østjydsk Bank.

En anden mulighed ved bankovertagelser har været, at køber simpelthen har ventet på, at den bank de gerne ville overtage kom I så store problemer, at der ikke har været nogen værdi til aktionærerne, da banken ville ende i finansiel stabilitet, hvis ikke det blev overtaget af andre. Hvis dette skete for Østjydsk Bank på sigt, ville Djurslands Bank alt andet lige få muligheden for, at byde på en kundeportefølje, hvor de dårligste er sorteret fra, og hvor man ikke overtager alt det andet i selskabet. Her vil man kunne gå ind og vurdere på hvad en enkelt kunde skulle koste, og så fastsætte en pris ud fra dette.

Jf. Lars Krull, senior forsker ved Aalborg Universitet[68] kostede de kunder der blev solgt fra resterne af Fjordbank Mors i gns. Kr. 7.200 pr. kunde, mens Sparbank i sin tid solgte kunder for gns. Kr. 12.000 til Føroya Bank, hvor de dog havde mulighed for tilbage levere tab på kunderne.

Det vil sige, at prisen på Østjydsk Bank alt andet lige bør ligge et sted midt i mellem, da de ikke er i finansiel stabilitet, men Djurslands Bank har heller ikke muligheden for at levere tab tilbage, hvis der efterfølgende skulle opstå tab på nogle af kunderne.

Vi har ikke tal på, hvor mange kunder Østjydsk Bank har idet de ikke opgør det i regnskabet**,** men alt andet lige minder de i størrelse om Djurslands Bank, som har 35.000 private kunder og 3.000 erhvervskunder.[69] Forudsætter vi, at Østjydsk Bank ligner dette, og der kun betales for private kunder, da en stor del af erhvervskunderne alt andet lige ikke vil blive købt, hvis Østjydsk Bank først er på vej i Finansiel Stabilitet. Vil det betyde, at koster en privat kunde kr. 8.000 i gennemsnit, så ligger prisen på Østjydsk Bank på 280 mio. kr..

[68] Undervisnings materiale HDFR 6. semester 2012
[69] Djurslands Banks årsrapport 2012

Delkonklusion

Hvis Djurslands Bank vælger at ville købe Østjydsk Bank er det vigtigt, at man forholder sig til risikoen i engagementet, og hvor meget det haster med at få banken på bøgerne. Jo hurtigere man er, jo billigere vil det alt andet lige være, men risikoen for, at man får købt en portefølje med efterfølgende tab er alt andet lige noget større, og klarer Østjydsk Bank sig bedre de kommende år vil prisen helt sikkert stige, da aktionærerne, så vil forlange mere for deres aktier.

Prisen her og nu ud fra K/I + 25% på 118,8 mio. kr. er over halv så stor, som en pris ud fra hver enkelt privatkunde. Men fortsætter nedskrivninger i Østjydsk Banks portefølje kan det hurtigt vise sig, at blive noget dyrere end prisen ud fra hver enkelt kunde på 280 mio. kr.. Hvorfor de skal være meget risikovillige, hvis de vælger at købe noget her og nu.

Djurslands Bank har tidligere været ude, og skrive at de ønsker, at bruge deres nuværende overskudslikviditet til vækst. Derfor er det en god ide, at afgive et bud på privatkunder i Østjydsk Bank. Risikoen på privatkunder, er historisk set meget lavere end på erhverv.

Det kræver tro på tingene, og de skal være helt sikker på kreditbøgerne i Østjydsk Bank, hvor man kan frygte, at en gennemgang af deres bøger vil vise nogle flere skelletter. Der er højere risiko på Østjydsk Banks kunder, og Djurslands Bank skal have et klart billede af denne risiko inden, de vælger at købe. Gennemgår man en usund bank, vil man alt andet lige have tendens til at finde flere nedskrivninger, idet det også vil have en effekt på den pris, man ønsker at give for kunderne.

Konklusion

Djurslands Bank og Østjydsk Bank er 2 banker, der ligner hinanden geografisk og størrelsesmæssigt, hvis man ser på dem udefra. Deres balancestørrelser er nogenlunde ens, men Østjydsk Banks procentuelle andel til erhverv på 72 % er dog lidt større end Djurslands Banks på 63 %.

Østjydsk Bank har haft det svært under finanskrisen og specielt i 2012 er man kommet i store problemer med nedskrivninger på 364 mio. kr. og dermed et negativt resultat. Djurslands Bank har klaret sig fornuftigt i perioden, og har heller ikke benyttet sig af hjælp fra staten.

Rent solvensmæssig ser Østjydsk Bank umiddelbart ud til at være fornuftig med en overdækning på 4,4 %, men med indførelsen af 8+ reglerne, udløb af ansvarlig lån og på sigt Basel III vil de blive presset på solvensen. Fortsætter de store nedskrivninger i 2013 og dermed yderligere negative resultater, vil de allerede komme i store problemer med udgangen af dette regnskabsår.

Likviditetsmæssigt kommer Østjydsk Bank under pres i det, de skal tilbagebetale bankpakke II obligationer og ansvarlige lån i løbet af 2013. Djurslands Bank har en fin likviditet, og vil være i stand til at indfri store dele af de ansvarlige lån i Østjydsk Bank, hvis man vælger at overtager/fusionere med Østjydsk Bank.

På basisindtjeningssiden ser Østjydsk Bank ud til at være i god form, og de har også en bedre basisindtjening end Djurslands Bank. Dette på trods af, at man betaler mere for sin fremmekapital. Årsagen skal findes i, at man er mere effektiv på medarbejdersiden, hvor de har noget færre ansatte i stabsfunktionerne, og så vurdere vi samtidig, at deres kreditbog, som alt andet lige ser ud til at være dårligere end Djurslands Bank, giver dem muligheden for at tage en høj rente på de trængte kunder, da de ikke kan flytte til et andet pengeinstitut.

Nedskrivningsmæssigt har Østjydsk Bank som nævnt store udfordringer, og er selv meget i tvivl om, hvor gode deres kunder reelt er eller om der er nedskrevet nok på deres portefølje.

De har i dag nedskrevet ca. 10 % af hele porteføljen, og det faktum, at de stadig er i tvivl om det er nok, udgør en stor fare for Djurslands Bank, hvis man overtager banken.
Generelt ser det ud til, at man i Østjydsk Bank har påtaget sig en større risiko, end hvad man er vant til i Djurslands Bank. Deres gearing af egenkapitalen er større, og som nævnt har de ikke haft det nødvendige opsyn med deres kunder, til at vide om der har været nedskrivningsbehov, eller om der er udsigt til, at det kommer på sigt. Deres regnskab viser ikke boniteten på kunder, som så mange andre pengeinstitutter gør, og vi vurderer, at det kan være fordi, de simpelthen ikke har overblikket over dem.

Et køb af Østjydsk Bank vil gavne Djurslands Bank ved, at man på den måde fremskaffer sig en større kundeportefølje af én gang, og dermed alt andet lige et større indtjeningsgrundlag fremover.

Vi har regnet os frem til synergier på 29 mio. kr. ud fra besparelser på personale, it og finansieringsomkostninger. Alt sammen noget der vil gavne den nye bank, og sikre en bedre basisindtjening.

Basisindtjening vil blive væsentlig bedre, men der er en stor usikkerhed omkring nedskrivningerne, hvorfor vi kan frygte at det endelige resultat reelt set ikke bliver meget bedre end det Djurslands Bank selv kan præstere. Det opsatte fusionsregnskab viser et resultat på 49 mio. kr. efter SKAT, hvilket kun er 2 mio. kr. mere end hvad Djurslands Bank præsterede i 2012.

Udgifter til fremmedkapitalen i WACC'en vil gå fra 0,58 % i Djurslands Bank i 2012 til 1,16% i fusionsbanken, hvilket betyder en højere udgift til finansieringen end det Djurslands Bank kommer fra, hvor de ikke har nogen supplerende kapital af betydning. ICGR fortæller os, at man efter en fusion ikke vil kunne udvide låne bogen så meget, som Djurslands Bank kan i dag, uden at det går ud over solvensen. Men her kan man selvfølgelig argumentere for, at behovet for at vokse ikke er så stort lige efter en fusion, da der formentlig vil være rigeligt, at gå i gang med for kreditafdelingen i Djurslands Bank.

Vi anbefaler ikke et køb af hele banken, da risikoen synes at være meget stor. Prisen kan synes forholdsvis lille jf. vores tidligere beregninger, men risikosiden vurderer vi til at være alt for stor på grund af kreditbogen i Østjydsk Bank, som hverken vi eller dem selv p.t. har det store overblik over. I sidste ende frygter vi, at en overtagelse risikerer at få den betydning, at Djurslands Bank selv kommer i store problemer, og måske i værste fald kommer i konkursproblemer.

Vi vurderer, at det vil være bedre, at forsøge en dialog omkring køb af nogle filialer fra dem, hvor der ikke er for mange af de store erhvervskunder. Eller være kyniske og satse på, at problemerne i Østjydsk Bank fortsætter, og at det i sidste ende bliver finansiel stabilitet man skal forhandle med i stedet for aktionærerne i Østjydsk Bank.

Alt i alt vurderer vi, at den samlede pris på Østjydsk Bank reelt set bør ligge omkring kr. 0, alternativt vil et evt. køb kunne gå ind under bankpakke IV, med en medgiftsordning, såfremt det vurderes, at der er store usikkerheder omkring det fremtidige nedskrivningsniveau på den samlede portefølje i Østjydsk Bank. De stiller selv store spørgsmål til deres kreditbog, og kun en gennemgang med finanstilsynet vil kunne retfærdiggøre en købspris på banken. Usikkerhederne ved et evt. køb i det nuværende bankmarked, vil være alt for store til kunne retfærdiggøre et køb Østjydsk Bank overfor aktionærerne i Djurslands Bank.

Kilde- og litteraturlist

Bøger, publikationer mv.

Commercial Banking, 3. udgave, 2005, Benton E. Gup og James W. Kolari, Wiley

Organisationsteori, 5. udgave, 2010, Jørgen Frode Bakka og Egil Fivelsdal, Handelshøjskolens Forlag

Blændværk, 2. oplag, 2009, Morten Jeppesen

Dansk Bankvæsen 6. udgave 2011, af Cato Baldvinsson, Torben Bender, Kim Busck Nielsen og Flemming Nytoft Rasmussen.

Aktieinvestering 3. udgave 2009, Michael Christensen & Frank Pedersen

Organisations teori 5. udgave 2012, Jørgen Frode Bakka & Egil Fivelsdal

Regnskab mv.

Djurslands Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Østjydsk Bank årsrapporter og øvrige risikooplysninger for 2008-2012

Skjern Bank årsrapport 2012

Dansk Bank årsrapport 2012

Love mv.

Lov om finansiel virksomhed

Bekendtgørelse om kapitaldækning

Internet-sider

www.djurslandsbank.dk

www.oestjydskbank.dk

www.finanswatch.dk

www.nnerhverv.dk

www.finanstilsynet.dk

www.nationalbanken.dk

www.danmarksstatistik.dk

www.pwc.dk

www.Landbobanken.dk

www.danskebank.dk

www.business.dk

www.retsinformation.dk

www.euroinvestor.dk

www.epn.dk

www.dinby.dk

www.evm.dk

www.djurslands.net

www.lokalavisen.dk

www.e-pages.dk

Bilag

Bilag 1:

(Tal i 1.000 kr)	2008	2009	2010	2011	2012
Østjydsk Bank					
Renteindtægter	377.950	339.446	345.049	380.987	372.767
Renteudgifter	91.451	65.696	60.120	76.425	94.330
Netto renteintægter	206.176	224.087	235.126	244.548	224.709
Samlet udlån	4.343.472	4.671.510	4.910.731	4.895.851	4.695.276
Samlet indlån	2.793.838	3.327.379	3.591.642	4.235.832	4.982.372
Udlånsrente	8,70%	7,27%	7,03%	7,78%	7,94%
Indlånsrente	3,27%	1,97%	1,67%	1,80%	1,89%
Rentemarginal	**4,75%**	**4,80%**	**4,79%**	**5,00%**	**4,79%**
Djurslands Bank					
Renteindtægter	307.762	245.978	203.746	211.173	214.894
Renteudgifter	121.178	65.962	39.298	37.813	31.155
Netto renteintægter	184.176	194.090	187.442	185.611	187.570
Samlet udlån	4.235.007	3.893.372	3.819.926	3.948.183	3.609.442
Samlet indlån	3.593.379	3.533.775	3.587.396	3.384.750	3.390.111
Udlånsrente	7,27%	6,32%	5,33%	5,35%	5,95%
Indlånsrente	3,37%	1,87%	1,10%	1,12%	0,92%
Rentemarginal	**4,35%**	**4,99%**	**4,91%**	**4,70%**	**5,20%**

Bilag 2:

Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for Østjydsk Bank

K_d = 213.608 / 5.282.910 – 619.544 = 0,0404 (2008)
140.459 / 5.501.329 – 632.251 = 0,0256 (2009)
126.280 / 6.330.342 – 648.578 = 0,0200 (2010)
155.356 / 7.331.935 - 716.818 – 45.941 = 0,0236 (2011)
162.008 / 7.632.289 – 561.834 -79.975 = 0,0232 (2012)

L = (5.902.454 - 619.544) / 5.902.454 = 0,895 (2008)
(6.133.580 - 632.251) / 6.133.580 = 0,897 (2009)
(6.978.920 – 648-578) / 6.978.920 = 0,907 (2010)
(7.331.935 – 716.818) / 7.331.935 = 0,907 (2011)
(7.632.289 – 561.834) / 7.632.289 = 0,925 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0404 (1 - 0,25) * 0,895 + 0,08 (1 – 0,895) = 0,0355 => 3,55%
K_w i 2009 = 0,0256 (1 - 0,25) * 0,897 + 0,08 (1 – 0,897) = 0,0254 => 2,54 %
K_w i 2010 = 0,0200 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0210 => 2,10 %
K_w i 2011 = 0,0236 (1 - 0,25) * 0,907 + 0,08 (1 – 0,907) = 0,0239 => 2,39%
K_w i 2012 = 0,0232 (1 - 0,25) * 0,925 + 0,08 (1 – 0,925) = 0,0220 => 2,20%

Beregning af WACC for Djurslands Bank

K_d = 182.166 / 6.518.733 – 588.239 – 749.905 = 0,0352 (2008)
101.530 / 6.294.894 – 635.710 – 866.884 = 0,0140 (2009)
55.249 / 6.550.058 – 680.714 – 876.788 = 0,0073 (2010)
60.456 / 6.586.366 – 705.476 – 836.490 = 0,0079 (2011)
44.705 / 6.657.446 -757.656 – 836.490 = 0,0058 (2012)

L = (6.518.733 – 588.239) / 6.518.733 = 0,898 (2008)
(6.294.894 – 635.710) / 6.294.894 = 0,882 (2009)
(6.550.058 – 680.714) / 6.550.058 = 0,880 (2010)
(6.586.366 – 705.476) / 6.586.366 = 0,877 (2011)
(6.657.446 – 757.656) / 6.657.446 = 0,870 (2012)

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w i 2008 = 0,0352 (1 - 0,25) * 0,898 + 0,08 (1 – 0,898) = 0,0318 => 3,18%

K_w i 2009 = 0,0140 (1 - 0,25) * 0,882 + 0,08 (1 – 0,882) = 0,0234 => 2,34 %

K_w i 2010 = 0,0073 (1 - 0,25) * 0,880 + 0,08 (1 – 0,880) = 0,0169 => 1,69 %

K_w i 2011 = 0,0079 (1 - 0,25) * 0,877 + 0,08 (1 – 0,877) = 0,0177 => 1,77%

K_w i 2012 = 0,0058 (1 - 0,25) * 0,870 + 0,08 (1 – 0,870) = 0,0162 => 1,62%

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,71%	1,71%	1,36%	1,60%	1,61%
Højre side	0,84%	0,83%	0,74%	0,79%	0,59%
WACC	**3,55%**	**2,54%**	**2,10%**	**2,39%**	**2,20%**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Venstre side	2,36%	1,40%	0,73%	0,79%	0,58%
Højre side	0,82%	0,94%	0,96%	0,98%	1,04%
WACC	**3,18%**	**2,34%**	**1,69%**	**1,77%**	**1,62%**
Cibor 3 mdr	5,28%	2,48%	1,25%	1,38%	0,62%

Bilag 3:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	146	151	154	154	151
Netto rente og gebyrindtægter	271.384	284.776	294.516	301.434	298.501
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.859**	**1.886**	**1.912**	**1.957**	**1.977**
Balance	5.902.454	6.133.580	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Medarbejdere pr balancemillard	**24,74**	**24,62**	**22,07**	**21,00**	**19,78**
Djurslands Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	203	204	200	195	189
Netto rente og gebyrindtægter	245.580	255.073	254.386	256.862	273.216
Basisindtjening pr. medarbejder	**1.210**	**1.250**	**1.272**	**1.317**	**1.446**
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Medarbejdere pr balancemillard	**31,14**	**32,41**	**30,53**	**29,61**	**28,39**

Bilag 4:

Østjydsk Bank	2008	2009	2010	2011	2012
Årets Resultat efter Skat	38.737	18.365	8.920	7.513	-153.923
Balance	5.902.454	61.336	6.978.920	7.331.935	7.632.289
Egenkapital	619.544	632.251	648.578	716.818	561.834
ROA	0,66%	29,94%	0,13%	0,10%	-2,02%
ICGR	**6,25%**	**2,90%**	**1,38%**	**1,05%**	**-27,40%**
Djurslands Bank					
Årets Resultat efter Skat	17.766	39.969	36.785	23.281	47.120
Balance	6.518.733	6.294.894	6.550.058	6.586.366	6.657.446
Egenkapital	588.239	635.710	680.714	705.476	757.656
ROA	0,27%	0,63%	0,56%	0,35%	0,71%
ICGR	**3,02%**	**6,29%**	**5,40%**	**3,30%**	**6,22%**

Bilag 5:

Nedskrivninger		
	Pct	Tkr.
Østjydsk Bank	**2012**	
Samlet nedskrivning		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	9,22%	59.690
Industri og råstofudvinding	6,98%	45.187
Energiforsyning	0,00%	-
Bygge og anlæg	16,10%	104.261
Handel	11,18%	72.413
Transport, hoteller og restauranter	0,23%	1.492
Information og kommunikation	2,31%	14.962
Finansiering og forsikring	4,29%	27.798
Fast ejendom	16,48%	106.717
Øvrige erhverv	13,86%	89.783
Privat	19,34%	125.271
I alt	**100,00%**	**647.574**
Djurslands Bank	**2012**	
Udlån		
Landbrug, jagt og skovbrug & fiskeri	15,86%	30.221
Industri og råstofudvinding	0,88%	1.672
Energiforsyning	0,12%	224
Bygge- og anlæg	8,95%	17.061
Handel	4,60%	8.759
Transport, hoteller og restauranter	1,56%	2.966
Information og kommunikation	0,66%	1.254
Finansiering og forsikring	2,89%	5.516
F ast ejendom	24,74%	47.147
Øvrige erhverv	11,30%	21.537
Private	28,45%	54.229
I alt	**100,00%**	**190.586**
Oplysningerne er fundet i risikorapporten 2012 og regnskaber		

Bilag 6:

Østjydsk Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgr (%)
101982999	Jens Rasmussen Hobro Holding ApS	14296	98474	109725	90
100336207	Søren Vangsted Holding A/S	2339	69938	79778	88
100495847	I.P. Boligcenter Assens pr. Mariager ApS	1285	28537	32534	88
100843925	M og G Holding ApS	171	1263	1432	88
202123351	PLT Holding af 10.3.06 ApS	1539	9273	10560	88

100521567	Larsen Vin ApS	131	1157	1323	87
101824623	J.H. Holding, Mariager ApS	-137	16342	18854	87
202112492	Peter L. Holding ApS	649	951	1094	87
100467690	Lars Haldrup Petersen Holding A/S	2450	28226	33164	85
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100542015	ET Holding ApS	1213	21909	25736	85
101932611	Onepint Holding ApS	443	1484	1746	85
202179403	Benjamin Jensen Holding ApS	3163	6428	7599	85
202546244	Dbb Rov Service A/S	65	2705	3198	85
100579565	ApS af 31. Marts 2012 Randers	-1259	1660	1978	84
202084457	Mibila Holding ApS	243	1369	1621	84
202723367	I. Møller Holding, Skagen ApS	684	5292	6324	84
100487895	OS Trading ApS	1653	17122	20497	84
101924201	Svendsen Finans ApS	154	1989	2386	83
202404570	Edora Holding ApS	2526	8567	10329	83
202128869	Lundorff Holding Randers ApS	146	1227	1489	82
202251852	Garder Investment DK V ApS	1262	3805	4696	81
100322777	Einar Thygesen A/S	581	8987	11108	81
100500260	S. og L. Vangsted ApS	842	15090	18772	80
100511096	B.H.Invest. Randers. ApS	91	959	1200	80
100543736	Bæchs Bageri A/S	132	1534	1907	80
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
100068712	Burre Reklame ApS	581	1371	1736	79
102013950	Grandes Hesses A/S	-46	19140	24194	79
100330167	Rådgivende Ingeniørfirma Søren Sørensen A/S	-275	1191	1520	78
101987225	KKC Holding ApS	-1089	2574	3287	78
100760620	BS Holding ApS	1693	3468	4523	77
202120207	Fjorden Arkitekter M.A.A. K/S	1203	1358	1783	76
202169558	Østergaard Finans ApS	130	931	1218	76
202566161	Kurt Skydt Holding ApS	397	849	1111	76
202795419	Bif Møller ApS	-176	2202	2916	76
101950299	Intersystem ApS	-7	2484	3425	73
101901187	Dansk Bjergning og Bugsering Holding ApS	12643	94193	129700	73
100471901	Damborg Holding ApS	1131	3390	4775	71
101976872	B. Sørensen Registreret Revisionsanpartsselskab	647	1120	1569	71
202256060	Lykke Smeden A/S	279	10532	14735	71
100337208	Søren Vangsted A/S	2075	27063	38864	70
100816179	TP Holding Hadsund ApS	367	3210	4658	69
100525588	J.G. Agentur ApS	57	1158	1705	68
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202118392	Miraka Holding ApS	497	1119	1674	67
202412425	Toft Automation A/S	401	1318	1960	67
100480745	Jakob Bødker Hobro A/S	932	3898	5920	66
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
202494436	Langballe ApS	-240	3480	5354	65
100519048	Dania Plast A/S	5188	15735	24138	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100460013	Sorring Maskinhandel A/S	3951	16987	26443	64
101932516	Edora A/S	4788	8284	13181	63
100580387	Søren Vangsted Øst A/S	1425	16325	26284	62
101976873	S. Christensen Registreret Revisionsanpartsselskab	648	973	1579	62
202331658	M&E Oxholm Holding ApS	322	1600	2562	62

100577518	Lund Brugsforening	601	11047	17897	62
101810879	Karsten Riisberg Holding ApS	246	6692	10842	62
202560390	Larsens Landmåler Service ApS	-192	1021	1670	61
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
202476341	Siju Holding ApS	1718	2859	4941	58
202193069	Jan Justesen Holding Hobro ApS	-125	1249	2228	56
100506361	Kaj Riisberg A/S	557	3777	6692	56
202269959	Aquacut ApS	359	604	1083	56
202788934	Lyngsøe A/S	929	3375	6054	56
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202206062	2gear Holding ApS	824	901	1625	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
202237471	Træ & Ståldesign ApS	481	1248	2310	54
100505408	Hörmann Danmark A/S	-1292	12775	24310	53
100538110	AF Rustfri ApS	170	581	1128	52
202148167	J.B.B. Holding ApS	397	2764	5358	52
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
101928540	Kurts Gulvservice ApS	-77	937	1843	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
202146445	Beton Genbrug ApS	319	1195	2384	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
101969352	HBK Invest ApS	296	842	1736	49
100507950	Tømrerfirma Mogens Bach ApS	229	1067	2178	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
100244232	Toppac A/S	11365	22088	45061	49
100321073	Ellestrup Udlejning A/S	-111	10535	21942	48
100577433	Super Brugsen Mariager	13	8862	18442	48
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202104947	Mariagerfjord Golf A/S	55	11528	23946	48
202657584	Yellowcar ApS	373	680	1442	47
100582627	Onkel Jes ApS	44	523	1105	47
100507956	Handest Byggefirma ApS	109	1301	2820	46
100525065	Modum Vinduer ApS	18	529	1151	46
101946308	MS-Flowtechnic ApS	425	2155	4651	46
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100464859	Intersystem Ejendomme ApS	101	8920	19883	45
100465669	Murerfirmaet Jens Jacob Jensen ApS	164	679	1505	45
202149790	Frandsbjerg Invest A/S	19667	79428	178243	45
202246284	KK Randers Midtpunkt ApS	63	649	1436	45
202254814	AH Holding Kolind ApS	-38	3649	8085	45
202146490	Restaurant Skovbakken ApS	842	3838	8543	45
100482868	Hostrup Byg A/S	375	8873	19993	44
100486131	GMpack ApS	3135	15621	35386	44
202254816	SL Holding Grenaa ApS	-10	3526	8015	44
202306549	Søren Jesper Lanng Holding ApS	-256	2828	6389	44
202496088	Købmandsgruppen Udbyhøj-Sødring ApS	8	651	1482	44
102006154	Damm's Holding ApS	1699	23292	53271	44
100524941	Tf Holding. Randers ApS	-636	2553	5912	43
202179315	Ecoteck A/S	3138	5873	13657	43
202496447	Ejendomsselskabet Holmsgårdsvej 3 ApS	2418	5110	11879	43
100467062	Axacon A/S	2047	7018	16234	43
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42

100319049	El-Bo Produktion A/S	-2155	11639	28074	41
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
100577520	Brugsen Spentrup	356	6043	15100	40
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100533787	Ommersyssel Dyrlægerne ApS	120	938	2372	40
202336535	Eurowind Energy Solutions A/S	147	2995	7552	40
100543883	Andigården Holding ApS	-376	2737	6965	39
101941805	KTN Holding ApS	-7	477	1225	39
100500273	Tandlæge Barkmann ApS	84	661	1679	39
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
100741273	Malerfirma Villy Poulsen ApS	-279	1442	3760	38
202022608	Atea Transport ApS	-394	1109	2937	38
100325589	DBB Jack-Up Services A/S	21304	89508	236522	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
202205479	Caprani Holding ApS	-522	647	1764	37
202249711	Nejsum Huse ApS	-330	589	1621	36
202489920	Horsens Autoopretning ApS	104	448	1253	36
100497712	Dansk Bjergning og Bugsering A/S	-2801	39929	111729	36
202404474	Olsens Tagdækning A/S	-16	533	1498	36
202645716	Scan Heavy Construction Co. ApS	432	674	1849	36
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
100512950	Dansk Miljø & Energistyring A/S	4634	12811	36511	35
101955139	Lillegården Ventilation A/S	1173	2173	6422	34
100758087	Ketty & Villys Buslinier ApS	453	1212	3665	33
100512969	Peter Ellemose A/S	499	1041	3194	33
100542929	Randers Lucas Service ApS	78	620	1917	32
202300418	Frisørselskabet Claus M. ApS	102	368	1143	32
202560117	Skibsværft Toft ApS	-244	6902	21299	32
100461498	Chemisafe A/S	1127	9044	28318	32
202151719	2Cap Biler A/S	744	1752	5540	32
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202717752	Byggeselskabet Marts 2013 ApS	269	349	1096	32
100527643	Mariager Shipping ApS	316	322	1078	30
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202584796	Danish Salmon A/S	-238	410	1397	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
100225388	Mogens Bach Holding ApS	397	2040	7176	28
100538165	Hagesholm Gods ApS	1073	41076	146037	28
202237972	Carelink A/S	313	1330	4915	27
202283072	Smart Home ApS	406	565	2107	27
202811001	Birkelund Poulsen Invest ApS	955	1035	3892	27
202491936	Mlc Holding Invest ApS	-650	362	1351	27
100321123	C. Mærsk-Andersen's Eftf.. Kirurgiske Instrumenter. Hospitalsartikler og Bandager A/S	1596	7633	28461	27
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
100740993	Tagarno A/S	28	5614	21215	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
100335768	Reo-Pack A/S	197	6043	22884	26
100346479	Fårup Betonindustri A/S	4178	9169	35902	26
202056440	Berlinspecialisten ApS	-346	301	1207	25
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
202491933	Kasper Leth Kreiler-Christensen Holding ApS	-492	376	1532	25

100520013	S.J. Transport ApS	-239	1580	6389	25
202233213	Kammi Tag ApS	-67	356	1445	25
202604014	Legarths A/S	34	747	2950	25
202414210	Nordsign A/S	747	1315	5217	25
100507892	Murermester Jens Ole Pedersen A/S	63	694	2931	24
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
101909593	Jan Jensen Holding,Randers A/S	-2263	1527	6726	23
202137827	True Entreprenørforretning ApS	-31	583	2500	23
202255973	Sac Service Center Midt/Øst ApS	97	690	2980	23
202464804	Bilhuset Haldrup Aalborg A/S	1631	9676	41965	23
100057961	Jydsk Lynafleder A/S	1053	862	3892	22
202143285	Poul Erik Andersen Sport A/S	719	1627	7389	22
202566143	Yding Gruppen A/S	432	1252	5712	22
100510743	St Udlejning ApS	1960	1511	6786	22
100565760	Proinfo A/S	-6594	5227	23636	22
100567237	Kurt Lynge Holding ApS	-164	1468	6935	21
202248015	Grovegaard ApS	146	6301	30063	21
202821475	Østjydsk VVS A/S	-235	265	1270	21
202023173	Lit-Dan Grain Holding ApS	-387	6420	31307	21
202699976	Rye Gardiner ApS	80	443	2122	21
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202205432	Jalu Invest ApS	47	320	1614	20
202229193	Vito Steel A/S	110	1773	9068	20
102056168	HBK Ejendomme, Mejlby ApS	113	1041	5492	19
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202724650	Cofabyg ApS	270	350	1879	19
202726913	Byggefirma Jan Jensen A/S, Randers	335	835	4505	19
101931086	Kvist Invest ApS	1523	417	2354	18
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
202579817	Lindtek Motorcenter ApS	118	292	1612	18
202698212	Nina Christensen Holding ApS	82	197	1100	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
202214319	Global Stole A/S	-526	1877	10659	18
101969145	One Pint A/S	565	2166	13084	17
202594370	Mra Invest ApS	199	278	1640	17
202731870	Autoa A/S	346	847	5027	17
100495281	Br Udlejning ApS	-217	1718	10566	16
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202283668	SU Grenå ApS	123	1161	7296	16
100543701	Byggefirma Erik Jensen - Jan Jensen A/S	542	5676	34657	16
100578965	OT Transport ApS	186	340	2072	16
101955213	Hammel Plast A/S	338	2048	12617	16
202052938	Byggefirmaet Tømren I Udbyneder ApS	45	1629	10417	16
101994157	Tjørnbo Finans ApS	46	236	1546	15
202138650	True Maskinstation ApS	-158	465	3183	15
202148152	RDS Invest ApS	-2	646	4422	15
202155987	Søren Vangsted Ejendomme A/S	-12	758	5165	15
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202194911	Lht Biler A/S	122	1308	8565	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202462403	Instruments A/S	-274	373	2490	15
100513393	T. Bruun & T. Bundgaard A/S	-85	578	3976	15

100327279	AIM International ApS	-2	232	1609	14
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
100458940	Lillegården El A/S	66	2607	18592	14
100512963	Malerfirma Lundorff A/S	159	1402	9762	14
100544630	Hin A/S	-906	6443	46222	14
100577402	Hatting Brugsforening	-211	2428	18333	13
202708045	Nr. Onsild Slagtehus ApS	86	213	1700	13
202240944	A/S Delta 3 Teknik	91	1110	8301	13
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
202300399	Glarbjergvej Super ApS	389	580	4758	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
101893737	Rikki Tikki Company A/S	1693	8873	73390	12
202024726	Sancon ApS	63	613	4978	12
202254851	Suldrup Auto ApS	444	357	2965	12
100488316	Helsted Boligudlejning ApS	-116	1091	9966	11
202231179	B.D. Consult Production ApS	-51	269	2355	11
202306453	JNJ Ejendomme Hobro ApS	519	1295	12294	11
100518220	Import- og Eksportfirmaet Combi-System A/S	41	411	3887	11
100581457	Søren Vangsted Vest A/S	3793	16420	150993	11
101914644	Sabro A/S	2629	2191	19936	11
202270008	Fleet Trade A/S	3	677	6425	11
202704014	Echberg Manutech ApS	43	316	2861	11
101933772	HJT Biler ApS	20	572	5790	10
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
202546635	Boa Scandinavia ApS	42	235	2454	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100511465	DFT Ejendomsinvest ApS	8756	7222	70713	10
101917988	Pneumatics ApS	398	280	2714	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9
202231209	Per Blach Holding ApS	1	91	1028	9
202260899	Rib Chopinhuset ApS	1877	2547	28149	9
202414143	Hadsund Erhvervsbygninger V ApS.	136	261	2763	9
202560223	Heldinggaard Frugt og Grønt ApS	-436	226	2487	9
202779460	Th. Jensen Modelfabrik A/S	918	1419	16050	9
100366372	Bilhuset Haldrup Randers A/S	524	3702	41901	9
100519381	Service og Administrationsgruppen ApS	715	1732	19274	9
101876832	Svendsens El A/S	115	812	8910	9
100501373	Hans Jensen Tranport og Spedition A/S	613	783	9017	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
202129929	H. T. Ejendomme ApS	51	1352	16314	8
202231350	Johannelyst ApS	-249	2098	27406	8
100349075	M.A. Automatic Mariager ApS	895	200	2450	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
101921209	Kvist & Jensen, Mariagerfjord, Statsautoriserede Revisorer A/S	-137	213	2706	8
202552646	Hwam A/S	749	3774	49292	8
100482658	Avalon Innovation A/S	838	469	6658	7
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7

202754725	Jan Jensen Leasing ApS	31	111	1595	7
100529429	Bike Toyz ApS	-292	1721	25240	7
202349227	Ejendomsselskabet 1/4 2008 ApS	1	122	1906	6
100535558	A/S af 30. Marts 2012 Randers	-888	1101	17527	6
202471718	JBS Hobro ApS	-26	58	1019	6
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202035197	Revelhøjvej 3 Kasted ApS	-83	282	5574	5
202652232	Myhlenberg Entreprise A/S	16	527	10457	5
202704650	Agro Østjylland ApS	-105	184	3868	5
101923522	Bolighuset Donsig ApS	447	90	1648	5
202642709	Dahlitech A/S	-315	474	9682	5
100506861	Jørgen Jørgensen. Mariager A/S	-268	110	2681	4
101956368	Murermester Gert Madsen ApS	31	74	1918	4
202249470	Cm-Anlæg ApS	53	46	1075	4
202796031	DK Lejligheder ApS	102	219	5774	4
100318415	Brdr. Hosbond A/S	-1507	3015	68758	4
100538091	Lindus Maskinhandel ApS	-197	275	7355	4
202099041	Bilhuset Haldrup Hobro A/S	-509	585	15336	4
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202229082	Air2trust ApS	315	244	5627	4
100163146	Aalborg Aluminiums Industri ApS	295	44	1067	4
100464341	Murermester Finn Thøgersen ApS	1242	75	2982	3
100467094	Kas-Tech A/S	254	269	7798	3
101944090	Randers Ejendomsinvest ApS	6	84	2606	3
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
100845900	Ejendomscompagniet ApS	81	98	3407	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
100776531	Schnoor Plast ApS	-119	261	9408	3
100540935	Lindus Finans ApS	98	39	2411	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
202148552	Tømrer & Bådebygger Finn Møller ApS	720	56	3666	2
202562560	Ejendommen Plastvænget 2, Hadsund ApS	-39	136	6429	2
202601078	Js Boligbyg ApS	-136	92	4685	2
100516625	Auto-Centrum Hadsund A/S	7211	585	27482	2
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202118040	Hagesholm Holding ApS	-2190	413	53816	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202476320	Alessandro Danmark ApS	0	11	1243	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
100496780	Hadsund Bremse- og Koblingsservice af 28/6 1979 ApS	753	28	3351	1
101961891	Speed Color A/S	117	126	9118	1
202460150	Magic Holding ApS	-149	40	11559	0
202788179	Jcc 2011 ApS	5	84	17611	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
100712890	Pseparts ApS	16	238	63020	0
101929577	Overgaard Gods A/S	-29733	1087	514904	0
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202489967	Rnihe Holding ApS	0	-96	9097	-1

202554838	Høj & Frey Ejendomme ApS	-286	-186	14094	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
100543167	Byggeselskabet af 19/1-2009 ApS	-2	-10	1352	-1
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202286714	TT Cars ApS	-101	-34	1913	-2
202340698	Laustsens Økofarm Hou ApS	-33	-41	2291	-2
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
202145128	Lønstrup ApS	192	-49	2832	-2
100509434	Tindi Sport ApS	-33	-84	2857	-3
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
101993635	VVS-Huset, Assens A/S	2	-160	4748	-3
101902803	Claus Hosbond ApS	69	-311	11633	-3
202331830	DFMI A/S	-28	-245	7677	-3
202150022	Ejendomsselskabet Godthåbsgade 14A-B, Århus ApS	-236	-812	19429	-4
202580958	Kærby Tømrer- og Snedkerforretningaps	-116	-49	1332	-4
102007866	Stig Andersson Holding ApS	-3250	-447	9201	-5
102056244	Frandsen Development A/S	418	-155	3255	-5
202572656	Følle El-Service A/S	-569	-259	5263	-5
202573719	E/S Strømmen 23 ApS	-116	-107	2289	-5
202101844	Bjæverskov Ny Center ApS	10203	-969	21242	-5
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202648051	Rørbæk Teltudlejning ApS	-457	-603	10177	-6
101829356	Auto-Centrum Finans ApS	-963	-942	15779	-6
202543202	Wmmotorsport ApS	-47	-78	1255	-6
100485306	MB Parts Trading ApS	-363	-176	2683	-7
202340977	DB9-Invest ApS	-255	-356	5037	-7
102010862	Spm Hobro ApS	-589	-181	2194	-8
202132720	Brazil Invest 2006 ApS	-35	-96	1152	-8
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
202087584	Løven Invest ApS	200	-524	6258	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
202219406	Futura Juventus ApS	-4	-243	2855	-9
100740799	Park & Landskab ApS	-906	-472	4928	-10
100365970	J.H. Stålindustri A/S	-310	-1217	12756	-10
202212332	Claus Frey Ejendomme ApS	-156	-365	3364	-11
202723245	Hj Mad ApS	-191	-112	1056	-11
202750796	Hol Holding ApS	-271	-236	2210	-11
202749791	Hotel Pinenhus ApS	-472	-392	3514	-11
202278917	Misti Economic ApS	-187	-289	2684	-11
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202218091	Mini Entreprenøren Asferg ApS	-335	-432	3721	-12
202457435	Nima Halm ApS	-805	-882	7090	-12
202304367	A.K. Holding ApS	257	-417	3198	-13
202149839	Restaurant Landgangen ApS	0	-591	4271	-14
202048836	Brdr. Jacobsen Holding A/S	-961	-1005	6848	-15
202170057	Raca Holding ApS	-481	-1807	11957	-15
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
100519787	Byggeselskabet Elming ApS	-29	-520	3189	-16
101897005	Quaestus ApS	-586	-1430	8668	-17
202174531	Linde & Sjøstrand A/S	-374	-590	3506	-17
202306043	ETM Invest ApS	-607	-420	2527	-17
100751608	Psevision ApS	30	-180	1073	-17

202176886	Hsj-Byg A/S	-110	-1324	7315	-18
202409497	Rishøj Byg ApS	-31	-230	1190	-19
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101814749	Melph El ApS	98	-525	2590	-20
100808191	Projekt Developing ApS	-505	-1640	7788	-21
202260556	Nordic Systems Randers ApS	16	-458	2198	-21
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
100522653	Solar Venti A/S	-2271	-4212	19469	-22
202166468	Bif Holding ApS	-250	-2708	11378	-24
100487622	P. Rudbeck Larsens Eftf. ApS	427	-659	2685	-25
100573595	Stein P Sport A/S	82	-752	2889	-26
101928417	Capas ApS	-543	-847	2904	-29
202134671	Futura Enghusene ApS	-1163	-21281	69857	-30
202704334	Nordic Smt A/S	-1831	-1035	3475	-30
202226756	Randers Lege og Event Center ApS	-255	-623	1919	-32
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202260922	Rib Fredensgade ApS	-1415	-6902	20163	-34
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202245405	Enggris ApS	-673	-4590	12516	-37
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
100805596	Scandinavian Displays ApS	-380	-1440	3782	-38
100581430	Cc7 Holding ApS	-860	-3266	8334	-39
101917704	JP Service-Tec ApS	328	-602	1559	-39
100712589	Tjørnbo ApS	60	-983	2316	-42
202153591	H.S. Elementbyg ApS	-55	-465	1060	-44
202251813	Centro Midtgaard Holding ApS	-1802	-3800	8522	-45
202291942	Uffe A Holding ApS	-556	-1452	3148	-46
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
102012212	A & K Holding ApS	65	-661	1306	-51
101945471	Hin Holding ApS	-5283	-10874	18916	-57
100470190	LC Lastvogn- & Trailerservice A/S	-1499	-3694	5284	-70
101955494	M. Ingemann Holding ApS	-982	-4425	5796	-76
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
102066419	Cimber Byg A/S	231	-2628	2816	-93
202306774	CP & CP Invest ApS	-223	-2949	2982	-99
100462896	Alex Bentmann Holding ApS	-1203	-6282	1827	-100
101914665	Fensbo Holding ApS	-5663	-8967	2099	-100
102003257	Enghavegård Holding ApS	-2031	-5995	1790	-100
202131446	Boligbyg Holding ApS	-544	-3989	1249	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202181492	Gladstone ApS	-4421	-6475	2271	-100
202245322	Rib Development ApS	-4395	-10909	4221	-100
202479344	Hedehusenes Økohønseri ApS	-1084	-3478	1072	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
100538618	Håndværkeren ApS	-1517	-1816	1525	-100
100498669	Dansk-Fransk Maskinimport A/S. Hobro	-156	-6056	2399	-100
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
102040770	Malerfirmaet Ingemann ApS	632	-3667	3372	-100
202169984	LS Hørhaven ApS	-1228	-15069	1730	-100
100471200	Proinfo Viborg A/S	-1824	-9266	2055	-100
		136281	1355187	6478666	

Gearing	3,780643557

Østjydsk Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100498999	Børge Bay Holding, Randers ApS	-443	9360	11036	85
100515796	Niels Vinther Invest A/S	335	11484	14414	80
202465751	Sabro Bygninger A/S	747	16302	24011	68
202232674	RLS Ejendomme ApS	22	1284	1970	65
100343061	A.K. Ejendomme Randers ApS	-24	2971	4659	64
202049487	IM Ejendomme, Hadsund ApS	1418	10782	16781	64
100516870	Laksen Finans ApS	209	1679	2802	60
100336049	Ejendomsselskabet Ågården A/S	1369	16548	29828	55
202145095	Hadsund Erhvervsbygninger A/S	9678	81701	151690	54
100490935	Anpartsselskabet Mariager Afholds- og Højskolehjem	109	1146	2269	51
100509346	Mariager Ejendomsselskab A/S	66	1001	1963	51
202845493	S & T Ejendomme ApS	152	2742	5518	50
101856846	Ejendommen Søvej 3, Klejtrup ApS	95	1148	2342	49
100805639	Mogens Hosbond Ejendomme ApS	1616	17868	36561	49
202536744	Rtc Ejendomme, Hadsund ApS	50	9998	20971	48
202597508	Estate Jakob Brandstrup ApS	331	1310	2863	46
100751596	Combi Danmark ApS	229	2465	5801	42
202146489	Mikkelhus ApS	34	5618	13663	41
202219408	E/S Haraldsvej 43 ApS	-55	713	1775	40
100518370	Carsten og Henrik Møller A/S	41	545	1423	38
202141298	Futura Bolig Administration ApS	55	34054	92113	37
101954927	Bæch Ejendomme ApS	646	4989	14386	35
202792415	J3 Ejendomme ApS	107	374	1077	35
202489760	Mogens Hosbond Ejendomme Hjørring ApS	1137	13811	43789	32
202416026	Paderupgaard ApS	253	1590	5432	29
202722550	Byselskabet Virring og Omegn ApS	-120	402	1392	29
202155986	Myhlenberg Ejendomme A/S	524	2007	7643	26
100527432	H.S. Udlejning ApS	594	5543	21050	26
101915562	Haraldshus ApS, Randers	5214	38968	151695	26
202568076	Edc Ønskebo A/S	-172	399	1590	25
100563897	Danmarks Saltcenter - Ejendomsfond	463	3181	13983	23
202193058	LHT Holding ApS	149	1331	6531	20
202410699	K/S Mariagervej 58	1378	4049	21325	19
202567099	ApS af 19. November 2010 Lbi	-125	772	4191	18
102034174	Kasernebo ApS	-844	8700	49215	18
202698089	Mogens Hosbond Ejendomme, Aalborg ApS	2314	4851	26611	18
101816756	Ejendomsselskabet af 1.03.2003 ApS	299	990	6002	16
202166680	Fibi ApS	1228	1532	10357	15
202214327	Global Ejendomme ApS	311	1051	7006	15
202845514	Kollegiet Hostrupvej ApS	814	1180	8514	14
202274897	Omega 10 ApS	47	3360	28530	12
100317056	Haldrup Ejendomme A/S	-31	2649	22634	12
202538298	Fuglsangsgade 1a ApS	95	381	3703	10
100481128	HBK Ejendomme ApS	483	446	4535	10
100460433	KLV Ejendomme ApS	72	772	8204	9
100580982	Ejendomsselskabet Elming ApS	91	446	4781	9
101934502	Ejendomsselskabet H+h ApS	165	320	3408	9
202132217	F.T. Ejendomme, Als ApS	45	177	2053	9

202084150	OV Invest ApS	31	1514	17574	9
100816124	T&K Ejendomme ApS	635	1148	13815	8
202113583	Ejendomsanpartsselskabet Smedevej 7	233	693	9141	8
100524816	Produktionsselskabet Kit A/S	59	234	3109	8
202548165	Søren Vangsted Vest III ApS	360	1386	20747	7
202572654	Hadsund Erhvervsbygninger Vi A/S	665	1165	17554	7
101987235	Claus Hosbond Ejendomme ApS	-595	4374	87143	5
202101913	Jemo Ejendomme ApS	-693	1287	29353	4
202149460	Stig Ulrichsen Ejendomme A/S	-779	1356	40114	3
202305031	Hadsund Erhvervsbygninger II ApS	294	419	15886	3
202306588	Favrskov Erhvervscenter ApS	286	455	17450	3
202495940	Kaserneparken ApS	33	451	27659	2
202031994	Ejendomsselskabet Mr Development ApS	1176	2477	128895	2
101944958	Kirkehjørnet ApS	61	70	10689	1
202460318	Realmæglerne Thor A/S	-495	14	1439	1
202804667	E/S Gl. Hadsundvej 8-10 ApS	-8	72	9802	1
202749676	Ejendomsselskabet Pinenhus ApS	-4	76	13579	1
101932618	E/S Tjørnevej 4 ApS	1	16	3055	1
202750442	Ejendomsselskabet Storegade 28 ApS	-12	138	9517	1
202121455	Rønbækhus ApS	-251	20	18683	0
202495938	Damms Byg & VVS ApS	-2	6	1317	0
202495918	Golf Huse Hornbæk ApS	90	-119	23500	-1
202587546	Jens Lübeck ApS	-312	-210	21868	-1
202479243	Tusindfryden ApS	-199	-81	3945	-2
100566748	Boligland ApS	4789	-281	8462	-3
202286397	TT Ejendomme Randers ApS	-8	-197	3173	-6
202496023	Path Invest ApS	-52	-117	1808	-6
202144743	2Cap-Invest ApS	-475	-876	10587	-8
100510090	Neslo Invest A/S	-508	-4617	50076	-9
101891815	EBA Invest ApS	-776	-1934	16281	-12
202420054	RIB Ejendomme ApS	-844	-3791	24432	-16
202207219	Ejendomsselskabet Toldbodgade 2, Silkeborg ApS	-1451	-7308	39030	-19
202162608	TH. Lau Ejendomsselskab ApS	-383	-895	4477	-20
101967550	Ejendomsselskabet Jan Jensen A/S	-787	-3880	17799	-22
202415856	AK Belægning ApS	14	-1592	4871	-33
202254668	Østjydsk Bolig- og Erhvervsudlejning ApS	-99	-18714	52061	-36
202263098	Udsigten Nr. Vissing ApS	-412	-1136	3065	-37
102006793	Damm's Ejendomsudvikling ApS	-500	-6489	14077	-46
202274461	SDL Holding, Assentoft ApS	-567	-3409	4165	-82
100529430	Skovplan Administration A/S	-74	-17550	14429	-100
202162239	Futura Ejendomsinvest ApS	-3167	-48571	38229	-100
202139964	Ejendomsselskabet Mirabellevej ApS	-49	-5037	2496	-100
		26396	225557	1779442	

Gearing	6,889101203

Djurslands Banks samlede udlån:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
100544554	Aktieselskabet af 4. maj 1877	-445	5434	6036	90

202408623	K.D.A. Invest Holding ApS	2718	13579	15019	90
100468129	Følle Købmandsgaard ApS	-9	2893	3239	89
100582402	SR44 Holding ApS	951	20473	23091	89
100821285	Højsletvej Holding ApS	208	3583	4034	89
100580140	Gert Rygaard Holding ApS	3448	28802	32851	88
100580746	Rygaard Holding, Grenaa A/S	9274	78302	89132	88
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
100496465	Murerfirmaet Nyborg Sørensen ApS	147	6145	7063	87
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
101843640	Veje Organisation ApS	-373	10100	11566	87
202458925	BSA Handel II ApS	496	33808	39359	86
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
202412438	Randers Kemiske Industri A/S	732	19231	22553	85
100491182	VLP Holding, Grenaa ApS	-178	6297	7476	84
101954984	P-Nyborg Holding ApS	8	1061	1264	84
202749787	Lam Holding A/S	-582	2868	3405	84
101989294	Gv 42 ApS	731	1344	1625	83
202554040	Busko A/S	1584	2535	3051	83
100321334	Notat Grafisk ApS	337	1281	1536	83
102002798	Østergaard Holding af 15.12.2004 ApS	99	832	1016	82
100467842	Jysk Køkken Salg A/S	-100	5770	7023	82
100491097	Kahr Invest ApS	8	915	1133	81
100524404	Vejlby Maler- og Beregnerfirma ApS	124	960	1187	81
202402763	Rygaard Servicecenter A/S	1111	14622	18220	80
100494545	Bach og Poulsen. Grenaa. Dolmer Tømrer- og Snedkerforretning ApS	-53	2068	2624	79
202144880	Michael L. Henriksen Holding ApS	372	1167	1477	79
202162466	Bokaros ApS	-31	1329	1688	79
100067252	Rias A/S	4317	157607	198667	79
100460204	Kristian Søgaard Nielsen ApS	-127	1437	1835	78
100520547	N.K.Specialværktøj A/S	194	3971	5130	77
100577196	Brugsen For Kolind og Omegn	578	17317	22761	76
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
100494853	Vester Alling Maskinstation ApS	-649	3161	4239	75
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
101896897	Grenaa Bowlingcenter A/S	-37	829	1117	74
202032149	Domus Aromatica ApS	644	3922	5304	74
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100505350	Ejnar Østergaard Steffensen. Tømrerfirma ApS	33	1043	1483	70
100570966	Nyt Syn Auning ApS	492	1556	2250	69
202023027	Gudmann & Søn ApS	52	1186	1721	69
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
100577516	Brugsen Solbjerg	323	7844	11625	67
202144895	Henrik L. Henriksen Holding ApS	382	1181	1759	67
100505960	Nanina Vinduespolering ApS	236	1140	1724	66
100502010	AB Studiedesign ApS	411	982	1500	65
202289652	Blankholm ApS	323	1350	2107	64
100772084	Andelsselskabet Hou Lystbådehavn A.M.B.A	155	13085	21216	62
101954457	Flemming Nielsen ApS	556	888	1422	62

100509050	Eva Jensen ApS	286	3083	5051	61
202286801	Plith Biler ApS	47	1094	1878	58
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100581436	DK-Laminering ApS	273	1015	1838	55
202134325	Auto-Generation A/S	16	1128	2034	55
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
100483431	Tømrer & Snedkerfirma Henrik Kejser A/S	559	1108	2001	55
100542440	Poul Brøndum Holding ApS	1238	5052	9408	54
101827600	Cheminor A/S	2008	4654	8559	54
100519408	Svend Pilgaard Automobiler A/S	817	7411	14031	53
100515639	VAM A/S	2081	22671	43393	52
101865898	Futurecompany ApS	-329	1135	2223	51
202174686	Attention Production ApS	649	1201	2395	50
202413971	Habitatvision-Vest A/S	-103	1696	3406	50
101931131	Høgh & Rousing Håndværk A/S	423	2683	5384	50
202052847	Allermann A/S	415	1221	2422	50
202052925	Peder K. Knudsens Eftf. A/S	15	2433	4950	49
202254820	KRC Invest ApS	-56	782	1619	48
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
100530349	Servicemægleren A/S	1391	1990	4131	48
101857086	GL. Estrup Gartneri A/S	4011	14185	29655	48
202704833	Djurs Truck ApS	454	545	1184	46
202469323	Autohallen Hornslet ApS	828	1104	2387	46
100459863	Lifter Danmark ApS	561	1119	2470	45
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
100480902	Kolind Tømrer- og Murerforretning ApS	292	1838	4203	44
100495977	ApS P.J.P. - Huse	443	3931	9011	44
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100578309	Pindstrup Centret	1050	25108	56763	44
100509053	Pluskontoret A/S, Arkitekter M.A.A.	487	2878	6589	44
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
202121430	K. A. Holding, Auning ApS	140	1372	3205	43
100512911	Tømrer- og snedkerfirma P.E. Jensen ApS	1215	1710	4042	42
202144722	Glesborg Snedker- og Tømrerforretning ApS	99	474	1148	41
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
202571467	Søren Christensen Holding ApS	1191	1304	3278	40
202052825	Murer- & Tømrerfirmaet Brdr. Pedersen A/S	330	836	2069	40
100523346	Glesborg Murerforretning ApS	100	454	1155	39
202276891	BSA Mini ApS	-254	946	2422	39
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
100514992	Tilst Glas ApS	29	659	1771	37
100540403	Mc Tag A/S	392	1270	3469	37
100514451	Tegnestuen Ivan Ditlevsen ApS	292	531	1486	36
100583379	Midtdjurs VVS ApS	-120	805	2242	36
100741691	Parasol ApS	752	1454	4004	36
202583297	Alment Praktiserende Læge Karin Moldrup Holding ApS	240	365	1023	36
102065091	Anelyst Auto Teknik ApS	608	881	2433	36
202331796	M.D.A. Invest Auning ApS	393	710	2043	35
202412087	Melinda Scandinavia ApS	1101	642	1847	35
102054086	HR-Industries ApS	6351	7126	20609	35
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
202571472	Keld Christensen Holding ApS	1100	1145	3643	31

202409240	Hjelm & Henriksen A/S	249	994	3292	30
202583301	Alment Praktiserende Læge Hans Toftdahl Holding ApS	394	649	2199	30
100537831	Knud Mortensen Bygge A/S	-991	2030	6752	30
100776315	Nanina Ejendomsselskab ApS	182	1407	4920	29
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
202773325	Løkken Pub A/S	-93	406	1395	29
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
100821220	Midtdjurs Tømrer & Murer ApS	2	423	1571	27
100468362	Dansk Maskinproduktion ApS	-302	2070	7978	26
100512152	Tandlægehuset i Glesborg ApS	49	254	1027	25
202416363	Hornslet Bøger og Papir ApS	52	595	2345	25
101812519	BM Maskinteknik ApS	391	931	3844	24
202078441	Spar Nørager ApS	6	580	2403	24
202641275	Wagner Grenaa ApS	103	397	1656	24
202123393	Lars Gravco A/S	-22	4414	18482	24
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
202172318	BJ Ejendom ApS	224	682	3308	21
100480857	Alment Praktiserende Læge Carl-Heine Bugge Vogt ApS	101	563	2876	20
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100522014	Philip og Co ApS	16	379	1906	20
101967580	NSAS ApS	-1427	397	2024	20
202414101	Syncro ApS	-695	809	4158	19
100358205	Hans Ulrik Jensen Entreprise A/S	-279	737	4067	18
100504567	Carlight Danmark ApS	-131	1009	5594	18
202602675	Vognmand Tommy Nørregård ApS	19	181	1058	17
100507386	Gert Jakobsen Transport ApS	154	2711	15887	17
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
202338657	Autoriserede Fysioterapeuter Åboulevarden 70 ApS	645	1064	6717	16
202555570	Fisker Byg ApS	66	250	1611	16
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100757847	Ørsted Telte A/S	656	5130	34553	15
202054543	Østship - Udlejningsejendomme ApS	29	602	4001	15
101885121	Strauss Århus ApS	27	222	1608	14
101955754	Østergaards Dyrehospital ApS	114	895	6177	14
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
100517675	A/S Auning Blikkenslagerforretning	-410	1091	8807	12
100461178	Dahlberg Assurance Brokers Aarhus Holding ApS	80	3065	27315	11
100533631	Bondes Bolighus ApS	50	361	3184	11
202265470	Lillemølle Invest ApS	0	114	1023	11
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
102000322	Tandlæge Vibeke Loof ApS	74	261	2571	10
100514166	BK Teknik A/S	454	549	5601	10
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202153574	Karsten Vinther A/S	-231	563	5776	10
202749671	Langelinieparken 3 A/S	-591	2878	29967	10
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100523598	Auto-G. Dansk Grossistunion A/S	645	3595	39574	9
101894825	Høgh & Rousing Erhverv A/S	-10	784	8827	9
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
101966177	Randers Dinitrolcenter A/S	75	305	4058	8
100518415	Storegade 36. Grenaa ApS	-59	937	12694	7

100521929	Detailgruppen A/S	-1365	508	7432	7
100490327	Grefta-Tryk A/S	46	476	6920	7
202556995	HT Invest, Pindstrup ApS	164	333	5140	6
100466771	P.E.J. Invest ApS	-1611	654	14214	5
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202231466	Joke 21 Holding ApS	9	55	1044	5
101874609	Rekrutteringsgruppen ApS	175	44	1159	4
202150344	Vestergade Byg ApS	33	94	2403	4
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100482330	Nimbus Budene ApS	-745	113	4514	3
102069373	MMT Housing ApS	-36	51	2497	2
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
100534123	Nørgaard Teknik A/S	1595	636	26462	2
202184940	Horup Ejendomsinvest ApS	-27	194	39833	0
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
202610775	Auto-G Holstebro A/S	-293	27	5854	0
202721719	Ejendomsselskabet Slet Møllevej 29 ApS	-132	-51	5559	-1
202181555	Damagervej 19, Viby ApS	88	-281	7450	-4
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202134617	Actura ApS	-66	-57	1270	-4
202233371	Ejendomsselskabet Østergade 35 ApS	14	-210	4083	-5
202304506	Ejendomsselskabet Bredgade 28 - 30, Grenaa ApS	-53	-493	10655	-5
202538103	Nørager Vandrehjem ApS	-46	-190	3950	-5
202304947	Allingåbro Totalbyg A/S	-756	-251	4702	-5
202231168	Ibsenseje Holding ApS	-33	-87	1525	-6
202572181	Sk Holding ApS	1945	-446	7612	-6
202114269	Bendstrup Invest ApS	-70	-149	1997	-7
202229122	Faiskær Holding ApS	-16	-262	3916	-7
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
202278963	Sprintkurer ApS	316	-348	4365	-8
100480154	Jørgensen Ejendomme ApS	-2241	-1660	19381	-9
100469206	Birk og Borst El A/S	-530	-312	3434	-9
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
202350548	Neb Holding ApS	-45	-257	2220	-12
100467966	Cameleon Reklamebureau A/S	136	-185	1315	-14
100577486	Fonden For Djursland Erhverv	-1122	-705	4040	-17
100507465	Tømrerfirmaet Per Bech ApS	-147	-613	3417	-18
202341001	P. Zacho Holding ApS	-17	-341	1363	-25
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202716743	Løkkeagren ApS	-505	-380	1312	-29
101889344	Simalka ApS	-1219	-1207	3872	-31
202352049	BZ Damgård A/S	391	-1172	3023	-39
202352047	BZ Pederstrup A/S	-987	-4810	8819	-55
101956200	Ørsted Murerforretning Jørgen Kusk A/S	-4454	-4697	7084	-66
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202075710	ApS 12.10.05	-68	-4442	1465	-100
202300157	Lodden Invest ApS	-535	-7748	2703	-100
		79034	990336	2502314	

Gearing	2,526732341

Djurslands Banks udlån til ejendomme:

Unik_ID	Firmanavn	ÅretsNettoresultat (1.000 kr.)	Egenkapital (1.000 kr.)	Balance (1.000 kr.)	Soliditetsgrad (%)
202117988	Høgh & Rousing A/S	1843	-1995	17705	-11
102069070	Anpartsselskabet Skæringvej 132, 8520 Lystrup	-1	378	2301	16
100499997	GSKM 98 ApS	82	1213	1714	71
100505809	K.S.P. Ejendomsselskab ApS	3517	20981	29526	71
100518630	Ejendomsselskabet af 1991 Ryomgaard ApS	-3	1690	8272	20
100502576	Keld S. Poulsen A/S Byg	5673	49358	57883	85
100347582	Djurslands Bowlinghus A/S	171	5222	7424	70
100484346	Ejendomsselskabet JMP 2000 ApS	424	830	9385	9
100484571	Zolo Group A/S	-423	-9873	80618	-12
100498743	Niels Ring ApS	-19	2042	3655	56
100508307	Carl Gregersen Distribution A/S	1089	7312	16772	44
100517041	Peolia 1 A/S	2077	23433	33056	71
100536855	Lindrup & Nørgaard A/S	696	6859	20703	33
101891824	Ejendomsselskabet af 04.09.2003 ApS	149	4170	14658	28
101983112	Ejendomsselskabet L-Tek ApS	863	3587	28070	13
101986119	MKRP Invest ApS	28	315	3022	10
101987193	Hedensted Lagerhoteller A/S	82	6619	15219	43
101998338	Rygaard Ejendomme A/S	1288	8823	42844	21
102034842	MSM & BB ApS	1382	-10079	3302	-100
202099556	Jensen Holding A/S	-8524	6597	8839	75
202110611	Ejendomsselskabet Østergade 6, Grenå ApS	53	233	4396	5
202141322	PLITH Holding ApS	95	2093	3013	69
202179555	Arresøvej ApS	276	12966	17161	76
202206676	Ejendomsselskabet 11.01.2007 ApS	-710	-1452	5686	-26
202260468	Nymann Ejendomme A/S	-124	2813	5893	48
202294999	Ejendomsselskabet Auningvej 89 ApS	-53	78	4765	2
202310395	E&C Ejendomme ApS	7	963	11670	8
202403006	Last Holding ApS	-1056	2098	5576	38
202416368	Blyp Ejendomme ApS	209	4231	7722	55
202698536	Østergaards Ejendomme, Tranbjerg ApS	-17	42	11749	0
100345168	Kolind Midtpunkt A/S	380	4672	5308	88
202274420	Omega Park ApS	990	1989	16871	12
202327057	RHO Erhverv ApS	936	-802	18384	-4
202353457	RHO 3 ApS	-581	-1068	14698	-7
100480281	Tinghøj 2000 ApS	5466	10271	31631	32
101897831	KDA Invest ApS	199	1863	6339	29
101914670	Høgh og Rousing Ejendomme A/S	1813	10242	106748	10
202578190	Bydelscenter Sundgårdsvej ApS	883	6114	38354	16
100484871	Nyborg Sørensen Holding ApS	231	6862	8057	85
100544624	Nymann Autoparts A/S	4318	78284	90465	87
202254587	PB Scandi-Mobil A/S	2316	10524	23633	45
202636538	Erhvervsgrunde Følle A/S	-165	297	7501	4
100580747	Rygaard Transport & Logistic A/S	6290	60907	150017	41
102031208	KP Invest, Auning ApS	332	1286	34199	4
100466548	Eldal A/S	-1051	4535	34493	13
100490952	BSA Ejendomme ApS	-81	8051	10805	75
		31350	355574	1080102	

Gearing	2,037629298

Bilag nr. 7

Regnskabstal for fusionsbanken				
Resultatopgørelsen				
Renteindtægter	618992			
Renteudgifter	197913			
Nettorenteindtægter	421079			
Udbytte af aktier m.m.	8682			
Gebyrer og provisionsindtægter	160875			
Afvigne gebyrer og provisionsudgifter	10119			
Netto rente- og gebyrindtægter	**580.517**			
kursreguleringer	48.637			
andre driftsindtægter	5.000			
Udgifter til personale og administration	301.906			
af- og nedskrivninger	18.671			
Resultat før nedskrivninger	**313.577**			
nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	247.876			
Resultat før skat	**65.701**			
SKAT - fastsat til 25%	**16.425**			
Resultat efter skat	**49.276**			
Udvalgte balanceposter				
Udlån	8.304.718			
Indlån incl. Puljer	9.657.262			
Aktiver tilknyttet puljeordning	927.404			
Kernekapital	1.411.401			
Egenkapital	1.319.490			

Basiskapital	1.520.098			
Risikovægtede poster	10.446.792			
Balance	14.289.735			
Solvensprocent	14,6%		1520098/10446792	
Kernekapitalprocent	13,5%		1411401/10446792	
Omkostningsprocent	54,75%		(301906+18671)/(580517+5000)	
ROE	4,98%		65701/1319490	
ROA	0,46%		65701/14289735	
ICGR	3,26%		(43/43)*(1/(1319/14290))*(43/14290)	
WACC	1,95%		se bilag nr. 8	

Bilag 8

Bilag nr. 8 - Beregning af WACC

Formlen for beregning af WACC:

$K_w = K_d (1 - T) L + K_e (1 - L)$

K_d = renteudgifter / samlet gæld

T = skat (25%)

L = (passiver – egenkapital-pulje) / samlede aktiver

K_e = Risikofri rente + beta (afkast på aktiemarked – risikofri rente)

Det forudsættes at den risikofrie rente er 4% og at krav til afkast på aktiemarkedet er 8%. Samtidig forudsættes beta at være 1.

Beregning af WACC for fusionsbank

K_d = 207 / (14290 – 1319 – 927) = 0,0172

L = (14290-1319 – 927) / (14290-927) = 0,901

K_e = 0,04 + 1(0,08 – 0,04) = 0,08

K_w = 0,0172 (1 - 0,25) * 0,901 + 0,08 (1 – 0,901) = 0,0195 => 1,95%

Fusionsbanken	
Venstre side	1,16%
Højre side	0,79%
WACC	**1,95%**
Cibor 3 mdr (gns. I 2012)	0,62%

Bilag 9

Aktie oplysninger for Østjydsk og Djurslands Bank				
Østjydsk Bank	d. 19.04.2013		Djurslands Bank	d. 19.04.2013
Kurs	99		Kurs	149
Markedsværdi	95.040.000		Markedsværdi	402.300.000
Antal aktier	955.774		Antal aktier	2.700.000
Kurs/indre værdi	0,17		Kurs/indre værdi	0,53
stk. størrelse	100		stk. størrelse	10
Egenkapital	561.800.000		Egenkapital	757.656.000